

VENOVANIE A ĎAKOVANIE

Venujem túto knihu predovšetkým mojej milovanej manželke, Anke, ktorá mala vieru a odvahu so mnou pred 45-mi rokmi vykročiť na cestu do neznáma. Ďakujem jej tiež, že v mojej službe mi bola vernou pomocníčkou a vo všetkom ma podopierala. Zvlášť by som chcel jej poďakovať za to, že v posledných mesiacoch trpezlivo znášala moje mnohohodinové sedenie pri počítači, počas písania tejto knihy.

Venujem túto knihu našim drahým deťom, za ktorých sme spolu s manželkou veľmi vdáční a prajem im, aby ich životy, rodiny a ich službu za napredovanie Božieho kráľovstva Pán bohato požehnal.

Prajem im zo srdca, aby aj táto kniha bola pre nich pomocou a požehnaním. Modlím sa za nich, aby žili a slúžili tak, a tak krájali Božie Slovo, Slovo pravdy, aby ich služba mala trvajúce ovocie na slávu Pána Ježiša Krista a na spasenie mnohých, a aby každý deň svojho života mohli s vdáčnosťou vyznávať ako Jozua: „Ja a môj dom slúžime a budeme slúžiť Hospodinovi!” – v svätosti a v pravde!

S láskou venujem túto knihu aj môjmu milovanému bratovi, Feriovi a jeho rodine, ktorí prijali naše pozvanie z príležitosti rodinnej oslavy mojich 75.-ich narodenín. Nejak takto sa vyvíjala situácia, že toto rodinné stretnutie zhodou okolností práve sa uskutoční dokončením mojej knihy. Prajem aj im, aby bola na ich požehnanie!

Nakoniec chcel by som venovať túto knihu všetkým milým Čitateľom, ktorí žijú a lačnejú po spravodlivosti a pravde, a tak hľadajú zmysel svojho života. Ale aj tým, ktorí možno, doteraz ešte nehľadali. Dobrý Pastier však aj ich hľadá a volá k sebe: „*Pod'ťe ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťažaní, a ja vám dám odpočinutie!*” (ev. Matúša 11:28).

Ospravedlňujem sa za gramatické a štylistické chyby v knihe. Vzhľadom na krátkosť času pred mojimi narodeninami, nemal som možnosť dať text jazykovo upravovať. Tí, ktorí ma poznajú, vedía, že môj materinský jazyk je maďarčina a tí, ktorí ma nepoznajú, verím, že mi to prepáčia. Verím, že napriek týmto nedostatkom kniha bude ľahko čitateľná, užitočná a pre cteného Čitateľa prináša Božie požehnanie, čo zo srdca prajem!

Jozef Tóth

V Nových Zámkoch, 1. júna 2017.

Poznámka: Biblické citáty sú z prekladu prof. Jozefa Roháčka.

PREDSLOV

V auguste minulého roka som bol pohnutý vo svojom srdci, aby som na Facebook-u začal písať úvahy na pokračovanie o zmysle života. Najprv som začal písať po maďarsky, potom niekoľko z mojich slovenských priateľov ma poprosili, aby som z tých úvah niečo preložil aj do slovenčiny. Totiž pomocou Google Prekladača skúsili preložiť, ale nevedeli prekladu dostatočne rozumieť. Avšak to, čomu rozumeli, ich veľmi zaujalo. Takže som tie úvahy začal písať dvojjazyčne. Tieto úvahy takto pokračovali na FB-u cca. do Vianoc, keď sme sa dostali k časti 24., čo znamená prvých 10 kapitol tejto knihy. Pretože som na tieto úvahy dostal pozitívnu spätnú väzbu (veľa „lájkov“), som sa rozhodol, že skúsím tie úvahy zostaviť aj vo forme knihy. Žiaľ, v tlačenej forme môžem poskytnúť len pre najbližšiu rodinu, v elektronickej forme kniha bude prístupná na webovej stránke nášho zboru: <http://www.acnesvady.sk/kazen/160>

To je teda príbeh zrodzenia knihy, ktorá je vlastne zbierkou mojich mnohoročných úvah. Viem, že nie je to dokonalé dielo, ani ja netvrdím o sebe, že som dokonalý či neomylný, a disponujem všetkou múdrosťou. Avšak chcel by som v tejto knihe pre čtených Čitateľov zdieľať tie – pre mňa vzácne – pravdy, na ktoré za takmer pol storočia kresťanského života Svätý Duch vyučoval.

Možno, Čitateľ zbadá, že nevenujem každej tematike rovnaký priestor, ako aj to, že niektoré myšlienky sa viackrát opakujú. Je to preto, lebo často citujem zo svojich už existujúcich úvah a kníh.

Obsah knihy zväčšia sa zrodil zo svojich prežití počas príprav na kázanie a na biblické hodiny, alebo počas uvažovaní za bezsenného bdenia pred svitaním, keď mi Svätý Duch vysvetľoval určité pravdy. Uznávam však, že asi 10 % knihy pochádza výberom z rôznych webových strán (hlavne z Wikipédie). Nakoľko knihu nemienim vydať knižne, tieto internetové pramene som neoznačil „pod čiarou“.

Musím sa priznať, že mám jeden nedostatok – no, nielen jeden – s ktorým určite nie som sám. Keď si zoberiem do ruky nejakú novú knihu, prečítam niečo z prvých strán, potom zalistujem na koniec a pozriem sa, ako sa kniha končí. Snáď ešte sem – tam niečo sa pozriem aj zo stredu, ale nie vždy prečítam celú knihu.

Milý Čitateľ! Chcel by som Ťa poprosiť, aby si to tak teraz nerobil. Prosím Ťa, začni čítať knihu od začiatku, rad za radom. Pretože ku koncu – ako by som povedal? – „pokrm je tvrdší“. Keď budeš čítať od začiatku, pochopíš, že prečo.

Pána Ježiša nasledovali veľké zástupy. Zvlášť vtedy, keď uzdravoval nemocných, robil zázraky, rozmnožoval chlieb atď. vtedy bol veľmi populárny. Raz však povedal niečo také, čo poslucháčom veľkého zástupu a mnohým z Jeho učeníkov sa nepáčilo, ani neporozumeli Jeho slovám. Preto sa pohoršili a hovorili: „*To je tvrdá reč; kto ju môže počúvať?!*“. Od tej chvíle odišli mnohí z jeho učeníkov a nechodili viacej s ním. Dalo by sa povedať aj tak, že sa im „polámali zuby“ do tvrdého pokrmu. On sa opýtal tých dvanástich: „*Či azda i vy chcete odísť?*“ Peter mu odpovedal: „*Pane, ku komu pôjdeme? Slová večného života máš; a my sme uverili a poznali, že si ty Kristus, ten Syn živého Boha.*“ (ev. Jána 6:60-69). Teda, keď budeš čítať od začiatku, určité nebude z toho „lámanie zubov“, ale slovo života!

I. kapitola – ZMYSEL ĽUDSKÉHO ŽIVOTA – HĽADANIE PRAVDY

„Čo máte na mysli?“ – pýta sa Facebook.

Vždy, keď FB otvorím, táto otázka sa vynorí pred mojimi očami. A keď „zalistujem“ do rôznych príspevkov a komentov, na to myslím, že žijeme vo svete, v ktorom KAŽDÝ MÁ PRAVDU! Vo svete zjednotených paradoxov, v ktorom každý sa snaží zjednotiť rozpory. Majú pravdu politici, aj ľavičiarci aj pravičiarci, aj vládna koalícia aj opozícia a ich sympatizanti, majú pravdu voľnomyšlienkarci, ateisti, veriaci, formálni kresťania ako aj znovuzrodení, majú pravdu hedonisti, ezoterici, okultisti, humanisti, aj anarchisti... atď. – dalo by sa pokračovať ďalej. KAŽDÝ MÁ PRAVDU! Každý má nejaké „alibi“ na obhajobu a ospravedlnenie svojej „pravdy“.

To platí však aj naopak. Mnohí – možno preto, lebo už sa do tejto debaty „každý má pravdu“, unavili, sa stali apatickými voči akejkoľvek pravde: „Koho dnes zaujíma, či nejaká pravda existuje alebo nie!“ – „Jedna pravda je, že všetci raz zomrieme!“ – S týmto každý súhlasí!

Jeden grécky mudrc raz cez deň chodil po ulici s olejovou sviecou v ruke akoby niečo hľadal. Keď sa ho opýtali že: „Čo robíš?“ – odpovedal: „Hľadám pravdu!“ Mnohí ho považovali za blázna a sa mu smiali. On však týmto spôsobom chcel zbudiť pozornosť ľudí na to, že ako veľmi sú ľahostajní voči pravde, zároveň znázorniť svoj neuhasiteľný smäd voči pravde. Mnohí boli – aj dnes sú – ktorí si mysleli a myslia, že hľadanie pravdy je takým bláznovstvom, ako cez deň s lampou hľadať niečo po ulici, pretože pravda ani neexistuje.

S ľútosťou sledujem aj ja dnes, že ľudia sú voči pravde veľmi ľahostajní. Väčšina ľudí vyznačuje ľahostajnosť, apatiu, nihilizmus. Akoby ani neexistovala nijaká absolútna, večne platná pravda, alebo akoby hľadanie pravdy nebola životu dôležitá záležitosť, akoby pravdu ani nebolo možné poznať a nájsť. Paradoxne, na druhej strane ľudia sú veľmi ľahkoverní. Koľko vecí považujú za pravdu! Veria v horoskopy, očistec, amulety, legendy, poverby, veria vo všetko, čo povedali v TV alebo čo povedala veštica. Veria vo všetko, čo sa nenachádza v Biblii. Mnohí kľčovito sa pridržiavajú náboženským tradíciám, o ktorých sa už snáď tisíckrát ukázalo, že sú ďaleko od pravdy.

Heslom Jána Husa, veľkého českého reformátora a mučeníka bolo: „*Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, mluv pravdu, drž se pravdy, braň pravdu až do smrti...*“ Hoci vnímal veľké riziko, vytrval do konca pri svojom presvedčení, nič neodvolal z toho, čo na základe Svätého Písma považoval za pravdu a radšej prijal mučenícku smrť upálením (6. júla 1415). Ešte aj na prahu smrti vyjadril svoje presvedčenie, že pravda, ktorú hlásal, jedného dňa zvíťazí.

Vzniká otázka: Existuje vôbec nejaká večná pravda? Existujú vôbec nejaké večné pravdy, zákonitosti? Určite existujú, len možno, my sme ich ešte neobjavili. Možno ich, alebo niektoré z nich niekto objavil, aj ty si už o tom počul, ale neveríš a ich ignoruješ. Napríklad, pravdu, zákon o gravitácii existuje od vzniku sveta, ale len v 17. storočí ho objavil fyzik menom Isaac Newton. Prosím Ťa, neskús ignorovať túto pravdu! ☺

V mojich úvahách nemienim usmerniť pozornosť na objavené či neobjavené tajomstvá a zákonitosti prírodných vied, ale na oveľa dôležitejšie pravdy, ktoré sa bezprostredne tykajú večného osudu každého človeka. Chcem povedať, že nie som vlastníkom poznania každej pravdy. Veď bol by som Bohom!

Viem, že s týmito pravdami nebude každý súhlasiť. Mnoho ľudí má iné názory. Pravda však zostane pravdou nezávisle od názorov ľudí. Ľudské názory, popieranie, nevera nič nezmení na skutočnosti, na pravde. Pravda zostane pravdou aj napriek neviere ľudí! Niekedy pravda niektorým zabolí, mnohí sa nahnevajú, iní pravdu radosťou privítajú. Pravda mnohým otvára oči a mnohých vyslobodí! Do ktorej kategórie patíš Ty?

Pán Ježiš Kristus hovorí: „*Blahoslavení, ktorí lačnejú a žíznia po spravodlivosti (po pravde), lebo oni budú nasýtení.*“ (Mt 5:6). Tí, ktorí ma poznajú, vedia, že – z Božej milosti – patrím medzi tých blahoslavených ľudí. Lačnejem a žíznim po PRAVDE! (V maďarskom preklade namiesto slova spravodlivosť je slovo pravda.) Počas uplynulého takmer polstoročia, od vtedy, keď na jednom pohrebe kázaná pravda zasiahla do môjho srdca, táto pravda ma nasýtila, naučila na mnohé veci a ma oslobodila. Nevedomosť, abstinencia poznania pravdy, falošné poznanie je to, čo človeka zotročuje. Tiež Pán Ježiš Kristus hovorí: „*a poznáte pravdu, a pravda vás vyslobodí.*“ (Jn 8:32). Poznanie pravdy oslobodzuje. Bez poznania pravdy človek blúdi. Pán Ježiš náboženským vodcom Izraelského ľudu povedal: „*Či neblúdite preto, že neznáte písem ani moci Božej?*“ (Mk 12:24). Nevedomosť, nedostatok poznania pravdy je taká ako slepota, človeka učiní neistým. Poznanie pravdy však človeku otvára oči.

Mnohí, nesprávne, majú názor a z toho obviňujú Boha, že človeku nedopraje a preto mu zakazuje poznanie. Podľa nich Pán Boh preto zakázal prvému človeku (Adamovi a Eve) v raji jesť zo stromu poznania. To však v Biblii nie takto je napísané! V Biblii je napísané, že nemali jesť „*zo stromu vedenia/poznania dobrého a zlého!*“ (1M 2:17). Človek v raji nepoznal zlé veci, len dobré. Nepoznal chudobu, hlad, choroby, bolesti, smrť, smútok ani nenávisť..., nevedel, čo znamenajú tieto pojmy. V raji boli len samé dobré veci. Všetko to zlé človek spoznal a okúsil až vtedy, keď zjedol z ovocia zakázaného stromu a s tým jeho živý vzťah lásky s Bohom bol porušený (1M 3. kap.).

Pre mnohých tento príbeh je legendou. Ja nechcem teraz o to sa hádať, ale ja som presvedčený, že je to pravdivý príbeh. Ba, je to príbeh nás všetkých. Pretože v Adamovi my všetci sme sa odtrhli od Boha a to je stav duchovnej smrti. O tom ešte neskôr podrobnejšie.

Možno, v srdciach niektorých z Vás sa vynorí otázka: „*Prečo potom Boh zakázal jesť ovocie z tohto stromu? Pre jedno ovocie taký trest, ktorý má takéto ťažké následky:*“

Boh stvoril človeka so slobodnou vôľou, nie však absolútnou, lebo mať neobmedzenú, absolútnu slobodnú vôľu znamená byť Bohom, a človek Bohom nie je. Boh nestvoril naprogramované roboty, ale bytosti, ktoré sú z jednej strany predmetmi Jeho lásky, no zároveň sú schopné rozhodnúť sa túto lásku opätovať alebo odmietnuť. Boh je láska, a láska nepôsobí nátlak, násilie, netyranizuje, nevyžaduje bezpodmienečnú poddanosť, ale po náležitom poučení a varovaní ponecháva človeku slobodu rozhodovania sa, možnosť výberu. Avšak slobodná vôľa by nemala žiadny význam bez skúšobného kameňa. Tým skúšobným kameňom bolo to zakázané ovocie. Človek v tejto skúške neobstál. Pretože sa človek rozhodol proti Božej vôli, jeho rozhodnutie bolo tragické.

Aká nádherná bola tá sloboda v raji! Srdce človeka bolo slobodné k voľnému oslavovaniu Boha, k láskavému spoločenstvu s Bohom, k životu so slobodným, voľným srdcom. Človek vedel voľne dýchať. Dovoľ, aby som Ti povedal, Ty o tom dobre vieš, že bez Boha nevieš voľne dýchať. Ako nočná mora sedí na tvojej hrudi nepokoj, úzkosť a strach. V záhrade Eden všetko bolo dovolené, len jeden strom bol zakázaný, strom poznania dobrého a zlého. Prečo? Z lásky! Lebo Boh vedel, že ovocie tohto stromu človeku škodí! Ten jediný zákaz v Edene bol zlatým kanálom k zdroju života a k požehnaní, k živému spoločenstvu s Bohom. Porušenie zákazu zas viedlo k smrti a zlorečeniu, k zničeniu tohto „zlatého kanálu“ Božieho požehnaní života. Boh ten zákaz dal nie preto, aby človeka tyranizoval, trýznil. Nie preto ho dal, že by nedoprial, závidel človeku jeho „šťastie“, chuť zakázaného ovocia, ale ho dal z lásky. Božie zákazy však nie sú mrežami na celách, ale viac zábradlím na serpentínach, ktoré vodia a chránia, ale nezabránia úplne ich prekročeniu. Ak ich človek predsa ignoruje a chce sa vystaviť nebezpečenstvu alebo sa zrútiť do priepasti, má slobodnú vôľu ich prekročiť, zábradlia mu v tom nezabránia. Pozri sa späť, nezrútil sa aj Tvoj život niekedy, možno niekoľkokrát v minulosti do priepasti?

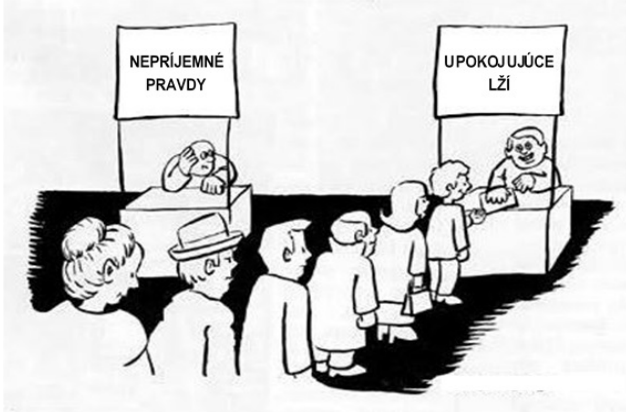
Satan, ten večný burič, zlodej, vrah, pokušiteľ a otec lží sa neuspokojil s tým, že on ako knieža anjelov padol, ale v podobe hada oklamal aj človeka, aby sa osamostatnil, aby prestal byť závislý od Boha, aby sa človek vzbúril proti svojmu láskavému Stvoriteľovi a striasol zo seba ten jediný zákaz s falošným zasľúbením, že „*budete ako bohovia, ktorí vedia, čo je dobré i zlé!*“ (1M 3:5). Dosiahol, aby človek uveril, že Boží zákaz lásky pre človeka znamená neznesiteľné bremeno, a on je ten, ktorý človekovi ponúka tú opravdivú slobodu. Tak sa človek namiesto tej síce „len“ relatívnej, ale reálnej, skutočnej slobody dostal do totálneho otroctva satana. Satan to síce nazýva opravdivou slobodou, ale je to len zdanlivá, formálna „sloboda“. Zdanlivo všetko môžeš, všetko je ti dovolené, ale nehovorí o následkoch. Satan je ako kapitán lode, o ktorej len on vie, že má dieru, a je len otázka času, kedy sa loď potopí, a preto všetko dovolí: „*Môžete robiť čokoľvek chcete. Vybúrite sa! Ak v jedálni chcete hrať futbal, môžete. Nevadí, keď rozbijete luster, aj piť môžete zdarma, koľko len chcete! Voľný sex? Nech je! Dobrú zábavu!*“ Ľudia ho chvália: „*Akého dobrého kapitána máme!*“ To už však nepovie, že za krátky čas bez pomoci všetci spolu s ním zahynú. Myslí si: „*Aspoň nezahyniem sám!*“

Odpoveďou Božieho slova ma takúto „slobodu“ je: „*Nemýľte sa Bohu sa nebude nikto posmievať. Lebo čokoľvek seje človek, to bude i žať.*“ (Gal 6:7). A čo žne človek? Chaos a morálnu skazu. Aby som len jednu vec spomenul: ľudstvo by nepoznalo hrozný význam týchto štyroch písmen: AIDS, keby rešpektovalo Božie morálne zákony a prikázanie: „*Nezosmilníš!*“

Chcel by som sa vrátiť k pôvodnej myšlienke, ktorá je poznanie pravdy.

Neviem, či je medzi ctenými Čitateľmi niekto, kto by úmyselne chcel si zvoliť falošnú alebo nesprávnu cestu, o ktorej dopredu vie, že skončí tragédiou. Verím, že každý triezvo zmýšľajúci, predovšetkým k sebe úprimný človek si chce zvoliť správnu cestu. Na otázku, čo je správne a čo správne nie je, však názory sa delia. V dnešnej dobe v spoločnosti nastala veľká kríza autority hodnôt, najmä kríza autority morálnych noriem a pojmu dobra alebo krásy. Slovo ako správne, dobré alebo krásne, je dnes veľmi relatívne a individuálne (podľa osobného názoru každého jednotlivca) iné, rôzne. Kto určuje to, čo je správne a nesprávne, dobré alebo nedobré, slušné alebo neslušné? Kto určuje, čo je dobré a zlé, ktorá cesta je správna a ktorá je cesta bludu? Existuje vôbec nejaká autoritatívna norma, nejaké merítko k spoznaniu správnej cesty?

Tento individuálny subjektívny spôsob života je však ako hra bez pravidiel a bez rozhodcu. Keďže nie sú žiadne objektívne pravidlá, ktoré by boli záväzné pre všetkých, vlastne to ani nie je hra. Každý robí to, čo chce. Každý je sám sebe rozhodcom. Keď však nie sú žiadne objektívne morálne pravidlá, ktoré by regulovali spôsob, akým sa ľudia k sebe správajú, nebude ani spôsob, ako riešiť problémy a konflikty, a ako sa rozhodovať. A to vedie ku chaosu a anarchie.

Žijeme v dobe, na ktorú sa vzťahujú slová apoštola Pavla: „Lebo bude čas, keď neznesú zdravého učenia, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši, a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkam.“ (2Tim 4:3-4). Pravda je pre mnohých nepríjemná, a preto radšej počúvajú upokojujúce lži!

Predpokladám však, že ctený Čitateľ je triezvo zmýšľajúci a voči sebe úprimný človek, ktorý si chce zvoliť správnu cestu života, cestu pravdy. K tomu však je potrebný spoľahlivý základ, norma. Dovoľte mi, aby som teraz bez diskusie, ale aj na základe mojich skúseností tvrdil, že tento spoľahlivý základ, norma a autorita je jedine Božie Slovo, Biblia. Keď neveríš, vieš o niečom lepšom, spoľahlivejšom? Tento základ potrebuješ prijať, pretože v opačnom prípade svoj život buduješ na falošných „pravdách“, na piesku, a tá stavba skôr či neskôr sa zrúti. Preto, keď tu hovorím o pravde, o pravde večnej platnosti, nehovorím o svojej pravde, nechcem svoju pravdu predkladať alebo uplatniť, ani pravdy či názory niektorej cirkvi. Tu sa nejedná o pravdu protestantov či katolíkov, ale jedná sa tu o pravdu Božieho Slova. Preto spoločne nezaujato skúmajme, čo hovorí Biblia!

Biblia v prvom rade hovorí, aby sme hovorili navzájom „pravdu v láske“ (Ef 4:15), pohnutí s láskou, pravdu „zabalenú“ v láske. To je moja snaha aj s týmito riadkami. Pretože „neokresaná“ pravda bez lásky dokáže narobiť veľké škody. Pravda a Láska však chodia „ruka v ruke“. Nesmieme ich oddeliť. Pravda podaná bez lásky je súdenie, je farizejstvo. Farizeji teoreticky podľa Zákona mali pravdu, ale bez lásky dvíhali kamene na ženu cudzoložnicu (Jn 8:1-11). Ja to nechcem robiť. A naopak, láska bez pravdy je falošná „opičia“ láska, ktorá len chváli a hladká. Pravá láska však niekedy môže byť aj nepríjemná, pretože hovorí pravdu a podľa nej aj koná.

Jeden slávny maliar pracoval na maľbe klenby veľkej katedrály. Už krásne dielo takmer bolo hotové, keď – aby lepšie videl súlad celého obrazu – na svojom lešení začal cúvať dozadu. Zrazu jeho učeň priskočil k takmer hotovému obrazu a s farbou ho celý počmáral. Majster maliar na to vyskočil na učňa: „Ty blázon, čo si mi to urobil? Zničil si moje celoživotné dielo!“ Učeň pokorne odpovedal: „Pán majster, zachránil som Vám život. Pozrite sa dozadu! Zachránil som Vás od pádu do priepasti.“ Pretože, keď majster obdivoval svoje dielo a cúval dozadu na lešení, dostal sa úplne na okraj. Už len jeden krok chýbal k tomu, aby sa z lešenia zrútil do hĺbky. Učeň už nič iné nemohol urobiť, aby ho zachránil, len počmárať jeho maľbu.

Alebo uvediem druhý príklad. Čo by si robil, keby si videl, že tvojmu priateľovi horí dom a vieš, že on vo vnútri spí? Zobudil by si ho? Nebolo by to kruté? Ved' kto má rád budíček? Nemal by si ho skôr s „láskou“ pohladit' – „*Len sa vyspí!*“ – ...a ty by si rýchlo utiekol preč. Čo by ste si mysleli o mne, keby som sa ja takto správal? Keby som povedal: „Čo mi je do toho?!" Samozrejme, že nemám lásku, že aký som ja kresťan! Však? A právom! Keby som mal lásku, tú zachraňujúcu lásku, riskoval by som svoj život, vošiel by som do toho horiaceho domu a zobudil by som toho spiaceho človeka. Preto teda, prosím, aby ste sa nenahnevali na mňa, keď teraz z lásky Vám urobí malý BUDIČEK. Pretože niektorým z Vás „horí dom“ a vy o tom ani neviete. Bez poznania pravdy človek buď blúdi v bludiskách rôznych náboženstiev, filozofií a okultných „vied“ alebo „horí dom“ v tých hriechoch, v ktorých žije.

Viete, keby to záležalo na mne, ja by som vôbec nestaral o to, kto ako žije! Nech žije každý podľa svojich túžob a možností, podľa svojich pudov, nespútaných vášní či emócií! Komu čo do toho?! Voľná láska, taká alebo onaká sexuálna orientácia? Alkohol, drogy, orgie, násilie, vražda, ... nech...! – (len aby mne dali pokoj!). Bohabojný či bezbožný spôsob života? Komu čo do toho?! Čo ja sa starám o to, kto s kým žije? Nič mi nie je do toho, akým spôsobom praktizujú homosexuáli či lesby svoje sexuálne prežívanie! Mohol by som povedať: „*Nech to robia! Neublížujú s tým nikomu!*“ – Mohol by som povedať, a skutočne, najlepšie by bolo o to sa nestarať. Komu čo do toho?

Mnohí takto aj žijú: „*Komu čo do toho?!*“ Žijú tak, akoby neexistovala žiadna absolútna pravda, žiadna autorita, žiadne pravidlá života, žiadne morálne zásady! Akoby neexistovala žiadna zodpovednosť pred nejakou vyššou autoritou, žiadny súd, akoby neexistoval Boh.

Preto chápem tých, ktorí v Boha neveria, a preto sa rozmýšľajú tak ako sa rozmýšľajú, že „*Komu čo do toho?!*“ Hoci som presvedčený, že v hĺbke svojej duše Božiu existenciu popierajú preto, lebo úmyselne by chceli zo svojho vedomia Jeho existenciu „vygumovať“, aby mohli žiť tak, že „*Komu čo do toho?!*“

Lenže popieranie, nevera nič nezmení na skutočnosti, na pravde. Zákonite každý niečo seje a niečo bude aj žať. Samozrejme to, čo zasial (Gal 6:7). Boh existuje – (prepáčte, teraz nie je priestor pre diskusiu o existencii Boha) – On je najvyššia autorita a On je Ten, Ktorý určuje „pravidlá hry“! On, Stvoriteľ človeka, Ktorý najlepšie pozná človeka, určil mu aj „pravidlá života“ a dal návod k šťastnému ľudskému životu, zjavil svoju vôľu vo svojom Slove, v Biblii.

Najväčším problémom je však to, že človek tento návod nepozná, nechce poznať a ignoruje. Žiaľ, často krát ani tí, ktorí sa nazývajú kresťanmi. Nepoznajú základný dekrét svojej viery, Bibliu a jej učenie. Čo by ste si mysleli o človeku, ktorý sa rozmýšľa takto: „*Kúpil som si práčku, návod nemusím preštudovať, už som dosť múdry, nebudem strácať drahocenný čas! Prací prášok je drahý, zasypem do nej piesok.*“ – Dalo by sa? Prečo nie? Avšak po prvom „praní“ práčka by sa pokazila. Buď úprimný! Nie takto sa pokazil aj Tvoj život? Avšak mám pre Teba dobrú správu: Pod' k Opravárovi, priznaj, že si sa správal bláznivo, On všetko vie napraviť, aj pokazené ľudské životy, za darmo, z milosti!

Ako som povedal, keby to záležalo na mne, ja by som sa vôbec nestaral o to, kto ako žije. Mohol by som povedať: „*Čo mi je do toho?!*“ Mohol by som povedať, keby som nepoznal nejaké vyššie pravdy a hodnoty, ktorým sa hovorí: zodpovednosť pred Bohom a zachraňujúca láska. Pretože „*lebo láska Kristova nás núti...*“ hovorí apoštol Pavol (2Kor 5:14), aby sme zvestovali evanjelium.

Teraz, keď pomaly sa blíži koniec môjho pozemského života, veď už mi ide na 75 rokov (nikdy by som nebol myslel...), vždy viac a viac sa vo mne zosilňuje pocit, aby som z toho poznania vzácnych Božích právd, na ktoré ma Boh za takmer polstoročia naučil, niečo odovzdal ďalej na úžitok iných. Čo by ste si mysleli o mne, keby som napr. vynášiel bezpečný liek proti rakovine, ale by som to zamlčal a zobral so sebou do hrobu? Som si istý, že tu sa jedná o omnoho vážnejšiu záležitosť, než uzdravenie z rakoviny. Preto sa odvážim vstúpiť do „horiaceho domu“, aby som aspoň niektorých vytrhol z toho plameňa. Je to nebezpečné, lebo mi hrozí, že aj ja „sa popálím“, teda niektorí sa na mňa nahnevajú. Všetkým Ty nie? ☺ Tak počuj budíček: „*Prebud' sa ty, kto spíš, a vstaň z mŕtvych, a bude ti svietiť Kristus!*“ (Ef 5:14).

Predpokladom poznania pravdy je úprimné, nezaujaté, otvorené srdce a ochota zjavenú pravdu poslúchať a nasledovať. V dnešnom náboženskom svete je veľký chaos. Je to náboženský Babylon, bludisko, v ktorom je veľmi ťažko sa orientovať. Verím však, že tým, ktorí pravdu hľadajú a milujú, ktorí ju bez predsudkov, nezaujato chcú spoznať a nasledovať, Boh – Ktorý každé srdce dokonalé pozná – nedovolí, aby v tomto labyrinte zabúdli. Pán Ježiš Kristus povedal: „*Kto chce plniť Jeho (Otcovu) vôľu, pozná (môže spoznať), či je to učenie z Boha, alebo či hovorím len sám zo seba (ako človek).*“ (Jn 7:17). Teda poznanie pravdy – podľa slov Pána Ježiša – je podmienené úprimnou ochotou konať zjavenú Božiu vôľu.

II. kapitola – ZMYSEL ĽUDSKÉHO ŽIVOTA – HLADANIE ŠŤASTIA

Centrálnou témou mojich úvah je zmysel života.

Čo si myslíte, ako by odpovedali ľudia na anketovú otázku: „Čo je zmyslom života?“ Ak by si odpovedal Ty? Myslím si, že prevažná väčšina ľudí by povedala: Šťastie! Aby človek bol šťastný!

Pred 50-mi rokmi som hrával v kapele v jednej reštaurácii v Miškolci a každý večer som spieval pesničku, ktorá vtedy v Maďarsku bola hitom: „Každý človek chce byť šťastný...“ Druhá bola: „Každý má jeden sen...“ – Áno, každý človek má sen, túžbu, aby bol šťastný, bohatý a úspešný. Nie je to zlá túžba. Podľa mňa aj Boh to chce. Je to veľmi dobrá túžba. Ale, keď sa pozrieme okolo seba v tomto svete, prečo je predsa toľko nešťastných, frustrovaných a neúspešných ľudí? Prečo toľko ľudí sa nezmyselne potuluje po uliciach bez cieľa a bez zmyslu života? Keby si sa ich opýtal, kam práve kráčajú, nevedeli by povedať.

Každý by chcel byť šťastný. Otázkou však je, že kto čo považuje za šťastie a akú cestu si zvolí k predpokladanému šťastiu?

V slovenčine slovo „šťastie“ má význam ako náhodné šťastie. Ak niekto prežije haváriu, vyhrá na lotérii, mal šťastie. V tom správnom zmysle slovo „šťastie“ znamená blaženosť, blahoslavenstvo. Tento pojem sa však v hovorovej reči málo používa. To svedčí o tom, že ľudia naháňajú svoje šťastie, ale nepoznajú blaženosť. Práve preto sa k slovu „šťastie“ viažu mnohé povery: „Prebehla predou mnou čierna mačka, nebudem mať šťastie!“ Najmä, keď je piatok a zvlášť keď je 13-ého. Podkova, štvorlístok či kominár však prinášajú šťastie. Mnoho ľudí vážne verí týmto veciam. Pretože povera ľudí drží na uzde strachu a neustále diktuje, kedy čo majú robiť. Pretože, keď nie, tak sa stane nejaké nešťastie. Keď počujú dobrú správu: „Chvála Bohu! Musím rýchlo zaklopať!“ – a rýchlo nezmyselne klopajú na drevo. Najlepšie ľavou rukou zdola nahor! Keď nie je v blízkosti žiadne drevo, tak klopajú na vlastnú hlavu. „Lebo, keď nie, tak mi uletí šťastie!“ – Poverčivosť? Hlúposť! Ale neuveriteľne veľa ľudí, aj inteligentní, vysokovzdelaní ľudia tomu vážne veria. Akoby šťastie záviselo od tohto klopkania!

Prináša teda „šťastie“ blaženosť?

Čo je šťastie? Ako si predstavujete šťastného človeka? Ty si šťastný?

O šťastí sa veľa hovorí, mnoho ľudí predsa je nešťastných. Mnoho ľudí hľadá šťastie a to znamená, že šťastie ešte nenašli. („Bol by som šťastný, keby..., budem šťastný, keď...“). Naháňajú šťastie ako fatamorgánu, ale šťastie vždy utečie pred nimi. Už-už vyzerá, že ho majú v hrsti a vtedy v jednom okamihu všetko náhle sa rozplynie, zmizne. Ku šťastiu vždy niečo chýba. Šťastie znamená, že som spokojný, lebo mám naplnené svoje potreby. Ľudia nie sú šťastní preto, lebo hľadajú naplnenie svojich túžob, svojich snov a nie svojich potrieb.

Jedna rozprávka hovorí o jednom nešťastnom kráľovi, ktorí si myslel, že bude šťastný, keď mu donesú košeľu šťastného človeka. Keď sluhovia horko-ťažko našli jedného šťastného človeka, ten nemal ani košeľu. Košeľu nemal, ale bol šťastný. Lebo nie peniaze a bohatstvo, ale spokojnosť dáva človeku šťastie.

Mnoho ľudí hľadá svoje šťastie honbou za bohatstvom.

Jedného multimilionára sa opýtali, že koľko peniaze by potreboval, aby bol šťastný. Viete, čo odpovedal: „*Vždy ešte o trocha viac!*“

Iný milionár sa obliekol do šiat z dolárových bankoviek a sa zastrelil. Nechal na papieriku odkaz: „*Zabilo ma zlato!*“ Biblia hovorí, že „*koreňom každého zla je milovať peniaze!*“ (1Tim 6:10). – a naopak „*Požehnanie Hospodinovo je to, čo obohacuje, a nepridáva s ním trápenia.*“ (Prísl 10:22).

Prvým dolárovým milionárom bol mladý človek, ktorý už ako 23 ročný sa stal milionárom a ako 50 ročný miliardárom. Lenže ako 53 ročný ochorel, stratil svoju silu, vlasy mu úplne vypadli a vyzeral ako múmia. Neustále žil v strachu, na nočnom stolíku vždy mal nabitý revolver. Nevedel spať, nevedel sa usmievať, a ten, ktorý by mal možnosť kúpiť čokoľvek na svete, mohol jesť len keksíky a mlieko. Jeho lekár povedal, že má pred sebou len rok života. Pred uplynutím roka, raz v jednej noci prišiel na to, že svoje pozemské úspechy a majetok nemôže zobrať so sebou na druhý svet a urobil jedno rozhodnutie. Zavolať k sebe svojich právnikov a finančných poradcov a oznámil im svoje rozhodnutie, že veľkú časť svojich peňazí chce venovať na rozvoj nemocníc, na lekárske výskumy a na misiu. Toto jeho rozhodnutie pomohlo medzi ostatnými k objaveniu penicilínu a k možnostiam liečenia malárie a TBC. A navyše, keď svoj nazhromaždený majetok začal používať na dobré účely, jeho zdravie sa vrátilo. Nakoniec tento človek, ktorý podľa lekárov ako 54 ročný mal zomrieť, dožil sa 98 rokov: Jeho meno bolo John Rockefeller.

Mnohí si predstavujú šťastie na spôsob: „*Stolček, prestri sa!*“ Alebo ako ten rozprávkový somárík, ktorí, keď zakýchne a z jeho nosa sa sype zlato. Žijeme v dobe, keď veci, za ktoré sa niekedy tvrdo a húževnato pracovalo, teraz musia byť „instantné“, okamžité. Ved' na nič nemáme čas! Je instantná káva, instantná polievka, ba instantné víno v prášku s obsahom alkoholu 8,2 % (za 2 minúty je hotové, potrebuje len trocha studenej vody). Mnohí tento instantný spôsob chcú aplikovať aj na oblasti šťastia (lásky, bohatstva). Všetko okamžite: „*Stolček, prestri sa!*“

Mnohí si myslia, že tí ľudia sú šťastní, ktorí sa vždy smejú. Preto sa snažia ich napodobňovať. Celý svet je ako divadlo, ako maškarný ples. Mnohí svoje problémy skrývajú za masku širokého úsmevu alebo vtipkovania. Ale ako Biblia hovorí: „*Aj pri smiechu bolí srdce.*“ (Prísl. 14:13). Slovenské porekadlo hovorí: „*Keď sa smeješ, celý svet sa smeje s tebou, ale keď plačeš, budeš plakať sám.*“

Jeden človek si vyhľadal psychiatra a sa sťažoval na depresiu: „*Vždy som smutný, mám depresie.*“ Psychiater mu poradil: „*Práve v našom meste je jeden cirkus. Choďte tam, je tam klaun, ktorý každého dokáže rozosmiať.*“ Ten muž smutne odpovedal: „*Pán doktor, ja som ten klaun!*“

Iní si myslia, že šťastní sú tí slávni ľudia, celebrity. Herci, filmové hviezdy, hudobníci, speváci. Ty nie si taký, tak nie si prijatý. Buď sa snažíš ich dobehnúť a napodobňovať alebo nemáš šancu na šťastie. Ich životy sú však často poznačené škandálmi a milostnými zápletkami. Na obrazovke alebo na filmovom plátne vyzerajú úžasne, ženy krásne, príťažlivé, muži supermani. Ale keby si poznal ich životy, keby si vedel, čo je za kulisami! Koľko slávnych, úspešných ľudí sa stali otrokom závislostí alkoholu a drog, ktorí boli odkázaní na psychiatrické liečenia. Alebo nakoniec hľadali východisko vo samovražde, pretože sa zrútili pod bremenami problémov! Mysleli si, že smrť všetko ukončí. To je najväčšia lož diabla!

Jedna herečka povedala: *„Mám peniaze, som populárna, ľudia si myslia, že som najšťastnejšia žena na svete! Myslela som si, že za peniaze môžem kúpiť šťastie. Mýlila som sa! Keď som sama, vždy sa mi trasú ruky, mám žiaľ a mám túžbu po čistom živote, po pravom šťastí, ktoré som nikdy nenašla.“*

Mnoho ľudí považuje za šťastných vrcholových športovcov, majstrov sveta či zlatých medailistov na olympiáde, pretože získajú slávu pre seba a pre krajinu. To skutočné môže byť úžasný pocit, eufória. Ale ako dlho to trvá? Aké bude to vyšportované alebo „prešportované“ telo za 20 rokov? Nehovoriac o tom, že aj do ich života prídu okolnosti, ktoré toto šťastie naštrbia. Toto zmýšľanie môže byť nebezpečné aj z toho hľadiska, že podľa toho ten, ktorý je telesne postihnutý nemôže byť šťastný? Pomaly sa dostaneme k tomu, ako v spartánskej spoločnosti, kde podľa gréckeho mýtu slabé a telesné postihnuté deti, ako aj starcov, ktorí neboli spôsobilí bojovať, vyselekovali a z vrchu Taigetos hádzali dole do priepasti, ako takých, ktorí neboli hodní žiť. Takto sme sa učili v škole. Podľa novších výskumov však, to nebola pravda, a celú legendu vymysleli a rozšírili Spartania, aby takto vyzerali ešte strašnejšími pred svojimi nepriateľmi.

V Austrálii žije jeden mladý človek srbského pôvodu, Nich Vujičić, ktorý sa narodil bez rúk a nôh. Na mieste ľavej nohy má len kýptik, dva palce, pomocou ktorých dnes už vie sa uplatniť v každodennom živote. Mnohými cvičeniami a silnou vôľou dokázal premôcť každodenné prekážky. Pomocou svojho kýptika sa naučil písať na stroji, obsluhovať počítač, plávať, česať sa, umývať si zuby a holiť sa. Ako 17 ročný začal prednášať na školách aj na cirkevných akciách o zmysle života. Stal sa medzinárodne uznávaným rečníkom a motivačným trénerom. Zmyslom jeho života je, aby rozprával ľuďom o Božej láske a uisťoval ich v tom, že ich život má zmysel. V roku 2012 sa oženil a narodili sa im dve krásne, zdravé deti.

Mnohí hľadajú svoje šťastie v hriešnych žiadostiach, vášní, rozkoší. Bol Dávid šťastný, keď zhrešil s Betsabe? V Biblii je ďalší príbeh, keď Amnon znásilnil svoju nevlastnú sestru, Tamaru, a keď dosiahol to, čo chcel, ona sa mu tak sprotivila, že ju začal nenávidieť. Jeho nenávisť bola väčšia než jeho predošlá láska. Odtrhnutie zakázaného ovocia v raji hneď spôsobilo veľké sklamanie. Mnohí si myslia, že ku šťastnému životu chýba len partner, partnerka. Neverím, že mimomanželský sexuálny vzťah dáva človeku pokoj, šťastie a uspokojenie. Možno, len na chvíľu. Ale „na dlhej tratí“ čoskoro sa prejaví vzájomné podozrievanie a pocit nedostatku istoty. Rozkoš sa čoskoro stáva horkosťou.

Mnoho ľudí hľadá svoje šťastie v rôznom omámení, v alkohole, v drogách. Chcú zabudnúť na svoje problémy a sklamanie, utiecť pred realitou. Potom príde vytriezvenie a problémy zostanú nevyriešené a mnohonásobne väčšie. Počul som, ako jeden mladý chlapec povedal v rozhlase: *„Mám 23 rokov. Už som všetko vyskúšal. Som dosť žil, aby som sa cítil byť starým. Mám dosť zo života!“*

Nakoniec sú tu tí, ktorí hľadajú šťastie v okultizme a vo východných náboženstvách. Tieto východné náboženstvá ponúkajú nápravu v reinkarnácii, v niekoľkonásobnom prevtelení, kým nakoniec človek dosahuje dokonalosť a zaslúži si dostať sa do nirvány, do stavu večnej blaženosti. Biblia však hovorí, že len jeden život máme: *„Je uložené ľudom raz zomrieť a potom bude súd!“* (Žid 9:27). Niektorí (D.H. Lawrence) povedal: *„Bárs, by sme mali dva životy. Keď v prvom živote by sme urobili chyby, v tom druhom by sme sa mohli z nich poučiť, a ich napraviť a zžiť.“* V živote však nie je tak ako v divadle, kde pred hlavným predstavením je generálna skúška. My tento život žijeme len raz a na ostro. Bez generálky!

Mnohí hovoria: „*Keby som ešte raz mohol začať žiť tento život, mnoho vecí by som robil ináč. Keby som mohol svoj pokazený život napraviť.*“ Biblia má radostnú správu: Je to možné! Je možné všetko napraviť a začať odznova. Dokonca je možné znova sa narodiť. Nie reinkarnáciou, ale znovuzrodením z Božieho Ducha skrz vieru v Pána Ježiša. „*Ak je niekto v Kristu Ježišovi, je novým stvorením. Staré veci pominuli a hľa, všetko je nové!*“ (2Kor 5.17). Ako som už povedal, je to veľká šanca Božej milosti, že „svoju pokazenú pračku“ môžeme priniesť Majstrovi. Preto verím, že nielen bohatí, úspešní a zdraví ľudia môžu byť šťastní, ale všetci tí, ktorí milujú Pána Ježiša Krista, veria v Neho a v Ňom našli zmysel svojho života!

III. kapitola – ZMYSEL ŽIVOTA – PREČO SOM SA NARODIL NA TENTO SVET?

Naposledy som hovoril o šťastí ako o zmysle života. Ako som povedal, každý človek by chcel byť šťastný. No predsa mnohí sú nešťastní v živote. Okrem toho každé pozemské šťastie je dočasné, pominuteľné, relatívne a často sa skončí sklamaním. Hovorili sme aj o tom, že ľudia nie sú šťastní hlavne preto, lebo hľadajú naplnenie svojich – často sebeckých – túžob, svojich snov a nie svojich potrieb.

Pravé šťastie znamená, že som našiel pravý zmysel svojho života. K tomu každý má rovnako jeden celý ľudský život!

Nie je človek, ktorý by aspoň raz v živote nemyslel na otázku: „*Prečo som sa narodil na tento svet? Čo je zmysel môjho života? Prečo žijem? Odkiaľ som? Kam pôjdem? Čo bude so mnou po skončení tohto pozemského života?*“

Od pradávna zamestnáva ľudí otázka: „*Čo je zmysel života? Narodili sme sa, žili sme niekoľko desaťročí v mnohom trápení, v nemoci, v práci a únave a zrazu všetkého je koniec! Naozaj koniec? Len toľko by bolo zmyslom ľudského života?*“

Žiaľ, dnešný moderný človek ako pštros, pchá svoju hlavu do piesku, nič sa nestará o úprimné hľadanie pravdy a obchádza zodpovedanie týchto otázok. Až kým raz sám osobne nebude konfrontovaný s realitou smrti, často krát nepripravene. A pravý zmysel svojho života ešte stále nenašiel!

Šalamún, izraelský kráľ bol najmúdrejším človekom svojej doby. Jeho múdrosť bola známa na široko ďaleko po zemi. Pretože vo svojej mladosti žil v Božej bázni a mal od Boha len jedinú prosbu, aby mu dal múdrosť k rozumnému vládnutiu. V biblickej knihe „Kniha Kazateľa“ v prvých troch kapitolách opisuje, ako on sám hľadal zmysel života v rôznych veciach, v bohatstve, v rozkošiach, v ťažkej práci, v umení, v knihách, ako stával domy, sadiť vinice, zadovážil si sluhov, množstvo stáda, dobytku, striebra i zlata, neodoprel si ničoho, čo si len jeho oči zažiadali. Dokonca mal sedemsto manželiek a tristo ženín. Jeho život predsa bol prázdny. K tomuto prispelo aj to, že pod vplyvom jeho pohanských žien jeho srdce sa odvrátilo od živého Boha k modloslužbe. Po mnohom hľadaní, trápení a sklamaní dôjde k záveru, že „*všetko je márnosť pod Slnkom a trápenie ducha!*“ V tomto štádiu svojho hľadania, v tejto letargii sa rozmýšľa: „*Ako zomiera múdry, rovnako zomiera aj blázon, ako zomiera bohatý, tak isto zomiera aj chudobný... Dokonca, to čo prichádza na synov človeka, prichádza i na hovädá, jedno a to isté prichádza na nich. Ako zomiera toto, tak zomiera i tamto, lebo je všetko márnosť. Všetko ide po smrti na to isté miesto. Kto to vie, či duch synov človeka vystupuje hore, alebo či duch hoväd zostupuje dolu do zeme?*“ (Kaz 2:16, 3:19-22). KTO TO VIE? Čo je zmysel života? – Kladiet veľkú otázku.

Je dobré, že kniha Kazateľa neskončí pri 3. kapitole. Múdry Šalamún hľadá ďalej, a v 11. a 12. kapitole dôjde k pravému poznaniu: Nie je jedno, človeče, ako žiješ, pretože Boh každý skutok privedie na súd. „*Raduj sa vo svojej mladosti, nech ťa obveseľuje tvoje srdce, choď po cestách tvojho srdca a podľa videnia svojich očí, ale vedz, že ťa pre to všetko privedie Boh na súd. Pamätaj na svojho Stvoriteľa, kým neprídu roky, o ktorých povieš: Nemám v nich záľubu! ... kým sa neroztrhne strieborný povraz, a nerozrazí sa zlatá čaša, a nerozbije sa vedierce nad prameňom, a nerozláme sa kolo a padne do jamy, a tak sa navráti prach do zeme, duch sa navráti k Bohu, ktorý ho dal... Suma všetkého toho je: Boj sa Boha a zachovaj Jeho prikázania, lebo to je povinnosťou každého človeka, pretože Boh privedie každý skutok na súd i každú vec skrytú, už či je dobrá či zlá.*“ (Kaz 11:9-10, 12:6-7,13-14).

Múdry Šalamún mal pravdu: Všetko je márnosť. Len jedna vec je dôležitá: Žiť život v Božej bázni, milovať Ho, hľadať Jeho tvár, veriť Mu a dôverovať, zachovávať Jeho prikázania, lebo nie je to jedno! Boh všetko koná v záujme toho, aby ľudia sa prebudili zo spánku hriechu ku pravde, hľadali Ho a boli spasení. On nie je ďaleko od nás.

Keď pôjdeš do cintorína, na každom náhrobnom kameni vidíš dva dátumy a medzi nimi pomlčku. Narodil sa a zomrel. Medzi nimi pomlčka. Táto pomlčka je tento krátky pozemský život. Všetko, aký krátky je? Najdôležitejšou otázkou je: Akým obsahom vyplním túto pomlčku, tento krátky pozemský život?

Okrem tých, ktorí zmysel svojho života hľadajú v hriešnych rozkošiach, je veľa ľudí, ktorí vytýčia si ušľachtilé ciele a v ich dosiahnutí vidia zmysel svojho života. Určite je šťastný človek, ktorý má krásnu, usporiadanú rodinu, alebo starí ľudia, ktorí vedia sa kochať vo svojich deťoch a vnukoch. Je veľa ľudí, ktorí celý svoj život obetujú na charitatívne účely a na prospech spoločnosti. Naozaj žijú hodnotný, zmysluplný život. Predsa, bolo by možné, žeby prepásli tú najdôležitejšiu vec?

Jeden čerstvý maturant išiel ukázať svojmu dedkovi svoj maturitný diplom a s radosťou mu oznamoval, že maturoval s vyznamenaním. Dedko ho pochválil, dal mu za odmenu 50 eur a sa ho opýtal: „No, je to pekné, ale čo bude teraz?“

Mladý odpovedal: „Podal som prihlášku na vysokú školu, s takýmto dobrým vysvedčením ma určite príjmu.“

- „No, to je v poriadku! A čo bude potom?“ – pýtal sa ďalej dedko.

- „Budem sa usilovne učiť a dúfam, že sa mi podarí vysokú školu ukončiť s dobrým výsledkom. Chcem byť inžinier.“

- „No a potom?“

- „Popri štúdiu by som chcel hrať basketbal v jednom dobrom družstve.“

- „A potom?“

- „Po skončení vysokej školy by som chcel sa oženiť a založiť rodinu.“

- „To všetko je pekné. A čo potom?“

- „Dúfam, že dostanem dobré zamestnanie a budem veľa zarábať.“

- „A potom?“

- „Chcel by som si kúpiť auto, postaviť dom.“

- „A potom?“

- „S rodinkou by som chcel veľa cestovať, vidieť svet.“

- „A potom?“

Mladý muž už začal byť nervózny z mnohých otázok „čo potom.“

- „A potom, a potom!... Keď zostarnem, pôjdem do dôchodku!“

- „A potom?“

- „No, dúfam, že budem mať dobrý dôchodok, so ženou budeme naďalej chodiť po svete. Okrem toho, budeme sa kochať vo vnukoch, ako ty teraz!“

- „A čo potom?“

- „No, raz určite príde čas, že aj ja musím zomrieť!“

- „A čo bude potom?“

- „Dedko, ja som ešte na to doteraz nemyslel! Ešte som mladý!“

Naozaj, čo bude potom? Ty si už myslel na to?

Ešte jeden príbeh pre ilustráciu: Jeden kráľ mal svojho dvorného „blázna“ (šaša). Raz mu kráľ dal jednu šašovskú palicu s tým, že ju nemá dať nikomu dovedy, kým nenájde od seba väčšieho blázna. Raz kráľ ochorel na smrť. Prišiel sa s ním rozlúčiť aj tento šašo a sa ho opýtal: „*Kde teraz vedie tvoja cesta, môj kráľ?*“

- „*Ďaleko, veľmi ďaleko!*“

- „*A kedy sa navrátiš, za mesiac?*“

- „*Nie!*“

- „*Za rok?*“

- „*Nie!*“

- „*Tak kedy?*“

- „*Nikdy!*“

- „*Si pripravený na tú veľkú cestu, kráľ môj?*“

- „*Nie som.*“ – znela odpoveď.

- „*Odchádzaš naveky nepripravený? Tak vezmi svoju palicu, lebo som takého blázna ako si ty, ešte nestretol.*“

Je ešte jedna dôležitá otázka: Akú hodnotu má človek? Dnes každý kalkuluje, všetko hodnotíme, uvažujeme, čo koľko stojí, akú má hodnotu? Akú hodnotu má to i ono..., auto, rodinný dom...? Kalkulujú, kupujú, predávajú.... Je možné v peniazoch vyjadriť, akú hodnotu má človek? Jeho telo snáď niekoľko eur, ako staré železo. Trocha fosforu, kalcia, železa... atď. Niekoľko eur! Len takúto hodnotu má človek? Lenže človek nemá len toto pominuteľné telo, ale aj dušu. A duša každého človeka má v Božích očiach nevysloviteľne veľkú cenu. Až takú veľkú cenu, že Boh svojho jednorodného Syna dal ako výkupné za dušu každého človeka na potupnú smrť na kríži Golgoty, aby ho zachránil od večného zatratenia. Boží Syn preliat svoju svätú krv za každého, aby nikto, kto uverí v Neho, nezahynul, ale mal večný život. Lebo čo prospeje človeku, keby získal hoci aj celý svet, ale svoju dušu by zatratil. Je dobré vedieť to, že v Božích očiach aj ja som vzácny. Je to dobré vedieť, že nie náhodou som sa narodil na tento svet. Je dobré vedieť, že nie som hráčkou v rukách osudu, ale že môj život je v rukách môjho milujúceho nebeského Otca, Ktorý má plán s mojim životom. Je dobré vedieť aj to, že On bude stáť aj pri mojom poslednom výdychu.

Milý Čitateľ! Možno, Ty v Boha neveríš a preto tieto otázky od seba odmietaš. Prosím Ťa, nerob to! O tom ešte budeme hovoriť najbližšie.

To, čo som doteraz povedal, bol len úvod, v ktorom sme hovorili o dôležitosti hľadania pravdy a zmyslu pozemského života. V ďalších úvahách Vás pozývam na dobrodružné pátranie po pravde. Už som písal, že v niektorých otázkach bez vysvetľovania si dovoľím pripustiť napr. existenciu Boha, existenciu posmrtného bytia a tiež autoritu Biblie ako Božieho Slova s tým, že tie otázky neskôr spoločne prediskutujeme. Jedná sa o tieto životne dôležité otázky:

- Aká je pravda o Bohu? Existuje vôbec Boh?
- Je Biblia skutočne Božie Slovo?
- Aká je pravda o živote po smrti?
- Čo sa stane s týmto svetom?
- Ktorá cirkev je tá pravá?
- Prečo práve Kristus? Vedie každá cesta k Bohu?
- A ďalšie aktuálne otázky ...

IV.kapitola – AKÁ JE PRAVDA O BOHU? EXISTUJE VÔBEC BOH?

Ľudstvo sa delí na veriacich (teisti) a neveriacich (ateisti) ľudí. Grécke slovo THEOS znamená Boh.

ATEIZMUS je filozofia, správnejšie povedane viera, ktorá popiera existenciu akéhokoľvek Boha či bohov. Ateisti sami sa delia. Sú tí, ktorí existenciu Boha celkom nevyučujú, ale oni v Boha neveria, kým iní existenciu Boha úplne vylučujú. Ba sú aj takí, ktorí idú ešte ďalej, tzv. antiteisti, ktorí v každej forme viery v Boha a v každom náboženstve vidia nepriateľa. Ateisti sú prevažne materialisti, ktorí za prapríčinu vzniku sveta považujú večne existujúcu prahmotu, oproti kreacionistom, ktorí za prapríčinu vzniku sveta považujú večne existujúceho osobného Boha.

TEIZMUS je viera v existenciu Boha v nejakej forme. Aj teizmus sa delí:

- MONOTEIZMUS znamená vieru v jedného Boha ako židovské náboženstvo, kresťanstvo a islam.
- DEIZMUS popiera existenciu osobného Boha, ktorý riadi život prírody, život ľudstva a stará sa o stvorený svet. Boha uznáva len ako prvotnú príčinu stvorenia.
- POLITEIZMUS je viera v existenciu viacerých bohov, ako napr. hinduizmus, egyptské, mezopotámske náboženstvo, starogrécka a rímska mytológia.
- BUDDHIZMUS, TAOIZMUS A KONFUCIANIZMUS vlastne ani nie je náboženstvo (viera v boha) len filozofia.
- PANTEIZMUS je viera v božstvo celej prírody. To znamená úplnú identifikáciu, stotožnenie boha so stvorenou prírodou (príroda je boh, boh je príroda). V rámci toho ANIMIZMUS je viera, v ktorej sa všetkému živému i neživému (stromom, kameňom, prírodným silám... atď.) pripisuje vlastná životná sila, duša. Najčastejšie sa prejavuje v šamanizme.

Podľa môjho pozorovania dnes vždy menej je ateistov a vždy viac ľudí verí v niečo nadprirodzené. „Niečo musí existovať medzi nebom a zemou!“ - hovoria. Žiaľ tento trend nesmeruje k jedinému živému Bohu, ale je to synkretistickou zmesou panteizmu, mystiky, ezoteriky ako aj pohanských a východných náboženstiev, ktoré zastrešuje hnutie NEW AGE. Filozofiou New Age je: „Človeče, ty si bohom, objav v sebe svoje božské vlastnosti! Si súčasťou vesmíru v kozmickej jednote s prírodou.“

Toto je len stručný prehľad o hlavných smerovaniach náboženského labyrintu. Samozrejme, každý nemôže mať pravdu! KTORÁ JE SPRÁVNA CESTA? Vieš urobiť rozdiel a vybrať si tú správnu? V ktorý smer veríš Ty?

Existencia jediného osobného, mravného Boha je základnou, fundamentálnou otázkou kresťanstva. Ak totiž Boh neexistuje, nie je nijaký mravný princíp, proti ktorému by sme mohli hrešiť, a tak aj nevyhnutnosť vykúpenia a spasenia sa stáva nepotrebnou. Dokonca celá kresťanská viera nie je nič iné než sebaklam a podvádzanie iných. Preto otázka existencie Boha pre žiadneho rozumného, čestného a úprimného človeka nemôže byť ľahostajná.

Keď hovoríme o existencii Boha, mali by sme si najprv vyjasniť, čo alebo koho vlastne hľadáme, o existenciu akého Boha (alebo „boha, či bohov“?!) sa tu jedná, existenciu čoho, alebo Koho chceme potvrdiť alebo vyvrátiť.

Čo sa skrýva za slovom: BOH? Myslíme na niečo alebo na niekoho, rozumieme niečo pod týmto slovom, keď ho počujeme alebo vyslovíme? Na koho?

Kto je Boh? K definícii Boha neexistuje dosť vhodných ľudských slov, Jeho podstatu nie je možné vyjadriť ľudskými slovami. No predsa pre lepšie ponímanie skúsím zadefinovať, čo my kresťania rozumieme pod týmto slovom: „*Boh je večne (od vekov na veky) existujúca osobná duchovná bytosť, Stvoriteľ, suverénny Pán a Vládca sveta, vlastniaci - majúci - absolútnu svätosť, moc, inteligenciu, spravodlivosť a lásku.*“

On neexistuje tak, ako nejaký inventárny predmet, ako suvenír vo vitríne, alebo ako nejaká zaujímavosť, o ktorej sa môžeme dočítať v lexikónoch. On neexistuje tak, ako predmet vedeckého skúmania, rozboru pod mikroskopom, sledovania pred radarom alebo ďalekohľadom. Takýmto spôsobom Boh neexistuje. Boh, v ktorého veríme, nie je niečo vo svete, ani nie je najväčšou bytosťou, najmocnejším obyvateľom sveta. On je, existuje, žije, nie však vo svete, ale nad svetom, nad bytím, nad existenciou. Človek jednoducho nemá prostriedky, ani metódy na vyhľadávanie, vypátranie a preskúmanie Boha. Už len preto, lebo Boh je duchovná bytosť, ktorého nie je možné pozemskými výskumnými prostriedkami a metódami objaviť.

My veríme v jediného osobného a živého Boha, Ktorý je Bohom Biblie a Otec Pána Ježiša Krista. Veríme v Neho tak ako On sám seba zjavil vo svojom Slove, v Biblii a Ježišovi Kristovi. Poznámam, že Boh Biblie nie je totožný s Alahom, bohom koránu a islamu. K tomu, aby sme boli presvedčení o správnosti svojej viery, potrebujeme presvedčenie o tom, že Biblia je dôveryhodným Božím Slovom a Ježiš Kristus je skutočným a jediným Božím Synom.

Božia existencia pre mňa nikdy nebola otázkou. Nielen preto, lebo od detstva som bol vychovávaný v kresťanskom prostredí, ale aj preto, lebo vo svojom srdci som aj ja často skúmal otázku: Čo je pravda? Ako je to možné, že niektorí ľudia v existenciu Boha veria, iní neveria? **PREDSA KAŽDÝ NEMÔŽE MAŤ PRAVDU!** Pravda je len jedna: buď Boh existuje, alebo neexistuje. Popieranie a nevera nič nezmení na skutočnosti. Dokonca pravdu ignorovať je veľmi nebezpečné a pre človeka môže byť osudné.

Nie som prírodovedec, ktorý by na vysokej vedeckej úrovni vedel dokazovať Božiu existenciu a stvorenie sveta. Sú síce veriaci vedci, ktorí dokážu jazykom vedy argumentovať za existenciu Boha. Myslím si, že tie vedecké diskusie o existencii Boha resp. o stvorení sveta pre obyčajného človeka sú ťažko porozumiteľné. Ja by som chcel svoje poznanie zdieľať s Vami jednoduchým spôsobom, akým každý môže pochopiť. Britský prírodovedec Wliver Smith napísal knihu názvom: *Kto sa rozmýšľa, musí veriť.* Ja by som na tom trochu chcel pozmeniť: každý, kto úprimne, nezaujato a bez predsudkov sa rozmýšľa, musí v existenciu Boha veriť!

Prečo neveria ateisti?

Niektorí sa vyhovárajú, že nevedia veriť. Táto výhovorka neobstojí, pretože mnohí snád ešte nikdy nevynaložili toľko úprimnej námahy, aby nezaujato hľadali pravdu. Oveľa pohodlnejšie je strohé popieranie existencie Boha a hľadanie rôznych výhovoriek, než úprimná konfrontácia s otázkou: „**Čo je pravda?**“ Jednoducho preto, lebo veľmi dobre vedia, že uznanie Božej existencie by malo znamenať podstatnú zmenu ich životného štýlu. O to však nestoja, lebo viac majú radi svoj zabehnutý spôsob života, než pravdu a viac tmu než svetlo.

Mnohí hrdo vyznávajú: „*Ja verím len tomu, čo vidím, alebo môžem chytiť do ruky.*“ A predsa, veria aj takým veciam, ktoré nevidia (Např. v elektriku). Niekedy sa pýtajú: „*Ty si už videl svoj mozog? Máš mozog, rozum?*“ Alebo: „*Videl si už svoje srdce? Všetchno nie! Máš srdce? Predsa, keď sa stíšiš, môžeš počuť, že každý úder v tvojom hrudníku svedčí o tom, že srdce máš!*“ Podobne, aj Boh je veľmi blízko k nám, ale aby sme Ho mohli zažiť a zakúsiť Jeho prítomnosť, musíme sa stíšiť. Avšak len málo ľudí má rado ticho. Preto všade počuť toľko hluku, ruchu a hlasitej hudby. Ľudia nemajú radi ticho, lebo v ňom sa ozve srdce, ohlása sa minulosť, svedomie a pravda, ozve sa sám Boh. On nás však vyzýva k pokániu, k návratu k Nemu, k prameňu života. Táto výzva však pre človeka milujúceho rozkoše je nežiadúca a oveľa pohodlnejšie je zostať v tomto hluku a chaose, než sa pokoriť a utíšť pred Ním a z celého srdca sa Mu odovzdať.

V zhone života, v tejto šialenej honbe za bohatstvom, šťastím a za rozkošami, existenciu svojho srdca berieme na vedomie (a máme čas jeho tlkot počuť) často až vtedy, keď je už s nami zle, keď už musíme. Keď snáď v tejto našej hriešnej krútnave na ceste do večného zahynutia nás láskavá Božia ruka, možno, srdcovým infarktom, zastaví. Nech dá dobrotivý Boh tým, ktorí tieto riadky čítajú, aby pre nich nebolo neskoro počuť láskavý tlkot Božieho milujúceho srdca!

Inak, je to zarážajúce, že moderní ľudia, ktorí sa považujú za ateistov a materialistov, pre ktorých je existencia Boha a Biblia bláznovstvom, predsa veria nadprirodzeným a neviditeľným veciam. A to, samozrejme diabolským, satanským a okultným záležitostiam. Je absurdné, že moderný človek disponujúci technikou 21. storočia, hlásajúci sa k vede, hlúpo a dôverčivo nosí podkovu na svojom aute, hľadá štvorlístok, nosí na krku amulety sľubujúce vraj šťastie, uzdravenie, bláznivo sa bojí čiernej mačky, piatok očakáva so strachom, obzvlášť, keď je 13-tým dňom v mesiaci. Je nepochopiteľné a paradoxné, že vedecky založený človek verí horoskopom, z ktorých majú šťastie a bohatý zisk len vydavatelia časopisov. Čitatelia z toho majú len stratený čas a depresie! Prečo aj moderní štátnici chcú riadiť politiku a osud sveta okultnými praktikami, špiritistickými médiami a radami veštkýň? Prečo? Vlastne preto, lebo neveriaci ateisti a materialisti sú veľmi ľahkoverní. Všetkému uveria, čo sa nenachádza, alebo kým nevysvitne, že sa to nachádza v Biblii. Lebo Biblia človeka vyzýva k pokániu a k zmene, k usporiadaniu života: „*Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho*“ (Jn 3:3-8). Východné okultistické, pohanské náboženstvá a mŕtve, formálne tzv. „kresťanské“ náboženstvo takého požiadavky nemajú.

Iní argumentujú s tým, že kresťania nežijú tak, ako kážu. Farári vodu kážu a víno pijú! Počas stáročia „kresťanstvo“ malo veľa hanby hodných vecí (inkvizícia, križiacke vojny, nenásytná túžba pápežstva po moci a majetku, nemorálny život mnohých kňazov, atď.). Iní zase sa pýtajú: „*Keď Boh existuje, prečo dovolí vojny, krvi preliatie, nespravodlivosť vo svete, smrť nevinných detí?*“ Je ťažké na tieto otázky odpovedať! Žiaľ, tzv. „kresťanstvo“ nebolo vždy biblické kresťanstvo! Praví biblickí kresťania nikdy by nepodporovali vojny, dokonca ani „v znamení kríža“! Poslaním Cirkvi Ježiša Krista nikdy nebolo ani nie je obohacovanie sa, politické vládnutie, ale služba lásky! Za vojny a mnoho bied vo svete nikto nemôže obviňovať Boha. Hlavnou príčinou každej biedy je fakt, že ľudstvo Boha vykázalo zo svojho života a dalo priestor Božiemu nepriateľovi, satanovi, ktorý bol vrahom od počiatku.

Nespravodlivosť vo svete, klam a zvod satana, nevernosť ľudí, cirkví a niektorých farárov nezmarí Božiu vernosť, ani nie je dôkazom Božej neexistencie. Boh bude vo svojom čase spravodlivo súdiť všetkých, satana, ľudí, aj farárov. Príde čas, keď v plnosti a bez pochyb bude pred všetkými zjavené, že kto je kto, a kto komu slúžil.

Otázka viery teda, predovšetkým nie je vecou rozumu, intelektu, ale viac vecou charakteru. Kto pre nedostatok úprimnosti a pre bezcharakternosť dobrovoľne a vedome odmieta Božie veci, toho nepresvedčia ani rukolapné dôkazy. Biblia jasne hovorí o ľuďoch, ktorí v Boha neveria a nazýva ich bláznami. Ale Ježiš Kristus aj tých, ktorí síce hovoria, že veria, Jeho vôľu však nekonajú, pripodobňuje tiež človeku – bláznovi (Žalm 53:2, Mt 7:26).

V. kapitola – EXISTENCIA BOHA – ARGUMENTY

Prečo veríme my?

Biblia sa nikdy nezaobera dokazovaním Božej existencie. Jednoducho vychádza z tej skutočnosti, že Boh existuje a vyzýva človeka, aby veril a mal obecenstvo s Ním. Ako letorast odrezaný z viniča uschne, tak aj človek, odmietajúci závislosť od Boha, od prameňa života, je duchovne mŕtvy.

Aj keď Sväté Písmo nepovažuje za potrebné dokazovať Božiu existenciu, my sa pre upevnenie svojej viery a pre usmernenie blúdiacich a úprimne hľadajúcich obrátíme k niektorým argumentom.

Tieto argumenty nie sú matematickými dôkazmi, ktoré by presvedčili aj tvrdohlavých nevercov a prinútili ich veriť. Jednoducho, sú len Božím zjavením celému svetu o sebe, ktoré môžeme čítať na stránkach:

- knihy prírody a stvorenstva,
- knihy histórie ľudstva, dejín,
- knihy ľudskej duše
- Knihy Kníh, v Biblii.

Tieto argumenty sú výsledkom zmýšľania zdravého, nezaujatého ľudského rozumu na základe skúmania okolitého sveta a životných skúseností, ktoré svedčia o tom, že nejaký Boh musí existovať. Kto úprimne a logicky rozmýšľa, ten musí veriť a Božiu existenciu pripustiť.

1.) PRAZJAVENIE

Viera v Božiu existenciu je taká stará ako samotné ľudstvo. Neexistuje národ, ani rasa alebo kmeň, vo viere ktorého by nežil pojem Boha v nejakej, mnohokrát veľmi skreslenej, zdegenerovanej forme. Ľudstvo pre hriech stratilo zdravé, správne poznanie Boha a namiesto Stvoriteľa začali uctievať a zbožňovať stvorenie, alebo prírodu, ba anjelov, duchov, démonov. Odtiaľto pochádza skreslená predstava Boha. Okrem toho aj každý človek má vo svojej duši stopy po stratenom obecenstve s Bohom. Tak nastalo v ľudskej duši určité vákuum, prázdnota, veľké „mínus“, nepokoj, neustále hľadanie uspokojenia, neuhasiteľná túžba po niečom, – alebo Niekom?! – nadprirodzenom.

2.) BOŽIU EXISTENCIU NIE JE MOŽNÉ VYLÚČIŤ

To znamená, že nikto nemôže dokázať Jeho neexistenciu. Aj najnamyslenejší ateista musí uznať, že – napriek obrovskému pokroku výskumu a poznania v oblasti vedy a techniky – nevie a nepozná všetko. Ateisti argumentujú s tým, že: „*Preskúmali sme celý vesmír, Boha sme nestretli. Veda dokázala, že Boha niet!*“ – Aké pyšné a povrchné prehlásenie! Ako som sa už o tom zmienil, Boh je duchovná bytosť a človek jednoducho nemá prostriedky ani metódy na preskúmanie a vyhľadávanie Boha. Keby niekto chcel dokázať Božiu neexistenciu, musel by preskúmať a analyzovať celý vesmír, každú silu, hmotu, jav a energiu, fyzické, biologické a duchovné sily tak, aby výsledok tohto výskumu bez jediného protiargumentu každý prijal. Je to prakticky nemožné. Jedine Boh disponuje schopnosťami všetko prenikať, všetko preskúmať, aj srdce a myšlienky ateistov, ktorí nevedia, že človek nemusí ísť do vesmíru, aby sa stretol s Bohom. Je jedno miesto na zemi, miesto pod golgotským krížom, kde sa kajúci hriešnik so zlomeným srdcom môže stretnúť s Bohom. To miesto môže byť práve tam, kde sa nachádzaš.

Bol síce jeden chýrny človek, ktorý práve vo vesmíre sa stretol s Bohom. Ten človek bol astronaut James Irwin. V júli r. 1971 ako člen posádky Apollo-15 vystúpil na povrch Mesiaca a vyskúšal prvý mesačný elektromobil. Bol ôsmym človekom, ktorý vstúpil na Mesiac. Spolu 17 dní, 7 hodín a 12 minút strávil vo vesmíre. V Bratislave v máji 1990 som mal možnosť sa s ním stretnúť, podať si s ním ruky, objat' ho a vypočúť jeho svedectvo. Hovoril o tom, že keď vystúpil na Mesiac, bol formálnym kresťanom, ktorý voči Bohu bol úplne ľahostajný. Len tam ho uchvátila do úžasu veľkosť vesmíru. Videl úžasne krásnu „modrú planétu“, tú neporovnateľnú „perlu“ vznášať sa vo výhlade nekonečnosti. Videl aká malá pingpongová loptička je Zem, a aký malý je na nej človek, ktorý myslí o sebe, že je pánom sveta. Keď človek je ako zrnko prachu, aký malý je jeho mozog k tomu, aby pochopil predivné skutky a tajomstva Stvoriteľa. To všetko len vtedy si uvedomil a len vtedy sa stálo mu to osobnou skúsenosťou, že Boh sa zaujíma o náš osobný život, keď vznikla nejaká porucha na zariadení a ich návrat na zem vyzeral beznádejným. Vtedy on tam na Mesiaci padol na kolená, prosil Boha o odpustenie, že Ho doteraz ignoroval, a zároveň Ho prosil o pomoc. Zrazu našli príčinu poruchy a všetko sa vyriešilo. Táto skúsenosť tak ovplyvnila jeho život, že čoskoro sa vydal Bohu do služby, chodil po svete a kázal evanjelium. Takto sa dostal po zmene režimu aj k nám do Česko-Slovenska. V slovenčine bola vydaná aj jeho knižočka: „Viac ako pozemšťan“. Pamätám sa na jeden z jeho výrokov: „*Fakt, že Boh v osobe Pána Ježiša Krista chodil po Zemi, je oveľa významnejší, než to, že človek chodil po Mesiaci.*“

BOŽIU EXISTENCIU teda NIE JE MOŽNÉ VYLÚČIŤ. Tento argument potvrdzuje, že ani najnamyslenejší ateista nemôže možnosť existencie Boha úplne vylúčiť, teda musí ju pripustiť, síce v oblasti doteraz nepoznanej.

3.) ZÁKON PRÍČINY A DÔSLEDKU

Čo je prapríčinou vesmíru: Boh alebo prahmota?

Jednoduché logické myslenie, zdravý, triezvy a normálny ľudský rozum vyžaduje, aby sa akýkoľvek výsledok vysvetlil dostatočnou príčinou. Tvrdiť, že stolička urobila stoličku a je schopná spraviť ďalšiu stoličku, neuspokojuje ľudský intelekt, ako ani to, že luxusné osobné auto vzniklo len tak samo od seba. Nie je to vedecké, ani logické tvrdenie, ba je jasné, že niečo také vymyslieť a vážne, pod rúškom vedy prehlásiť môže len človek chorý na rozum, alebo diablom inšpirovaný klamár. Môže sa považovať za dostatočné vysvetlenie, že ich urobila ľudská bytosť, vlastniaca život, inteligenciu, múdrosť, odbornú znalosť, zručnosť a schopnosť urobiť to. Tiež je dostatočným vysvetlením, že ich urobil, napr. počítačom riadený robot alebo automatická linka. Ešte aj to je prípustné, že tieto stroje, roboty, boli vyhotovené inými robotmi a automatickými strojmi. Ale na konci tohto reťazca príčin a výsledkov stojí človek, ktorý tieto stroje, počítače a roboty vymyslel, projektoval a vyhotovil, ktoré boli schopné vyrábať ďalšie stroje, stoličky, ba aj automobil. Je to dostačujúce vysvetlenie? Každá vec na svete musí mať príčinu, a tou poslednou príčinou v rade príčin nemôže byť neživá hmota bez inteligencie a múdrosti, lebo to neuspokojuje požiadavky zdravého a logického myslenia.

Jednoduché logické myslenie vyžaduje aj to, aby aj existencia vesmíru mala svoju prapríčinu. Svet je tu. Vzniká otázka: „*Odkiaľ sa vzal?*“ Niečo alebo niekto musel spôsobiť jeho existenciu. Čo alebo Kto stojí na konci tohto reťazca príčin a dôsledkov?

Materialisti vyznávajú, že tou poslednou príčinou, prapríčinou je hmota bez života a inteligencie. Ich hypotézou, ohľadom vzniku sveta je, že Zem vznikla zo Slnka, Slnko z Galaxie. Všetko len tak náhodou vyletelo, rozletelo sa a náhodou sa v krásnom poriadku usporiadalo. Galaxia a každá hviezda a planéta celého vesmíru vznikla s „veľkým treskom“ niekedy veľmi-veľmi dávno z prahmoty. Všetko len tak samo od seba, náhodou?! Predsa v takom predivnom poriadku?! Uspokojuje to logické myslenie zdravého rozumu? Nie je to výplod nenormálnej fantázie a prehlásenie, hoci pod rúškom vedy, necharakterného, diablom inšpirovaného klamára? Ako v prípade automobilu a stoličiek!?

A odkiaľ sa vzala tá prahmota? Kedy, z čoho, ako vznikla? A život?... Múdrost'?... Láska?... Z čoho pramení? Materialisti na to nemajú odpoveď. Prapríčinou vesmíru nemôže byť ani neživá hmota, ani náhoda, ani náhodný vývojový proces, lebo to neuspokojuje požiadavky logického myslenia. V rade príčin musí existovať tá posledná príčina, ktorá musí byť osobná, ktorá disponuje vlastnosťami, ako osobnosť, život, inteligenciu, vôľu, múdrost' a moc, schopnosť. Vesmír je účinkom osobnej, duchovnej príčiny, ktorú my nazývame Bohom. Je to dostačujúce vysvetlenie?

Tento argument nedokazuje Boha v kresťanskom chápaní, len ako prapríčinu a tvorcu sveta, a tým nechá voľnú cestu najrozličnejším „izmom“ (deizmus, polyteizmus...).

4.) V CELOM STVORENSTVE PANUJE HARMÓNIA A CIEĽAVEDOMOSŤ

Už vo svojej mladosti som často uvažoval o tom, že tento svet bol tak úžasne zostrojený, že to nemôže byť dielom náhody. Príroda svedčí o tom, že v celom vesmíre, v makrokozme a mikrokozme, v štruktúre živých organizmov a neživej hmoty, panuje harmónia, poriadok, plánovitosť, organizovanosť, krása, účelnosť a cieľavedomosť. Tam, kde je organizovanosť musí byť aj Organizovateľ. Tam, kde je plánovitosť, cieľavedomosť a poriadok, musí byť múdry Plánovač a Tvorca. Je nelogické považovať za dielo náhody štruktúru atómov a chromozómov, krásu hviezdnatého neba, usporiadanie a presnosť kolobehu planét, rozmanitú nádheru kvetov, vtákov, motýľov, konštrukciu krídla a tela vtákov, predivnú krásu a tajomstvá hlbín oceánu, divy ľudského tela (mozog, sietnica oka, kostná dreň, tajomstvo počatia ľudského života, rast plodu v živote matky... a pod.). Prírodovedci, hvezdári, fyzici, chemici s úžasom obdivovali a obdivujú múdrost' a moc Stvoriteľa.

Je nevedecké tvrdiť, že svet je náhodným zoskupením atómov. Náhoda pôsobí chaos a nie poriadok. Je nelogické predpokladať, že mŕtva hmota by mohla splodiť bytosti živé, to čo nemyslí by mohlo splodiť bytosti mysliace, alebo že všetko je len výsledkom procesu slepých energií a náhodného vývoja.

Podľa mňa k uvereniu „vedecko-fantastickej“ teórie materialistov o vzniku a vývoji sveta je potrebná oveľa väčšia dávka viery, resp. dôverčivosti, než jednoducho prijať zjavenie Biblie, že svet stvoril Boh.

I keď Tvorca všetkého je nášmu zraku neviditeľný, rukami nehmatateľný, ani našimi zmyslami Ho nemôžeme vystihnúť, predsa prichádzame k záveru, že všetko, čo sa deje vo svete, v prírode organickej i neorganickej, v mikrokozme a makrokozme, je uváženým dielom múdreho Stvoriteľa, Udržovateľa a Riaditeľa.

Ľudia sa pýtajú: „Ale kto stvoril Boha?“ Keby On bol stvorený, už by nebol Bohom, ale Bohom by bol ten, ktorý by ho bol stvoril. Lebo k pojmu „Boh“ patrí aj Jeho stvoriteľská moc a nekonečnosť. Boh nie je stvorením, ale Stvoriteľom. Mnoho ľudí nemôže chápať Božiu nekonečnosť, večnosť (večnú existenciu hmoty však áno?), hoci s pojmom nekonečnosti sa stretávame v bežnom živote. Pojem nekonečnosti nie je ani nelogický, ani nevedecký. V čase, v priestore, v geometrii, v matematike (číselný rad, $+\infty$, $-\infty$, zlomky, atď.) pojem nekonečnosti prijímame. Prečo by sme ho nemohli prijať aj v súvislosti s existenciou nevyspytateľného, večného Boha? Nestranná veda, ktorá nebola ovplyvnená ideológiou, nikdy nestála v opozícii s čistou biblickou vierou. Ba, väčšina uznávaných svetoznámych vedcov boli veriaci ľudia.

Jeden z nich napr. John C. Lennox (MA., PhD., DPhil., DSc.) profesor matematiky na univerzite v Oxforde, ktorého prednášku na univerzite MB v Banskej Bystrici na tému „*Pochovala veda Boha?*“, som vypočul. (Je prístupná na internete). Tento vedec nie je hocikto, jeho vedomosti, poznatky a múdrosť vysoko prevyšuje priemerného človeka. Na mnohých univerzitách sveta máva prednášky o existencii Boha. Okrem toho mal viac víťazných diskusných súbojov s ateistami ako Stephen Hawking alebo Richard Dawkins.

Tak ako som už to spomínal, nie som prírodovedec. Dokonca nemám ani teologické vzdelanie. Bol som jednoduchým robotníkom, strojníkom a zámočníkom, kým ma Boh pred 32 rokmi povolal za „laického kazateľa“. (Napriek tomu, že slovenčinu ani dodnes neovládam dokonale ☺). Preto sa neodvážim pustiť sa do vedeckej diskusie s nikým. Tieto úvahy, s ktorými sa na týchto stránkach s Vami zdieľam, sú výsledkami hľadania, na ktoré ma Boh v škole života, na „kolenológii“, za uplynulých takmer 50 rokov skrze svojho Svätého Ducha vyučoval. Samozrejme, niekoľko prečítaných kníh mi v tomto pomáhalo. Preto svoje poznania nechcem (ani nemôžem) zdieľať na vysokej vedeckej úrovni, ale pre každého dobre zrozumiteľným spôsobom, aby ich každý, kto chce – ako sa hovorí: s triezvym „sedliackym rozumom“ mohol pochopiť.

5.) STVORENIE ALEBO VEĽKÝ TRESK?

Ako som v predchádzajúcej časti spomínal, materialisti vyznávajú, že prapríčinou všetkého je prahmota bez života a inteligencie. A z tej prahmoty s náhodným „veľkým treskom“ (anglicky: Big Bang) niekedy veľmi dávno, len tak náhodou vyletelo, rozletelo sa každá čiastka vesmíru. Všetko len tak samo od seba, náhodou?! A náhodou sa to všetko v krásnom poriadku usporiadalo? Pozrime sa na to, či je tomu tak!

Určite si už pozrel za krásnej letnej noci na hviezdnatú nočnú oblohu. Určite si sa už rozmýšľal o tom: Kto to všetko vytvoril? Čo je za svetom hviezd? Pamätám sa, ako na strednej škole náš starý profesor zemepisu skúsil nám znázorniť fungovanie nebeských telies a planét tak, že zavola dopredu troch spolužiakov: „Synu môj, ty budeš Slnko, ty budeš Zem a ty budeš Mesiak.“ Potom im vysvetlil, ako sa majú točiť okolo svojej osi a krútiť na vlastnej dráhe jeden okolo druhého. Aký chaos tam bol! Hoci len tri „nebeské telesá boli vo vesmíre“! Vzniká otázka: Kto určil dráhu miliárd hviezd, planét a nebeských telies? Aký úžasný poriadok vládne, v makrokozme, vo vesmíre! A keď sa pozrieš do elektronického mikroskopu, vidíš, aký úžasný poriadok vládne v mikrokozme, vo vnútornom svete organickej a neorganickéj hmoty! Aká inteligencia bola potrebná k predivnému naplánovaniu a vytvoreniu univerzu? Mohla to spôsobiť náhoda?

Hoci sme ešte sa nezaoberali autentickosťou a dôveryhodnosťou Biblie, predsa chcem sa odvolať na ňu. Biblia síce nie je prírodovedecká odborná kniha, predsa obsahuje zjavenia, ktoré moderna atómová fyzika objavila takmer o 2000 rokov neskôr, v našich dňoch. Aj toto svedčí o Božskej inšpirácii Biblie a potvrdzuje jej dôveryhodnosť. Chcel by som citovať dva biblické verše, ktoré pochádzajú z doby, keď ľudia nič nevedeli o atómovej fyzike, o štruktúre atómov a o ich štiepení.

Jeden z vedeckých výrokov Biblie je, že: *„vierou porozumieme, že... to, čo sa vidí, povstalo z neviditeľného“* (Žid 11,3). Moderná atómová fyzika objavila, že častice atómov hmoty, (t.j. elektróny, protóny a neutróny) sú neviditeľné elektrické náboje, vlastne to už ani nie je hmota, ale neviditeľná energia. Viditeľným sa stávajú neustálym obehom elektrónov okolo jadra (protóny a neutróny) s obrovskou rýchlosťou. Ako napr. niekoľko zrníek prachu v strede mydlovej bublinky. Takto sa vytvorí akási „blana“ ako „pevný“ povrch atómov, ktoré sa jeden k druhému poskladajú a tvoria molekuly hmoty. Pre znázornenie, predstav si panelák z mydlových bubliniek. Každá takáto „elektrónová bublina“ vo veľkosti jedného priemerného bytu má v strede atómové jadro (protóny a neutróny) vo veľkosti niekoľkých špendlíkových hlavičiek. Kombinácia počtu týchto elektrických nábojov (elektrónov, protónov a neutrónov) určuje to, či tá hmota bude železo, zlato, kyslík alebo iný chemický prvok. Vo vnútornej štruktúre atómov – v mikrokozme – medzi týmito elektrickými nábojmi sú pomerné také isté „obrovské“ vzdialenosti a pomerné taká istá veľká „prázdnota“ ako v makrokozme medzi hviezdami. Táto „slávna“ hmota (matéria), tento „bublinový hrad“ je základom filozofie a životného štýlu materialistov, ktorá raz praskne ako bublina, alebo sa zrúti ako hrad z kariet! Svätý Duch v Biblii pred takmer 2000 rokmi zjavil aj to, že príde čas, keď *„živly (chemické prvky – elementy) sa rozplynú“* (2Pt 3:10). V dobe apoštola Petra ešte nikto nič nevedel o chemických prvkoch a možnostiach ich rozplynutia. Sústavu chemických prvkov spoznal a zostavil v 19. storočí ruský chemik Mendelejev a možnosť ich rozplynutia objavila až moderná atómová fyzika.

Teda ako sme to hovorili, Svätý Duch v Biblii už pred takmer 2000 rokmi zjavil, že *„vierou porozumieme, že sú veky ustrojené slovom Božím, áno i tomu, že nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí“* (Žid 11:3). To naozaj môžeme pochopiť len vierou, ale aj veda dokázala, že je to pravda! Podľa našej viery Božie stvoriteľské slovo, ako energia, bolo tou mocou, s ktorou tento predivný vesmír bol ustrojený. Aká úžasná inteligencia, múdrosť a moc bola potrebná k tomu, aby takýmto predivným spôsobom vznikol tento úžasný univerzum?! To všetko nemôže byť dielom náhody! On hovoril – vypustil svoje Slovo a stálo sa!

6.) STVORENIE ALEBO CHEMICKÁ EVOLÚCIA?

VZNIK ŽIVOTA

Keď podľa teórie materialistov prapríčinou všetkého je večná hmota bez života a inteligencie, vynára sa otázka, že z tejto neživej (predpokladám, že neorganickéj) hmoty kedy a ako vznikol ŽIVOT?

Najprv skúsme zodpovedať otázku: Čo je život? V biologickom význame život je tá forma organickej hmoty, ktorú charakterizujú aspoň tieto tri faktory: metabolizmus (látková výmena), rast a množenie.

Materialistami predpokladaná prahmota mohla byť pravdepodobne neorganická, pretože základnou hmotou vesmírnych telies sú nerasty. Podľa zákonitosti chémie z neorganického hmoty nie je možné vytvoriť organickú. Nerasty sú prísne vzaté neorganické zlúčeniny, ktoré necharakterizuje ani metabolizmus, ani rast, ani množenie.

Ako potom mohla vzniknúť z neživej a neorganického hmoty organická hmota a život?

Zástancovia materialistickej teórie majú viac predstáv o vzniku života, ktoré súvisia s evolučnou teóriou. Proces, v ktorom z neživej hmoty vznikne živá hmota, nazývajú chemickou evolúciou. Oproti biologickej (Darwinovej) evolúcii, podľa ktorej, vraj, zložitejšie formy živých organizmov postupne sa vyvinuli z jednoduchších foriem života postupným náhodným výberom, teda od jednobunečných organizmov až k človeku. Človek je konečným výsledkom tohto vývoja.

Neviem, či má zmysel o týchto teóriách hovoriť, pretože podľa mňa KAŽDÁ TAKÁ PREDSTAVA SLUŽI NA JEDEN CIEĽ: SPOCHYBNIŤ A VYVRÁTIŤ STVORENIE BOHOM.

V odbornej literatúre resp. vo Wikipédii tieto teórie, ktoré by mali patriť skôr do sveta rozprávok, než do vedeckých kníh a učebníc, sú opísané takým spôsobom, že ja nie som schopný ich ani sledovať, nie ešteže pochopiť. Preto ich len stručne spomeniem.

Podľa jednej z tých teórií život vznikol niekde vo vesmíre a na Zem bol nejakým spôsobom „importovaný“. Podľa nich Zem sa dostala do „sprchy“ primitívnych organizmov, a keď jej povrch sa dostatočne ochladla, tie organizmy „nainfikovali“ Zem. Podľa inej teórie život priniesli na Zem meteority. Aj v tomto prípade však je aktuálna otázka: akým spôsobom vznikli prvé molekuly živých organizmov z neživej hmoty tam, kde vznikli?

Iná rozprávka hovorí „o prapoliévke“. Podľa tejto teórie živé organizmy vznikli na Zemi niekedy z neživej hmoty následkom určitých náhodne dejúcich sa procesov. Pre ilustráciu uvediem citát: „*Atmosféra rannej Zeme obsahovala vodík, metán, kysličník uhličitý, kysličník uhoľnatý, amoniak a dusík. Reaktívny charakter Zeme bol veľmi priaznivý pre organické zlúčeniny. Zem bola zasiahnutá rôznymi formami energií (blesk, geotermálne teplo, ultrafialové /UV/ žiarenie, Slnko, atď.) a tieto spustili v atmosfére také reakcie, počas ktorých vznikli rôzne jednoduché organické molekuly vo veľkom počte. Následkom žiarenia vznikli aminokyseliny, formaldehyd, kyanovodík a množstvo iných zlúčením. Tieto jednoduché zlúčeniny, ktoré vznikli v atmosfére, boli dažďom unášané do praoceánu, a tu zmiešané so vzniknutými reakčnými produktami sa nahromadilo vždy väčšie množstvo organických molekúl. Aj neskoršie reakcie prebiehali v tomto prostredí, a tak predchodcovia zložitých organických zlúčenín nakoniec dosiahli hustotu 'horúcej, riedkej prapoliévky'. Vytvorili sa vhodné podmienky k možnému vzniku kmeňových buniek. Tieto vzniknuté útvary ešte neboli skutočnými bunkami, ale ako súvislé systémy ohraničené membránami, disponovali dostatočnou schopnosťou prežitia na určité prechodné obdobie. V tomto vývojovom štádiu ich vnútorná zložitosť sa zvýšila a z tých dostatočne špecifických bielkovín mohli vzniknúť enzýmy. Vyvinuli sa aj ostatné vlastnosti živých buniek. Keď nukleové kyseliny – genetické molekuly života – dosiahli dostatočnú úroveň vývoja, prevzali riadenie životných procesov. A konečne, život sa mohol ukotviť.*”

Tretia teória je o sebaoplodení. O tom, že neživá hmota oplodnila seba a tak vznikol živý organizmus. Podľa tejto teórie z určitých (vlhkých, špinavých, rozpadajúcich, hnijúcich) neživých látok aj dnes sa môžu tvoriť živé organizmy. Napr. Ak steblo slamy hodíme do vody, voda okolo nej čoskoro začne šumieť, potom od mikroskopických malých tvorov bude peniť. Na základe toho došli k záveru (a vyučujú), že „*život vznikol v jednej zelenej chumáči vo vode*“. Samozrejme zabúdajú na to – alebo nechcú vedieť – že už aj tá slama je organického pôvodu, a vplyvom mikroskopických spór vo vode malé klíčky života začínajú rásť a množiť sa. Francúzsky bakteriológ Louis Pasteur v roku 1860 urobil všetko, čo mu evolucionisti povedali, vložil do chemickej banky vodu a organické látky, ale sa mu život „vyrobiť“ nepodarilo. Prehlásil: „*Živé môže vzniknúť iba zo živého!*“ Týmto teóriu sebaoplodenia definitívne zamietol.

Je potrebné však poznamenať, že od prehlásenia Louisa Pasteura: „*živé môže vzniknúť iba zo živého*“ – ateistickí vedci neprestali sa snažiť dokázať možnosť vzniku života syntetickou cestou. V roku 1953 Stanley Miller, americký chemik, z jednoduchých plynov ako vodík (H₂), amoniak (NH₃) a metán (CH₄) zahrievaním vody (H₂O) v uzavretom systéme a v dôsledku elektrického výboja získal nejaké aminokyseliny. Vizuálna podoba aminokyselín sú dvojaké: pravotočivé a ľavotočivé. Počas experimentu vznikli aj vpravo aj ľavotočivé aminokyseliny v pomere 50-50%, živé organizmy však obsahujú iba ľavotočivé aminokyseliny. To je veľký rozdiel. Technicky založenému človeku stačí povedať, aby na skrutku s ľavým závitom nakrútil maticu s pravým závitom. To je nemožné. Získaním aminokyseliny veda stále sa nedostala dopredu. Tento pokus ešte stále má málo čo do činenia s vytvorením života. Medzi úrovňou molekulárneho a bunkového stavu je obrovská priepasť. Vedci sú ešte stále tak ďaleko od životaschopnej bunky ako hrst' skrutiek ku dopravnému lietadlu.

V novinách sa objavili správy o tom, že výsledkom ďalších výskumov sa podarilo vytvoriť syntetické bunky a bielkoviny, ako aj baktérie geneticky upravovať. V tomto smere pionierom je génové inžinierstvo a rôzne génové manipulácie, ku ktorým sa pridružuje klonovanie a kybernetika. Ich spoločným cieľom je vytvoriť umelú inteligenciu. To všetko s účelom spochybníť biblické stvorenie. Apoštol Pavol v 2Tes 2:8-10 píše o posledných časoch, keď „*bude zjavený ten bezzákonný bezbožník (antikrist),... ktorého príchod je podľa mocného pôsobenia satanovho so všetkou mocou a so znameniami a s lživými zázrakmi...*“, ktorého nakoniec prichádzajúci Pán Ježiš Kristus „*zabije duchom svojich úst a skazí zjavením svojho príchodu.*“ Človek sa nepoučil z príkladu Lucifera, ktorý v moci a sláve chcel prevýšiť Boha, a toto isté sľúbil aj človeku: „*budete ako bohovia!*“ (1M 3:5). Tieto výskumy môžu byť veľmi nebezpečné, pretože tieto plánované „umelé inteligencie“ ľahko sa môžu stať ničiteľmi ľudstva. Boh povedal: „*Ja som Hospodín, to je moje meno, a svoju slávu nedám inému.*“ (Iz 42:8).

Po tom všetkom vráťme sa k pôvodnej otázke: Kedy a ako vznikla Inteligencia, a z neživej hmoty kedy a ako vznikol ŽIVOT? To všetko je otázkou viery.

Existuje jedna všeobecne známa filozofická otázka: „*Čo bolo skôr: sliepka alebo vajce?*“ My veriaci ľudia veríme, že skôr bola sliepka, pretože Boh stvoril sliepku a nie vajce. Pre mňa je oveľa ľahšie uveriť toto prehlásenie Biblie, než uveriť rozprávke, že vajce vzniklo niekedy len náhodou a z neho potom zrazu sa vyľahlo jedno kuriatko. V danom prípade otázka by sa dala položiť aj takto: „*Čo bolo skôr: hmota alebo inteligencia a život?*“ Hoci aj toto je otázkou viery, ale na základe horeuvedenej dedukcie podľa mňa nevedecké a nelogické je tvrdiť, že Inteligenciu vytvorila neživá hmota a nie naopak. Prevažná väčšina dnešných vedcov – i keď popiera existenciu osobného Boha – pripustí, že ku vzniku vesmíru bola potrebná existencia Plánovača, Intelligentného Dizajnéra (anglicky: Intelligent Design).

Súhrnom môžeme povedať, že tak ako neorganická hmota sa nemôže premeniť v organickú, bez vonkajšieho vplyvu nemôže sa rozmnožiť, nemôže plodiť organických „potomkov“, a ani neživá hmota sa nemôže premeniť v živú, resp. bez vonkajšieho vplyvu nemôže sa rozmnožiť, nemôže plodiť „potomkov“, z toho logicky vyplýva, že Hmota bez života a inteligencie nemohla na počiatku vesmíru tvoriť Inteligenciu a Život. Teda Život a Inteligencia (Boh) nutne museli existovať skôr než Hmota.

Jeden môj priateľ (bývalý spolužiak spred 56-60 rokov), ktorý samého seba považuje za ateistu a materialistu, raz mi napísal takto: „*Ani Hmota, ani Život, ani duch-duša (Inteligencia) nemali nikdy počiatok, ani nebudú mať koniec. Ani jeden z týchto sa nedá zničiť ani stvoriť. Samozrejme, môžeme povedať, že súhrnom toho všetkého je Boh. Nech je! Ale On potom je bytosť mimozemská!*“

Takto trefne, jednoducho vyjadrene som ešte nepočul od nikoho, len práve od tohto ateistu. To, že „*súhrnom toho všetkého: Boh*“, podľa mňa znamená, že On (Boh) je večný, teda nemá ani počiatok ani koniec, On (osobný Boh, disponujúci Inteligenciou) je nielen mimozemská bytosť, ale Bytosť mimo Univerzu, existujúca nad Vesmírom, Bytosť, od Ktovej pochádza Hmota, Život aj duch-duša. On je prapríčinou a prameňom všetkého, aj Hmoty, aj Života aj Inteligencie (duch-duša). Všetkým, ateisti ani nie sú až takí neveriaci?! Aj môj priateľ ateista verí v jedného nadzemského Boha! ☺

7.) STVORENIE ALEBO BIOLOGICKÁ EVOLÚCIA?

TO, ČO DARWIN NEMOHOL VEDIEŤ!

V predchádzajúcej časti sme hovorili o tzv. chemickej evolúcii, počas ktorej, podľa materialistov, z neživej hmoty vznikol živý organizmus.

Teraz by som chcel niekoľko slov povedať o biologickej (Darwinovej) evolúcii, počas ktorej, podľa materialistov, ten najjednoduchší živý organizmus, ktorý vraj vznikol počas chemickej evolúcie, naďalej sa vyvíja do vyššej formy života. To je tzv. vývojová evolučná teória, podľa ktorej každá živá bytosť pochádza zo spoločnej prabunky, a za niekoľko miliónov rokov tie živé organizmy postupne sa vyvíjali a premenili sa do vyššej formy (mach, huby, rastliny, ryby, vtáky, cicavce) a na konci tohto procesu sa objavil človek. Podľa Darwina táto evolúcia prebehla náhodným prirodzeným výberom. To znamená, že silní a zdraví jedinci prežili a vyvíjali sa ďalej, kým slabí vyhynuli.

Prirodzený výber síce v prírode funguje, keď slabé, choré, života neschopní jedinci z daného druhu vyhynú, ale to neznamená prechod do nového, vyššieho druhu života. Prirodzený výber nie je schopný tvoriť nový druh, teda nespôsobí vývoj, evolúciu. Preto bolo potrebné, aby neo-darwinisti popri prirodzenému výberu určili za druhý dôležitý faktor evolúcie, mutáciu. Mutácia však je genetická zmena v rámci určitého druhu. Genetická zmena medzi druhmi je taký pokus, počas ktorého vznikajú kríženi jedinci (hybridy), ktorí sú však ďalej neplodní. Taký je napríklad kríženec koňa a osla, mul, ktorý zjednocuje v sebe vlastnosti „rodičov“: výborná pracovitosť a nenáročnosť. Ale mul už nie je schopný rozmnožovať sa, nie je schopný udržať ani svoj druh, tobôž nie spôsobiť vznik vyšších druhov. Mutácia teda je príčinou škodlivých zmien a deformácií.

Musíme konštatovať, že v dobe, kedy Darwin zverejnil svoju teóriu, veda bola na veľmi nízkej úrovni, skladbu a fungovanie buniek chápala len v kontúrach. Keby Darwin mohol pozrieť v elektrónovom mikroskope na jednu bunku, mohol by vidieť neuveriteľnú zložitú štruktúru. Mohol by sa na vlastné oči presvedčiť a uznal by, že takýto zložitý a jemný systém nemohol vzniknúť náhodnými zmenami. Taktiež DARWIN NEMOHOL NIČ VEDIETŤ o chromozómoch, o génoch ani o DNA. V jeho dobe vedy ako genetika, mikrobiológia, biochémia ešte neexistovali. Keby tieto vedy boli by objavené pred Darwinom, aj on ľahko by uznal, že jeho teória je úplne nevedecká, a ani by sa neodvážil s takými nezmyselnými prehláseniami vystupovať.

Ja som nikdy nemohol sa stotožniť s Darwinovou evolučnou teóriou, nikdy som nevedel prijať náuku, žeby moji predkovia pochádzali z opice. Vždy som veril tomu, čo učí Biblia, že „každé živé stvorenie stvoril Boh podľa svojho druhu“ (1M 1:25). Až ako už veriaci človek som sa, síce laicky, oboznámil s najnovšími vedeckými objavmi modernej biochémie o zákonitosti počtu chromozómov a o DNA, ktoré posilnili moju vieru. Tieto objavy potvrdzujú, že Boh určil hranice každému stvorenému druhu a nikdy neexistoval, nemohol a ani nemôže byť žiadny prechod z jedného druhu do druhého. Teda, človek bol vždy človekom.

Moderná biochémia objavila, že každá bunka živých organizmov obsahuje určitý počet chromozómov, ktoré sú nositeľmi určitých genetických vlastností (DNA). Podľa tohto objavu vedy toto číslo je nemenné, stále a charakteristické pre ten druh, z ktorého pochádza. Je to prírodovedecký zákon. U človeka toto číslo je 46. To znamená, že každá ľudská bunka obsahuje, a nakoľko tento počet je zákonite nemenný, vždy obsahovala 23 párov t.j. 46 chromozómov, okrem pohlavných buniek, ktoré obsahujú 23 chromozómov. Pri spojení dvoch pohlavných buniek (vajíčka a spermie) každá bunka vzniknutého nového života obsahuje 23 párov, teda 46 chromozómov. KTO USTANOVIL TÚTO ZÁKONITOSŤ? Iné je chromozómové číslo opice a každého druhu živočíchov aj rastlín, preto prechod z jedného druhu do druhého nikdy nebol ani nie je možný. A to je zákon, prírodovedecký zákon, spod ktorého niet výnimky!

Keď vyskytne nejaká zmena chromozómov, to nikdy nevedie k vývoju, ale naopak, k deformácii a k chorobe. Teda človek bol vždy človekom a každý druh živých bytostí vznikol zvlášť, nezávisle od druhých, tak ako o tom Biblia hovorí: „každé živé stvorenie stvoril Boh podľa svojho druhu“ (1M 1:12,21,25). Zákon chromozómov teda vylúči možnosť vývoja druhov z iného druhu, teda Darwinovu evolúciu.

Podľa evolucionistov človek a opice mali spoločného predka. Hoci sa vyskytne, že chromozómové čísla rôznych druhov sú totožné, napr. poľný zajac má tiež 46 chromozómov, to však nikto sa neodváža tvrdiť, že človek pochádza od poľného zajaca. Ale od opice už áno!? Chromozómové číslo ľudoopov (šimpanz, gorila, orangutan) je 48. Podľa evolucionistov predkovia šimpanza a človeka sa geneticky krížili. V tomto prípade človek by bol „kríženec“, hybrid. Ako som to už znázornil na príklade mula, hybridy nie sú schopné sa rozmnožovať, nie sú schopné udržať svoj druh, tobôž nie spôsobiť vznik a vývoj druhov vyššieho rangu.

Túto teóriu, ktorú evolucionisti v mnohých prípadoch chceli potvrdiť vysadrovanými kostnými „nálezmi“, údajne aj Darwin odvolal pred svojou smrťou. **KEBY DARWIN BOL VEDEL NIEČO** o chromozómoch, o génoch a o DNA, svoju teóriu ani by nebol vymyslel! Predsa, je to zarážajúce, že ešte aj dnes je táto teória v učebnom pláne mnohých škôl, ba vysokých škôl, ako jediný uznaný vedecký názor. Ako je to možné? Tak, že existenciu Boha Stvoriteľa **ZA KAŽDÚ CENU** treba z ľudských srdc vymazať!

8.) PSYCHOLOGICKÉ ARGUMENTY

Je niekoľko psychologických zákonitostí a javov, ktoré sú prítomné v živote, v psychike každého človeka. Myslím si, že doterajšie úvahy poskytli dostatočné pádne argumenty k tomu, aby sme uznali, že náhodná evolúcia tieto psychické javy a zákonitosti nemohla vyprodukovať, ale pochádzajú od Zákonodarcu, od Stvoriteľa človeka.

A. ŠTRUKTÚRA ČLOVEKA

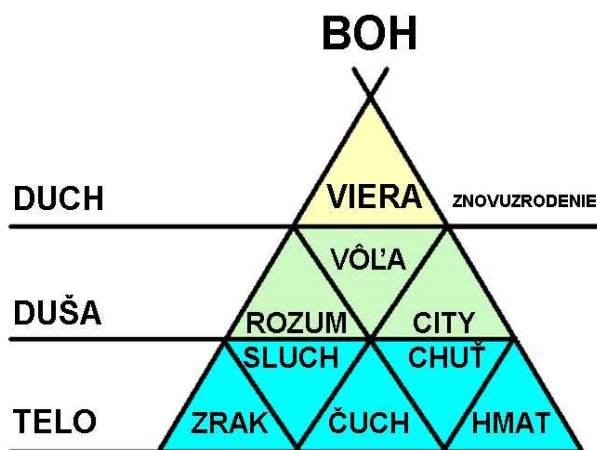
Medzi človekom a dokonca aj najinteligentnejším zvieratom je podstatný rozdiel, veľká priepasť. Človek má nielen telo a pudy, ale má aj dušu a ducha. Duch človeka je nasmerovaný vertikálne na vzťah k Bohu a ku nadprirodzenému, duchovnému svetu, kým duša smeruje k svetu, k ľuďom a k sebe, vníma osobný vzťah v sebe na ľudskej, horizontálnej rovine. Duša je oblasť vedomia „ja“, oblasť rozumu, vôle a citov. Človek je zodpovedným stvorením, schopným plánovať, rozhodovať sa. Určite, viacerí z vás máte domáceho miláčika (mačičku, psíka), ktoré vyzerajú veľmi milými a rozumnými. Sú však aj rozumnejšie zvieratá (napr. delfíny). Dokonca ľudia dokážu skrotiť aj divoké šelmy a naučiť ich na mnohé úkony. Predsa zvieratá nevedia rozmyšľať, plánovať, rozhodovať sa, Konajú len inštinktívne. Nemajú vedomie „ja“, neprežívajú výčitky svedomia, zodpovednosť za svoje konanie ako človek. Človek je zodpovedným tvorom, vie rozoznať dobré od zlého a v podvedomí prežíva zodpovednosť pred nejakou vyššou autoritou. Tou najvyššou autoritou je Boh.

Čo je človek? Poznáš seba? Čo si TY? Kto si TY?

Človek je Božie „majstrovské dielo“, koruna stvorenia! Alebo „koruna“ evolúcie? Je hybridom šimpanza a predkov človeka, ktorý už nie je schopný ďalej sa vyvíjať? Keby bolo tak, potom ani rozmnožovať sa, pretože krížené hybridy sa nerozmnožujú. Avšak ľudstvo sa rozmnožuje.

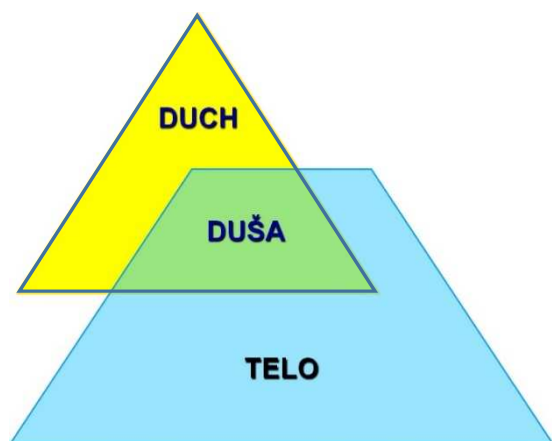
Ja už len zostanem pri tom, že **ČLOVEK JE BOŽIE „MAJSTROVSKÉ DIELO“**. O skladbe ľudského tela, o účelnom usporiadaní a fungovaní jednotlivých orgánov by sme mohli napísať úvahy zvlášť, ja sa k tomu teraz neodvážim.

Radšej by som chcel písať o tom, že Boh už pri stvorení s človekom jednal zvláštnou láskou. Kým pri stvorení ostatného tvorstva Boh vyzýva k spoluúčinkovaniu zem a vody: „Nech vydá zem sviežu trávu, bylinu, ovocné stromy podľa svojho druhu... ..Nech sa hemžia vody hemživými tvormi, živou dušou, a vtáctvo nech lieta nad zemou... ..A Boh videl, že je to dobré... ..Nech vydá zem živú dušu podľa jej druhu: hovädá a plazy a zemskú zver podľa jej druhu! A bolo tak... ..A Boh videl, že je to dobré. A Boh riekol: Učiniť človeka na svoj obraz a podľa svojej podoby, a nech vládnu nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom a nad hovädami a nad celou zemou a nad každým plazom, ktorý sa plazí na zemi... ..A Boh videl všetko, čo učinil, a hľa, bolo to veľmi dobré.“ (1M 1:11-31). Pri stvorení človeka Boh jednal odlišným spôsobom: „A Hospodin Boh utvoril Adama, človeka, vezmúc prach zo zeme a vdýchol do jeho nozdier dych života, a človek sa stal živou dušou.“ (1M 2:7). Tak bezprostredne, zblízka a osobne sa Boh nezaoberal ani jedným zo svojich stvorení. Odtiaľto pochádza štruktúra človeka. Boh z prachu zeme vyformoval telo (Nezabudni: „Z prachu si vzatý, v prach sa navrátiš!“) – a láskou sa sklonil k hlinenému telu, vdýchol do neho ducha života – mohli by sme povedať: s láskou ho „pobozka“ – a tak sa stal človek živou dušou.

Myslím si, že pre každého je jasné, čo je naše telo: To, čo vidíme na sebe a na inej osobe. To fyzické telo (*soma*): hlava, trup, končatiny, vlasy, koža a to všetko, čo sa pod kožou skrýva. To, čo sa dá zväžiť, merať, v laboratóriu skúmať. Človek má obdivuhodné telo. Do oblasti tela patria naše fyzické zmysly: zrak, sluch, čuch, chuť a hmat, ktorými vnímame obkľučujúci stvorený svet. Do tejto hlinenej telesnej schránky Boh vdýchol svojho Ducha (grécky: „pneuma“), a takto sa stal človek sa živou dušou (gr.: „psyche“).

Toto božské vdýchnutie udelilo človeku život. Oblasť ducha (*pneuma*) je neviditeľná a nemateriálna zložka človeka, skrz ktorú človek si uvedomuje Boha, Ktorý je tiež Duch. Človek skrz svojho ducha mohol (a môže) mať spoločenstvo, vzťah s Bohom. Keď však upadol do hriechu, jeho spoločenstvo s Bohom, s prameňom Života, bolo prerušené a človek sa dostal do stavu odlúčenosti od Boha (duchovnej smrti). Preto nevníma Boha, jeho existenciu a Jeho lásku. Naopak, jeho duch je otvorený pred nečistým nadprirodzeným, démonickým duchovným svetom (povery, veštenie, okultizmus, ezoterika...). Duchovne môže byť obživený a znovu mať s Bohom obecnstvo jedine znovuzrozením skrze vieru v Ježiša Krista. O tom však neskôr.

Čítali sme, že človek sa stal živou dušou, keď Boh vdýchol do jeho hlinenej telesnej schránky svojho Ducha. Z tohto prieniku (integrácie) ducha a tela vznikla duša človeka. Tak ako zelená farba je prienikom modrej a žltej. Oblasť duše sú: myseľ, vôľa a city, ako aj vedomie „ja“. Keď Boh z tejto telesnej schránky odvoláva ducha, nastane fyzická smrť tela a človek prestane byť „živou dušou“. – „...a tak sa navráti prach do zeme, ako bol, a duch sa navráti k Bohu, ktorý ho dal.“ (Kazateľ 12:7). Jeho telo je tam, ale už nie je „živou dušou“.

Niekoľko ďalších psychických javov psychickej podstaty človeka:**B. PSYCHICKÝ JAV: VEDOMIE „JA“.**

Keď hovoríme o sebe, všetci vieme, že neexistujú len naše ruky, nohy, naše telo, ale tam vo vnútri, niekde v hĺbke srdca existuje niečo, o ktorom vieme, cítime, že „toto som ja“. Každý má svoj vnútorný svet, svet duše (psyche, psychika), ktorý nikto nepozná a nemôže pochopiť.

C. PSYCHICKÝ JAV: VEDOMIE ZODPOVEDNOSTI.

Druhou zákonitosťou je, že človek je bytosť, ktorá disponuje vedomím zodpovednosti – aspoň dovedy, kým toto vedomie sa neotupí. Človek prežíva zodpovednosť za svoje rozhodnutia, za svoje skutky, za svoju rodinu, za prácu atď., a v konečnom dôsledku za celý svoj život – hoci aj v podvedomí – pred nejakou vyššou autoritou, ktorého nazývame Bohom.

D. PSYCHICKÝ JAV: POCIT SPRAVODLIVOSTI

Každý morálne zdravý, čestný človek verí v potrebu spravodlivosti. Morálnym základom každého spoločenského poriadku je spravodlivosť. Toto vedomie zodpovednosti a pocit spravodlivosti sú zakódované do duše, psychiky každého človeka.

Predpokladom zachovania ľudskej spoločnosti je spravodlivosť a zadosťučinenie, uplatnenie spravodlivosti. Ľudské kultúry, civilizácie zanikli vždy, keď nemravnosť a nespravodlivosť v spoločnosti sa rozmohli. Svedomie, pocit spravodlivosti a vedomie zodpovednosti sú ochranným mechanizmom, kým sa to v ľuďoch, jednotlivcoch ako aj v spoločnosti neotupí.

E. PSYCHICKÝ JAV: SVEDOMIE

Človek je morálnou bytosťou. To znamená, že má vnútorný zmysel k rozoznávaniu dobrého a zlého. Má schopnosť pridržať sa toho, čo je dobré a vyvarovať sa toho, čo je zlé. To činí človeka zodpovedným tvorom, a tým odlišným od zvierat. Túto schopnosť človeka Biblia nazýva svedomím. Svedomie hovorí o Bohu. Boh vložil do duše každého človeka zákon svedomia, poznanie takých základných morálnych noriem, ktoré sú zhodné s Božími písanými zákonmi a prikázaniami. Naše svedomie bez písaného zákona hovorí, čo je správne a čo je nesprávne (Rim 2:14-15). Svedomie každého človeka vie, že napr. vraždiť, kradnúť, podvádzať, ohovárať, nenávidieť, opíjať sa, smilniť... atď. – je hriech. Samozrejme, toto citlivé svedomie sa otupí, ak človek jeho hlas permanentne ignoruje a zvykne si na hriech.

Svedomie je vnútorným výstražným signálom ako požiarnicky zvon, ktorý Boh používa na to, aby človeka zobudil, a aby si človek mohol uvedomiť, že niečo nie je v poriadku. Ak ho neposlúchneme, pociťujeme vinu, zahanbenie, ľútosť, zármutok, strach z trestu, obavu z následkov, zlyhanie. Môžeme sa vyhovárať, snažiť sa ho upokojiť, prehovoriť, podplatiť si ho alebo zaprieť. Ono je gentleman, nedá sa „podplatiť“. Ak ho človek permanentne ignoruje, odchádza. Tým ale napätie v našom vnútri iba rastie. Toto napätie môžeme síce na istý čas zakryť, ale nakoniec aj tak vyjde na povrch, často krát v podobe horkosti alebo choroby. Ak niekto zámerne ignoruje hlas svojho svedomia a zvykne si na hriech, ono sa začne zatvrdzovať, otupovať a prestane hovoriť. Stáva sa necitlivým, a tak neschopným splniť svoju funkciu. Ignorovať naše svedomie je rovnako nebezpečné, ako ignorovať bolesť. Bolesť signalizuje nejaké poškodenie organizmu. Ignorancia bolesti obyčajne vedie do skazy.

F. PSYCHICKÝ JAV: KOMPLEXY

Ako som spomínal, ignorancia hlasu svedomia vedie k vnútorným napätiam, psychickým komplexom a psychosomatickým, dokonca aj fyzickým ochoreniam. Preto je to, že lekári často nenachádzajú príčinu ochorenia a jednoducho konštatujú, že to je „nervového pôvodu“. Preto je dnes veľa psychicky chorých, preto mnohí trpia na depresiu, ktorým často ani psychiatrické liečenie nepomôže. Tieto psychické komplexy sa tabletkami nedajú vyliečiť, len udusiť. Medikamentózna liečba je taká, ako keby sme skosili rozrastenú burinu. Korene problémov tam zostanú. Riešenie prináša len dôkladné usporiadanie života: v pokání pred Bohom prosiť a prijať Božie odpustenie, odpustiť iným a hľadať spôsob života podľa Boha. (Pamätaj na pokazenú pračku!). Oproti tomu dnes módna psycho-hygiena odporúča myslieť pozitívne, vedome odmietnuť pocit viny a tým utlmiť aj hlas svedomia. Podľa nich (ateistov) hriech neexistuje, teda psychické komplexy nespôsobí hriech, ale pocit viny. Preto človek sa musí naučiť pocit viny odmietnuť, vedomiu viny povedať „nie!“. Takto pojem „hriech“, ktorý je príčinou všetkých psychických komplexov, čoskoro zmizne. Nie síce zo srdca, nie zo života ľudí, nie z ich vzťahov, len z ich vedomia.

Inak, čo je príčinou, tajomstvom toho, že vždy to zakázané je vzrušujúce? Prečo je to, že aj detí najviac zaujíma ten „zakázaný šuflík“? V raji bolo veľa stromov s rôznymi krásnymi ovociami. Prečo sa točila Eva okolo zakázaného stromu? Čo tam hľadala? Tu sú korene duševných komplexov. Prečo vždy to zakázané šteká, vzrušuje fantáziu človeka? Keď do neho zahryzneš, zdá sa byť sladkým, ale v твоjich ústach okamžite zhorkne. Takto bolo aj v prípade Evy. To však, žiaľ, poznám aj z vlastných skúseností.

G. PSYCHICKÝ JAV: PRÁZDNOTA V SRDCI

Na začiatku svojich úvah o existencii Boha som spomínal, že Boh zjavil ľuďom seba, medzi ostatnými, aj v tzv. PRAZJAVENÍ. To znamená, že vo viere a kultúre každého národa, rasy alebo kmeňa pojem Boha je prítomný v nejakej, mnohokrát veľmi skreslenej, zdegenerovanej forme (mytológia, povesti, legendy, povery, ľudové tradície, šamanizmus, animizmus...). To sú náboženstvá! (Poznámka: aj tzv. „kresťanské náboženstvo“ vo svojej, dnes najviac známej forme je tiež zdeformované náboženstvo. Biblické kresťanstvo nie je náboženstvo, ale osobný vzťah so živým Bohom skrze vieru v Ježiša Krista.). Táto skreslená predstava Boha je kvôli pádu človeka do hriechu. Okrem toho aj každý človek má (pre vyhnanie Adama a Evy z rajskej záhrady) vo svojej duši stopy po stratenom obecenstve s Bohom.

Preto zíva v ľudskej duši veľká prázdnota, vákuum, nepokoj, neustále hľadanie istoty, uspokojenia, šťastia, neuhasiteľná túžba po niečom – alebo po Niekom? – nadprirodzenom. Človek sa snaží túto prázdnotu vyplniť rozkošami, zábavou, ale po každej takej „zábave“ pocit prázdnoty naďalej zotrúva. Táto túžba po nadprirodzenom je príčinou aj poverčivosti, špiritizmu, ezoteriky a okultizmu. Je málo ľudí, ktorí naozaj verí, že duchovný svet neexistuje. Väčšina aj tých však, vo svojom srdci vie, cíti, že nemá pravdu. Mnoho ľudí – taký som bol aj ja – túto prázdnotu sa snaží vyplniť alkoholom, zábavami, ba dnes už aj drogami. Teraz už viem, že tento neuhasiteľný smäd, túto túžbu po pokoji môže nasýtiť a uspokojiť len Pán Ježiš Kristus. On hovorí: *„Podťte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťažaní, a ja vám dám odpočinutie.“* (Mt 11:28).

Pretože človek bol stvorený, aby mal spoločenstvo lásky so svojím Stvoriteľom, a to stratené nič iné nemôže vynahradiť. Tak, ako ryba bola stvorená, aby žila vo vode, a bez vody dlho žiť nemôže, ani keby akvárium bolo zo zlata. Pre rybu vodu nemôže nahradiť ani zlaté akvárium. Tak isto ani večný smäd človeka nemôžu uspokojiť materiálne hodnoty ani chvíľkové rozkoše, len návrat k prameňu života, k živému Bohu. Bez obecenstva s Ním je život len živorením. On, Ježiš Kristus, náš Pastier prišiel, aby Jeho ovce mali život a hojnosť (Ján 10:10).

9.) OSOBNÝ ARGUMENT

V doterajších argumentoch sme videli, že Boh svoju existenciu zjavuje ľudstvu rôznym spôsobom: vo stvorenom vesmíre, v prírode a v ľudskej duši. Okrem toho v Biblii, v histórii ľudstva a vo svojom Synovi, v Ježišovi Kristovi (o tomto ešte neskôr). Tieto logické argumenty sú potrebné, ale existencia Božia sa nedá rozumom dokázať. Veriaci človek však na základe pozorovania a skúseností s Bohom sa snaží „vypracovať“ aj logické úsudky, a tak sa viera stáva presvedčením.

Avšak ani veľké množstvo rozumových argumentov nedokáže urobiť Boha ľudskej duši skutočným. Božia existencia pre ľudskú dušu sa stáva realitou vtedy, keď predstava Boha vedie ku skúsenostiam s Bohom, ktoré sú živé a v živote človeka spôsobia premenu. Účelom Božích zjavení je, aby človek došiel k poznaniu Boha a bol spasený. Človek následkom pádu do hriechu nie je schopný objaviť Boha. Preto Boh prevzal iniciatívu, On sa sklonil zo svojej milosti k hriešnemu človeku a zjavil svoju lásku vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi. Viera v existenciu Boha nie je dostatočná k spaseniu. Človek môže osobne poznať Boha len skrze vieru v Ježiša Krista. A toto je večný život, spasenie. Boh odmení tých, ktorí Ho úprimne a usilovne hľadajú a chcú činiť Jeho vôľu (Ján 7:17, Žid 11:6). Boha môže spoznať človek, hriešnik so zlomeným srdcom pod krížom Golgoty. Toto miesto môže byť práve tam, kde sa nachádzaš!

Milý Čitateľ! Ty potrebuješ stretnúť sa s Bohom osobne! Poskytni Mu príležitosť! Vyskúšaj Ho! Vzývaj Ho! Popros Ho a zavolaj Ho o pomoc! Pod! Vid! Ver! Modli sa: *„Bože, ak existuješ, zjav mi seba a ja som ochotný Ťa vo všetkom poslúchať a konať Tvoju vôľu. Verím, Pane, že Ty si láska a Tvoja vôľa pre môj život je tá najlepšia. Uznávam, ľutujem a vyznávam svoje hriechy. Odpusť mi, že som doteraz ignoroval Tvoju existenciu a Tvoju lásku. Teraz som však uveril a vyznávam, že Tvoj Syn, Ježiš Kristus zomrel aj za moje hriechy. Prijímam Ho do svojho života ako svojho Spasiteľa a Pána. Amen!“*

Ak to myslíš skutočne úprimne, prežiješ osobné stretnutie s Bohom a BUDEŠ MAŤ SVOJ OSOBNÝ ARGUMENT, tú drahocennú vieru, po ktorej už dávno túžiš, a ktorú si tak mnohým závidel: presvedčenie – o Božej existencii a o svojom spasení. Nech Ťa Pán požehná víťaznou, radostnou vierou!

MOJE OSOBNÉ SVEDECTVO

Tak ako som už v predchádzajúcej časti povedal, v živote každého človeka sú stopy po stratenom spoločenstve s Bohom vo forme neustálej prázdnoty, nepokoja, hľadania istoty a uspokojenia. Mnoho ľudí túto prázdnotu sa snaží vyplniť alkoholom, zábavami. Ako som povedal, taký som bol aj ja. V Božiu existenciu som síce veril od detstva, ale som s Ním spoločenstvo nemal. Prázdnotu vo svojom vnútri som chcel vyplniť tak, že som si chcel bezuzdne užívať rozkoše tohto sveta. Lenže som ctil, že v mojom vnútri je akási brzda, ten kúšтик viery a pozostatok Božej bázne. Tú brzdú som však chcel nasilu premôcť.

To viedlo k vnútorným nepokojom, nervovým napätiam, takže som sa so svojimi problémami obrátil na moju lekárku. Ona mi dala nejaké ukludňujúce lieky, od ktorých som bol tak omámený, že som na pracovisku nemohol vydržať bez toho, aby som sa denne niekde „nezašil“ a aspoň hodinku - dve nepospal.

Tanečná hudba ma od mladosti veľmi lákala. Čoskoro som si kúpil saxofón a klarinet, založili sme kapelu a začali sme hrať. Najprv príležitostne na rôznych zábavách, svadbách, v kluboch, v rekreačných strediskách. Od začiatku roka 1967 sme popri zamestnaní pravidelne hrávali každý večer v jednej reštaurácii v Miškolci. Hostia nás mali radi, dokázali sme sa postarať o dobrú náladu, ale na začiatku „šichty“ som sa vždy musel posilniť aspoň jedným poldecákom. Takto som sa snažil svoje komplexy utopiť v alkohole a tak znásilniť svoje svedomie, ktoré ma postupne prestalo usvedčovať. Musím povedať, že alkohol mal na mňa veľký vplyv, a neraz ma zahanbil. Bolo to pre mňa o to horšie, že som vo svojom srdci vždy veril v Boha a vedel som, že tento životný spôsob nie je Bohu milý. Vždy viac a viac som sám seba začal nenávidieť a tento spôsob života sa mi vždy viac a viac začal hnusiť. Nemal som však silu alkoholu odolať a začať žiť nejaký iný život. Myslel som si, že snáď ani neexistuje. Veď okolo mňa všetci žili podobne ako ja. Stávalo sa, že som išiel domov v noci alebo až nad ránom, keď už autobusy nechodili, asi 3-4 km peši..., a ráno bolo treba ísť do roboty! Raz však počas takej nútenej nočnej prechádzky domov, keď sa mi už toto všetko veľmi hnusilo a protivilo, vytryskol z môjho srdca jeden silný výkrik. Pozrel som hore na jasnú nočnú oblohu a do tichej letnej noci som zvolal: „Ó, Bože, pomôž mi žiť život, čo sa Tebe ľúbi! Ukáž mi cestu k takému životu, ja ju nenachádzam!“ Boh vypočul môj zúfalý výkrik. Za krátku dobu prišla odpoveď – avšak zvláštnym a nečakaným spôsobom.

Stalo sa v jednu júlovú nedeľu, že môj ujo, ktorý si podobne ako ja rád vypil, chodieval aj do kostola aj do krčmy, dostal porážku, polovicu tela mal ochrnutú a zobrali ho do nemocnice. V nemocnici žil ešte dva týždne. Okolnosti jeho smrti, a to, čo prežíval na smrteľnej posteli, o čom vydal aj svedectvo – to by bolo dlhé porozprávať – ako aj kázeň na jeho pohrebe, boli na mňa takým silným vplyvom, že čoskoro s Božou pomocou som radikálne skončil doterajším spôsobom života a začal som úplne nový život.

Viete, na smrteľnej posteli už nikto nežartuje, keď človek má ešte vôbec čas. Každý vie, že život nie je hračka a každý – aj ten ateista – „by sa chytal do každej slamky“. Každý sa snaží nejakým spôsobom o to, aby lekári jeho život ešte predĺžili. A to preto, aby svoj život ešte nejakým spôsobom napravil. Prečo tak veľa ateistov v súžení volá na Boha: „Bože môj, pomôž!“? Vo väčšine prípadov je neskoro, čas milosti sa skončil, lebo nie každý má „smrteľnú posteľ“! Koľko ľudí odchádza náhle a sú nepripravení! Môjmu ujkevi bola daná tá milosť, že keď na smrteľnej posteli hľadal Božiu tvár a zmierenie s Bohom, keď prosil o Božie odpustenie a prijal Pána Ježiša za svojho osobného Spasiteľa, úžasný pokoj naplnil jeho srdce.

Kázeň na pohrebe bola na základe textu z knihy proroka Amosa 4. kap. 12. verš: „*Preto ti tak učiním, Izraelu, a preto, že ti to učiním, priprav sa v ústrety svojmu Bohu, Izraelu!*“

„*Takto učiním s tebou, ó, človeče! Z prachu si vzatý, v prach sa navrátiš. A my všetci musíme sa postaviť pred súdnou stolicou svätého Boha! A na toto stretnutie je potrebné sa pripraviť. Možno, ešte dnes! Nemá každý svoju smrteľnú posteľ! Čo je život človeka? Často aj mladí, zdraví ľudia náhle zomierajú, akoby na dotyk tajnej ruky padajú ako cólštok a odchádzajú nezmiernení s Bohom! Zachráň svoj život ešte dnes, možno zajtra bude neskoro!*“

Ja už dnes neviem, či ten kazateľ na pohrebe toto všetko povedal alebo nie, ale viem, že som to všetko vo svojom srdci počul a prežíval aj nasledujúce dni. Svätý Duch ma usvedčoval, že takto ďalej nemôžem žiť. Musím začať iný, nový život. Rozhodol som sa, že v nedeľu za každú cenu musím ísť do toho zboru, kde som ako 10-11 ročný chlapec párkrát bol so svojou mamičkou.

Stálo sa to tak, že som 11. augusta 1968 o 9,30 hod. – po pätnástich rokoch – s chvejúcim srdcom prekročil prah modlitebne. Bohoslužba už sa začala, a keď som vstúpil dnu, našiel som sa priamo pred kazateľnicou. Každé oko pozeralo na mňa: „*Čo tu hľadá ten cudzí mladý človek? Kto to je? Ako sa sem dostal?*“ Keď som si sadol, moje napätie sa uvoľnilo a začal som plakať ako malý chlapec. Dotýkali sa ma hlavne piesne, ktoré som z detstva poznal, a v srdci sa mi ozývalo: „*To je to, po čom ja túžim, čo potrebujem! Ja tu mám svoje miesto!*“

Touto nedeľou však v mojom srdci nastal veľký boj. Vždy viac a viac som bol presvedčený, že Boh ma oslovil, volá ma a ponúka mi svoju ruku na pomoc a záchranu. Tak ako som to od Neho vo svojom zúfalom výkriku prosil, chce mi ukázať cestu k životu, ktorý je pre mňa podľa Jeho vôle. Takto plynuli dni. Chodil som do práce aj na večerné „šichty“ do reštaurácie. Začal som – často so slzami – čítať Bibliu. Vyhrabal som ju zo spodku skrine spomedzi mnohých zabudnutých starých harabúrd a „starožitností“. Ale prišlo aj pokušenie a začal som s Bohom vyjednávať: „*Budem chodiť občas do zhromaždenia, ale záväzným kresťanom nebudem! Budem menej piť, hudba nie je hriech a som mladý, peniaze potrebujem!*“ Avšak Božie Slovo je mocné a pôsobiace. Keď som čítal Bibliu, vždy sa otvorila na takých miestach, ktoré na daný problém dávali jasnú a radikálnu odpoveď a mňa zatlačili do kúta. Čítal som toto: „*Nikto nemôže slúžiť dvom pánom, lebo buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, buď jedného sa bude pridržať a druhým pohrdať – nemôžete slúžiť Bohu i mamonu.*“ (Mt 6,24). Ja som argumentoval: „*Ale Pane, peniaze potrebujem...*!“ Znovu som otvoril Bibliu a som čítal: „*Ak chce niekto ísť za mnou, nech zaprie sám seba a vezme svoj kríž a ide za mnou! Lebo ten, kto by chcel zachrániť svoju dušu, stratí ju, a kto by pre mňa stratil svoju dušu, nájde ju. Lebo čože to osoží človekovi, keby získal hoci aj celý svet a svoju dušu utratil? Alebo aké výmenné dá človek za svoju dušu?*“ (Mt 16, 24-26).

Uvedomil som si, že Pán Ježiš nikoho nenúti, aby ho nasledoval. Je to môj výber, moje rozhodnutie. Avšak spasenie, záchrana a večný život je len na ceste Jeho nasledovania. Ale ak Ho niekto chce nasledovať, musí zaprieť samého seba. Teraz už viem, že cesta nasledovania Pána Ježiša sa začína pri tesnej bráne s pokáním a sebazapieraním, avšak vedie do oblasti úžasnej slobody.

Takto ma Pán pritlačil do kúta (dobro urobil!) a dal mi jasne poznať, že to so mnou myslí vážne. Vo svojom srdci už som bol rozhodnutý, len som čakal na nejakú vhodnú príležitosť. Už som sa necítil dobre ani v reštaurácii. Dusil som v sebe svoje boje. Musel som sa pretvarovať, hrať divadlo, šaškovať a zabávať ľudí, keď by som najradšej plakal nad svojimi hriechmi pod golgotským krížom. Cítil som sa akoby mi horela pôda pod nohami. Tento schizofrenický stav som nemohol dlho vydržať a Pán sa postaral aj o vhodnú príležitosť.

Bolo to na 20. augusta 1968, keď sme išli do reštaurácie ako vždy. Vedúci hovorí: „*Chlapci, dnes je štátny sviatok, je pekné počasie, ľudia sú vonku v prírode, aj tak nebudeme mať tržbu, zatvoríme obchod, chod'te domov!*“ Ja som si zobral saxofón – inokedy som ho nenosil domov – a odišli sme. Chlapci sa pýtali: „*Berieš domov saxík?*“ Mysleli si, že ho beriem domov vyčistiť. Nemal som odvahu vyznať svoje rozhodnutie, ale vo mne znelo: „*Ja už sem viac neprídem!*“ Na druhý deň som navštívil klaviristu na jeho pracovisku a som mu vysvetli dôvod môjho rozhodnutia.

Odvtedy uplynulo pomaly 49 rokov, a nikdy, ani na sekundu som neoľutoval svoje rozhodnutie. Za takmer polstoročia som mnohokrát okúsil Božiu existenciu, Jeho lásku, pomoc a starostlivosť. On ma vyučoval (často aj cez bezsenné noci), na mnoho právd svojho Slova, ktoré aj v týchto úvahách Vám podávam ďalej. Pri závažných rozhodovaniach svojho života som vždy mohol sa spoliehať na Jeho rady a vedenie. Jeden z najdôležitejších rozhodnutí bol výber životného partnera, manželstvo. Predsa nie je jedno, s kým prežijem tento pozemský život!

Po mojom obrátení som intenzívne začal modliť sa, aby mi Boh dal manželku, s ktorou budeme spolu kráčať po Jeho cestách a budeme Mu slúžiť. Prosil som Ho, aby viedol moje kroky v tomto vážnom rozhodnutí. Asi 3 roky uplynuli, keď v mojom srdci vzniklo poznanie, že Božou vôľou je, aby dcéra kazateľa košického zboru bola mojou manželkou. Totiž s košickým zborom sme mali spojenie. Niektoré rodiny sa vzájomne navštevovali. Aj ja som bol párkrát na Pereši, s Ankou sme sa už niekoľkokrát síce stretli, ale rozprávať sme sa nevedeli. Ja som nič nevedel po slovensky, ani ona nevedela po maďarsky. V decembri 1971 som v dopise jej rodičom predložil svoje úmysly, na Vianoce v rodinnom kruhu cez tlmočníka som ju požiadal o ruku a 19. februára 1972 sme mali svadbu. Ja som sa presťahoval do Košíc. Z manželstva sa nám narodili štyri deti, máme deväť vnúčat. S vďačnosťou Bohu môžeme povedať ako Jozua: „*Ja a môj dom budeme slúžiť (slúžime) Hospodinovi*“. V lete 1985 nás Pán z Košíc povolal do Nesvád za pastora zboru. Tomu už je 32 rokov. V septembri minulého roku som štafetu odovzdávam jednému mladšiemu bratovi. Avšak čas, ktorý mám ešte vymeraný, chcel by som užitočne využiť – možno, práve v tejto forme služby, písaním – na požehnanie pre mnohých.

Táto časť mojich úvah ako OSOBNÝ ARGUMENT – hovorila o osobnom živote, o potrebe osobného vzťahu s Bohom, ako aj o mojich troch najdôležitejších rozhodnutiach. Každý človek má vo svojom živote aspoň tri životu dôležité rozhodnutia. Prvé je výber životného povolania. Nie je totiž jedno, akou činnosťou prežiješ tento pozemský život. Druhé dôležité rozhodnutie je výber životného partnera, manželstvo na celý život. Nie jedno totiž, s kým prežiješ tento pozemský život! Najdôležitejším rozhodnutím však je otázka Tvojho spasenia, prijatie Pána Ježiša Krista za svojho Spasiteľa a Pána Tvojho života. Od tohto Tvojho rozhodnutia závisí totiž večný osud tvojej duše, Tvoj večný život, spasenie, alebo večné zatratenie. O tomto sa rozhoduješ Ty! Nie je totiž jedno, kde budeš tráviť celú večnosť!

Milý Čitateľ! Nech Ti Pán Boh pomôže v Tvojom živote urobiť správne rozhodnutia!

VI.kapitola – DÔVERYHODNOSŤ BIBLIE A BOŽSTVO JEŽIŠA KRISTA

V predchádzajúcich úvahách som sa už niekoľkokrát odvolával na Bibliu s poznámkou, že autoritu Biblie ako Božieho Slova neskôr spoločne preberieme. Teraz by som chcel o tom hovoriť.

Doterajšie argumenty svedčia o tom, že nejaký Boh musí existovať. Toto je prvá dôležitá otázka. Viera v existenciu jediného osobného Boha je základným pilierom kresťanstva. Ak totiž Boh neexistuje, nie je nijaký mravný princíp, proti ktorému by sme mohli hrešiť, a tak aj nevyhnutnosť vykúpenia a spasenia sa stáva nepotrebnou. Myslím si, že na základe dostatočných pádných argumentov, i keď nie matematickými dôkazmi, ale spoľahlivo môžeme konštatovať, že každý, kto úprimne, nezaujato a bez predsudkov sa rozmýšľa, v existenciu Boha, aspoň ako Stvoriteľa, musí veriť!

Kresťanská viera však ide ďalej. My veríme, že týmto Bohom Stvoriteľom je Boh Biblie a Otec Pána Ježiša Krista. Veríme v Neho tak ako On sám seba zjavil vo svojom Slove, v Biblii a vo svojom Synovi, Ježišovi Kristovi. Z tohto hľadiska je potrebné preskúmať:

- po prvé: dôveryhodnosť Biblie
- po druhé: božstvo Ježiša Krista.

10.) DÔVERYHODNOSŤ BIBLIE – JE BIBLIA SKUTOČNE BOŽIE SLOVO?

Pre väčšinu ľudí Biblia neznamena nič. Mnohí ju považujú za zdrap papiera. Pre mnohých Biblia je len historickou zaujímavosťou ako literárna pamiatka, literárne dedičstvo židovského národa, starožitnosť, ktorá patrí do múzea. Iní ju považujú za zbierku mytologických legiend a názorov starých náboženských filozofov. Zasa iní ju považujú za zbierku zákonov, príkazov a zákazov, za morálny kódex, ale sú aj takí, ktorí ju majú za vešteckú knihu ako spisy Sibyle či Nostradama. Pre nás však, veriacich kresťanov, Biblia je základným dekrétom našej viery, Božie Slovo.

Biblia je grécke slovo, má význam: knihy. Je zbierkou 66 kanonických kníh, 39 starozákonných a 27 novozákonných spisov, ktorá (okrem apokryfov) je jediným hodnoverne napísaným Božím Slovom. Starý Zákon (Stará Zmluva) zahrňuje v sebe dejiny, vývoj ľudstva od stvorenia sveta a vznik, vývoj resp. dejiny izraelského národa pred dobou Ježiša Krista. Nový Zákon (Nová Zmluva) opisuje príchod zaslúbeného Spasiteľa, Pána Ježiša Krista, Jeho život, učenie a vykupiteľské dielo, tiež učenie a život kresťanov prvého storočia.

Veríme v úplnú Božskú inšpiráciu Biblie, jej dôveryhodnosť a najväčšiu autoritu vo všetkých záležitostiach kresťanskej viery, učenia, života a morálky. Biblia je Božie Slovo. To, čo hovorí Biblia, to hovorí Boh. Názory Božieho Slova sú Božimi názormi. Biblia nás učí na to, na čo nás chce učiť Boh. Vedomá neposlušnosť Biblie znamená neposlušnosť Bohu.

Biblia je celým, úplným Božím zjavením pre človeka, neomylným, absolútnym, zvrchovaným a dostatočným v záležitostiach spasenia, kresťanskej viery, vierouky a našich životných postojov. Veríme, že Biblia nielen obsahuje Božie Slovo, ale tak ako je, je Božím zjavením, skrze Svätého Ducha inšpirovaným Božím Slovom. Veríme, že Boh nikdy nedáva žiadne nové zjavenia, ktoré by boli v rozpore s Bibliou.

Niekedy počujeme: „Aj Bibliu písali len ľudia!“ - alebo: „To si len vymysleli farári!“ - Aká naivná nevedomosť! Autorstvo Biblie je predivné! Je síce pravdou, že ju písali len ľudia, ale bohabojní ľudia s posväteným životom, ktorí mali pred sebou sväté ciele. Žili s Bohom, poznali Ho, boli plní Svätého Ducha, vedení Svätým Duchom a inšpirovaní aj pri písaní jednotlivých častí Písma. Písalo ju 40 pisateľov rozličného vzdelania a postavenie (kráľ, rybár, pastier, lekár, kňaz, colník) v rozpätí 16 storočí. Napriek rozličnosti pisateľov a širokého časového rozpätia ju spája v krásnej jednote a v harmónii ten istý jeden Boží Svätý Duch. Skús porovnať a zjednotiť diela 40-tich filozofov, fyzikov alebo lekárov posledného storočia! Alebo 66 kníh 40-tich dnes žijúcich vedcov. Aká by bola ich jednota a harmónia? Čo si myslíš, dala by sa „uviazať kytica“ z 66-tich kníh 40-tich východoeurópskych historikov za posledných 30 rokov?

Jednota a harmónia, ktorá v Biblii panuje, pochádza z jedného prameňa, zo Svätého Ducha a ukazuje na jeden a ten istý smer: na Pána Ježiša Krista, na Božieho Baránka, na Mesiáša Židov a na Vykupiteľa, Spasiteľa sveta. Centrálnou témou celej Biblie je osoba Ježiša Krista. Na Neho poukazuje celý Starý Zákon skrz obetné systémy, symbolické predobrazy, skutky, dejstva a proroctvá. Nový Zákon zase hovorí o naplnení proroctiev v osobe Ježiša z Nazareta.

Biblia opisuje: Božie skutky, zázraky, Božie zaslúbenia, Božie požiadavky, prikázania, Božie morálne normy pre každú oblasť kresťanského života. Dáva bezpečné recepty, rady na riešenie a prekonanie životných problémov v oblastiach následkov hriechu (depresie, strach, neistota, nenávisť...), manželských konfliktov, aj telesného zdravia. Stvoriteľ človeka, Ktorý najlepšie pozná človeka, dal návod k požehnanému ľudskému životu vo svojom Slove, v Biblii. Najväčším problémom je, že človek tento návod nepozná alebo úmyselne ignoruje. Žiaľ, často krát ani tí, ktorí sa nazývajú kresťanmi. Nepoznajú základný dekrét svojej viery, Bibliu a jej učenie.

Hlavným cieľom Biblie je ľuďom ukázať cestu poznania Boha, Jeho vôle a cestu spasenia skrz vieru v Ježiša Krista. Biblia nie je dejepisnou knihou, predsa obsahuje opis ľudských dejín, ktorých (biblických príbehov a udalostí) správnosť a pravdivosť historiológia s archeológiou potvrdzujú. Biblia nie je ani prírodovedeckou knihou, predsa obsahuje niekoľko prírodovedeckých zjavení, ktorých tajomstvá dokázala objaviť, pochopiť a ich správnosť potvrdiť len moderna veda v našich dňoch, takmer o 2000 rokov neskôr.

DÔVERYHODNOSŤ BIBLIE dokazuje najmä:

A. HISTORIOLOGIA A ARCHEOLOGIA – svedčia o tom, že Boh je Pánom dejín.

i.) HISTORIOLOGICKÉ ZÁZNAMY A ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY potvrdzujú pravdivosť biblických príbehov a udalostí:

- Dejiny starovekého Orientu – kolíska ľudstva: Mezopotámia
- Dejiny, striedanie sa a vývoj svetových ríš: Egypt, Babylon, Perzia, Grécka ríša, Rímska ríša,
- Dejiny Izraela: vznik a formovanie sa izraelského národa, otroctvo v Egypte, Mojžišove zákony, obsadenie zaslúbenej zeme, rozkvet a sláva Izraelského kráľovstva v dobe Dávida a Šalamúna, asýrske a babylonské zajatie, doba Ježiša Krista a apoštolov, rozptýlenie Židov po celej tvári Zeme.
- Vývoj arabských národov a ich vzťah k Izraelu

- Osoba Ježiša Krista je historicky pravdivá skutočnosť.
- Archeologické nálezy potvrdzujú pravdivosť rozprávania Biblie. Celá Palestína je živým múzeom, kde každý kameň hovorí o biblických časoch a biblických príbehoch (pozostatky starých biblických miest, zvitky z Qumranu, vykopávky pri Jerichu, pri Jeruzaleme, Mŕtve more na mieste Sodomy a Gomory). Pozostatky babylonskej veže, nájdené Noachovej archy, fosílie sú skamenené pozostatky predpotopného sveta.

ii.) DEJINY SÚ NAPLNENÍM BIBLICKÝCH PROROCTIEV. Dejiny potvrdzujú pravdivosť biblických proroctiev:

- Proroctvá o izraelskom národe: Babylonské zajatie a návrat, rozptýlenie a zhromaždenie izraelského národa na konci času, prenasledovanie, potupovanie Židov. Židia takmer 2000 rokov boli bez domova rozptýlení vo svete, boli predmetom posmechu, prenasledovania a nenávisťi. Vznik štátu v r. 1948.
- Striedanie svetových ríš podľa Danielových proroctiev: Babylon, Medsko-peržská ríša, Grécko (Alexander Veľký), Rímska ríša, obnovenie Rímskej ríše.
- Proroctvá o Mesiášovi sa naplnili v osobe Ježiša Krista (miesto a okolnosti Jeho narodenia, život, služba, čas a okolnosti, podrobnosti Jeho vykupiteľskej smrti, Jeho vzkriesenie),
- Proroctvá o dejinách cirkvi, ktoré sa vo veľkej miere naplnili: sedem listov k siedmim zborom (Zj 2.,3. kap.) - sedem období cirkvi,
- Posledné časy: proroctvá sa splnia v našich dňoch.

B. PRÍRODOVEDA – tejto téme sme sa podrobne venovali v 8. – 10. časti.

- živly /chem. prvky - elementy/ sa rozplynú (2Pt 3:10). V dobe ap. Petra ešte nikto nič nevedel o chemických prvkoch ani o možnostiach ich rozplynutia.
- stvorenie: viditeľné povstalo z neviditeľného (Žid 11:3). Moderná atómová fyzika objavila, že častice hmoty, atómov (t.j. elektróny, protóny a neutróny) už sú neviditeľnou energiou. Svätý Duch v Biblii už pred takmer 2000 rokmi zjavil, že „vierou porozumieme, že ... nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí“ (Žid 11:3).
- Vznik života stvorením a nie evolúciou. Podľa objavu modernej biochémie chromozómy sú nositeľmi určitých genetických vlastností (DNA). Tento objav vylučuje možnosť vývoja druhov podľa Darwinovej evolučnej teórie. Teda, človek bol vždy človekom, a každé živé stvorenie stvoril Boh podľa svojho druhu (1M 1:12,21,25).
- krv je nositeľkou života, život je v krvi (3M 17:11),

C. ETICKÝ VPLYV BIBLIE A JEJ JEDINEČNOSŤ

- Biblia cez stáročia mala veľký pozitívny vplyv na dejiny, kultúru, umenie, civilizáciu a spoločnosť. Jej základná znalosť patrí k všeobecnému vzdelaniu.
- Moc Biblie mení ľudské životy (bývalí alkoholici, kriminálnici, stroskotanci života... atď.).
- Žiadnu inú knihu nepreniká tak Božia láska – grécky: agapé – ako Bibliu.
- Biblia je jednou z najstarších kníh. Prežila mnoho útokov, no napriek mnohým pokusom zničiť ju sa potvrdila jej nezničiteľnosť, nadčasovosť a pravdivosť. Odborné technické, lekárske knihy, vedecká literatúra, učebnice sa v krátkom čase stávajú zastaralými, ale Biblia ostáva nezmenená a stále aktuálna. Čas potvrdil pravdy zjavené v Biblii až doteraz (historické, prírodovedecké, etické). Čo do obsahu aj moci sa potvrdila, že je vždy aktuálna, aj po 2000 rokoch!

- Napriek mnohým snahám zničiť ju, Biblia je najpopulárnejšia, najviac čítaná kniha na svete. Je preložená do mnohých jazykov a vydávaná v najväčšom knižnom náklade. Jej popularita nespočíva v tom, žeby kresťania boli najšikovnejší v rozširovaní Biblie, ale v moci Božej, ktorou je presiahnutá. Biblia zrodí kresťanov. Preto sú kresťania (nie formálni, ale znovuzrodení!), lebo je Biblia!
- Biblia je živá kniha. Nie je mechanická (ako nejaká zbierka zákonov a pravidiel), ale žiari z nej zázračná, dokázaná múdrosť a živá Božia moc. Práve preto sa živo dotýka svedomia a mocne mení životy ľudí. Búra v našom živote všetko to, čo škodí. Poraní, ale aj uzdravuje. Poukazuje na hriech, ale aj na riešenie. Preto sa ju mnohí boja čítať. Je mnoho ľudí, ktorí začnú čítať Bibliu, ale po chvíli ju odložia. Často krát „naveky“ s výhovorkou, že vraj je v nej veľa vecí, ktorým nerozumejú. Nie je tomu tak! Je však v nej mnoho takých vecí, ktorým príliš dobre rozumieme, ale nechceme rozumieť, lebo nechceme podľa nej žiť a radšej sa rozhodneme nečítať. Milovanie Biblie a jej pravidelné čítanie človeka oddelí od hriechu. Ale je pravdou aj naopak: Milovanie hriechu človeka oddelí od čítania Biblie. Preto hlavnou otázkou je, či chcem žiť podľa Biblie? Jeden starec číta Bibliu a zrazu ohromený zahundre: *„Počúvaj, ženo, keď to, čo tu je napísané, je pravda, tak my obidvaja na veky zahynieme!“* S čítaním však neprestal, číta ďalej a zrazu vykrikuje: *„Počúvaj, ženo, keď to, čo tu je napísané, je pravda, tak sme zachránení!“*
- Hoci morálne požiadavky Biblie sa zdajú byť pre dnešného moderného človeka, voľnomyšlienkaru, naivného a zastaralého, práve morálny úpadok dnešnej doby ako ovocia ateizmu – nedostatok Božej bázne, morálna skazenosť dnešnej doby, mimoriadny nárast kriminality, hromadný rozpad rodiny, množstvo duševne zranených /opustených, či v detských domovoch vyrastajúcich/ detí, ktorých životy sú označené na celý život, ako aj mnoho ďalších sociálnych problémov ako dôsledok nerešpektovania Božieho Slova – dokazujú, že ignorovanie morálnych biblických noriem sa vypomstí, a že Biblia má čo povedať aj pre dnešnú spoločnosť a pre človeka dnešnej modernej doby.

Myslím si, že toto všetko je dostačujúce na to, aby človek úprimný, disponujúci triezvou a zdravou ľudskou logikou a úprimnou túžbou poznať pravdu, uznal božský pôvod Biblie a jej dôveryhodnosť. Iste, že ani tento pre nás tak jasný argument neusvedčí každého. Vždy budú tí, ktorých srdce, myseľ a oči sú zatemnené a zaslepené milovaním hriechu, pýchou, sebaklamom falošnej náboženskosti, či inou démonickou poviažanosťou, aby neuverili pravde (2Tes 2:10-12).

11.) BOŽSTVO JEŽIŠA KRISTA

Ako som to v predošlej časti povedal, základom kresťanskej viery je – okrem viery v Boha ako Stvoriteľa – aj dôležitosť dôveryhodnosti Biblie a fakt božskej podstaty Ježiša z Nazareta. Dôveryhodnosť Biblie sme v predošlej časti preskúmali. Teraz sa zaoberáme s božstvom Pána Ježiša Krista. Keď sme v predošlej časti dôveryhodnosť Biblie mohli akceptovať, prijatie božskej podstaty Ježiša Krista bude jednoduchšie, pretože Biblia hovorí o Ňom ako o Bohu. Keď teda svedectvo Biblie je pravdivé, aj božstvo Ježiša Krista je pravdivé!

Pán Ježiš raz sa opýtal svojich učeníkov. „*Čo hovoria ľudia o mne, že kto som ja, Syn človeka? ... A vy čo hovoríte o mne, že kto som ja?*“ Peter odpovedal: „*Ty si Kristus, Syn živého Boha!*“ (Mt 16:13-18). Toto poznanie a prehlásenie – a nie Petrova osoba – je základným pilierom kresťanskej viery. Inokedy sa opýtal farizejov: „*Čo si myslíte o Kristovi, či je syn?*“ (Mt 22:42). Je to aktuálna otázka aj dnes: Kto je Ježiš Kristus – pre Teba?

A. SVEDCTVO BIBLIE O JEŽIŠOVI KRISTOVI.

Centrálnou témou kresťanskej viery je osoba Ježiša Krista, ako aj fakt a význam Jeho vykupiteľskej smrti a vzkriesenia.

Proroctvá Starého Zákona sa naplnili v Jeho osobe. Na Neho poukázali proroci od Mojžiša po Malachiáša (On je Mesiáš=Kristus=Pomazaný). V týchto proroctvách je predivná jednota a harmónia, ako aj spoločné posolstvo: „*Všetci sme zhrešili, On je tá zaslúbená dokonalá obeť za naše hriechy!*“

Nový Zákon jednoznačne učí o božstve Ježiša Krista, Ktorý bol u Boha, Ktorý je rovný Bohu, Ktorý sa stal telom a prebýval medzi nami, a Ktorý je na veky požehnaný Boh (Jn 1:1-3,14, Rim 9:5, Fil 2:6-8, 1Tim 3:16).

Pre nedostatok miesta nevypisujem všetky biblické citáty. Prosím Ťa, pomocou konkordancie vypátraj si ich v Biblii sám.

B. JEŽIŠ KRISTUS ZASLÚBENÝ MESIÁŠ - BOŽÍ SYN

- Jeho narodenie zvestovali anjeli: kňazovi Zachariášovi, Márii, Jozefovi, pastierom.
- Svedectvo prvých kresťanov: Ježiš Kristus je Pán a Syn Boží. Radšej išli do žalára a na smrť, než by Ho boli zapreli.
- Svedectvo Otca o Synovi: „*Tento je môj milovaný Syn ...*“.
- Keď Ježiš mal 12 rokov, ohľadom Jeho bytosti, dve veci sa u Neho už vedome prejavili. On /prvýkrát v dejinách/ Boha nazýva svojím Otcom, a za svoj životný cieľ a úlohu považuje konať veci svojho Otca. V Novom Zákone na mnohých miestach hovorí o Bohu ako o svojom Otcovi. Svoje Božské Synovstvo nezaprel ani pred veľkňazmi.
- O sebe hovorí, že JA SOM: „*chlieb života*“, „*ten živý chlieb*“, „*svetlo sveta*“, „*dvere ovčince*“, „*dobrý Pastier, ktorý svoj život dá za svoje ovce*“, „*vzkriesenie a život*“, „*cesta, pravda, život – nikto nemôže ísť k Otcovi, len skrze mňa*“, „*pravý vinič*“. Čo by ste si mysleli o človeku, ktorý niečo podobné tvrdí o sebe?

Taký človek je - buď klamár,
 - buď blázon,
 - alebo skutočne ten, za ktorého sa vyhlasuje.

Jeho rovesníci (Jozefus Flavius) aj nepriatelia (Pilát) svedčili, že nebol ani klamár, ani blázon, ba múdrosť jeho rečí a Jeho morálna čistota svedčia o tom, že bol skutočne tým, za ktorého sa vyhlasoval: Spasiteľ sveta. Sám žil tak, ako učil.

C. JEŽIŠ KRISTUS JE BOH

Podľa svedectva Nového Zákona má:

- Božské vlastnosti a charakter, ako večný, všemohúci, svätý, nemenný.
- Božské skutky, ako stvorenie, spása, záchrana, večné vládnutie, odpustenie hriechov, vzkriesenie mŕtvych, moc nad prírodnými silami, nad nemocou, nad démonmi, autorita súdiť živých i mŕtvych.

- Božské mená: je nazývaný Bohom, je na veky požehnaný Boh (Rim 9:5), Immanuel - v Ňom s nami je Boh, Slovo Božie.

- Božské nároky na úctu. Jeho uctievanie nie je modloslužba, On je hodný tejto úcty (Sk 4:12, Rim 9:5, Fil 2:3-11).

D. JEŽIŠ KRISTUS JE BOŽÍ SYN, KTORÝ SA STAL ČLOVEKOM

Božskú prirodzenosť Pána Ježiša Krista potvrdzuje aj Jeho dobrovoľný príchod v ľudskom tele. Oproti človekovi, ktorý sa narodil na svet nie zo svojej vôle, On prišiel, narodil sa na základe svojho osobného rozhodnutia, hoci vedel, čo ho čaká. Dobrovoľne sa stal človekom, ale nie spôsobom prirodzeného splodenia, ani nie skrze nové stvorenie, ale skrze účinkovanie stvoriteľskej moci Všemocného Božieho Ducha a skrze poslušnosť ženy. Skrze vniknutie Božej prirodzenosti do prirodzenosti ľudskej (Lk 1:35). Skrze ženu vstúpil do sveta hriech, skrze ženu prišlo aj spasenie. Tak ako to Boh zaslúbil už v raji, že semeno ženy rozdrví hlavu hada (1M 3:15). – „*Hľa, panna počne a porodí syna a nazve jeho meno Immanuel.*“ (Iz 7:14).

Jeho suverenita nad vlastným životom sa prejavuje aj pri dobrovoľnom položení svojho života za svoje ovce: „*Preto ma miluje Otec, že ja kladiem svoju dušu, aby som ju zase vzal. Nikto jej neberie odo mňa, ale ja ju kladiem sám od seba. Mám právo ju položiť a mám právo ju zase vziať. To prikázanie som dostal od svojho Otca.*“ (Jn 10:17-18). „...*Ktorý súc v podobe Boha nepovažoval toho za lúpež byť rovný Bohu, ale sám seba zmaril prijímúc podobu sluhu a stal sa podobný ľudom a súc v spôsobe nájdený ako človek ponížil sa stanúc sa poslušným až po smrť, a to po smrť kríža.*“ (Fil 2:6-8).

Aj v pohanskej mytológii existovali predstavy, že bohovia prišli na Zem a bývali s ľuďmi. Spolu s ľuďmi jedli, pili, hrali sa a hrešili. Vtelenie sa, príchod Božieho Syna v ľudskom tele na zem, je úplne niečo iné než pohanská predstava. On neprišiel hrať sa, ale obetovať svoj život za hriechy sveta. Takisto sa v Ňom nenašiel žiadny hriech. Napriek tomu, že na tejto Zemi žil ako človek, On je právom hodný úcty ako Boh, lebo Bohom aj je.

Zjavenie Božieho Syna v ľudskom tele neznamená zánik Jeho božskej prirodzenosti. On neprestal byť Bohom, keď sa stal človekom. Je to tajomstvo, o ktorom apoštol Pavol píše takto: „*A zaiste veľké je tajomstvo pobožnosti. Boh zjavený v tele, ospravedlnený v Duchu, ukázaný anjelom, kázaný pohanom, uverený na svete, hore vzatý v sláve*“ (1Tim 3:16). Toto veľké tajomstvo vtelenia sa snažili niektorí teológovia vysvetliť tak, že natoľko zdôraznili Ježišovu ľudskosť, až prakticky popreli Jeho božstvo (božskosť). Iní zas opačne. Tak veľmi zdôrazňovali Kristove božstvo, že takmer popreli Jeho ľudskosť. Ježiš Kristus nie je Bohom, ktorý len predstiera, že je človekom. On sa skutočne stal človekom. Na druhej strane, nie len človekom, ale aj Bohom. Je Bohom, ktorý sa stal telom a prebýval medzi nami. Toto je to tajomstvo: Ježiš Kristus je 100%-ný Boh a 100%-ný človek v jednej osobe. Ľudský rozum to nepochopí, môže to len ignorovať alebo vo viere prijať.

Apoštol Pavol v Rim 9:4-5 hovorí o Izraelitoch, „*ktorých je synovstvo i zmluvy i zákonodarstvo i svätoslužba i zaslúbenia...*, z ktorých pošiel Kristus podľa tela, **ktorý je nado všetkým, Boh, požehnaný na veky. Amen.**“ Keby sa žiadny iný verš o božstve Ježiša Krista nenachádzal v Biblii, tento jeden by mal byť dostačujúci, aby sme uznali, že Ježiš Kristus nie je stvorená bytosť, ale ako apoštol Pavol vyznával, On je NADO VŠETKÝM BOH, POŽEHNANÝ NA VEKY. AMEN!

E. NIEKOĽKO ARGUMENTOV – OKREM SVEDECTVA BIBLIE – KTORÉ POTVRDZUJÚ BOŽSTVO JEŽIŠA KRISTA:

- Život Ježiša Krista je historicky dokázaná skutočnosť, mimoriadna udalosť celosvetových dejín (Nový letopočet).

- Morálna úroveň Jeho života. Ani Jeho nepriatelia nedokázali Ho obviňovať z žiadneho hriechu. Sám žil tak, ako učil.

- Morálnu úroveň Jeho učenia mnohí považujú za zastaralú, naivnú. Ale práve čas dokazuje, že bezbožnosť ateizmu plodí kriminalitu a problémy v spoločnosti. Jeho učenie vysoko prevyšuje morálnu úroveň akéhokoľvek náboženstva či filozofie. On nepodával ľuďom len teoretické vyučovanie, príkazy a zákazy, ale svojim osobným príkladom, mocou lásky, mocou znovuzrodenia a zaslúbením moci Svätého Ducha ukázal cestu k naplneniu Božích morálnych požiadaviek v živote. (Kázeň na vrchu - Mt 5., 6. a 7. kap. Napr.: „...milujte svojich nepriateľov!“ – pre dnešného človeka je bláznovstvo. Alebo: „...kto ťa udrie po pravom líci, nadstav i to druhé!“ – a je koniec bitky. Ináč je vojna.). On nedával len teoretické vyučovania, ani príkazy a zákazy, ale svojim osobným príkladom, mocou lásky, potrebou znovuzrodenia a zaslúbením moci Svätého Ducha ukázal cestu k uskutočneniu Božích morálnych požiadaviek.

- Láska - „agapé“. Ani v jednom náboženstve alebo filozofii sa nenachádza táto nesebecká božská láska (grécky: agapé), ani jednu knihu nenapĺňa tak moc lásky ako Nový Zákon, učenie Pána Ježiša Krista. Jeho život, služba i obeť na kríži: to bola láska - agapé.

- Nie je na svete spoločnosť, organizácia, ktorá by sa mohla porovnať v láske s obecnosťou opravdivých Božích detí, opravdivých nasledovníkov Ježiša Krista.

- Jeho divy. Jeho nasledovníci radšej išli na smrť, radšej si volili prenasledovanie, mučenie, upálenie, než by mlčali o tom, čo videli a prežili.

- Jeho zázraky dnes:

- morálne zmeny v živote ľudí, ktorí Ho prijímajú za svojho osobného Spasiteľa a Pána. (Bývalí kriminálnici, opilci, narkomani, prostitútky, stroskotanci života...).
- uzdravenie tela a duše, zázraky v Jeho mene dnes.

- Jeho osobnosť a učenie cez stáročia mali veľký vplyv na dejiny, na spoločnosť, na hudbu a umenie na celom svete. Za Jeho božstvo argumentujú svedectvá vykúpených ľudí, bývalých hriešnikov, bývalých veľkých odporcov kresťanstva, veľkých vedcov a mysliteľov (Pascal, Newton, Tolstoj, Komenský, astronaut Irwin, atď.), mučeníkov (Majster Ján Hus).

- Pán Ježiš Kristus aj dnes denne nasýti srdce a dušu veriaceho, dáva pokoj, radosť, nádej, potešenie, posilnenie, istotu, radu, riešenie, odpustenie, ...život. Konkrétne a pravidelné vypočutia modlitieb v rozličných situáciách a potrebách, v živote tých, ktorí Ho nasledujú.

- Jeho meno vyžaruje moc. On žije aj dnes!

- Čas dokázal, že viera v Ježiša Krista sa nedá zničiť, a má význam aj pre záchranu dnešného, moderného človeka.

ZHRNUTIE NA ZÁVER:

Myslím si, že som uviedol dosť pádných, usvedčujúcich argumentov a biblických citátov, ktoré svedčia o božskej prirodzenosti Ježiša Krista. Verím, že sú dostačujúce k tomu, aby charakterný, úprimný a súdne uvažujúci, nezaujatý človek, ktorý považuje Bibliu za Božie Slovo, uznal, že Ježiš Kristus je pravý Boh, Boží Syn, Ktorý sa stal človekom, a Ktorý je hodný toho, aby sa sklonil pred Ním a vyznával, ako ten „neveriaci“ Tomáš: „Ty si môj Boh a môj Pán!“ (Jn20:28). Nie je to žiadna modloslužba, ale On je hodný tejto božskej úcty! (Fil 2:10-11).

VII. kapitola – INTERMEZZO

Milý Čitateľu! Ďakujem Ti, že si vydržal so mnou doteraz pri mojich úvahách. Som presvedčený, že ak si veriaci, prostredníctvom týchto riadkov Boh posilnil Tvoju vieru. A keby si doteraz v Boha neveril, určite Ťa skrze Svätého Ducha nie raz sa snažil usvedčiť o tom, že On existuje, že Ježiš Kristus je Boží Syn, Ktorý z lásky voči Tebe, aj za Tvoje hriechy zomrel na golgotskom kríži, ako aj o tom, že to, čo Biblia hovorí, je pravda.

Možno, tieto veci o Bohu sú pre Teba novinkou, pretože v uplynulých – síce už pred viac ako 25-mi rokmi uplynulých – štyridsiatich rokoch spoločnosť bola, ale aj stále je silno poznačená ateistickou výchovou, evolucionizmom a „vedeckým“ materializmom. Posledných 25 rokov je zas ovplyvnená „postmodernizmom“ a neustálym hľadaním pravej „demokracie“ medzi liberalizmom, anarchiou na jednej strane a diktatúrou na strane druhej. Aký chaos nastal v politike, taký istý chaos je aj v náboženskom svete, v labyrinte ktorého sa veľmi ťažko orientuje.

V dávnej minulosti mala monopol na „pravdu“ a udávala smer, nielen náboženský, ale aj politický, neomylná cirkevná hierarchia, ktorá aj dnes nostalgicky túži získať späť svoj stratený vplyv a politickú moc. Dnes však má silnú konkurenciu v rôznych tlačiacich sa východných náboženstvách, ezoterických sektách a filozofiách. Kresťanstvo ako ceremoniálna inštitúcia však – podľa podobenstva Pána Ježiša – žiaľ, stratila svoju slaň, pre spoločnosť nemôže ponúknuť relevantnú alternatívu zmyslu života, a preto *„na nič viacej sa nehodí, len aby bola von vyhodená a pošliapaná od ľudí.“* (Mt 5,13). To však neznamená, že dobrá soľ už neexistuje!

Milý Priateľu! Možno, Ti život uštedril mnoho zranení, neraz si sa sklamal v ľuďoch, ktorých si miloval, ktorým si dôveroval, a snáď aj v cirkvi, hovoriac: *„Ved' aj farári len vodu kážu a víno pijú“*. Možno si sa aj na Boha pozeral cez túto prizmu sklamaní a zranení, a to Ťa odradilo i znechutilo zaoberať sa vážnejšie Božími vecami. Vo svojom srdci však určite aj Ty pociťuješ prázdnotu, ktorú som pociťoval aj ja a hovoríš si: *„Predsa musí existovať niečo, čo napĺňa prázdnotu srdca!“* Tak ako som to opísal, v mojom živote On to urobil a istotne urobí aj v Tvojom živote.

Napriek Tvojim sklamaniam, zraneniam a letargii vedz, že Boh existuje a On Ťa bezpodmienečne miluje. Stredobodom posolstva celej Biblie je verš Jn 3:16: *„Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“*

Biblia učí, že Boh človeka stvoril dobrého a bezúhonného. Pretože však človek svojím dobrovoľným rozhodnutím porušil Božie nariadenie, to spôsobilo pre neho oddelenie od Boha (t.j. duchovnú smrť). Následky pádu prvého človeka do hriechu (hriešna, sebecká, skazená prirodzenosť, nenávisť, kriminalita, bieda, vojny, nemoci ..., fyzická smrť, atď.) ako nejaké zlorečenie sa rozšírili na celé ľudstvo. Dôsledkom tohto stavu je Boží súd a nesmierne, večné osobné utrpenie, večná smrť, zatratenie, peklo.

Človek z tohto stavu potrebuje záchranu, spasenie, zmierenie s Bohom. Sám sa nijakým spôsobom zachrániť nemôže. To je taký nezmyselný pokus, akoby niekto chcel seba vytiahnuť z močiara za vlasy. Ľudské skutky a zásluhy k získaniu spasenia sú príliš nedokonalé a nedostatočné, ľudská samospravodlivosť je v očiach svätého Boha ako „ohyzdné rúcho“. To je tragédiou človeka!

Boh však poslal svojho Syna, aby svojou dokonalou obeťou, obeťou zmierenia na kríži Golgoty dal šancu človeku byť vyslobodený z následkov pádu prvého človeka, stať sa Božím dieťaťom a mať večný život v Božej sláve. Túto obeť lásky a šancu záchrany musí vo viere prijať každý osobne. Niet inej cesty k Bohu a do večného života! Nevera, ignorovanie, pohrdanie a odmietnutie znamená zostať v stave zlorečenia a duchovnej smrti, ktorej definitívnym následkom po smrti tela je večná smrť.

Žiaľ, mám jednu zlú správu, s ktorou nie každý súhlasí. To, že človek je bytosť hriešna. Nie preto, lebo robí hriech, ale preto robí hriech, lebo je hriešny. HRIECH, skazená, sebecká prirodzenosť prebýva v srdci človeka. Biblia hovorí, že pre neposlušnosť Adama a Evy každý človek prichádza na tento svet s touto skazenou, hriešnou prirodzenosťou. Aj ja, aj Ty! Každý človek sa narodí v stave odlúčenosti od Boha, v stave duchovnej smrti a smeruje do večného zatratenia. Nie je to nespravodlivé? Pykať za hriechy iných? Keď sme však úprimní, musíme si priznať, že každý z nás denne množí svoje osobné hriechy a previnenia. A to preto, lebo od svojich predkov cez pokolenia sme všetci zdedili tú skazenú hriešnu prirodzenosť. Každý, aj ten najlepší človek musí uznať, že denne spácha aspoň tri malé hriechy. Možno bolo by to o mnohonásobne viac, keby sme na hriech pozerali cez Božie normy. Ale zostaňme len pri tých troch „malých“ hriechoch denne. Koľko je to za rok, za 50 rokov, za ľudský život? Ako sú vysporiadané? Človek môže byť vo svojich očiach, alebo v očiach iných ľudí dobrý, čestný, ale či obstojí pred tvárou svätého Boha, ktorého existenciu celý život popiera? Čo keby to predsa bola pravda?! To však je pravda! Čo robiť s batohom svojich nahromadených „malých“ hriechov? Kde môžem položiť toto bremeno? Je dobré vedieť, čo máš robiť, keď sa Ti raz otvorí oči, a zazrieš samého seba tak, ako Ťa vidí svätý Boh: *„Ako môžem obstáť pred súdnou stolicou svätého Boha?“* Biblia hovorí, že Božia spravodlivá odplata za hriech je smrť a večné zatratenie, ale ponúknutým darom Božím z milosti je večný život v Kristu Ježišovi (Rim 6:23).

Žiadne náboženstvo, žiadna východná či západná filozofia, žiadne mystické praktiky nedokážu vyriešiť tento najväčší problém ľudstva, problém HRIECHU a odpustenia. V každom náboženstve človek musí seba samého zachrániť, spasíť, polepšiť, rôznymi náboženskými výkonmi, nejakým spôsobom si získať priazeň božstva a posmrtné večné blaho zaslúžiť, čo prakticky nie je možné. Iné náboženstvá dávajú falošnú nádej k dosiahnutiu „nirvány“ v reťazci neustáleho prevteľovania sa. Biblia však hovorí o osobnej zodpovednosti každého jednotlivého človeka: *„...je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom bude súd“* (Žid 9:27).

Večný život a spasenie si nikto s nijakým spôsobom nemôže zaslúžiť. Je to dar Božej milosti, ktorý Boh dáva tým, ktorí si obeť Pána Ježiša Krista vierou osvoja. Nikto nedokáže nazbierať toľko dobrých bodov za zásluhy, aby si spasenie a večný život v Božej sláve zaslúžil. Je to dar Boží, ktorého prijatie má len dve podmienky: Učiň pokánie a ver! Úprimne oľutuj pred Bohom svoje hriechy a uver, že k Božiemu odpusteniu pre Teba úplne postačí Ježišova obeť. To je všetko! Je to také jednoduché! Spasenie zadarmo, z milosti s vierou! Boh pripravil jedno miesto, kde sa kajúci hriešnik so zlomeným srdcom môže stretnúť s Bohom a môže prežiť odpustenie svojich hriechov. Toto miesto je duchovne pod golgotským krížom, kde bremeno hriechov spadne, kde aj Ty môžeš položiť batoh svojich hriechov a môžeš kráčať ďalej slobodne. Uver, že golgotská obeť Ježiša Krista je dostatočná aj na odpustenie Tvojich hriechov!

Pravá viera znamená uzrieť, spoznať, objaviť veľkosť LÁSKY Pána Ježiša Krista, ktorý vidiac osobne Teba aj mňa, dobrovoľne opustil nebeskú slávu a bohatstvo, ktoré mal u Otca. Dobrovoľne prišiel na túto zem, hoci dobre vedel, čo naňho čaká. Stal sa človekom, stal sa chudobným a v ťažkých bolestiach zomrel na kríži Golgoty, aby vytrpel trest za naše hriechy, namiesto Teba a mňa ako nevinný Boží Baránok, ako obeť zmierenia Bohu. Boh je svätý a spravodlivý. Jeho zásadou je, že hriech musí byť potrestaný. Spravodlivosť totiž vyžaduje zadosťučinenie. Boh je však aj láska a nechce, aby sme my hriešni ľudia naveky zahynuli. Preto z lásky za nás obetoval svojho Syna, aby každý, kto uverí v Neho ne zahynul na veky vo večnom zatratení, ale mal večný život v Jeho sláve (Jn 3:16). Pre mnohých je táto radostná zvesť bláznovstvom, ale pre nás veriacich, je mocou Božou k spaseniu.

Keď tomu naozaj uveríš a spoznáš veľkosť lásky Pána Ježiša, keď prežiješ odpustenie Tvojich hriechov, aj Tvoje srdce bude naplnené tou túžbou, aby si Jeho lásku opätovoľ. Týmto spôsobom Ťa Jeho láska, pôsobiaci skrze Svätého Ducha v Tebe, v Tvojom srdci, bude viesť, formovať a pomáhať Ti, aby si mohol žiť život podľa Jeho vôle a na Jeho slávu. Preto uver v Neho a prijmi Ho do svojho srdca, do svojho života ako Tvojho Spasiteľa a Pána!

Ako som povedal, poznanie pravdy je veľmi dôležitá vec. Ved' každý nemôže mať pravdu! K poznaniu pravdy predovšetkým potrebujeme byť úprimní voči sebe. Ved' múdry človek nechce pravdu ignorovať, ani nechce ďalej kráčať po nesprávnej, bludnej alebo falošnej ceste. Kým človek nepozná pravdu, nie je schopný sa v tomto svete orientovať, hlavne v duchovných záležitostiach, a preto blúdi, tápe. Nevie, odkiaľ a kam kráča, prečo žije na zemi a čo bude potom... Často je to život bez cieľa, bez zmyslu a bez chuti. Zvlášť, keď sa už približuje staroba a koniec pozemskej púte, postupne všetko stratí svoj lesk a svoj význam na zemi.

Drahý priateľu! Pán Ježiš aj Teba volá, aby si Ho nasledoval. Chcem Ťa povzbudiť, nezdráhaj sa vykročiť za Ním. Nehanbi sa Ho vyznať pred svojimi priateľmi, ktorí v Boha veriť a Jemu slúžiť, možno, považujú za niečo nedôstojné, nepatričné modernému, kultúrnemu človeku. Nie je to tak! Len sa pozri do dejín, koľko inteligentných vedcov bolo úprimnými nasledovníkmi Pána Ježiša Krista. Chcel by som Ťa s láskou poprosiť, buď úprimný k sebe a odvráť sa od tmy ku svetlu, od nevery k viere, obráť sa k Tvojmu milujúcemu Bohu celým svojím srdcom a raduj sa v spasení, ktoré On v Ježišovi Kristovi aj pre Teba pripravil. Nech Boh požehná Tvoj život!

Ak by si chcel reagovať na túto výzvu, modli sa úprimne túto jednoduchú modlitbu:

„Drahý Bože! Prichádzam k Tebe, pretože potrebujem Tvoje odpustenie a túžim po tom, aby som usporiadal svoj život s Tebou. Vyznávam, že som zhrešil proti Tebe. Dlho som Ťa odmietal a ignoroval Tvoju lásku, ale teraz verím, že Tvoj Syn, Ježiš Kristus aj za mňa zomrel na kríži, zniesol trest aj za moje hriechy a vstal z mŕtvych, aby som mohol byť ospravedlnený, a skrze vieru v Neho sa mohol stať novým stvorením, Božím dieťaťom. Prosím Ťa, odpusť mi všetky moje hriechy a očisti moje srdce od každej nečistoty! Pane Ježišu, ďakujem Ti, že si za mňa zomrel na golgotskom kríži. Ďakujem za to, že Tvoja obeť, Tvoja preliata krv je úplne dostatočná k vytrétiu všetkých mojich hriechov. Rozhodol som sa, že sa odvrátim od hriešneho spôsobu života, a prijmem Ťa do svojho srdca ako svojho Spasiteľa a Pána môjho života. Prosím Ťa, aby si skrz Tvojho Svätého Ducha preformoval môj život a učiň ma takého, akého ma Ty chceš mať. Chcem Ťa nasledovať v celom svojom živote.

Vyznávam, že Ty si môj Spasiteľ a Pán. Podriadujem svoj život Tvojmu panstvu. Prosím, naplň moje srdce Tvojim Duchom Svätým a daj mi silu byť verným. Vierou prijímam odpustenie svojich hriechov a dar večného života. Ďakujem Ti, Pane Ježišu, že si ma zachránil a prišiel si do môjho života. Verím, že teraz, keď som činil pokánie, Ty si mi odpustil. Pretože Ty si verný a spravodlivý, ktorý dodržíš svoj sľub. Ďakujem, že sa môžem postaviť na túto skalú. Ďakujem za odpustenie, ďakujem za milosť, ďakujem za večný život! Ďakujem, že odteraz môžem byť Božím dieťaťom! Amen!“

Na záver štyri rady k Tvojmu zdravému duchovnému rastu:

1. Denne čítaj Bibliu! Biblia je Božie Slovo, je to pokrm pre Tvoju dušu, ktorý denne potrebuješ. Z Biblie môžeš spoznať pravdy duchovného života, Božie cesty a Jeho vôľu pre Teba. Cez Písmo k Tebe hovorí Boh.
2. Denne sa modli k Bohu svojimi vlastnými slovami, ale v duchu hľadaj neustále spojenie s Bohom. Modlitba je dýchaním duše. V modlitbe Ty hovoríš k Bohu. Odváž sa prosiť a budeš mať svedectvo o vypočutí tvojich modlitieb. Tým spôsobom tvoja viera rastie. (Mt 7:7-8).
3. Nehanbi sa denne vyznávať ľuďom, že veríš Ježiša Krista a čo On znamená pre Teba! To ťa utvrdí vo viere, a iných môžeš priviesť k Nemu. Vyznávaj Ho však predovšetkým Tvojim novým, zmeneným životom.
4. Vyhľadaj a navštevuj spoločenstvo znovuzrodených kresťanov, kde sa zvestuje plné Božie Slovo, plné evanjelium! Pamätaj, že bez duchovnej rodiny zdravo rásť nemôžeš. Nech ťa Boh požehná víťaznou, radostnou vierou!

VIII. kapitola – ČO JE OBRÁTENIE? – ZMENA SMEROVANIA ŽIVOTA!

Stálo sa Ti už, že si cestoval s vlakom a veľmi hlboko si zaspal? A keď si sa zobudil, nevedel si sa hneď orientovať, čo Ty tu v tomto vlaku hľadáš? Odkiaľ ideš, kam cestuješ, kde Ťa tento vlak unáša? Možno, si na chvíľu spanikáril, či si náhodou neprespal cieľ svojej cesty? Či si už nemal vystúpiť? Však takéto cestovanie musí byť strašidelné, zvlášť v cudzine, v neznámej krajine.

Tento obraz trochu znázorňuje naše cestovanie pozemským životom. My všetci sme nejako takto sa narodili, hupli sme do tohto sveta. Sme tu! Ako prebudenie sa z hlbokého spánku, ako nočná mora! Nevieme, odkiaľ sme prišli, kam ideme! Nevieme, kam nás tento vlak života unáša. Biblia učí, že pre hriech prvého človeka my všetci sme sa dostali pod zlorečnosť a sme sa narodili na tento svet s hriešnou, skazenou prirodzenosťou. My všetci ako blúdiace ovce sme poblúdili, narodili sa a „cestujeme“ vo vlaku, ktorý sa rúti do zahynutia. Určite si už počas cesty si všimol, že niektoré podozrivé strašidelné signály naznačujú, že vlak Tvojho života sa rúti do osobnej záhuby, do večného zatratenia. Je len jediné riešenie: včas vystúpiť! Mnohí toto „vystúpenie z vlaku“, vyhýbanie sa neriešiteľným problémom vidia v alkohole, v drogách, ba žiaľ, aj v samovražde. To však nie je riešenie, len urýchlenie udalostí! Obrazne povedané je to také, ako keby si z osobného vlaku, smerujúceho do pekla, prestúpil do expresného, z ktorého už niet cesty späť a rýchlejšie Ťa tam dopraví.

Vlak celosvetových udalostí tiež uháňa po koľajniciach naplnenia sa biblických proroctiev. Kam? Do zahynutia? Celý svet prežíva pôrodné bolesti a vo svojej neistote sa spýta: Čo príde na tento svet? Božie deti však majú požehnanú nádej. Síce nevieme, čo príde na tento svet, ale vieme, KTO príde na tento svet. My nečakáme koniec sveta, ale čakáme návrat nášho milovaného Spasiteľa, Ktorý z lásky za nás obetoval svoj život a Ktorý zaslúbil, že odíde pripraviť miesto a vráti sa späť pre svojich.

Hoci vo vlaku, ktorý uháňa do zahynutia, v luxusných vozňoch ľudia jedia, pijú, zabávajú sa, hulákajú a tak ako vo dňoch Noacha, nespozorujú nič. Diabol ich dobre omámil. V tomto vlaku sú aj pohodlné náboženské vozne, ktoré idú tiež do toho istého cieľa ako ostatné. V iných vozňoch ľudia snáď vybavujú svoje obchodné záležitosti alebo milenecké aféry, ale je aj vozeň pre samospravodlivých spolu v jednej súprave s kriminálnikmi. Všetci smerujú rovnako k jednému cieľu, k zahynutiu. Ty v ktorom vozni cestuješ? Možno, už zúfalo registruješ varujúce znamenia, že to cestovanie speje k zlému koncu. Možno, pod Tvojimi nohami už horí pôda, podlaha už Ťa páli. Bolo by už najvyšší čas vystúpiť, ale vlak sa ženie a nesie Ťa ďalej. No, veď aj iní cestujú s týmto vlakom! Keď iný zahynú, aj ja nejako vydržím! Čo už? Takýto je chod života! S heslom: „Bez kradnutia, klamstva a podvodu – alebo bez alkoholu či voľného sexu – nie je možné žiť!“

A vtedy náhle vlak sa zastaví. Na druhej strane nástupištia, oproti, na druhej koľaji, ale opačným smerom tiež stojí jeden vlak! Šťastní ľudia so žiariacou tvárou prichádzajú z neho k Vám a úpenlivo Vás v mene Ježišovom prosia, prestúpte na ten druhý vlak, lebo ten váš smeruje do zahynutia. Áno, je tu aj druhý vlak, ktorý smeruje do neba! Keď sa nechceš dostať do večného zatratenia, prestúp na druhý vlak, ktorý Ťa bezpečne dopraví do neba! Je pravdou, že na tomto vlaku nie je luxus, ani hulákanie, alkohol či voľný sex, ani hazardné automaty, ani podvádzanie či klamstvo. Tento vlak je vlakom svätosti, ale smeruje do večného života! Je to vlak záchrany! Je to úplne iný smer, úplne iný vlak! Nie sú tu hriechne rozkoše, ale je tu radosť Svätého Ducha, istota, pokoj, svätosť a láska. Nie je ľahké sa rozhodnúť! Mnohí to celé považujú za bláznovstvo a ďalej sa rútia do záhuby. Iní pohrdajú jednoduchosťou a skromnosťou tohto vlaku a radšej si zvolia zábavy v luxusnom vlaku smerujúcom do pekla. Možno, niektorí aj sympatizujú s kresťanstvom, ale zdráhajú sa seba vážne na celý život pre Ježiša zaviazat'.

Asi najviac ľudí by chcel cestovať naraz s obidvoma vlakmi. Správnejšie povedane, do pekla smerujúcim luxusným vlakom dostať sa do neba!? Bez prestúpenia – bez znovuzrodenia – do neba!? To ale nie je možné! Pán Ježiš Kristus povedal, že ak sa niekto nenarodí znova, neuvidí Kráľovstvo Božie. To povedal Ten, Ktorý obetovaním svojho života sa stal autorom spasenia a zároveň Ten, Ktorý ako jediný má právo určovať podmienku spasenia. Tou podmienkou je úprimné pokánie a znovuzrodenie skrze vieru v Pána Ježiša Krista.

Počuješ budiček? Počuješ naliehavé volanie? Svätý Duch Ťa zobúdzá: „Zobud' sa zo spánku hriechu, ktorý spíš, a vstaň z mŕtvych, a zaskvie sa ti Kristus!“ (Ef 5:14). Nemáme radi zvonček budíka. Najradšej by sme ho šmarili do kúta. Alebo ho stlačíme a spíme ďalej. Prosím Ťa, nerob to! Počuj hlas Svätého Ducha a prestúp na nebeský vlak! Možno, práve táto urgentná výzva je posledná, možno, je tu posledná prestupná stanica, posledná možnosť prestúpiť. Keď na prestupnej stanici sprievodca oznamuje jej názov, čo urobíš? Vo dvoch vlakoch naraz nie je možné cestovať. Keď chceš nastúpiť na druhý nebeský vlak, z tohto musíš vystúpiť! Toto je obrátenie! Prejdi cez nástupište na druhú stranu, tam oproti, na druhej koľaji Ťa čaká druhý vlak, ktorý smeruje do neba! Tam čaká Ježiš a volá Ťa!

Kto by sa chcel dostať do pekla? Pravdepodobne nikto!

Kto by sa chcel dostať do neba? Pravdepodobne každý, kto aspoň trocha verí v existenciu Boha. Ale či sa nájde niekto, kto by chcel s úprimným pokáním sa odvrátiť od hriechu, obrátiť sa k Bohu a tak prestúpiť na nebeský vlak?

Keď si už zunoval a znenávidel hriechne rozkoše, príd' so svojim unaveným životom k Ježišovi, On učiní všetko nové!

Toto učinil aj v mojom živote, keď som ako mládenec – hoci pochádzajúci z nábožnej rodiny, ale milujúci svetské radovánky – cestoval vo vlaku rútiacom sa do večného zahynutia. Raz však, pred 49-mi rokmi, na jednom pohrebe ma oslovil hlas Božieho budička: „*Ponáhľaj sa, zachráň svoju dušu! Vystúp z vlaku smerujúceho do pekla a prestúp na nebeský vlak!*“ Nech je vďaka Bohu, urobil som to, a odvtedy Jemu slúžim a s radosným srdcom Jeho nasledujem!

IX.kapitola – ČO JE PO SMRTI? (1)

S touto otázkou som sa zaoberal v druhej polovici októbra minulého roku, keď sa veľa ľudí chystá na Pamiatku zosnulých, resp. Všechnsvätých navštíviť hroby svojich príbuzných. Nemienim na tomto mieste zhodnotiť význam tejto tradície. Uznávam, že prevažná väčšina ľudí určite s úprimnou úctou a láskou spomína na svojich zosnulých, ale nemusí to byť vždy tak. Do cintorína sa dá ísť hocikedy aj cez rok, o hroby sa starať sa dá aj inokedy. To čo sa robí počas týchto dní, je dobre prosperujúci biznis, obchodovanie s kvetmi, sviečkami a žiaľ, aj dušičkami. Táto tradícia mi pripomína predvianočný zhon. Je veľká premávka v obchodoch, predajcovia kvetín sa tešia z očakávanej tržby, míňajú sa vence, kytice, kahance a sviečky, z ktorých obrovský výber čaká na zákazníkov. Ale veľká premávka bude aj na cestách. Začína sa „sťahovanie národov“ z Východu na Západ a zo Západu na Východ. Mnohí cestujú v prepustených vlakoch, na ktoré si už v predstihu musia zakúpiť cestovné lístky. Ženú sa ľudia, ženú..! Ale kam? Oproti pominuteľnosti!

Tieto dni však majú aj jednu výhodu. Myslím si, že v týchto dňoch ľudia asi viac ako inokedy sa porozmýšľajú nad pominuteľnosťou života. Znovu a znovu sa vynára otázka: „*Kde sú duše mŕtvych? ČO JE PO SMRTI?*“

Najdôležitejšia otázka však, znie: „*Kde sa rúti vlak Tvojho života?*“

V predošlej časti som chod nášho pozemského života prirovnal cestovaniu s vlakom. Tak ako som to načrtol, vlak nášho života môže nás viesť do dvoch konečných cieľov, podľa toho, s ktorým vlakom cestujeme. V podobenstve som pomenoval tieto cieľové stanice: večný život, nebo, resp. večné zatratenie, peklo. Tieto slová pre uši synov a dcér dnešného moderného materialisticko-ateistického sveta sa zdajú byť patriace do sveta rozprávok, ale – ako som už to vo svojich úvahách niekoľkokrát povedal – názory ľudí, popieranie a nevera nič nezmení na skutočnosti. Preto pre úprimného človeka je nevyhnutne nutné hľadať a nájsť odpoveď na otázku: ČO JE PO SMRTI? Pretože to nie je jedno!

Keďže v predchádzajúcich častiach sme sa už zaoberali s dôveryhodnosťou Biblie, aj v tejto otázke sa môžeme spoľahnúť na zjavenia Božieho Slova.

Zhodne s mojou ilustráciou aj Pán Ježiš Kristus hovoril o dvoch cestách, ktoré vedú do dvoch odlišných cieľov: „*Vojdite tesnou bránou; lebo je priestranná brána a široká cesta, ktorá vedie do zahynutia, a mnoho je tých, ktorí ňou vchádzajú; lebo je tesná brána a úzka cesta, ktorá vedie do života, a málo je tých, ktorí ju nachádzajú.*“ (Mt 7:13-14). Je základná pravda, že všetci sme sa narodili na širokej ceste, ktorá vedie do zahynutia. Pán Ježiš Kristus však volá všetkých, ktorí chcú byť spasení, na úzku cestu, ktorá vedie do večného života. Tí však musia prejsť tesnou bránou, ktorá je bránou pokánia, obrátenia a znovuzrodenia, bez ktorého nikto neuvidí Božie kráľovstvo (Jn 3:3-7). Pán Ježiš hovorí, že je málo tých, ktorí túto tesnú bránu nachádzajú. Ty patíš medzi nich? Títo „málo“ sú tí, ktorí tú úzku bránu hľadajú. Pretože „*kto hľadá, nachádza, a tomu, kto klope, sa otvorí.*“ (Mt 7:8). To však vyžaduje pokorné srdce! On nás naliehavo varuje: „*Snažte sa vojsť tesnou bránou, lebo mnohí, hovorím vám, budú hľadať vojsť, ale nebudú môcť.*“ (Lk 13:24), pretože táto možnosť Božej milosti sa raz uzavrie.

V niektorej z úvodných častí sme sa už zaoberali s niektorými životne dôležitými otázkami, ktoré oddávna zamestnávajú ľudí: Čo je zmysel života? Prečo som sa narodil na tento svet? Odkiaľ sme prišli, kam pôjdeme? Čo je pravda o Bohu? Teraz by som chcel podrobnejšie sa zaoberať s otázkou: „*Kde sú duše mŕtvych? Čo je po smrti?*“

Žiaľ, dnešný moderný človek ako pštros, „pchá svoju hlavu do piesku“ a vyhýba sa zodpovedaniu týchto vážnych otázok. Vnorí sa do bezuzdných zábav či do prehnanej práce, aby tieto otázky vo svojom srdci umlčal. Namáhame sa, naháňame sa a v zhone života nie je čas na nič. Ani na Boha ani jeden pre druhého, ani pre svoju dušu. Nemáme čas ani zomrieť! Zrazu však život sa nečakane zrúti ako hrad z kariet a človek je konfrontovaný krutou realitou smrti – často nepripravený.

V poslednej dobe vždy viac ľudí uznáva, že po smrti tela pre dušu je pokračovanie v nejakej forme. A predsa prípravu na smrť len málo ľudí berie vážne. *„Ešte mám čas, až na smrteľnej posteli!“* Hoci my všetci pomaly – už od narodenia – umierame! Každý, kto sa narodil, už je kandidát na smrť, je to len otázka času. A čas rýchlo, neúprosne plynie. My však o smrti nechceme počuť. Tak si zariaďujeme svoj život, akoby sme tu na zemi chceli žiť naveky, hoci veľmi dobre vieme, že to nie je možné.

O smrti sa nesmie, nesluší hovoriť, dokonca ani pri smrteľnej posteli chorého človeka. Táto téma je TABU! Taká téma, o ktorej sa v spoločnosti nesluší rozprávať. V poslednej dobe veľa tém prestalo byť tabu. Otvorene, bez pocitu hanby sa ľudia rozprávajú o takých veciach – o sexe, o nahote, o rôznych druhov okultizmu, ezoteriky a špiritizmu – o ktorých pred 30-mi rokmi sa dalo počuť len v úzkych kruhoch. Téma smrti však aj naďalej zostala TABU! **Hoci príprava na smrť je najdôležitejšia záležitosť človeka!**

Už som skôr spomínal jeden príbeh o kráľovi, ktorý svojmu obľúbenému dvornému šašovi raz dal jednu šašovskú palicu s tým, že ju nemá dať nikomu dovedy, kým nenájde od seba väčšieho blázna. Raz kráľ ochorel na smrť. Prišiel sa s ním rozlúčiť aj tento šašo a sa ho opýtal: *„Kde teraz vedie tvoja cesta, môj kráľ?“* - *„Daleko, veľmi ďaleko!“* - *„A kedy sa navrátiš, za mesiac?“* - *„Nie!“* - *„Za rok?“* - *„Nie!“* - *„Tak kedy?“* - *„Nikdy!“* - *„Si pripravený na tú veľkú cestu, kráľ môj?“* - *„Nie som.“* – znela odpoveď. - *„Odchádzaš naveky nepripravený? Tak vezmi svoju palicu, lebo som takého blázna ako si ty, ešte nestretol.“*

ČO JE TEDA PRAVDA O STAVE ČLOVEKA PO SMRTI?

Názory sa rozchádzajú, avšak každý nemôže mať pravdu! Spomedzi mnohých odpovedí pravdivá je len jedna. Ale ktorá? Ľudské názory, popieranie, nevera nič nezmení na pravde! Pravda nezávisí od názorov ľudí, zostáva pravdou, i keď niektorí ľudia (alebo hoci väčšina) tomu neveria. V tejto otázke sa nerozhoduje demokratická väčšina.

Teraz by som chcel vymenovať najčastejšie, pre mňa známe, názory. Pokúsim sa ich vyhodnotiť a podľa môjho poznania a presvedčenia zodpovedať.

1.) NESPRÁVNE NÁZORY

A. SMRŤ JE ZÁNİK BYTIA (EXISTENCIE)

Mnohí hovoria: *„Smrťou všetko skončí! Moja nádej je v hrobe, 2 metre pod zemou!“*

Ako som už hovoril, každý morálne zdravo a poctivo uvažujúci človek verí v potrebu spravodlivosti. Spravodlivosť je morálnym základom každého spoločenského systému. Pocit spravodlivosti a potreba zadosťučinenia spravodlivosti je predpokladom udržovania ľudskej spoločnosti. Toto sa vzťahuje na tento pozemský život.

Pocit spravodlivosti, svedomie a vedomie zodpovednosti sú vlastnosti, ktoré sú Stvoriteľom zakódované do duše, psychiky každého človeka. Každý človek prežíva – hoci v podvedomí – zodpovednosť pred nejakou vyššou Autoritou, ktorú my nazývame Bohom.

Toto vedomie zodpovednosti svedčí o existencii a nesmrteľnosti ľudskej duše, ktorá po smrti človeka privedie pred spravodlivý Boží súd. Pojem spravodlivosti požaduje, aby aj dobro ako aj zlo raz dostalo svoju odmenu, resp. trest. Preto – myslím si – že tento názor o zániku ľudského bytia pri smrti tela môžeme zamietnuť, ako nesprávny. Teda, existencia a vedomie zodpovednosti človeka pri fyzickej smrti nezanikne, ale tak ako Biblia hovorí: „*a tak sa navráti prach do zeme, ako bol, a duch sa navráti k Bohu, ktorý ho dal.*“ (Kaz 12:7) - a: „*...je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom súd.*“ (Žid 9:27)

B. KAŽDÝ BUDE SPASENÝ

„*Tam vo večnom jase sa všetci stretieme!*“ (Na základe knihy Dr. Moody: Život po živote, ktorú napísal na základe svedectiev ľudí, ktorí prežili klinickú smrť.)

V týchto svedectvách je spoločné, že všetci sa dostali do akéhosi „tunela“, na konci ktorého všetkých čakalo veľké svetlo. Títo ľudia však všetci sa vrátili „z tunela“ späť do života. Majú svedectvá ešte pred „líniou“ skutočnej smrti. Nezostali definitívne na druhom konci, kde cesta sa rozdelí a vedie dvoma smermi: do večného života alebo do večnej smrti. Ich svedectvá sú vyfarbené, skreslené, príliš pozitívne a nemôžu byť smerodajné.

Jeden muž mal sen. Snívало sa mu, že zomrel a mohol si vybrať, kde chce ísť, do pekla alebo do neba. On sa najprv chcel pozrieť aké je peklo a nebo. Najprv mu ukázali peklo. Bola tam zábava, ženy, pijatika atď. Potom mu ukázali nebo. Bolo to veľmi pekné, ale sa mu to zdalo byť nudným, tak si vybral peklo. Keď však ho chceli hodiť do ozajstného pekla, do večného ohňa, protestoval: „*Veď nie toto ste mi ukázali! Tam bola zábava, ženy, pijatika, bolo tam veselo!*“ – Odpovedali mu: „*Ahá, ty si bol asi v reklamnej agentúre pekla! Ale peklo je toto! Ty si si to vybral!*“ Tento – pravdepodobne vymyslený – poučný sen môže byť dobrá ilustrácia, ale skutočnosť je iná. Tam už nikto nebude mať možnosť si vybrať! Reklamná agentúra pekla je teraz tu, na zemi, ktorá klame ľudí o realite. Tak isto, možnosť voľby je teraz tu na zemi!

Tento názor, že na konci tunela každého čaká úžasné svetlo, je nebezpečný aj z toho dôvodu, že nenápadne láka aj na samovraždu: „*Keď si zunovaný životom alebo máš problémy, ukonč svoj život! Veď smrť je úžasná skúsenosť, ukončí tvoje pozemské utrpenie a každého čaká večný pokoj a jas! Preto smrti sa netreba báť.*“ – Toto je najväčší klam diabla! Na samovrahov, ktorí už nemajú možnosť učiniť pokánie – znie to síce smutne a kruto, ale – žiaľ, čaká večné zatratenie. Aj vtedy, keď vo svojom živote boli populárni herci, speváci, športovci, alebo vážený politici či bohatí milionári.

Podľa predstáv tohto rozšíreného názoru, že všetci sa dostaneme do neba, je zvlášť „nebíčko“ pre celebrity, „nebíčko“ pre športovcov, ktorí „odtiaľ z hora“ fandia svojmu (hokejovému) družstvu, alebo „nebíčko“ pre rockových spevákov, ktorí „už spievajú v nebeskej kapele“, atď., – nezávisle na tom, aký (morálny či nemorálny) život žili počas svojho pozemského života. Taktiež je rozšírený názor, že „*naši zomrelí príbuzní odtiaľ zhora nás pozorujú...*“. Žiaľ, nie každý náš zosnulý príbuzný je „tam hore, v nebi“, ale len tí, ktorí „zomierali v Pánovi!“ Ba, musím povedať, že tak isto nie každý cirkevný hodnostár – kňaz či biskup – sa dostane do slávy neba. Členstvo v cirkvi alebo cirkevné funkcie nikomu nezabezpečia spasenie!

Požehnaný evanjelista 18. storočia John Wesley, zakladateľ metodizmu, mal raz podivný sen. Stál pri bráne pekla, zaklopal a pýtal sa, kto tam je: „*Sú tam katolíci?*“ Odpoveď znela: „*Áno, je ich veľa.*“ – „*Aj anglikáni, evanjelici, kalvinisti, baptisti... ?* – „*Tiež, je ich veľa!*“ – „*Ale metodisti však, nie sú?*“ – „*Aj ich je veľa!*“ – znela odpoveď, ktorá ho zdesila. Ponáhľal sa k nebeskej bráne. Tam položil rovnaké otázky: „*Sú tu katolíci?*“ Odpoveď znela: „*Nie sú.*“ – „*A anglikáni, evanjelici, kalvinisti, baptisti... ?* – „*Tiež, nie sú!*“ – „*Ale metodisti sú, však?*“ – „*Ani metodisti!*“ To mu bolo divné, a tak sa zvedavo opýtal: „*A koho tu vlastne v nebi máte?*“ Dostal odpoveď: „*Sú tu len vykúpení hriešnici, ktorí činili pokánie a skrze vieru v Ježiša Krista našli nový život!*“

Na našich pohreboch nezvykneme hodnotiť život zosnulých, nezvykneme ich ani vychvaľovať, do neba posielat', ani súdiť, pretože súd patrí Bohu. Ani sa nemodlíme za ich dušu, pretože v okamžiku smrti ľudský život je uzavretý, jeho večný osud už je definitívne spečatený a na tom nič nezmení ani krásna ceremónia, ani modlitba. Nikoho sa nedá vymodliť z pekla alebo z /neexistujúceho/ očistca, ani s krásnou rečou posielat' do neba. Ani najdrahšia či najpompéznejšia pohrebná ceremónia nezabezpečí vstup do neba. Kážeme však Božie Slovo, slovo potešenia, povzbudenie a nádeje – pravdy Božieho Slova, ktoré je mocné a pôsobiace oslovit' živých, pretože On je predovšetkým Bohom živých.

V Lk 16:19-31 Pán Ježiš hovoril podobenstvo o boháčovi a o chudobnom Lazárovi, ktorý pri bráne boháča ležal vredovitý a žiadal si nasýtiť sa z omrvín, ktoré padali zo stola boháča. Stalo sa, že chudobný človek zomrel a bol zanesený anjelmi do „lona Abraháma“. Zomrel aj boháč, pochovali ho a v pekle, v mukách, pozdvihol svoje oči a videl Abraháma zďaleka a Lazára v jeho lone. Z tohto podobenstva teraz by som chcel vyzdvihnúť to, že boháčovi pravdepodobne usporiadali pompézny pohreb. Dobre zaplatený kňaz určite vo svojej kázni boháča vychvaľoval, jeho zásluhy krásne vykresľoval, ako štedro prispieval na potreby chrámu a určite si zaslúži dostať sa do neba. Keby to predsa bolo málo, s veľkým pátosom na modlitbe ešte požiadal Boha, aby zosnulého prijal do svojho kráľovstva. No, predsa on je kňaz, ktorý je prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi, ktorého modlitby Boh určite vypočuje! – Ale čo čítame v Biblii? Skutočnosť bola úplne iná! Boháč v pekle, v mukách otvoril svoje oči... Pretože v okamžiku smrti večný osud človeka už je definitívne uzavretý, a na tom sa nedá zmeniť ani krásnou kázňou ani modlitbou.

Do neba, do Božej slávy sa dostanú len tí, ktorí skrz pokánie a vieru v golgotskú obeť Pána Ježiša sa v pokání obrátili a sa stali novými stvoreniami. Toto vieme. Vieme aj to, že Boh je spravodlivý Sudca, Ktorý spravodlivo bude súdiť každého človeka. Ten, ktorý bude odsúdený, rozsudok bude považovať za spravodlivý. Je však veľa vecí, ktoré nevieme. Nevie, čo zomierajúci človek prežíva vo svojom smrteľnom zápase. Rozprával som s ľuďmi, ktorí sa dostali do život ohrozujúcej situácie a za jeden okamih videli pred sebou premietnutý celý film svojho života, aj so všetkými hanby hodnými „filmovými kockami“. To všetko raz verejne bude premietnuté. Tam nebude žiadne miesto pre odvolávanie. Pred spravodlivým Sudcom zmĺkne každý jazyk. Aj jazyk rúhačov, ktorí dnes arogantne sa vystatujú: „*Ja ukážem tomu Bohu, keď existuje a poviem mu: Ty si na vine! Prečo si to dopustil? ...*“ – Nie, nepovieš Mu nič! Pred Ním umĺkne každý jazyk a rozsudok každý uzná za spravodlivý.

Ako som povedal, nevieme, čo zomierajúci človek prežíva vo svojom smrteľnom zápase. Je možné, že niekomu sa dostane tá milosť, že svojim posledným vzdychom činiac pokánie a s vierou vzýva meno Pána Ježiša. Nevieme. Avšak, ja by som nikomu neodporučil toto volanie na Pána prenechať na poslednú chvíľu života! Pretože dnes je čas milosti, dnes je deň spasenia! Zvyknem hovoriť, že v nebi budú tri zázraky. Prvý zázrak bude, že budú tam ľudia, o ktorých sme nikdy nemysleli, že sa dostanú do neba, pretože sme ich považovali za príliš veľkých hriešnikov. Druhý zázrak bude, že nebudú tam tí, o ktorých sme boli presvedčení, že si zaslúžia nebo, pretože sme ich poznali ako dobrých pobožných ľudí. Tretí a najväčší zázrak bude, keď z Božej milosti aj ja tam budem! Z milosti Božej a pre zásluhy Pána Ježiša Krista!

C. REINKARNÁCIA

Reinkarnácia (prevteľovanie) je teória alebo viera, hlásajúca, že duša živých bytostí (vo väčšine iba ľudská duša) prežíva smrť, aby po smrti bola znovu narodená v tele. Táto myšlienka pochádza z hinduizmu a budhizmu, ale dnes je veľmi rozšírené aj v západnom svete. Podľa hinduizmu duša človeka po smrti opúšťa telo a vstupuje do iného tela. Tento proces sa neustále cyklicky opakuje. Takto jedinec prežíva na zemi viaceré životy, jeho duša vždy dostane novú šancu sa zdokonaľiť, až kým dostatočne nebude pykať za svoje hriechy v predošlom tele, kým nedosiahne dokonalosť a tak si raz zaslúži vstup do nirvány. (Nirvana je stav dokonalého pokoja, stav oslobodenia od utrpení, vášni, hnevu a iných mučivých stavov duše a vedomia).

Podľa orientálneho ponímania svetom vládne karma (osud). O tom, do akej formy sa človek prevteľí v ďalšom živote, rozhodnú jeho dobré skutky a stupeň snaženia sa v tomto živote. To nové telo môže byť za trest podradnejšie, alebo za odmenu vznešenejšie než predošlé. Ak má človek dostatok dobrých skutkov (dobrú karmu), prevteľí sa do lepšieho spôsobu existencie (napr. zo žobráka do príslušníka kasty). Človek so zlou karmou je potrestaný reinkarnáciou do nižšej formy alebo kvality života (napr. do zvierat'a alebo sa narodí ako postihnutý). V tomto živote trpí za svoje zlé skutky z predchádzajúceho života.

Moje argumenty – okrem názoru Biblie – **oproti teórii reinkarnácie**. Ten, kto sa úprimne rozmýšľa, prostou ľudskou logikou musí prísť na to, že toto učenie je blud a musí uznať, že Biblia má pravdu.

1.) Po prvé, choď do Indie a uvidíš ovocie tohto bludného náboženstva! I keď India má aj civilizovanejšie, modernejšie a bohatšie oblasti, táto krajina je známa svojou chudobou, vysokou chorobnosťou a nespravodlivým sociálnym /kastovým/ systémom. V Indii je najvyšší počet slepých ľudí na svete. Zdravotnícka starostlivosť je veľmi nízka. Je to podmienené hlavne presvedčením, že chorému človeku netreba pomáhať, lebo trpí pre svoju zlú karmu. V hinduizme duša hociktorej živej bytosti (vrátane ľudí, zvierat a rastlín) sa vraj prevteľuje. Ako môže odčiniť zlú karmu rastlina alebo zviera, ak pocit viny môže mať na svedomí len rozumná bytosť so slobodnou vôľou? Zvieratá sú uctievané ako sväté. Hinduisti uctievajú aj muchy, komáre, dážďovku, potkany, opice a iné zvieratá, pretože sú možno, prevtelení princovia. Kravy sú tiež sväté zvieratá, od ktorých ani mlieko neprijímajú. Radšej hladujú. To je ich karma. Nejedia mäso preto, lebo veria, že do zvierat sú reinkarnované ľudské duše a zabitím zvierat'a zhoršujú svoju vlastnú karmu. Napr. v krave môže žiť stará mama alebo svokra, a chcú mať s ňou „svätý pokoj“ ☺. Ich nádejou je, že možno, v druhom živote sa narodí ako princovia, ktorým nič nebude zakázané.

2.) Za druhé, teóriu reinkarnácie môže človek považovať za pravdivú (alebo za úsmevnú), kým možno, osobne sa nestretne s realitou, ktorá by ho prinútila zamyslieť sa nad absurditou tohto hrozného bludu. Ako by vysvetlil človek, vyznávajúci reinkarnáciu, keby sa mu narodilo postihnuté dieťa? To dieťa sa narodilo zlou karmou preto, lebo v predošlom živote mohol byť nejaký masový vrah? Je niečo strašné a hrozné pripustiť si len myšlienku, že moje postihnuté dieťa by mohol byť reinkarnovaný „Hitler“! Také niečo – v hypnotickom stave !? – nikto nevyznáva. Skôr vyznávajú, že v predošlom živote boli nejakými slávnymi hrdinami (Kleopatra, Alexander Veľký...).

3.) Za tretie, keby reinkarnácia bola pravda, to by znamenalo, že počet obyvateľov zeme by mal byť stály, rovnaký ako na počiatku, nemal by byť žiadny rast, žiadne množenie, len premena z jednej formy bytia do druhej. Pretože tí, ktorí zomierajú, len sa premenia do tela nového bábätka. To teda vylučuje akékoľvek množenie. Dokonca malo by znamenať pokles populácie počtom tých, ktorí už sa vraj, dostali do nirvány. Skutočnosť však ukazuje, že populácia Zeme prudko rastie! Pred 2000-mi rokmi na zemi žilo 300 miliónov ľudí, pred 500 rokmi 450 miliónov a dnes 7 miliárd. Populácia zeme 1 miliardu dosiahla až v roku 1804. Teda v skutočnosti nie je žiadna premena v rámci konštantného súčtu, ale mnohonásobný rast. Preto je ťažko nájsť pre každého na Zemi žijúceho človeka osobu z predošlého života. Zástancovia reinkarnácie rast populácie vysvetľujú tým, že vo vesmíre vraj je jeden „sklad duší“, z ktorého vo svojom čase duše vteli do ľudského tela. Podľa nich prevažná väčšina dnes žijúcich ľudí v predošlom živote žila v mimozemskej civilizácii. ☺

4.) Za štvrté, zákon karmy a teória reinkarnácie podporuje fatalizmus, t.j. pasívne uspokojenie sa v moci „osudu“, a znemožňuje tzv. konštruktívnu nespokojnosť, ktorá je nevyhnutným predpokladom každej zmeny a pokroku. Život sa stáva nutným zlom, ktoré človek musí jednoducho pretrpieť. Reinkarnácia nedáva prijateľné riešenie utrpenia, a – čo je ešte horšie – ospravedlňuje každé zlo, včítane aj represálie, genocídu a holokaust. S tým vysvetlením, že obeť si zaslúžia svoj osud, pretože to je ich karma. Si tým, kým si sa stal a za to môžeš viniť len seba! Za svoje činy musíš pykať! Táto mentalita neevokuje ani súcit, pretože nikto nemôže prepísať a zmeniť zákon karmy.

REINKARNÁCIA VO SVETLE BIBLIE

Biblický pohľad na človeka úplne vylučuje reinkarnáciu. Človek je zložito usporiadaná bytosť. Jedine Biblia podáva komplexný a presný popis ľudskej bytosti, ktorý je veľmi zaujímavý. Človek sa skladá nielen z tela /*soma*/ a duše /*psyché*/, ale má aj ducha /*pneuma*/ (1Tes 5:23, Žid 4:12). Toto je revolučný objav. Už tento samotný biblický fakt vylučuje reinkarnáciu. Ľudský duch sa „nezmestí“ do zvieratá, do trávy už vôbec nie.

Ľudský život je jedinečný a neopakovateľný originál, ktorý začína počatím. Každý človek má len jeden život. Po fyzickej smrti sa každý postaví pred Boha a jeho život bude prehodnotený podľa biblických noriem, nie podľa momentálnych ľudských názorov. Biblia hovorí: *„...je uložené ľudom raz zomrieť, a potom bude súd...“* (Žid 9:27). *„Boh privedie každý skutok na súd i každú vec skrytú, už či je dobrá, či zlá.“* (Kaz 12:14). *„Boh bude súdiť i spravodlivého i bezbožného, lebo každá vec má svoj čas, a tam sa príde na každý skutok.“* (Kaz 3:17). *„Lebo my všetci sa musíme ukázať pred súdnou stolicou Kristovou, aby si jeden každý odniesol to, čo načo vykonal skrze telo, už či bolo dobré či zlé.“* (2 Kor 5:10).

Biblický pohľad na telo je v rozpore s myšlienkami hinduizmu. Telo nie je väzením pre dušu, nie je nepriateľ, ktorého sa treba zbaviť. Telo je nástroj, ktorý chce Boh používať, a preto ho treba posvätiť a podriadiť Jemu. Telo má byť chrámom Svätého Ducha. Biblia učí potrebu znovuzrodenia ducha človeka z Božieho Ducha, aby človek mohol vojsť do Božieho kráľovstva (Jn 3:3-7). Toto je znovuzrodenie a nie prevtelenie, reinkarnácia!

Žiaľ, reinkarnáciu spolu s kresťanskými myšlienkami majstrovsky spojilo hnutie New Age. Je zarážajúce, že na Slovensku až 30% „kresťanov“ verí v reinkarnáciu! Myšlienky o večnom súde sú v dnešnej konzumnej spoločnosti nepríjemné a nepopulárne. Ľudia radšej veria v reinkarnáciu, len aby nemuseli zmeniť svoj životný štýl. Chcú si „život“ nezáväzne aj naďalej užívať.

Koncepcia reinkarnácie vynecháva osobu Boha a spasenie z milosti. Brahma hinduizmu je neosobná forma energie. Spasenie je zaslúžené vlastným snažením sa, skutkami, sebazdokonaľovaním a sebaočisťovaním. Podľa Biblie však človek má len jeden život, jednu šancu a jeho duša pred Bohom je veľmi vzácna. *„Lebo čože to osoží človeku, keby získal hoci aj celý svet a svoju dušu by stratil? Alebo aké výkupné dá človek za svoju dušu?“* (Mt 16:26).

Karma je nemilosrdná, ale Boh je dobrý, odpúšťajúci, dlho zhovievajúci, plný milosti a pravdy. On dáva spasenie zadarmo. Boh nechce ľudí odsúdiť, ale dal záchranu vo svojom Synovi, v Ježišovi Kristovi. Každý, kto v Neho verí a činí vôľu Božiu, bude zachránený. Pre vyznávačov reinkarnácie však je to príliš jednoduchá a lacná cesta ku spáse. Spasenie, milosť zadarmo? Ja som sa osobne rozprával s mladým človekom, ktorý mal nevyliciteľnú chorobu. Jeho nádejou bola reinkarnácia. Jednoduchú cestu spasenia skrz vieru v Ježiša Krista, odpustenie hriechov zadarmo nechcel prijímať. Hrdo vyznával, že po smrti chce pykať za svoje hriechy, nechce prijať takú lacnú milosť, akú kresťania ponúkajú. Za jeho hrdosťou však sa skrývala jeho pýcha, ktorá mu bránila činiť pokánie, zmeniť zmýšľanie, rozísť sa s hriechom a prijať ponúknutú milosť, ktorá je síce zadarmo, avšak nie je lacná, lebo Boží Syn za ňu zaplatil vysokú cenu!

D. UČENIE O OČISTCI

Nádejou mnohých ľudí je očistec. *„Ja som dobrý, nikomu neublížujem, chodím do kostola. Uvidíme, z očistca ma vymodlia“!* – hovoria mnohí.

Čo je učenie o očistci?

Je to učenie Rímskokatolíckej cirkvi (RKC), podľa ktorého tí pokrstení katolíci, ktorí nespáchali smrteľný hriech, avšak nežili tak, aby si zaslúžili spasenie v nebi, po smrti sa nedostanú do pekla, ale do očistca, kde určitý – lepšie povedané neurčitý – čas musia trpieť a neskôr sa môžu dostať do neba. Tento čas jeho príbuzní vraj, môžu skrátiť rôznymi úkonmi, ako modlitbami k Márie a svätým, platením zádušných omší, kupovaním odpustiek a pod.

V skutočnosti však nikto nevie povedať, kto je ten, ktorý sa dostane do neba a kto do očistca, a pre istotu tieto úkony praktizujú v prípade každého zosnulého, i v prípade smrti pápeža. Ani to nevie povedať nikto, ani biskupi ani pápež, že aký dlhý čas musí duša trpieť v očistci, koľko modlitieb treba za ňu odrecitovať, koľko zádušných omší treba zaplatiť, aby z neexistujúceho očistca bola prepustená. Preto je to dobrý obchod pre katolícku cirkev. Kto by nechcel, aby jeho príbuzný – manžel, manželka, matka, otec či dieťa – bol čím skôr prepustený z plameňov očistca, najmä, ak počas života si tých zomrelých znevažovali a po ich smrti majú výčitky svedomia? Či nie sú ochotní za nich dlhé roky a desaťročia urobiť všetko a platiť ťažké tisíce?

PREČO NEVERÍM V OČISTEC?

1. Po prvé preto, lebo nie je biblické. Biblia ako základný dekrét kresťanskej viery nepodporuje, neuznáva toto učenie RKC, nepozná pojem „očistec“ a neuznáva možnosť posmrtného očistenia. Toto učenie RKC dáva ľuďom falošnú nádej. Nestojí na základoch učenia Svätého Písma, ale je v rozpore s ním. Je miešaninou pohanských filozofických a náboženských prvkov. Biblické miesta, na ktoré sa RKC odvoláva a s ktorými sa snaží existenciu očistca zdôvodniť, sa vzťahujú na úplne iné veci, ktoré pre nedostatok miesta v tejto úvahe nie je možné podrobné vysvetliť.

2. Učenie o očistci je učením čiastočného sebavykúpenia. Biblia hovorí, že človek samého seba ani iných zachrániť, vykúpiť nemôže. Nemá nič, čo by mohol dať ako výkupné za svoju dušu alebo za dušu svojho brata, či priateľa. „*Nikto nijakým činom nevykúpi brata, nedá Bohu za neho zmierneho.*“ (Žalm 49:8, Mt 16:26). Učenie o vykúpení z očistca znehodnocuje dokonalosť vykupiteľského diela Pána Ježiša Krista. Keby bola nejaká iná možnosť zachrániť človeka od večného zatratenia, Pán Ježiš Kristus nemusel prísť na zem, stať sa človekom a nemusel zomrieť na kríži ako obeť zmierenia za naše hriechy. Avšak pretože On to učinil, Jeho vykupiteľské dielo je dokonalé a dostatočné.

3. Toto učenie je absurdné a nelogické aj preto, lebo nikto, ani farár ani arcibiskup, ba ani pápež nevie povedať, kto kedy bude vypustený z /neexistujúceho/ očistca a koľko rokov či desaťročí je potrebné za nich platiť zádušné. Je to večný kolotoč, z ktorého sa nedá vystúpiť. Preto je to dobrý obchod pre RKC. Skúste si predstaviť, po celej tvári Zeme, každý deň, vo všetkých katolíckych kostoloch, na každé výročie úmrtia, koľko zádušné omše sa slúžia, a skúste si to vynásobiť s cenou, ktorá sa priemerne platí za jednu omšu. Koľko je to za rok a za stáročia? Proti takýmto kupčeniam pozdvihli svoj hlas protestantskí reformátori. Kniha Zjavenia 18. kap. 13. verši píše o odsúdení tých, ktorí obchodovali s dušami ľudí. V 4. verši zaznie výzva: „*Vyjdite z neho, môj ľude, aby ste sa nezúčastnili jeho hriechov a aby ste nedostali z jeho rán.*“

4. Toto učenie je diskriminačné, pretože chudobní nemajú z čoho zádušné omše zaplatiť len bohatí. Taktiež, kto by zaplatil zádušné omše za osamelých, opustených ľudí, ktorí nemajú nikoho? Oni majú trpieť v očistci naveky?

5. Prví kresťania neverili v očistec. Do roku 600 v žiadnej cirkvi neučili túto náuku a len v roku 1459 RKC ustanovila ju za dogmu. Najväčšou tragédiou RKC je, že dogmy – i keď ich nepravdivosť a neaktuálnosť sa mnohokrát dokázala (napr. povinný celibát) – nie je možné ju zmeniť, pretože ich ustanovil nejaký „neomylný“ pápež. Druhá smutná skutočnosť, že väčšina veriacich RKC nepozná učenie Božieho Slova, len učenie katechizmu. Preto RKC dlhé stáročia zakázala čítať Bibliu, aby svojich veriacich mohla držať v nevedomosti. Pán Ježiš Kristus však hovorí: „*Poznáte pravdu a pravda vás oslobodí!*“ (Jn 8:32).

6. Biblia hovorí: „Teraz je deň spasenia!“ (2Kor 6:2). Dnes je čas očisťovania a posvätenia sa! Dnes je čas, aby sme úprimným pokáním sa navrátili k Bohu a Ježiša Krista vierou prijali za svojho osobného Spasiteľa a Pána svojho života. K spaseniu nestačí „pokrstenie nemlúvniat“, je potrebná osobná viera. Dnes je čas zmierenia s Bohom a s ľuďmi! Po smrti už nie je možné činiť pokánie. Smrťou život človeka je uzavretý, jeho večný osud je definitívne spečatený a na tom nikto nič nezmení. Dnes je čas, aby sme žili v láske so svojimi blíždymi a vážili si jeden druhého. Po ich smrti už je neskoro a nie je možné! Preto každá zádušná omša, odpustky a modlitba za mŕtvych je nezmyselná a úplne zbytočná. Nech dá dobrotivý Boh, aby sa mnohým Boha úprimné hľadajúcim ľuďom v RKC otvorili oči a uverili pravde, ktorá oslobodí! Aby zbytočne neplatili tie mnohé nezmyselné ceremónie!

„OČISTEC“ JE TU NA TEJTO ZEMI, V TOMTO ŽIVOTE!

Po prvé, verím v očistenie s krvou Pána Ježiša Krista! *„Keď chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme obecenstvo jeden s druhým, a krv Ježiša Krista, jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu... ..Keď vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej neprávosti.“* (1Jn 1:7, 9).

Verím aj v to, že Boh nás – znovuzrodených kresťanov – vychováva, posväcuje a prečisťuje aj skrze rôzne životné situácie. V Božích očiach každý znovuzrodený veriaci je „svätý“. Svätými nie sú tí, ktorých ľudia /pápeži/ prehlasujú za svätých, ale tí, ktorých Boh prehlasuje za svätých. Svätosť znamená stav patričnosti k Bohu. Je to tzv. pozicionálne posvätenie, ktoré Pán Ježiš Kristus pre nás svojou jednorazovou a dokonalou obeťou vydobyl na kríži. On je našou spravodlivosťou i posvätením a vykúpením (1Kor 1:30). Avšak aj my, znovuzrodení kresťania potrebujeme každodenné, rastúce a praktické posvätenie. Preto nás Boh vychováva, posväcuje, prečisťuje aj prepaľuje rôznym spôsobom:

1. Očisťuje, orezáva ako letorast. *„Ja som ten pravý vinič, a môj Otec je vinár. Každý letorast, ktorý nenesie na mne ovocia, odrezuje, a každý, ktorý nesie ovocie, čistí, aby doniesol viacej ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám hovoril. Zostaňte vo mne a ja vo vás; ako letorast nemôže niesť ovocie sám od seba, keby nezostal na viniči, tak ani vy, keby ste nezostali vo mne. Ja som vinič, vy ste letorasty. Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten nesie mnoho ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič robiť.“* (Jn 15:1-5).

Pán Ježiš tu hovorí o praktickom, každodennom posväcovaní Jeho učeníkov v záujme plodného kresťanského života. Hovorí o tých, ktorí s znovuzrodením sú zaštepení do Neho. Ktorí sú s Ním organicky spojení a preniknutí životodarnou miazgou Svätého Ducha. Proces posväcovania je orezávanie neplodných výhonkov, aby letorast priniesol viac ovocia. Podmienkou je byť v ňom a zostať v ňom. *„Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten nesie mnoho ovocia, lebo bezo mňa nemôžete nič robiť. Keby niekto nezostal vo mne, vyhodí sa von ako letorast a uschne, a zoberú ich a hodia na oheň, a budú horieť.“* (Jn 15:5-6). Tento oheň už nebude očisťujúci, ale zničujúci oheň.

2. Kázní svoje deti, aby sme neboli nedochôdčatá (Žid 12:4-11).

3. Božie Slovo hovorí aj to, že by sme sa vyzbrojili aj s tým zmýšľaním, že *„kto trpí v tele, prestane hrešiť.“* (No nie vždy.) *„...aby nežil viac podľa ľudských žiadostí, ale podľa vôle Božej.“* (1Pt 4:1).

4. Prepaľuje, očisťuje našu vieru a naše životy ako zlato sa prepaľuje (1Pt 1:7, 4:12, Zjav 3:18).

5. Oheň skúša životy a životné dielo každého človeka (1Kor 3:10-15). To sa deje v tomto živote.

6. Taktiež aj búrky života skúšajú, či naša viera je budovaná na skale alebo na piesku (Mt 7:24-27).

To všetko sa deje v tomto pozemskom živote.

„Hľa, teraz je čas práve príhodný, hľa, teraz deň spasenia!“ (2Kor 6:2). *„Dnes, keby ste počuli jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdce!“* (Žid 3:7-8,15, 4:7).

E. VIERA V SŤAHOVANIE DUCHOV

V doterajších úvahách o posmrtnom stave človeka sme preskúmali štyri názory, ktoré sme na základe Biblie – ale aj na základe rozumného uvažovania – zamietli. Boli to teórie: a) o zániku existencie, b) o všeobecnej spáse, c) o reinkarnácii, d) o očistci.

Nasledujúci nesprávny názor je **viera v sťahovanie duchov**, podľa ktorej duchovia zosnulých sú medzi nami, a občas sa zjavujú živým. Podľa niektorých blúdia vo svete, podľa iných prichádzajú z ríše mŕtvych na návštevu. Mnoho ľudí údajne, má pravidelnú návštevu z duchovného sveta, a mnohí – tiež údajne – sa rozprávajú so svojimi zosnulými príbuznými, najmä, keď urnu s ich popolom držia doma. Iní z tohto dôvodu často chodia do cintorína. Sú však aj špecialisti na vyvolávanie duchov mŕtvych. Táto kvázi viera (paviera) v špiritizmu je tiež protibiblická. Podľa Biblie duchovia mŕtvych sa nachádzajú na dvoch, od seba oddelených, miestach /o tom podrobnejšie neskôr/, odkiaľ nie je možné prechádzať na druhé miesto ani sa vrátiť na Zem (Lk 16:26-31). Biblia vyvolávanie duchov prísne zakazuje (2M 22:18, 3M 19:31, 20:6,27, 5M 13:1-5, 18:10-12, 5M 18:10-12, Iz 8:19). Okultizmus, špiritizmus je zakázaná – okultná=tajomná – oblasť! Boh to zakazuje preto, lebo za týmito praktikami sa skrývajú nečisté démonické mocnosti, a nadviazanie kontaktu s nimi skrýva v sebe veľké nebezpečenstvá. Na jednej strane zabraňujú poznaniu živého spoločenstva s Bohom, a na druhej strane skôr či neskôr spôsobia vážne psychické problémy, skrze ktoré človeka dostanú na psychiatriu, ba často zaženu aj do samovraždy.

Ani duchovia zosnulých svätých nemôžu sa zjavovať na Zemi! Ani Panna Mária! Oni sú u Pána, odkiaľ nemôžu prísť na Zem. Rôzne zjavovania sú nebezpečným klamstvom nečistých duchovných bytostí, démonov!

F. TO NIKTO NEMÔŽE VEDIETĽ

Ďalší názor, o ktorom by som chcel hovoriť je: „**NIKTO NEMÔŽE VEDIETĽ, ČI SA DOSTANE DO NEBA ALEBO DO PEKLA. TO SA UVIDÍ PRI POSLEDNOM SÚDE!**”

Tento názor, ktorý by sme mohli nazvať teóriou „večnej neistoty“, je rozšírený najmä v tradičných cirkvách. Oproti nej stojí ako reakcia na tento názor, „teória večnej istoty“.

Pozrime sa najprv na túto druhú teóriu!

1. Teória večnej istoty

Sú niektoré cirkevné denominácie, ktoré vyznávajú tzv. „večnú istotu“. Sú to tí, ktorí vyznávajú učenie o Božom predurčení (o predestinácii), – na spasenie, resp. na večné zatratenie. Podľa tohto učenia Boh vyvolil k spaseniu len určitých ľudí, ktorí ako „vyvolení“, nemôžu stratiť Božiu milosť. Keď aj hrešia, Boh ich potrestá, ale nakoniec ich predsa každopádne spasí. Nový Zákon učí, že milosť Božia môže byť aj odmietnutá, zneužitá, následkom čoho je večné zatratenie. Človek má slobodnú vôľu ponúknutú Božiu milosť prijať alebo odmietnuť a nie byť zodpovednosť za svoje rozhodnutie. Vyznávači tejto teórie najčastejšie nie sú ani znovuzrodení kresťania, ale hrdo vyznávajú, že oni sú tí vyvolení, pretože ako malé deti boli „pokrstení“ a patria k denominácii, ktorá toto učenie hlása. Popritom často žijú v ťažkých hriechov, ale údajne „z Božej milosti,“ majú tú falošnú „večnú istotu“, ktorú im učenie ich denominácie zabezpečuje. Lenže táto istota s približujúcou sa smrťou rozplynie a premení na strach, prípadne na neistotu, hovoriac: „*To nikto nemôže vedieť! Odtiaľ ešte nikto sa nevrátil!*“

2. Večná neistota

Oproti teórii „večnej istoty“ stojí teória „večnej neistoty“, ktorú neistotu svojim veriacim tiež „zabezpečuje“ ich vrah „jediná spasiteľná cirkev“, v ktorej boli „pokrstení“ ako malé deti. Veriaci tejto „cirkvi“, napriek tomu, že veľmi poctivo a horlivo splnia všetky predpisy, nariadenia a náboženské úkony cirkvi, nikdy nemajú istoty spasenia. Ani príslušnosť cirkvi ani jej učenie však nedáva im istotu spasenia, pretože človek ju môže získať len znovuzrozením skrz osobnú vieru v Pána Ježiša Krista. V najlepšom prípade majú nádej v očistci, ak za nich po smrti príbuzní donekonečna budú platiť zádušné omše. Ani jeden katolík nemá istotu o tom, že po smrti sa dostane do neba. Preto pre istotu zádušné omše odslúžia za každého, dokonca aj za zosnulého pápeža. Večná neistota!

Koreňom tejto teórie „večnej neistoty“ je náuka ospravedlnenia zo záslužných skutkov. Je to predstava, že si nebo musíme zaslúžiť, že najprv musíme splniť podmienky, musíme sa polepšiť a zachovávať nariadenia a predpisy cirkvi (zdržiavanie sa smrteľných hriechov, pravidelná účasť na omšiach, na eucharistii, na spovedi, atď.), až potom nás Boh vpustí do neba. Ak nie, pošle ma do pekla..., v lepšom prípade do očistca. *„To nikto nevie, uvidíme ako obstojíme pred Bohom!“*

Satanovou taktikou a zbraňou je strach. Nie Božia bázeň, ale strach! Predstavte si náboženského človeka, ktorý verí v existenciu Boha a žije asi s takouto perspektívou: *„Po smrti sa môj život nekončí. Naopak, po smrti budem žiť naveky. Lenže ako, kde? Ak splním podmienky, možno ma Boh vpustí do neba. Ale ak nie, pôjdem naveky do pekla a tam budem trpieť na večné veky v desivých mukách! To je strašné! A ako sa vyhnúť peklu? Len tak, že splním nesplniteľné podmienky: milovať tých, čo mi ubližujú, nastaviť aj druhé líce, zanechať všetko... ale veď to sa nedá! To je nad moje sily! A môžem sa aspoň nejako vopred presvedčiť, či po smrti pôjdem do neba, či som už splnil nejakú tú 'Božiu normu', alebo či ešte stále mierim do pekla? Nemôžem! Vlastne ma Boh strašne kruto necháva celý život v úplnej neistote! A keď sa to konečne – po smrti – dozviem, je už neskoro čokoľvek podniknúť na zmenu, alebo záchranu!“*

Toto má byť EVANJELIUM, tá „radostná zvest“? Veď toto je nočná mora! Des! Damoklov meč zatratenia, ktorému sa dá vyhnúť iba splnením nesplniteľného! Taký by bol „Boh lásky?“ Nie je div, že v takejto atmosfére začali bujniť bludy v kulte svätých. Ak je Boh takýto krutý a nemilosrdný, ak Ježiš je skôr pomstiteľ, potom kto sa nás zastane? A tak sa zrodila predstava napríklad Panny Márie, ktorá dierou v plote pašuje úbohé duše do neba. Keď už náš nebeský Otec je taký nemilosrdný, naša nebeská Matka, Panna Mária sa nad nami predsa len už nejako zľutuje. Veď ona je človek ako my, nie nejaký desivo krutý Boh! Hádam už len nebude k nám taká neľudská... ako Boh! Ona to už nejako zariadi... Nie je to úchylka? Predstava človeka – čo aj hneď Márie – ktorý je milosrdnejší a láskavejší než Boh!!! A či, predstava Boha, ktorý je neľudsky ukrutný. Až tak, že potrebujeme protekciu a príhovor súciteľného človeka, aby nejako obmäkčil srdce tohto ukrutného Boha. Nie je to blud hraničný rúhaním? Či nestačí nám orodovanie nášho nebeského Veľkňaza, Pána Ježiša Krista?

Lenže kresťanstvo je o niečom úplne inom! Večný život, spasenie nie je odmenou za dokonalý pozemský život, za dobré skutky ale je Boží dar z milosti pre tých, ktorí ho vierou pripínajú. Keby to bolo odmenou, koľko dobrých bodov človek potrebuje pozbierať, aby si zaslúžil spasenie? A keď sa nájde taký človek, ktorý by to dokázal? A keby sa našiel taký človek, potom prečo musel zomrieť Pán Ježiš?

Keď však spasenie je z milosti, z viery, naše skutky nie sú dôležité? Veď je tiež napísané, že: „*Viera bez skutkov je mŕtva*“ (Jk 2:20, 26). Ako to je?

Boh dáva ponuku na nebo zadarmo. K spáse preto nepotrebujeme vykonať žiadne skutky. Ako si lotor na kríži „zaslúžil“ spásu? Modlil sa denne? Chodil do kostola? Bičoval sa? Staral sa o chudobných? Práve naopak! No predsa bez akýchkoľvek zásluh, požiadal Ježiša o vstup do neba, pretože spoznal a uveril, Kto je Ten, ktorý vedľa neho visí na kríži. Spoznal, že – napriek tomu, že teraz spolu s ním zomiera – On má svoje kráľovstvo, kde sa raz vráti. A Ježiš? On mu odvetil: „*Amen ti hovorím, dnes budeš so mnou v raji.*“ (Lk 23:42-43). Len tak, bez všetkého. Lebo spása a nebo sú DAR! A toto už je radostná zvesť, evanjelium! Podmienkou spasenia v nebi je jednoducho uveriť tejto radostnej zvesti, že Boh sa nehnevá, ale odpúšťa a otvára náruč strateným synom a dcéram. Bez orodovania Márie a svätých! Pre všetkých! Zadarmo! Z milosti! Pre zásluhy Pána Ježiša Krista!

A čo je so skutkami? Môžeme zhrešiť? Môžeme žiť ako chceme? Dobré skutky nie sú potrebné? Skutky sú vonkajším prejavom nášho vnútra, nášho srdca. Ak sme srdcom uverili (Rim 10:9-10), v našom srdci nastala vnútorná premena, ktorá sa navonok prejaví práve skutkami. Skutky teda sú ovocím zmeneného života znovuzrodeného človeka: „*Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pominulo, hľa, všetko je nové!*“ (2Kor 5:17).

Verím, že keď niekto naozaj objaví tú lásku, ktorú Pán Ježiš dokázal tým, že opustil nebeskú slávu, sa stal človekom a obetoval svoj život za nás na Golgote, ten nebude ďalej ľahostajne zhrešiť, ale bude hľadať Jeho vôľu a to, čo sa Mu ľúbi.

Verím, že keď niekto naozaj spozná Božiu lásku, prežije odpustenie svojich hriechov, Jeho milosť a vyslobodenie, bude sa snažiť túto lásku opätovať. Ak niekoho naozaj milujeme, budeme sa usilovať o to, aby sme sa správali tak, ako sa tej osobe páči, a aby sme nerobili veci, s ktorými by sme ju zarmútili a tak naše vzťahy narušili. Ak naozaj milujeme svoje manželky (manželov), nebudeme flirtovať s inými ženami (mužmi). Ak naozaj milujeme Pána Ježiša, budeme sa snažiť nerobiť veci, ktoré sa Mu nepáčia a ktorými by sme Ho zarmútili.

Možno, nie vždy sa to podarí zo dňa na deň, ale On svojim Duchom pomôže a dáva silu k chodeniu v novom živote. Keď sa trápiš vo svojich hriechoch, chcel by si žiť ináč, ale nevieš, príde Ježiš so svojím odpustením, potešením a povzbudením. On ťa neodsúdi, ale pozdvihuje, rozväzuje a povzbudzuje: „*Pod', skúsme to spolu ešte raz!*“ S Ním to dokážeš, s Ním môžeš mať víťazstvo nad hriechom a nad pokušením. On skrze svojho Ducha viac vypôsobí, vykoná v nás, než to, čo prísnosť Zákona vyžaduje.

David Livingstone, škótsky lekár-misionár svoj majetok obetoval na oslobodenie otrokov. Vykúpil ich, potom im dal dekrét o slobode. Jeden taký vykúpený otrok sa sklonil k jeho nohám a tak ho prosil, aby ho neposlal preč, lebo teraz celý život chce jemu slúžiť. Avšak z vďačnosti, ochotne, nie z prinútenia a oveľa vernejšie než svojmu bývalému otrokárovi.

Videli ste už lenivé dievča, ktoré sa neskôr zaľúbilo, akú zmenu vypôsobila v jej charaktere láska? Či ju musela matka naďalej niekoľkokrát napomínať, aby upratovala, keď čakala na návštevu svojho snúbenca? To robí láska, to robí Ježiš! On nás vykúpil, vyslobodil a my dobrovoľne, z lásky a vďačnosti Mu chceme slúžiť. Milosť zadarmo teda, nás nerobí ľahostajnými, ale vďačnými. (Rim 6:1-2). Neznamená, že ľahostajne môžeme hrešiť. Dobré skutky síce nemajú záslužný význam, ale sú dôsledky znovuzrodenia, zmeneného srdca a prejav lásky a vďačnosti voči Pánovi Ježišovi.

X. kapitola – ČO JE PO SMRTI? (2)

V predošlých častiach úvahy ohľadom posmrtného stavu človeka sme zamietli viac názorov ako nesprávnych. Takže na otázku: „*Čo je po smrti?*“ – ešte stále sme nedostali odpoveď. Nevieť však, či sme už vyčerpali všetky nesprávne názory, pretože ľudská vynaliezavosť je nevyčerpatelná a je schopná vynájsť nové a nové protiargumenty, len aby obchádzala podstatu otázky: existenciu Boha a zodpovednosť človeka pred Ním.

Keby to záležalo na mne, najradšej by som povedal: „*No, dobré! Nech je každému podľa jeho viery, náboženstva či názoru!*“ – Táto odpoveď znie veľmi demokraticky, ale riešenie a pravá odpoveď nezáleží na mne. Každý vie, že to je nemožné. Pretože správna odpoveď je len jedna.

ČO JE TEDA PRAVDA? KTO TO VIE?

Je Nieкто, Kto to vie! Stvoriteľ človeka, Ktorý je Pánom aj života a smrti. On nechce, aby človek zostal v nevedomosti v tejto dôležitej otázke, a preto On odpoveď pre človeka zjavil vo svojom Slove, v Biblii. Problémom je však to, že aj medzi ľuďmi, ktorí Bibliu čítajú, názory sa líšia.

K POZNANIU SPRÁVNEJ ODPOVEDE JE POTREBNÉ BRAŤ DO ÚVAHY UČENIE CELEJ BIBLIE O SMRTI, O VZKRIESENÍ AKO AJ ESCHATOLOGICKÉ PROROCTVÁ BIBLIE O POSLEDNÝCH ČASOCH.

Čoskoro sa budeme zaoberať s predpokladanými udalosťami posledných časov, s veľkou otázkou: „*Čo príde na tento svet?*“ Teraz len predbežne spomeniem, že Pán Ježiš Kristus zaslúbil, že znovu príde na Zem. Podľa Biblie Jeho príchod bude predchádzať „prvé vzkriesenie“ a jedno krátke, ale „veľké!“ súženie. Prvé vzkriesenie bude vzkriesením dovtedy zosnulých, v Kristu spravodlivých, znovuzrodených kresťanov a súčasným vychvátením žijúcich verných kresťanov do oblakov v ústrety Pánovi na „svadbu Baránkovu“. Veľké súženie bude krátkym obdobím vlády svetového diktátora „Antikrista“ a vyliatie kalichov Božieho hnevu na Zem (už po vytržení). Vláda Antikrista bude ukončená pre každého človeka viditeľným druhým príchodom, zjavením Ježiša Krista, keď sa so svojimi svätými vráti na Zem, ukončí vojnu s názvom Armageddon a začne na Zemi svoje tisícročné kraľovanie. Podľa Svätého Písma na toto obdobie bude satan zviazaný a nebude mať moc ľudí pokúšať a zvádzať na zlé. Veríme, že toto bude skutočne 1000 ročné obdobie (Milénium), keď na zemi bude príroda obnovená a život bude ako v raji. Po uplynutí 1000 rokov satan bude znovu rozviazaný a po krátkej, ale neúspešnej vzbuře bude naveky hodený do ohnivého jazera. Potom nastane druhé vzkriesenie a posledný súd. Je veľmi dôležité si zapamätať, že podľa Biblie budú dve vzkriesenia a medzi nimi uplynie 1000 rokov. Nepovšimnutia si tohto faktu môže spôsobiť mnoho zmätku aj ohľadom pochopenia posmrtného stavu človeka.

K pochopeniu správnej odpovede je potrebné si brať do úvahy aj štruktúru človeka tak, ako sme to prejednávali v 8.) A.) časti V. kapitoly. V 1M 2:7 čítame, že do jeho hlinenej telesnej schránky Boh vdýchol svojho Ducha a tak sa človek stal živou dušou. Z tohto prieniku (integrácie) ducha a tela vznikla duša človeka. Keď Boh z tejto telesnej schránky odvoláva ducha, nastane fyzická smrť tela. Jeho telo je tam, ale už nie je „živou dušou“: „...a tak sa navráti prach do zeme, ako bol, a duch sa navráti k Bohu, ktorý ho dal.“ (Kaz 12:7).

Oblasť ducha je nemateriálna zložka človeka, skrz ktorú človek uvedomuje Boha, Ktorý je tiež Duch. Človek skrz svojho ducha môže mať spoločenstvo, vzťah s Bohom. Pre pád do hriechu jeho spoločenstvo s Bohom, s prameňom Života, bolo prerušené a človek sa dostal do stavu odlúčenosti od Boha (duchovnej smrti). Preto duchovne mŕtvy „*telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať.*“ (1Kor 2:14). Neznovuzrodený, telesne zmýšľajúci človek nevníma Boha, jeho existenciu a Jeho lásku. Naopak, jeho duch je otvorený pred nečistým nadprirodzeným, démonickým duchovným svetom (povery, veštenie, okultizmus, ezoterika...). Jeho spoločenstvo s Bohom môže byť obnovené jedine znovuzrozením skrze vieru v Ježiša Krista.

Duša je oblasť vedomia „ja“, oblasť rozumu, vôle, citov a svedomia. Spomínali sme, že človek je zodpovedným stvorením.

Tento pocit zodpovednosti ako informačná databáza /DNA/ duše, nasleduje ducha človeka až do večnosti. Do tejto databázy sú poukladané všetky skutky človeka, vrátane jeho hriechy. Mohli by sme to nazvať aj „filmom života“, ktorý bude premietnutý v prítomnosti svätého Boha. Koľko hanby hodných scénok sa uverejní vtedy? Avšak tieto hanby hodné „filmové kocky“ pri obrátení a počas posväcovania sa z filmu nášho života krvou Pána Ježiša sú vytreté, resp. môžu byť vytreté! Je to milosť Božia! „*Keď chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme obecenstvo jeden s druhým, a krv Ježiša Krista, jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu. Keď povieme, že nemáme hriechu, sami seba zvodíme, a niet v nás pravdy. Keď vyznávame svoje hriechy, verný je a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej nepravosti.*“ (1Jn 1:7-9).

Prečo spomínam túto otázku? Pretože niektoré kresťanské cirkvi popierajú nesmrteľnosť duše, a to považujú za niečo, čo pochádza z pohanskej, resp. gréckej filozofie. U luteránov a kalvinistov názory sa delia, ale napr. adventisti a svedkovia Jehovovi – ktorých sa nedá považovať za kresťanov – nesmrteľnosť duše jednoznačne popierajú. V tejto súvislosti považujem za dôležité pripomínať, že Boh je nekonečný a nesmrteľný. Nemá začiatok ani koniec. On stvoril človeka. Človek nie je nekonečná bytosť, má začiatok, ale ako som pred chvíľou vysvetľoval, duch človeka spolu dušou, ktorá je „databázou“ informácií, po smrti tela sa navráti k Bohu vydať počet. Pán Ježiš hovorí svojim: „*Nebojte sa tých, ktorí zabijajú telo, ale dušu zabiť nemôžu.*“ (Mt 10:28). Podľa toho telo sa dá zabiť, telo je pominuteľné, smrteľné, ale duša (psyché) nie. Ona žije aj po smrti tela.

Čo je teda po smrti tela? Za výsledný záver predbežne tu napíšem svoj názor, ktorý budem sa snažiť neskôr podrobnejšie vysvetliť: Veríme, že duša človeka hneď po smrti tela vo vedomom stave sa dostane na miesto určené pre spasených alebo pre zatratených. Na tomto mieste zostane až do času prvého vzkriesenia (t.j. vzkriesenia spravodlivých a vytrženia Cirkvi) resp. do času druhého, všeobecného vzkriesenia (po tisícročnom kráľovstve PJKr) k poslednému súdu. Boh tieto veci zjavil vo svojom Slove. Problémom je však to, že názory sa líšia aj medzi ľuďmi, ktorí Bibliu čítajú.

1. Podľa učenia evanjelickej (luteránskej) cirkvi smrť „ako odplata za hriech“ (Rim 6:23) sa týka celého človeka, nielen tela. Celý človek zomrie. To však neznamená zánik človeka. Zosnulí – pre nás nepochopiteľným spôsobom – sú v Božej moci. Pre nich sa skončila časnosť a u Boha čakajú vzkriesenie na život alebo na súd. Podľa Luthera človek v nevedomom stave, akože v spánku, sa vypína z pozemského vnímania plynutia či počítania času, čas medzi úmrtím a vzkriesením sa cvrkne na okamih, a človek sa zobudí na deň vzkriesenia. Evanjelická dogmatika nerozlišuje prvé vzkriesenie veriacich od druhého, všeobecného vzkriesenia.

2. Podľa učenia Reformovanej (kalvínskej) cirkvi smrť je porušenie tela, ktorá rozdeľuje tela od duše, ktoré doteraz patrili spolu a obidve vráti svojmu pôvodu. Telo, ktoré bolo vzaté z prachu, sa vráti do prachu, a duša sa vráti k Tomu, od Koho pochádza (Kaz 12:7). Poznámam, že v maďarskej Biblii v starších prekladoch pojmy „duša“ a „duch“ nie sú rozlíšené a to často pôsobí nejasnosti. Kalvín sa viac zaoberal so vzkriesením než so stavom duše po smrti. Podľa jeho učenia stav duše po smrti nie je konečná plnosť, tá sa začína až so vzkriesením. Dovtedy len čaká na večný život. Medzi dnešnými kalvínskymi teológmi názory ohľadom posmrtného stavu človeka sa líšia. Sú takí, ktorí hovoria o bezsenom spánku tela a duše v hrobe, ale vždy viac je tých, ktorí – podobne názorom evanjelikálnych cirkví (viď nasledujúci 3. bod) – vynakladajú veľké úsilie o biblické zodpovedanie tejto otázky. Túto snahu sťažuje oficiálny článok učenia reformovanej cirkvi o predestinácii, podľa ktorého Boh niektorých si vyvolil na spasenie, kým iní sú predurčení na zatratenie. Tieto diskusie svedčia o tom, že v protestantských cirkvách až dodnes nie je vyjasnená otázka posmrtného stavu človeka, resp. vzkriesenia.

3. V evanjelikálnych cirkvách podľa všeobecne prijatých názorov na základe Písma duša človeka hneď po smrti tela vo vedomom stave sa dostane na miesto určené pre spasených alebo pre zatratených. Na tomto mieste zostane do času prvého vzkriesenia, resp. do času druhého, všeobecného vzkriesenia.

4. Cirkev Adventistov Siedmeho Dňa a Svedkovia Jehovovi ohľadom posmrtného stavu človeka, resp. udalostí posledných časov majú štyri spoločné nesprávne, nebiblické názory: 1) Sério vo viackrát predpovedali, resp. vypočítali presný čas príchodu Pána Ježiša na Zem, ktoré sa nenaplnili. Napriek tomu, až doteraz sa neprebudili na absurditu ich učenia. 2) Ich spoločné stanovisko je, že človek vo smrti v nevedomom stave spí. 3) Tretí nesprávny názor ohľadom tisícročného kráľovstva PJKr. Podľa adventistov bude v nebi a podľa svedkov Jehovových bude na Zemi, avšak nie 1000 rokov, ale naveky. 4) Podľa štvrtého nesprávneho názoru odmena spravodlivých je „nebeský“ resp. „pozemský“ večný život, ale „večný trest“ bezbožných – dokonca aj satana a jeho padlých anjelov – zánik existencie.

POZRIME SA, ČO Hovorí BIBLIA O POSMRTNOM STAVE ČLOVEKA A O PEKLE?

1.) PREDSTAVA POSMRTNÉHO ŽIVOTA V STAROM ZÁKONE

V Starom Zákone predstava posmrtného života nie je celkom vyjasnená. Môžeme v tom pozorovať určitý vývoj, hľadanie nejakého záveru. Bohu sa páčilo, že nezjavil toto tajomstvo len skrze Pána Ježiša Krista.

Podľa židovského chápania hebrejský „seol“ znamená hrob, alebo miesto, kde sú držané duše mŕtvych. Smrť je chápaná ako spánok, navrátenie sa do prachu:

- „...v smrti nie je rozpomienka na Teba, a kto Ťa bude oslavovať v hrobe?“ (Žalm 6:6).

- „Nie mŕtvi budú chváliť Hospodina a niktorý z tých, ktorí zostupujú na miesto mlčania.“ (Žalm 115:17). „Lebo hrob ťa nebude oslavovať, smrť ťa nebude chváliť; nebudú očakávať na tvoju pravdu tí, ktorí zostupujú do jamy.“ (Iz 38:18).

- „Lebo to, čo prichádza na synov človeka, prichádza i na hovädá; jedno a to isté prichádza na nich. Ako zomiera toto, tak zomiera i tamto, a všetko to má jedného a toho istého ducha, ani nemá človek nič viacej ako hovädo, lebo je všetko márnosť. Všetko ide na jedno a na to isté miesto; všetko povstalo z prachu a všetko sa navráti do prachu. Kto vie, či duch synov človeka vystupuje hore, alebo či duch hoviad zostupuje dolu do zeme? A tak som videl, že nie je ničoho lepšieho nad to, než aby sa človek radoval vo svojich dielach, lebo to je jeho podiel. Lebo kto ho dovedie späť, aby videl to, čo bude po ňom?“ (Kaz 3:19-22).

„Lebo živí vedia, že zomrú; ale mŕtvi nevedia ničoho ani nemajú viacej nijakej odplaty, lebo sa zabudla ich pamiatka. Aj ich láska aj ich nenávisť aj ich revnivosť už dávno zahynula, a nemajú viacej nijakého podielu na veky v ničom tom, čo sa deje pod slnkom. ... Všetko, čo nájde tvoja ruka robiť v tvojej sile, rob; lebo neni diela ani výmyslu ani vedomosti ani múdrosti v riši mŕtvych, kam ideš.“ (Kaz 9:5-6,10).

Je to Božie Slovo! – Mnohí, medzi nimi adventisti aj svedkovia Jehovovi argumentujú týmto starozákonným pohľadom, ALE BOŽIE SLOVO TU NEKONČÍ. Hľadatelia pravdy – Šalamún, Jób – skúmajú ďalej a nájdu odpoveď. Už v Starom Zákone je aj nádej, že smrťou všetko nekončí, zároveň je tu aj výzva k Božej bázni a zodpovednosti.

JÓBOVE HĽADANIE A ZÁVER:

- „...Človek, splodený zo ženy, je krátkeho veku a sýty nepokoja. Vyjde ako kvet z puku a uvädne; uteká ako tieň a nezastane... – ...Lebo strom má nádej: ak ho vytnú, zase vyrastie, a jeho výhonok nevyhynie... – Ale muž zomrie, premožený mdlobou; a keď vypustí človek dušu, kdeže je?! Ak zomrie muž, či ešte kedy ožije? Vtedy po všetky dni svojho vojania budem sa nádejať, dokiaľ len nepríde moja zmena.“ (Jób 14:1,2,7,10,14).

- „...Lebo rokov malý počet ide ku koncu, a pôjdem cestou, ktorou sa nikdy nevrátim. Môj duch je rozrušený; moje dni hasnú; zbývajú mi hroby.“ (Jób 16:22-17:1).

„Kde je teda moje očakávanie? A čo do môjho očakávania, kto kedy ho uvidí? Všetko to zostúpi k závorám hrobu, akže všetko spolu spočíva na prachu.“ (Jób 17:15-16).

KONEČNÝ ZÁVER: „Ale ja viem, že môj vykupiteľ žije a posledný sa postaví nad prachom. A keď raz toto všetko rozborí moju kožu, potom zo svojho tela uvidím Boha, ktorého ja uvidím sebe, a moje oči budú vidieť a nie cudzí.“ (Jób 19:25-27).

ŠALAMÚNOVE HĽADANIE A ZÁVER:

Izraelský kráľ Šalamún bol najmúdrejším mužom svojej doby. Jeho múdrosť a sláva bola známa široko-ďaleko, pretože ako mladý muž chodil v Božej bázni a jeho jediná prosba od Boha bola, aby mu Boh dal múdrosť ku kraľovaniu nad Izraelom, aby mohol múdro spravovať Boží ľud. V knihe Kazateľa opisuje, ako on sám hľadal zmysel života v rôznych veciach. Neodoprel si ničoho, čo si len jeho oči zažiadali, no predsa jeho život bol prázdny. Po mnohom hľadaní, trápení a sklamaní dôjde k záveru, že „Všetko je márnosť pod Slnkom a trápenie ducha!“ V tomto štádiu svojho hľadania, v tejto letargii sa rozmýšľa: „Ako zomiera múdry, rovnako zomiera aj blázon, ako zomiera bohatý, tak isto zomiera aj chudobný... Dokonca, to čo prichádza na synov človeka, prichádza i na hovädá, jedno a to isté prichádza na nich. Ako zomiera toto, tak zomiera i tamto, ani nemá človek nič viac ako hovädo, lebo je všetko márnosť. Všetko ide po smrti na to isté miesto. Kto to vie, či duch synov človeka vystupuje hore, alebo či duch hoviad zostupuje dolu do zeme?“ (Kaz 2:16, 3:19-22).

Je dobré, že kniha Kazateľa nekončí pri 3. kapitole, ale hľadajúci múdry Šalamún v 11, a 12.-ej kapitole dôjde k pravému poznaniu: *Nie je jedno, človeče, ako žiješ, LEBO BOH KAŽDÝ SKUTOK PRIVEDIE NA SÚD.* „Preto raduj sa vo svojej mladosti, ale pamätaj na svojho Stvoriteľa, kým neprídu roky, o ktorých povieš: Nemám v nich záľubu! ...a tak sa navráti prach do zeme, ako bol, a duch sa navráti k Bohu, ktorý ho dal... Suma všetkého toho, čo si počul: Boj sa Boha a ostríhaj jeho prikázania, lebo to je povinnosťou každého človeka, pretože Boh privedie každý skutok na súd i každú vec skrytú, už či je dobrá či zlá.“ (Kaz 11:9-10, 12:7,13-14).

Šalamún mal pravdu: Všetko je márnosť. Len jedna vec je dôležitá: Boj sa Boha, hľadaj Jeho tvár a zachovaj Jeho prikázania, lebo nie je to jedno. Boh všetko, čo koná, koná v záujme toho, aby sa človek prebudil zo spánku hriechu, aby ľudia začali hľadať Boha a boli spasení. On nie je vzdialený od nás. Šalamún to všetko ešte nevedel, lebo tieto tajomstvá boli zjavené len skrz Pána Ježiša Krista.

Už v Starom Zákone je zaslúbenie vykúpenia z moci pekla a smrti: „Z ruky pekla ich vyplatím; vykúpim ich zo smrti. Ale nie! Kde sú, ó, smrť, tvoje mory? Kde, peklo, tvoja náказа?“ (Hoz 13:14).

Starý Zákon hovorí o smrti aj ako o treste. Ale Boh nemá záľubu v smrti hriešneho, preto vyzýva k pokániu a chce, aby človek nezomrel v hriešnom stave, lebo to nie je jedno!

„Lebo nemám záľuby v smrti zomierajúceho, hovorí Pán Hospodin. Obráťte sa teda a žite!“ (Ez 18:32). „Ako že ja žijem, hovorí Pán Hospodin, že nemám záľuby v smrti bezbožníka, ale v tom, aby sa odvrátil bezbožník od svojej cesty a žil. Odvráťte, odvráťte sa od svojich zlých ciest! Lebo prečo máte zomrieť, dome Izraelov?!“ (Ez 33:11).

Boh nemá záľubu v smrti hriešneho, ale naopak, „drahá je v očiach Hospodinových smrť jeho svätých“ (Žalm 116:15).

Už v Starom Zákone je zaslúbenie dvojakého vzkriesenia: „A mnohí z tých, ktorí spia v zeme prachu, sa zobudia, a to JEDNI NA VEČNÝ ŽIVOT A DRUHÍ NA POTUPU A NA VEČNÝ HNUS.“ (Dán 12:2).

Kráľ Dávid: „Dokiaľ ešte žilo dieťa, postil som sa a plakal som, lebo som povedal: Kto vie? Možno, že sa Hospodin zmiluje nado mnou, a dieťa bude žiť. Ale teraz, keď zomrelo, načo by som sa ešte postil? Či ho azda môžem ešte vrátiť? Ja pôjdem za ním, ale ono sa nevráti ku mne.“ (2Sam 12:22-23). Dávid tu nehovorí o vzkriesení ani o spánku, ale o vedomom stave po smrti.

2.) STANOVISKO NOVÉHO ZÁKONA

Z učenia Pána Ježiša sa zdá, že Jeho smrťou a vzkriesením v štruktúre podsvetia nastali zmeny, alebo sme dostali väčšie svetlo, jasnejšie zjavenie.

Pán Ježiš postaví do nového svetla stav človeka po smrti, predovšetkým v živote tých, ktorí v Neho uverili. Jeho prehlásenie má revolučný význam: „**Ja som vzkriesenie i život; ten, kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude. A nikto, kto žije a verí vo mňa, nezomrie na veky; či veríš tomu?**“ (Jn 11:25-26).

„Amen, amen vám hovorím, že ten, kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepríde na súd, ale **prešiel zo smrti do života.**“ (Jn 5:24).

„...kto verí vo mňa, **nezomrie na veky!**“ (V maďarčine: „...aj keby zomrel, bude žiť!“) – Toto vylučuje možnosť spánku duše v hrobe. Znovuzrodený človek, ktorý verí v Ježiša Krista aj po smrti tela BUDE ŽIŤ! Tam, kde pôjde vládne ŽIVOT! Ten, kto verí v Neho, nepôjde na súd (na odsúdenie), ale – vlastne už pri znovuzrození – „**prešiel zo smrti do života.**“

Z podobenstva o boháčovi a Lazárovi (Lk 16:19-31) je jednoznačné, že v momente smrti duše zosnulých sú VO VEDOMOM STAVE NA ODLIŠNÝCH MIESTACH. Boháč pozdvihol svoje oči v pekle a Lazár bol zanesený od anjelov do lona Abrahámovho. Je pravda, že tento príbeh je „len“ podobenstvo, ale každé podobenstvo Pána Ježiša znázorňuje vážne a významné pravdy.

Pán Ježiš pri ukrižovaní povedal lotrovi po svojej pravej strane: „*Amen ti hovorím, **dnes budeš so mnou v raji.***” (Lk 23:43). Podľa adventistov a jehovistov čiarka (,) pred alebo za slovom: „dnes” zmení význam vety. Podľa nich: „*Amen ti hovorím **dnes**, /niekedy/ **budeš so mnou v raji.***” Totiž, podľa nich, duša v hrobe spí, a preto sa usilujú o to, aby aj tento verš inak vysvetľovali. To je pravda, že v pôvodnom jazyku nie sú interpunkčné znamienka (bodky, čiarky...). Pán Ježiš často (80-krát!) použil frázu „*Amen, /amen/, ti/vám hovorím...*”, ale len raz pridal, že „dnes” – lotrovi na kríži, ktorý činil pokánie. Aký význam by mala veta: „*hovorím ti **dnes**,...*”, veď pre lotra ten deň bol posledný. Prečo by zdôraznil, že práve ten deň niečo hovorí? („*Amen ti hovorím **dnes**,...*”, – alebo: „*Amen ti hovorím **zajtra**, ...*”? ☺).

Evanjelista Lukáš slovo „dnes” príznačne, opakovane a dôrazne používa na začiatku vety: „*Dnes sa naplnilo toto písmo vo vašich ušiach.*” (4:21), „*Dnes sme videli neslýchané veci.*” (5:26), „*Dnes sa dostalo spasenie tomuto domu.*” (19:9). Podobne aj v tejto vete: „*Dnes budeš so mnou v raji.*” (23:43). Teda slovný zvrät, ktorú Ježiš často používal: „*Amen, /amen/, ti/vám hovorím...*” vždy stojí oddelený od ostatnej časti vety. A preto slovo „dnes” ani tu nepatrí k fráze „*Amen, ti hovorím...*”, ale k zasľúbeniu: „*dnes budeš so mnou v raji.*” Čo hovorí? To, že: „*(ešte) dnes budeš so mnou v raji*”. Spasenie tak isto sa ukáže hneď po smrti tela, ako aj zatratenie. Preto slovo „dnes” má veľký význam. V Liste Židom môžeme čítať viackrát: „*Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdujte svoje srdcia....*” (Žid 4:7).

APOŠTOL PAVOL SA NECHYSTAL DO HROBU „VYSPAŤ SA“, ALE K PÁNOVI.

„*Lebo vieme, že keby náš pozemský dom stánu bol zborený, máme stavänie od Boha, dom, nie rukou učený, večný v nebesiach; lebo v tomto aj vzdycháme túžiac, že by sme si mohli obliecť naň svoj príbytok z neba, akže aj oblečení a nie nahí budeme nájdení. Lebo aj, ktorí sme v tomto stáne, vzdycháme súc obťaženi, nakoľko sa nechceme vyzliecť, ale sa poodiať, aby to, čo je smrteľné, bolo pohltené od života. No, ten, kto nás práve k tomu istému pripravil, je Boh, ktorý nám aj dal závdavok Ducha. Preto teda vždycky dôverujeme a vieme, že kým sme doma v tele, sme von od domova a vzdialení od Pána. Lebo chodíme vierou a nie videním. Ale dôverujeme i súčasne **VOLÍME RADŠEJ VYSTEHOVAŤ SA VON Z TELA A BÝVAŤ DOMA U PÁNA.***” (2Kor 5:1-8).

„*Lebo mne je žiť Kristus a zomrieť zisk. Ale ak práve žiť v tele mi je na úžitok práce, nevedel by som povedať, čo by som vyvolil. Ale oboje ma tiahne: **MÁM ŽIADOSŤ ZOMRIEŤ A BYŤ S KRISTOM**, lebo to by bolo o mnoho lepšie, ale zostať ešte v tele je potrebné pre vás.*” (Fil 1:21-24).

Akým ziskom by bol pre Pavla spánok v hrobe? BYŤ S KRISTOM však áno! To je zisk! Spánok duše po smrti by mohol znamenať zisk len pre tých – keby bola pravda – pre ktorých Kristus nie je životom. Pre tých večný spánok by bol lepší než večné zatratenia! To však nie je tak!

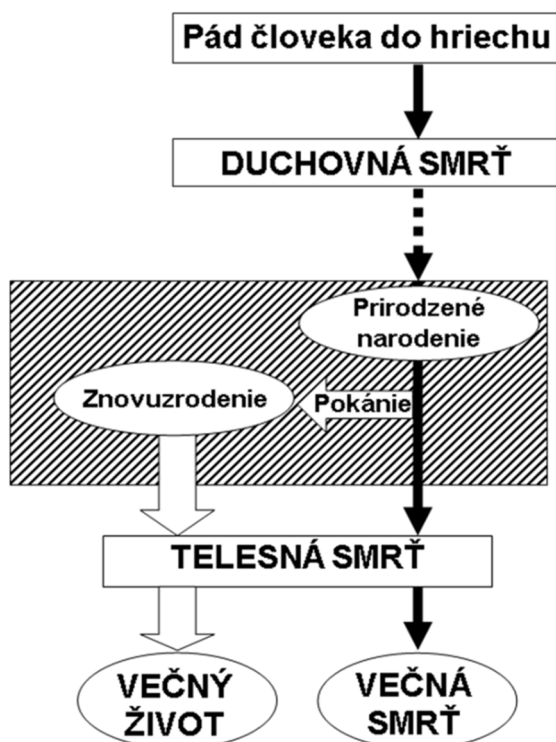
2Tim 4:6 – „*Lebo ja som už po kuse obetovaný liatou obeťou a čas môjho odchodu sa už dostanovil.*” Pavol vedel, že nastal čas jeho odchodu. Kam? K Pánovi!

Pavol mal jednu skúsenosť, ktorú opisuje v 2Kor 12:2-4, keď bol vytrhnutý až do „tretieho neba“, do raja a počul nevysloviteľné slová, ktoré nesmie človek hovoriť. Mal pohľad do neba a jeho slávu mohol opísať len týmito slovami: „*Čoho oko nevidelo a ucho nepočulo a čo na srdce človeka nevstúpilo, čo všetko Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.*” (1Kor 2:9). Preto on tak túžil odísť k Pánovi.

Čoho oko nevidelo a ucho nepočulo..., – tá predivná krása, úžasná sláva, láska, radosť, pokoj... – bez sĺz a sklamaní, bez nenávisťi, hnevu, závisťi..., bez bolesti, nemoci a smútku – ale hlavne bez hriechu(!) – a naveky s Božím Baránkom! To je nebo! Mohli by tam byť zlaté ulice a perlové brány, ale keby tam nebol náš drahý Spasiteľ, nebo by nebolo nebom! Pretože nebo učiní nebom práve Jeho prítomnosť! Nebo učiní nebom prítomnosť Božej slávy, svätosti a prítomnosť Pána Ježiša. Apoštol Pavol sa chystal na to miesto, o ktorom Pán Ježiš povedal: „*V dome môjho Otca je mnoho príbytkov; keby nebolo tak, povedal by som vám to, pretože vám idem pripraviť miesto a keď odídem a pripravím vám miesto, prídem zase a poberiem si vás k sebe, aby ste tam, kde som ja, aj vy boli.*” (Jn 14:2-3).

Oproti tomu je to druhé miesto, o ktorom Pán Ježiš hovoril, že to bolo pripravené diablovej a jeho anjelom. Avšak na toto miesto sa dostanú aj všetci tí, ktorí v ten deň budú stať po Jeho ľavici: „*Potom povie aj tým po ľavici: Idte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného diablovej a jeho anjelom..*” (Mt 25:41). „*A keď niekto nebol nájdený zapísaný v knihe života, bol uvrhnutý do ohnivého jazera.*” (Zj 20:15). „*Ale bojazlivým a neverným a ohavným a vrahom a smilníkom a čarodejníkom a modlárom a všetkým ľhárom bude ich diel v jazere, ktoré horí ohňom a sírou, čo je druhá smrť.*” (Zje 21:8).

Stanovisko Nového Zákona ohľadom posmrtného života je jasné: existuje nebo (večný život) a peklo (večné utrpenie - zatratenie). Je to stav vedomý. Je to aj miesto (zatiaľ neznáme), miesto nie na zemi. Miesto oddelené pre spasených a pre zatratených. Nie je to spánok duše. Nie je to prechodný stav, očistec. Je to stav definitívny, ale pred všetkými uverejnený bude až pri prvom, resp. pri druhom vzkriesení, pri poslednom súde..

Písmo učí, že následky pádu prvého človeka – skazená hriešna prirodzenosť (dedičný hriech), fyzická a duchovná smrť – ako nejaké zlorečenie sa rozšírili bez výnimky na celé ľudstvo (Rim 3:10,23, 5:12, 6:23). Dôsledkom tohto stavu je Boží súd a nesmierne večné osobné utrpenie, večná smrť, zatratenie, peklo. Každý človek sa narodí na tento svet pod týmto zlorečenstvom. Boh však skrze obeť Pána Ježiša Krista dal človeku šancu, aby z následkov pádu prvého človeka bol vyslobodený, aby sa stal Božím dieťaťom a mal večný život v Božej sláve. Túto obeť lásky a šancu záchrany musí vo viere prijať každý osobne. Niet inej cesty k Bohu a do večného života. Nevera, ignorovanie, pohrdanie a odmietnutie znamená zostať v stave zlorečenia a duchovnej smrti, ktorej definitívnym následkom je večná smrť.

Veríme, že duša človeka hneď po smrti tela vo vedomom stave sa dostane na miesto určené pre spasených alebo pre zatratených (Lk 16:19-31). Na tomto mieste zostane až do času prvého vzkriesenia k Večeri Baránkovej (vzkriesenia spravodlivých a vytrženia Cirkvi) alebo do času druhého vzkriesenia (po tisícročnom kráľovstve PJKr) k poslednému súdu a večnému odsúdeniu. Biblia nepozná očistec ako miesto prechodného trestu a dodatočného očisťovania sa.

ČO JE PEKLO?

Podľa učenia adventistov a Svedkov Jehovových večné zatratenie, peklo neexistuje. Podľa nich duša človeka po smrti tela v hrobe spí, a večný trest nebude. Podľa nich peklo (hebrejsky=seol, grécky=hades) znamená hrob. Spravodliví budú mať účasť na vzkriesení a trest bezbožných je úplný zánik existencie. Títo ľudia bez zadosťučinenia spravodlivosti, bez zodpovednosti a večného trestu jednoducho prestanú existovať. Boh Jehova nie je taký krutý, aby cez celú večnosť trápil človeka.

Áno, Boh je dobrý, On je láska. To je pravda! Ale človek je – predovšetkým voči sebe – taký nerozumný a krutý, že Božiu lásku, Jeho ponúknutú milosť a možnosť úniku a záchrany pred večným zatratením neveriacky odmieta. Týmto človek zostáva pod zlorečením, ktorého dôsledkom je večné zatratenie. Tých, ktorí ponúknutú Božiu milosť neprijímajú, fyzická smrť nájde v stave duchovnej smrti, a to je druhá, teda večná smrť, večné zatratenie.

Zatratenie (peklo) nie je miestom, kde čerti s vidlami „grilujú“ alebo v kotloch pečú-varia ľudí. Peklo je stav večného oddelenia duše človeka od prítomnosti láskavého Boha. To spôsobí večné utrpenie! Keď človek v tomto pozemskom živote odmieta prítomnosť Božej lásky, v tom stave prechádza do večnosti. Ten, kto v tomto živote nepotrebuje Boha, nemôže očakávať, že večnosť bude tráviť s Ním! Keď však nie s Ním, tak potom s kým? So zákerným satanom a jeho démonmi – na veky! A toto je zatratenie, toto je peklo!

Peklo je vedomý stav ale aj miesto, zatratenie, absencia Božej prítomnosti, slávy, lásky, milosti, svetla a pokoja. Večné odlúčenie od Boha ako od zdroja života, keď sa už na tom nič nedá zmeniť, nič sa nedá napraviť, stále a večné seba obviňovanie, výčitky svedomia z katastrofálneho premárnenia šance tráviť večnosť v nebi a vedomie večného oklamania sa („*nechal som sa oklamať!*“). Prítomnosť ohavnosti, satana, démonov, nepredstaviteľné zúfalstvo ako vo vyhnanstve, vo večnej odlúčenosti od Boha. Peklo neznamená zánik existencie ako hlásajú tzv. Svedkovia Jehovovi, ale je to nekonečné, neustále utrpenie, večné odsúdenie. Nedá sa opísať tento hrozný stav, je to večné zlorečenie, úplný opak neba.

Pán Ježiš peklo často porovnáva s ohňom gehenny. „Gehenna“ bolo miestom v údolí Ben Hinnom v Jeruzaleme, ktoré v staroveku sa negatívne preslávilo tým, že tu boli deti obetované Molochovi. Charakter tohto údolia takto bol predurčený „ohňom a červami“, ktorí sa živili zvyškami ľudských tiel. Neskôr sa toto údolie stalo jeruzalemským smetiskom, kde sa zhromažďovali odpadky, ktoré sa tam rozkladali a neprestajne horeli. To viedlo k tomu, že sa "gehenna" nakoniec stala synonymom pre peklo. V tomto význame ju spomína aj Pán Ježiš na označenie miesta večného odsúdenia: „kde ich červ nezomiera a oheň nehasne.“

- Zahynutie (Mt 7:13 - široká cesta vedie do zahynutia).
- Plač a škrípanie zubami, vonkajšia tma (Mt 8:12, 22:13, 24:51, 25:30).
- Mrákota tmy na večnosť (2Pt 2:17, Jd 13).
- Ohnivé pece, plač, škrípanie (Mt 13:42, 50).
- Večný oheň, ktorý bol pripravený diablu a jeho anjelom (Mt 25:41).
- Neuhasiteľný oheň, peklo, kde ich červ nezomiera a oheň nehasne (Mk 9:43-48, Lk 16:23-24, Jd 7, už v SZ! - Iz 66:24).
- Večné trápenie (Mt 25:46).
- Vzkriesenie k súdu (Jn 5:29), k hanbe a večnej potupe (Už v SZ! - Dan 12:2). Teda nie na zánik!!!

- Večný súd, odsúdenie (Mk 3:29, 16:16, Jn 3:18).

Iné biblické miesta z knihy Zjavenia Jána:

Zje 14:9-11 – Tí, ktorí sa klaňajú šelme, budú sa mučiť na veky.

Zje 19:20 – Šelma a falošný prorok budú hodení do ohnivého jazera.

Zje 20:10 – Diabol, šelma a falošný prorok mučení v ohnivom jazere na veky vekov.

Zje 20:14-15 – Všetci, ktorí nie sú zapísaní do knihy života, budú uvrhnutí do ohnivého jazera.

Zje 21:8 – Bojazliví, neverní, ohavní, vrahovia, smilníci, čarodejníci, modlári, klamári budú mať diel v ohnivom jazere, čo je druhá smrť.

Zje 20:14 – Aj smrť a peklo budú uvrhnuté do toho ohnivého jazera. To je druhá smrť. Koniec pekla v ohnivom jazere v druhej smrti však neznamená koniec mučenia tých, ktorí budú v ohnivom jazere.

Oproti tomu, tým, ktorých mená sú zapísaní v knihe života, druhá smrť neuškodí. *„Lebo vieme, že keby náš pozemský dom stánu bol zborený, máme stavänie od Boha, dom, nie rukou učený, večný v nebesiach. Lebo čoho oko nevidelo a ucho nepočulo a čo na srdce človeka nevstúpilo, čo všetko Boh prihotovil tým, ktorí ho milujú.“*

Zo srdca prajem každému Čitateľovi osobnú živú vieru v Pána Ježiša Krista, tú požehnanú nádej a naše stretnutie v sláve Božieho kráľovstva.

Peklo, večné zatratenie..., večný život, spasenie... Čo, keby to všetko bolo pravdou? Bol/-a by si zmeniť svoj doterajší spôsob života?

MEMENTO MORTIS! – MYSLÍ NA SVOJU SMRŤ! EŠTE DNES!!!

5 sekúnd po smrti každý uzná, že Biblia o posmrtnom živote hovorí pravdu!

3.) MUSÍ ČLOVEK PYKAŤ ZA SVOJE HRIECHY?

Jeden z mojich bývalých spolužiakov, ktorý sa považuje za ateistu, raz (po 55 rokoch maturity) sa ma emailom opýtal, *„či verím tomu, že za naše hriechy spáchané v tomto živote budeme musieť pykať v budúcom živote?“* On pravdepodobne myslel na reinkarnáciu. Moja odpoveď znela: „Áno aj nie!“ Lepšie povedané: NIE! Nemusíme pykať, ale jednou podmienkou, ktorú sa budem snažiť vysvetliť.

Za ÁNO stojí fakt, že človek je zodpovedná morálna bytosť. Aj v podvedomí prežíva zodpovednosť pred nejakou Vyššou Autoritou. Ako som už to v predchádzajúcich úvahách vysvetľoval, táto Bytosť disponujúca najvyššou autoritou je Svätý Boh.

Každý morálne zdravý, čestne rozmyšľajúci človek verí v potrebu spravodlivosti. Morálnym základom každého spoločenského poriadku je spravodlivosť. Zadosťučinenie spravodlivosti vyžaduje, aby aj dobro ako aj zlo raz dostalo svoju odmenu, resp. trest. Svedomie, pocit spravodlivosti a vedomie zodpovednosti sú zakódované do duše, psychiky každého človeka. Všetci vieme, že nemáme len ruky, nohy, telo, ale tam vo vnútri, niekde v hĺbke srdca existuje niečo, o ktorom vieme, cítime, že „toto som ja“. Každý má svoj vnútorný svet, svet duše (psyche, psychika), ktorý nikto nepozná a nepochopí. Podľa mojej viery táto psychická zákonitosť pochádza od Zákonodarcu, od Stvoriteľa človeka. Svedomie, pocit spravodlivosti a vedomie zodpovednosti sú ochranným mechanizmom, kým sa to v ľuďoch jednotlivcoch ako aj v spoločnosti neotupí. Toto sa vzťahuje na tento pozemský život.

Podľa Biblie ľudský život je jedinečný a neopakovateľný originál, ktorý začína počatím a skončí smrťou tela. U Boha je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom bude súd. To na jednej

strane vylučuje reinkarnáciu, a na druhej strane hovorí o tom, že vedomie zodpovednosti človeka fyzickou smrťou nezanikne.

Tak ako sme už niekoľkokrát spomínali, následky pádu prvého človeka (Adama a Evy) – náklonnosť k hriechu, fyzická a duchovná smrť – ako nejaké zlorečenie sa rozšírili bez výnimky na každého človeka. Okrem toho každý človek denne množí svoje osobné previnenia. „*Lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej*“ (Rim 3:10). Dôsledkom tohto stavu je oprávnený spravodlivý Boží súd a večná smrť, zatratenie, peklo. Teda moja prvá odpoveď na otázku je: **ÁNO! ČLOVEK MUSÍ PYKAŤ** za svoje hriechy, ktoré spáchal v tomto pozemskom živote. „*Lebo odplatou za hriech je smrť...*“ (Rim 6:23/a).

ALE človek **NEMUSÍ PYKAŤ** za svoje hriechy, ktoré spáchal v tomto pozemskom živote! Pretože v Ježišovi Kristovi pre každého človeka sa zjavila láska a milosť Božia. – „*...ale darom Božím z milosti je večný život v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi.*“ (Rim 6:23/b). Zadosťučinenie Božej spravodlivosti vyžaduje, aby hriech bol potrestaný. Boh však dokázal svoju lásku tomuto svetu, tak že hriechy celého sveta potrestal v svojom Synovi, Ježišovi Kristovi, Ktorý podľa Božieho plánu spásy sa narodil na svet preto, aby bol zmierujúcou obeťou za každého človeka. „*Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.*“

Pre ilustráciu jeden príbeh: Jeden mladý muž prvýkrát v živote sa opil. V krčme povstala bitka a tak udrel jedného človeka, že ten zomrel. Odsúdili ho na smrť. Celá obec však ľutovala toho chlapca, veď dovtedy viedol slušný život. Napísali žiadosť o milosť, ktorú každý podpísal. Opísali, aký poriadny bol ten chlapec doteraz, len ten alkohol spôsobil teraz to nešťastie, a prosili ho, aby mu udelil milosť. Keď guvernér prečítal list, bol veľmi dojatý. Aký musí byť poriadny človek, za ktorého sa spojí celá obec a žiada jeho omilostenie! Guvernér sa rozhodol milosť udeliť s tým, že dekrét o milosti on osobne mu odnesie do cely. V tej krajine sudcovia nosili čierne taláre a guvernér takto oblečený šiel do cely odsúdeného. Mladý muž pozdvihol svoju hlavu, pozrel sa na prichádzajúceho a sa domnieval, že farár prišiel mu dať posledné pomazanie: „*Zajtra ma popraví a poslali mi farára!*“ – myslel si, a ho zaplavil hnev. „*Nepotrebujem farárov! Chodte preč!*“ – zakričal a z cely vyhnal guvernéra, ktorý mu priniesol milosť. Guvernér kývol plec a odišiel. Keď to videl strážca, udivene hovoril odsúdenému: „*Človeče, vieš, čo si robil? Vieš, koho si vyhnal? Sám guvernér prišiel, priniesol ti milosť a Ty si ho vyhnal!*“ Mladý odsúdený bez seba si trhal vlasy: „*Ó, ja blázon! Dajte mi papier a tužku, chcem napísať guvernérovi!*“ A písal: „*Ctený pán Guvernér! Prosím o odpustenie! Nevedel som... – a milosť prijímam!*“ Rýchly posol odniesol list guvernérovi, ktorý ho okamžite roztrhal: „*Táto vec ma viac nezaujíma!* Druhý deň ráno mládenca popravili. Tak ako stál na popraviske, prosil, aby právom posledného slova mohol prehovoriť. Potom silným hlasom kričal zástupu: „*Ľudia, nie preto musím zomrieť, lebo som zabil človeka, ale preto, lebo som odmietol ponúknutú milosť!*“

Nikto nebude odsúdený na večné zatratenie, pretože zhrešil, ale preto, lebo neprijal ponúknutú Božiu milosť. Na kríži zaznelo slovo: „*Dokonané je!*“ Ježiš Kristus chce vymazať celú Tvoju minulosť, vytrieť všetky Tvoje hriechy. Ale, keď Ho odmietneš, On nemá viac slov.

Podľa doteraz napísaných, myslím si, že pred každým je jasné a to každý aj cíti, že pre naše hriechy sme dlžníci Bohu! Podľa Jeho spravodlivosti náš dlh je taký veľký, že to nikto nedokáže vyrovnať, zaplatiť! **To je veľmi zlá správa!** Aj vtedy, keď si o tom ešte nevedel! Pretože na konci všetci musíme ísť pred Boží súd. Je to tak ako keď ideš nakupovať do supermarketu, do svojho nákupného vozíku môžeš naložiť všetko, čo len chceš. Na konci však ťa čaká pokladňa a **ZA VŠETKO MUSÍŠ ZAPLATIŤ!**

Biblia hovorí – **a to je dobrá správa pre každého** – že Ježiš Kristus už dopredu za každého z nás vyrovnal účet! **NEUVERITEĽNÉ, ALE JE TO PRAVDA!** On už zaplatil cenu za naše hriechy svojou krvou! Vykúpil nás! A to platí pre každého! Avšak len vtedy, keď to prijmeš. A teda nebudeš musieť pykať za svoje hriechy. Keď však to odmietneš, sám budeš musieť platiť pri pokladni! Prijmi Ho dnes, pozvi Ho do svojho srdca, do svojho života, potom On Ťa bude čakať pri pokladni s vyrovnaným účtom! Pretože odplatou za hriech je smrť, ale darom Božím z milosti je večný život v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi.

Preto v živote každého človeka najdôležitejším rozhodnutím je prijatie alebo odmietnutie Božej milosť, ktorá sa zjavila v Ježišovi Kristovi. Od tohto rozhodnutia závisí otázka večného osudu každého človeka, jeho spasenie alebo večné zatratenie. Nie je jedno, kde budem tráviť večnosť! Pilát sa pýtal: „*Čo mám urobiť s Ježišom?*“ - v závislosti od odpovedi na túto „pilátovskú“ otázku každý človek sám sa rozhodne o svojom osude po smrti: večný život alebo večné zatratenie. Čo urobím s Ježišom? Prijmem Ho za svojho osobného Spasiteľa a Pána svojho života alebo Ho odmietnem? Táto šanca, rozhodnúť sa pre Ježiša, pre niekoho sa ponúka po čase viackrát, pre niekoho len raz v živote. Keď človek rozhodnutie odkladá, možno prepásol poslednú šancu v živote rozhodnúť sa pre večný život.

Teda, ten, kto v tomto pozemskom živote vedome odmieta Božiu ponúknutú milosť, áno, **MUSÍ PYKAŤ VO VEČNOSTI** za svoje hriechy, ktoré spáchal v tomto pozemskom živote! Ten, kto v tomto pozemskom živote vedome odmieta Ježiša, nech si nenárokuje tráviť večnosť v nebi s Ním!

Kde sa chystáš Ty? Ako sa rozhoduješ? Kde by si chcel tráviť večnosť – TY?

Biblia hovorí, že Boh prehliadol časy nevedomosti, ale poznanie už nás vyzýva k viere v Pána Ježiša Krista. Tu sa nejedná o nábožnosť, o chodenie do kostola, o ceremónie. Tu sa jedná o osobnú živú vieru a o obnovený osobný vzťah so svätým Bohom, o zmierenie sa s Bohom a s ľuďmi.

Medzi náboženstvami a biblickou vierou je veľký rozdiel. Podľa náboženstiev človek už na tejto zemi, ale aj vo večnosti musí za svoje hriechy pykať. Samého seba musí polepšiť a priazeň bohov rôznymi rituálmi, obeťami, pútnickými cestami a dobrými skutkami musí si zaslúžiť. Podľa biblickej viery Boh sám priniesol obeť zmierenia namiesto hriešneho človeka a pre spásu človeka už všetko urobil. Vecou človeka je jedine túto veľkú lásku Božiu vierou prijať a si vážiť. Keď to je tak, potom dobré skutky nie sú potrebné? Potom môžeme naďalej zhréšiť, Boh aj tak všetko odpustí? **NIE?** Pretože, keď Božiu lásku naozaj prijímam a si budem vážiť, aj ja Mu budem chcieť túto veľkú lásku opätovať. Budem Ho milovať, pretože On ma skôr miloval. A to premení moje myslenie, moje pohnútky, moje túžby, okruh mojich záujmov, moje skutky, moje srdce, celý môj život!

4.) SVEDECTVO AMERICKÉHO VEDCA DR. N. J. STOVELLA

Dr. N. Jerome Stowell bol známym vedcom a bádateľom v USA. Vypracovával nové metódy k svojim vedeckým prácam. Vysledky svojho výskumu mali naňho taký silný vplyv, že zmenil svoju životnú orientáciu. On sám o tom takto hovorí:

„Bol som cynickým ateistom, presvedčeným, že Boh nie je nič iné ako výplod ľudského mozgu. Nemohol som veriť v nejakú božskú bytosť, ktorá by nás všetkých milovala a mala nad nami moc.“ Jedného dňa pracoval Stowell aj s ďalšími kolegami vo veľkom laboratóriu na klinike. Ich úlohou bolo zmerať silu a vlnovú dĺžku žiarenia ľudského mozgu a zistiť čo sa v ňom odohráva v štádiu, keď sa končí život a prichádza smrť. *„Na pokus sme si vybrali ženu, ktorá umierala na rakovinu mozgu. Vedela to aj ona. Duševne bola prekvapujúco v poriadku, hoci jej fyzický stav bol veľmi zlý. Bola veriaca. Krátko pred smrťou sme dali do jej izby veľmi citlivý prístroj ktorý nám mal ukázať činnosť mozgu v posledných minútach jej života. Na lôžko sme umiestnili aj malý telefón aby mne mohli počuť jej slová, keby ešte prejavovala známky života. My sme boli vo vedľajšej miestnosti. Päť triezvych vedcov. Stáli sme nad prístrojom. Ručička bola na nule a mohla sa vychýliť do polohy 500 stupňov pozitívnej hodnoty a 500 stupňov negatívnej. Chvíľu predtým sa meralo na tomto prístroji vysielanie jednej rádiovanej stanice. Relácia išla do éteru silou 50 kW. Na našom prístroji sa ukázalo 9 stupňov pozitívnej hodnoty. Pacientka sa zrazu prebrala k životu. Boli to posledné okamihy jej života. Zrazu sme počuli, ako sa začala modliť a velebiť Boha. Prosila ho, aby odpustil všetkým ľuďom, ktorí jej v živote ublížili. Ďakovala za silu, ktorou ju obdaroval, ako i za istotu, že bude patriť Kristovi. Odovzdávala mu všetku svoju lásku nezmenšenú o utrpenie, ktoré prežila. Vo chvíli, keď hovorila o odpustení svojich hriechov skrze vykúpenie Ježiša Krista, sálalo z jej slov nesmieme šťastie... Stáli sme rozochvení pred aparátom, takže sme zabudli na to, čo sme chceli vlastne skúmať. Všetci sme mali v očiach slzy, ale hľadeli sme na seba bez pocitu hanby za ne. Zrazu – umierajúca sa ešte modlíla – sme začuli z prístroja akési klopanie. Keď sme sa pozreli na aparát, videli sme, že ručička ukazovala 500 stupňov pozitívnej hodnoty a stále narážala na najvyššiu hranicu merania. Objavili sme a zmerali sme neuveriteľnú skutočnosť: mozog umierajúcej ženy obracajúcej sa k Bohu vyvinul 55-krát väčšiu silu, ako sme namerali počas vysielania rádiovanej stanice. Neskôr sme sa dohodli, že urobíme ďalší pokus. Prehovorili sme sestričku, aby niečím vyprovokovala jedného pacienta. Pripravili sme prístroj. Pacient reagoval na provokáciu hrubými slovami a nadávkami, dokonca nadával aj na Pána Boha. A opäť to začalo v prístroji klopať. Zhrozili sme sa, keď sme zistili, že ručička je zase na 500 stupňoch, ale mínusových. V tej chvíli sa zrútil môj ateistický názor na svet. Moja nevera sa mi zdala byť smiešnou. Stal som pred tvárou Vševediaciho. Keby som chcel byť k sebe poctivý, nemohol by som pred pravdou zatvárať oči. Začal som veriť v Ježiša Krista ako vo svojho Spasiteľa a Vykupiteľa.“*

Pri skúmaní dĺžky mozgových vln zistil Dr. Stowell obrovské rozdiely. Sú rovnako individuálne ako otlaky prstov. Kdesi sa zaznamenáva dobro, ktoré robíme, i zlo, ktoré páchame. Po týchto skúsenostiach jeho ateistický svetonázor sa v ňom zrútil. Usvedčený touto absolútnou pravdou nemohol naďalej existenciu Boha popierať. Uveril v Neho a Ježiša Krista prijal za svojho osobného Spasiteľa. Stálo sa to 12. júla 1953.

XI. kapitola – ČO BUDE S TÝMTO SVETOM?

1.) Úvod

Snáď každého z nás dnes zamestnáva otázka: „*Čo bude s týmto svetom?*”

Mnohí chcú poznať budúcnosť a preto sa obracajú k veštom, hľadajú kontakty s mŕtvymi alebo čítajú horoskopy. Je paradoxom, že chcú poznať budúcnosť práve preto, aby svoj, vraj nezmeniteľný osud nejakým spôsobom predsa zmenili. Mnohí skúmajú Sibyliny listy alebo Nostradamove predpovede, ktoré na prvý pohľad môžu sa zdať zaujímavé, a z časti zdanlivo pravdivé, predsa obsahujú veľa zmätočných a nebiblických prvkov. Boh takéto praktiky v Svätom Písme prísne zakazuje, lebo za nimi stojí diabol, ktorý je luhár a vrah od počiatku. Boh zakazuje tieto praktiky, pretože sú nebezpečné. Každý, kto sa aktívne zaoberá s veštením, vyvolávaním duchov a rôznymi okultnými praktikami, sa dostane do vážnych duševných problémov, buď na psychiatriu alebo až do samovraždy. Oveľa spoľahlivejším, vlastne jediným spoľahlivým prameňom poznania Božieho plánu a Božej vôle je Božie Slovo, Biblia. „*Či sa ľud nemá pýtať svojho Boha?*” (Iz 8:19). Najväčšou biedou kresťanov však je, že nepoznajú Bibliu. Preto je toľko neistoty a strachu aj medzi ľuďmi, ktorí o sebe hovoria, že sú veriaci.

Sú vedci, tzv. futuroológovia, ktorí nie nadprirodzeným spôsobom, ale na základe vedeckých pozorovaní, zákonitostí a skúseností sa snažia predpokladať vývoj budúcich udalostí, hlavne na oblasti ekológie (dôsledky znečisťovania ovzdušia, globálneho otepľovania), etymológie (vývoj populácie), politiky, globalizácie, techniky a ekonomiky.

Vo veľkých tradičných cirkvách ohľadom príchodu Pána Ježiša sa hovorí len o vzkriesení a poslednom súde, aj o tom veľmi hmlisto. Mnohí teológovia, farári – nehovoriac o obyčajných členoch – však ani tomu neveria. Vytrženie Cirkvi Kristovej je pred nimi tajomstvom. Apoštol Pavol takto píše: „*Hľa, tajomstvo vám hovorím...“* (1Kor 15:51). Je to zapečatené Kristove tajomstvo (Zjav 10:7), ktoré sa dá porozumieť len znovuzrodeným srdcom a skrze Svätého Ducha, pretože „*telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať.*“ (1Kor 2:14).

Čo bude teda s týmto svetom? Aké udalosti prídu? Kedy príde už niekoľkokrát predpovedaný koniec sveta? Bude vôbec, alebo nebude?

Mám jednu dobrú správu: Koniec sveta je ešte ďaleko! Aspoň o 1000 rokov! Avšak nikto z nás nevie, kedy bude koniec jeho sveta, života!

Dnes mnoho ľudí má strach od budúcnosti. Pán Ježiš však svojim učeníkom hovorí: „*Nebojte sa!*“ V Biblii je veľakrát napísané: „*Neboj sa, nebojte sa..!*“ Boh však to vždy hovorí bohabojným ľuďom. Pán Ježiš Kristus svojim učeníkom povedal, že príde čas, keď „*ľudia zmŕtvujú od strachu a od očakávania toho, čo všetko príde na svet..., a keď sa to začne diať, vzpriamte sa a pozdvihnite svoje hlavy, lebo sa blíži vaše vykúpenie.*” (Lk 21:26,28). Strach môže mať dve príčiny: nevedomosť alebo nepripravenosť.

My nie sme fanatici, ale realisti. Nechceme byť šíriteľmi poplačanej správy ani spôsobiť paniku v spoločnosti, ale nechceme byť podobní ani k pštrosovi, ktorý údajne si myslí, že sa zachráni pred blížiacim sa nebezpečenstvom tým, že svoju hlavu pchá do piesku. Si myslí, že keď nevidí nebezpečenstvo, ono ani neexistuje, alebo, že týmto spôsobom pred ním môže byť zachránený.

Nie sme ani fatalisti. Neveríme v náhodný a nemeniteľný osud, ale veríme, že náš život je rukách nášho milujúceho nebeského Otca. Neveríme ani v to, že človek svoj osud nijako nemôže ovplyvniť. Je pravdou, že v niektorých veciach svoj osud nemôžeme zmeniť. Napríklad všetci raz musíme zomrieť. Do určitej miery však so svojou životosprávou môžeme ovplyvniť, kedy alebo hlavne ako raz zomrieme. Sme zodpovední za svoj život!

Tak isto, to čo raz má prísť na svet, príde. Proroctvá raz sa naplnia. Raz sa Ježiš Kristus vráti pre svoj ľud! Či budeme však nato pripravení? Potom raz bude aj svet súdiť a raz príde aj koniec sveta. Ale kedy to všetko bude?

Učenci Ježiša Krista v každej dobe čakali Jeho príchod. On to im (nám) zaslúbil. Očakávanie príchodu Ježiša Krista v každej dobe bolo blahoslavenou nádejou veriacich. To, že doteraz ešte neprišiel, neznamená, že tí, ktorí Ho cez stáročia čakali, boli sklamaní. Neznamená však ani to, že Ježiš sa už nikdy nevráti. Možno, pred 30 rokmi v našich srdciach viac horela túžba po príchode Ženícha, ktorá však po nežnej revolúcii, v dobe „veľkých možností“ veľkou slobodou bola uhasená! Jeho príchod však je už o toľko bližšie!

My nečakáme koniec sveta ale príchod (návrat) Toho, Koho milujeme, Ktorý za nás obetoval svoj život, Ktorý zaslúbil, že pre nás sa vráti a svoje zaslúbenie splní. My čakáme príchod Pána Ježiša Krista, Ktorý sa vráti prevziať vládu na zemi a založiť svoje tisícročné kráľovstvo na zemi. Predpovedaný koniec sveta bude až potom, po poslednom súde.

2.) Podmienky porozumenia biblických proroctiev

Keď chceme porozumieť biblické proroctvá, nemôžeme ich skúmať mechanicky alebo na základe nejakých výpočtov, šablón, či metód. K ich porozumeniu potrebujeme predovšetkým znovuzrodené, čisté a pokorné srdce a Duchom Svätým obnovenú a posvätenú myseľ. „*Telesný človek nechápe veci Ducha Božieho.*“ (1Kor 2:14). Okrem toho, pretože Písmo Sväté bolo písané inšpiráciou Ducha Svätého, k správne porozumeniu Písma tiež potrebujeme Jeho výklad, Jeho zjavenie a múdrosť.

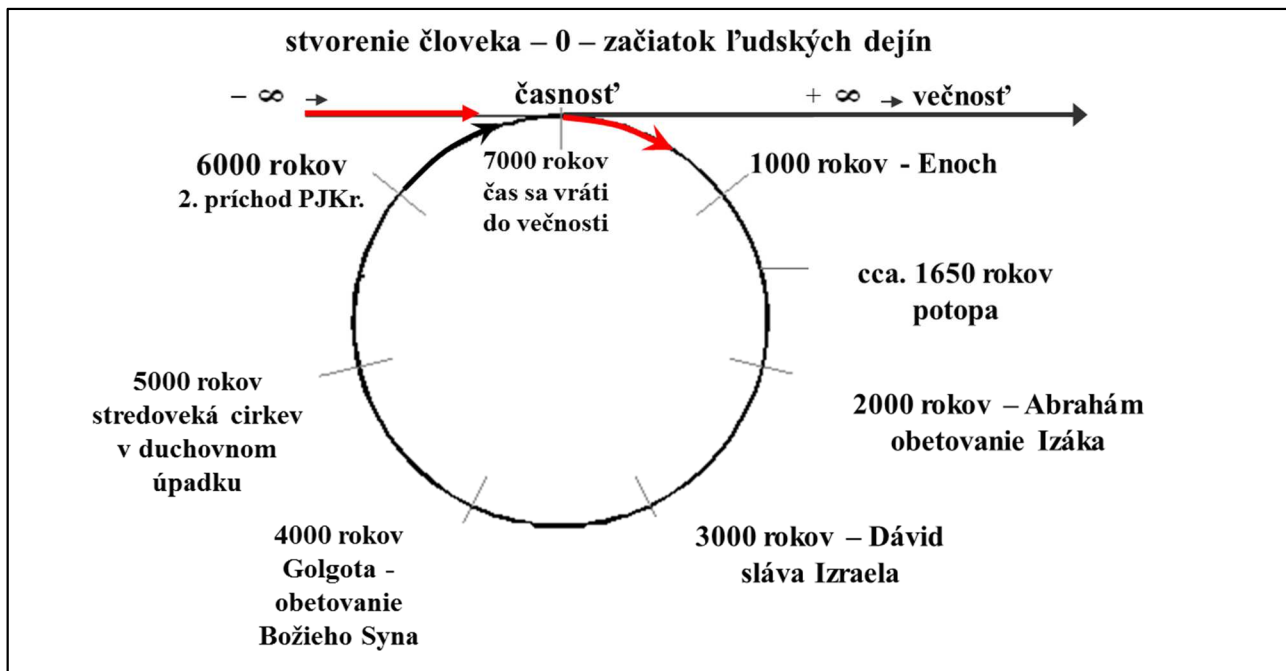
Biblické proroctvá nemôžeme skúmať mechanicky alebo na základe nejakých výpočtov, šablón, či metód. K ich porozumeniu potrebujeme predovšetkým znovuzrodené, čisté a pokorné srdce a Svätým Duchom obnovenú a posvätenú myseľ, pretože „*telesný človek nechápe veci Ducha Božieho.*“ (1Kor 2:14).

Pán Ježiš nepovedal svojim učeníkom dátum svojho príchodu, ani spôsob jeho vypočítania. Povedal: „*Nie je vašou vecou zvedieť časy alebo jednotlivé doby, ale (vašou vecou je, že) prijmete moc Svätého Ducha, a budete mi svedkami.*“ (Sk 1:7-8). Hovoril však o znameniach, ktoré budú predzvestovať blízkosť Jeho príchodu.

K pochopeniu biblických proroctiev je potrebné brať do úvahy dve skutočnosti:

- Boh je Pánom dejín,
- tzv. prorockú perspektívu.

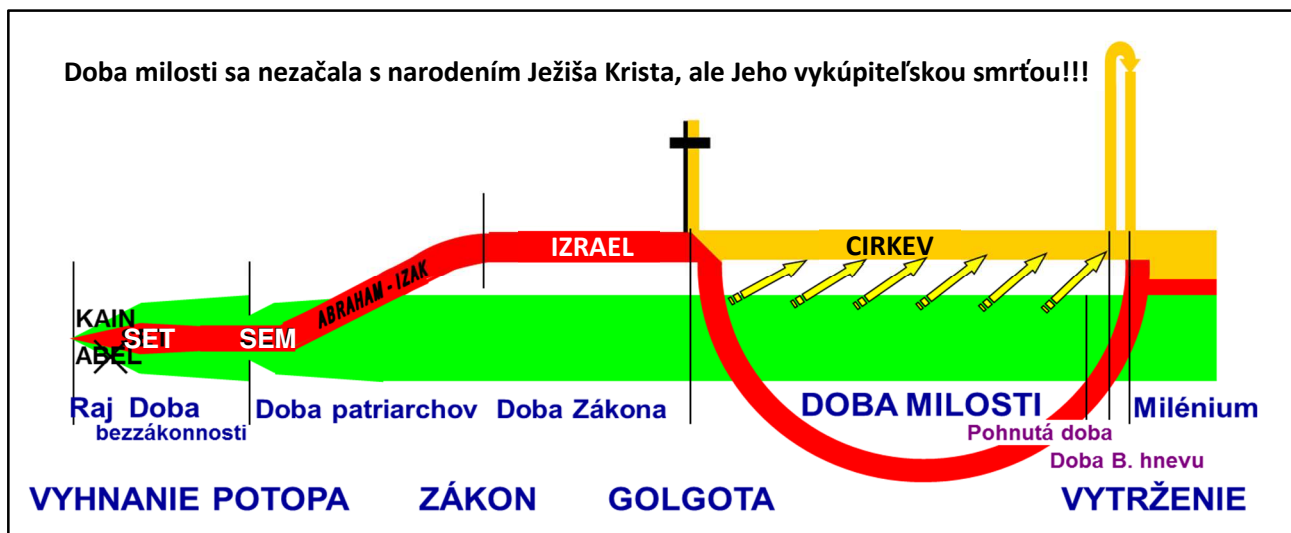
A. Boh je Pánom dejín

Zjavenie sa trojjediného Boha je ako „odkrytý“ trojžilový kábel. Od večnosti bol „zakrytý“, pri stvorení sa zjavil ako trojjediný Boh. Boh za šesť dní stvoril svet, siedmy deň si odpočinul. Z prorockého hľadiska u Boha 1 deň = tisíc rokov (Žalm 90:4), 7 dní = 7 tisíc rokov. Na základe rodokmeňov a historických údajov, zaznamenaných v Biblii je možné krásne vyvodiť, že doba histórie ľudstva, od stvorenia Adama do dnešnej doby, je cca. 6000 rokov. Siedmy tisíc rokov bude kraľovanie pokoja Pána Ježiša Krista. Potom čas sa navráti do večnosti. „...aby bol Boh všetko vo všetkom.“ (1Kor 15:23-28). Trojžilový kábel znovu sa „zakryje“ a pokračuje do večnosti.

Týchto 7000 rokov sa delí na sedem – nie rovnako dlhých – období:

- Doba nevinnosti v raji
- Doba bezzákonnosti
- Doba patriarchov
- Doba Zákona
- Doba milosti, v ktorej žijeme dnes – sa začalo vykúpiteľskou smrťou PJKr. a končí sa vytržením Cirkvi. Mnohí majú názor, že bude trvať 2000 rokov.
- Doba hnevu – (po vytržení Cirkvi) končí sa zjavením PJKr. a poviazaním satana
- Milénium – sa končí posledným súdom – Bude trvať 1000 rokov.

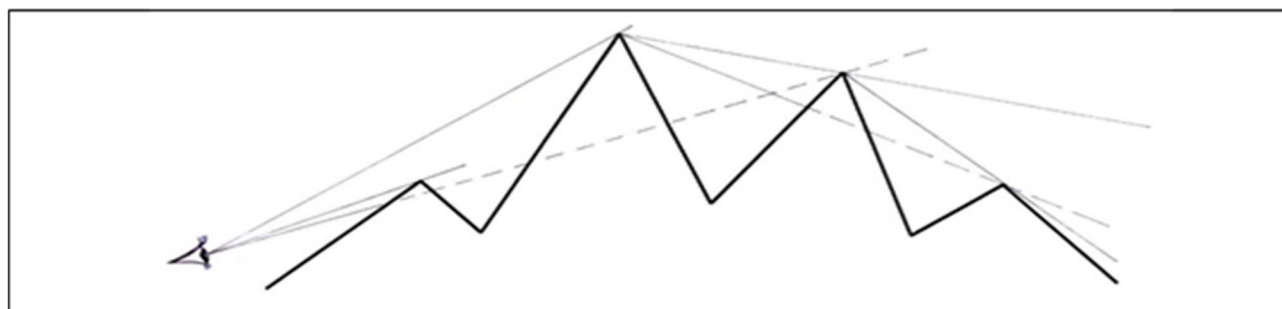

Boh je Bohom dejín a má presný plán pre tento svet. On je Pánom aj nad svojím plánom. Bdie nad svojím Slovom, aby ho vo svojom čase naplnil (Jer 1:12). On nečiní nič bez toho, žeby „...zjavil svoju tajnú radu svojím služobníkom, prorokom“ (Am 3:7).

Boh od stvorenia sveta riadi chod dejín. Vlák dejín sveta uháňa po koľajniciach biblických proroctiev. Nedeje sa však všetko fatalisticky podľa pripraveného scenára. I keď je pravdou, že sa vo svete robí veľa zlého, za to nemôžeme obviňovať Boha. Ako sme už to v I. kapitole vysvetlili, príčinou každej biedy je, že človek Boha vykázal zo svojho života a dal priestor Božiemu nepriateľovi, satanovi, ktorý je buričom a vrahom od počiatku. On je pôvodcom každého zla a každej biedy. Boh však má všetko pod svojou kontrolou.

B. Prorocká perspektíva – to znázorňuje nasledujúci obrázok:

Napríklad, keď ideme do Tatier, už zďaleka vidíme nejaké obrysy Tatier, ale z Popradu je už úplne iný pohľad. Keď ideme ďalej, z Tatranskej Lomnice vidíme Tatry nad sebou a z Lomnického štítu vidíme až do Poľska. Podobná je aj prorocká perspektíva. Proroci videli zjavené budúce udalosti z určitej perspektívy, časovej vzdialenosti. Čím bližšie sme k času naplnenia sa proroctiev, čím viac sa blížia udalosti, tým jasnejšie ich vidíme ako naplnenie proroctiev.

„slovo je zapečatené do času konca, keď sa rozmnoží vedomosť.“ (Dan 12:4, 9).

„videnie je na určený čas, spiecha ku koncu, čakaj naň, istotne príde.“ (Hab 2:2-3).

Ako som povedal, Pán Ježiš hovoril svojim učeníkom o svojom príchode, ale nepovedal im dátum návratu ani spôsob jeho vypočítania. Povedal: „Nie je vašou vecou zvedieť časy alebo jednotlivé doby, ktoré si Otec uložil vo svojej vlastnej moci.“ (Sk 1:7). Hovoril však o znameniach, ktoré Jeho príchod budú predzvestovať. (Mt 24., Mk13., Lk 17., 21. kap.).

„...keď už fík pučí, viete, že je blízko leto.“ (Lk 21:29-31).

„...hľa predpovedal som vám to.“ (Mt 24:25, 32-33),

„...aby ste, keď príde tá hodina vedeli, že som vám to ja povedal.“ (Jn 16:4).

Aj apoštol Pavol píše vo svojich listoch o znameniach a nebezpečenstvách posledných časov a o príchode Pána Ježiša Krista (1Tim 4:1-3, 2 Tim 3:1-7, 2 Tim 4:3-4, 2Tes 2).

Okrem toho k porozumeniu biblických proroctiev potrebujeme brať do úvahy aj súvislosti knihy Daniela (Nabuchodonozorov sen a Danielove videnia o svetových ríšach) a Knihy Zjavenia Jána. Na tomto mieste nie je možnosť na výklad týchto proroctiev.

Tieto jednotlivé biblické miesta, verše, biblické proroctva tak sa spájajú k sebe ako jednotlivé kúsky známej skladačky „puzzle“, a pri naplnení proroctiev takto tvoria celkový obraz. Kto má otvorené oči, môže vidieť, ktorá časť „puzzle“ kam patrí.

Zostavenie prorockého obrazu je podobné ako vysielanie videonahrávok s viacerými kamerami. Kamery snímajú dej z viacerých – z bližších a vzdialenejších – polôh, okrem toho sú aj mobilné kamery, ktoré snímky potom režisér podľa svojho uvažovania vyberá, poskladá a pustí do vysielania. Prorocké obrazy tiež podobne zapadajú k sebe a k ich roztriedeniu a súladu potrebujeme duchovné spojenie s Veľkým Režisérom, ktorým je Svätý Duch. On vie nám ukázať, či jednotlivé prorocké obrazy, napr. knihy Daniela alebo Zjavenia, ukazujú blízke alebo vzdialenejšie udalosti či série udalostí. K tomuto potrebujeme hlboký modlitebný život.

3.) Najdôležitejšie udalosti budúcnosti na základe Biblie:

- prvé vzkriesenie a vytrženie (vychvátenie) verných kresťanov,
- v nebi svadba Baránkova, na zemi doba veľkého súženia a vlády antikrista,
- druhý príchod Pána Ježiša so svojimi na vrch Olivový v Jeruzaleme, obrátenie Izraela,
- poviazanie satana a tisícročné kráľovstvo pokoja a vlády Ježiša Krista na zemi /Milénium/,
- rozviazanie satana, jeho posledný pokus vzbury,
- druhé, všeobecné vzkriesenie a posledný súd,
- koniec tohto sveta – nové nebo, nová zem, nový Jeruzalem, večnosť.

Druhý príchod Ježiša Krista bude predchádzať prvé vzkriesenie a veľké súženie. Prvé vzkriesenie bude vzkriesením dovtedy zosnulých a v Kristu spravodlivých, znovuzrodených kresťanov a súčasne vychvátením žijúcich verných kresťanov do oblakov v ústrety Pánovi, k „svadbe Baránkovej“ (Mt 24:31,40-41, Lk 17:34-36, 1Kor 15:51-52, 1Tes 4:14-18, Zj 19:6-9).

Bude to podobné ako keby sme sa k rôznym rozsýpaným (zlatým, strieborným, dreveným, železným) predmetom priblížili s magnetom. **Čo magnet priťahuje?** – Len železo!

Veľké súženie bude krátkym obdobím vlády svetového diktátora „Antikrista“ (Zj 13. kap.) a vyliatie kalichov Božieho hnevu na Zem, po vychvátení Cirkvi (Zj 16. kap.). Vláda Antikrista bude ukončená každému človeku viditeľným druhým príchodom, zjavením Ježiša Krista, keď sa so svojimi svätými vráti na Zem, ukončí vojnu s názvom Armageddon a začne na Zemi svoje tisícročné kraľovanie. Podľa Svätého Písma na toto obdobie bude satan zviazaný a nebude mať moc ľudí pokúšať a zvädzať na zlé. (Zj 20:1-10). Veríme, že 1000 ročné obdobie vlády Pána Ježiša Krista na Zemi so svojimi svätými bude skutočne 1000 ročné obdobie (Milénium). Bude to viditeľná teokratická vláda Ježiša Krista v sláve na Zemi, keď On bude vládnuť spoločne so vzkriesenými a vychvátenými svätými po dobu 1000 rokov. Naplní sa očakávanie Izraela a nastane tá mesiášska doba, o ktorej prorokovali starozákonní proroci. Na zemi bude príroda obnovená a život bude ako v raji (Iz 65:20, Zach 8:5, Zj 20:12). Po uplynutí 1000 rokov a po krátkej, ale neúspešnej vzbure satana, nastane druhé vzkriesenie, posledný súd (Zj 20:11-15), nové nebo, nová zem – večnosť (Zj 21. 22. kap.). Večná blaženosť tých, čo pravdivo verili v Pána Ježiša Krista, a večné vedomé utrpenie tých, ktorých mená nie sú zapísané v Knihe života.

KEDY BUDE VYTRŽENIE?

Ohľadom času vytrženia, zjavenia antikrista a veľkého súženia, resp. poradia týchto udalostí, je viac názorov:

Najrozšírenejším je názor, že vytrženie cirkvi bude pred 7-ročným veľkým súžením a pred zjavením antikrista. Podľa iného názoru cirkev prežije na zemi všetky hrôzy antikristovskej doby, veľkého súženia a vyliatia kalichov Božieho hnevu na zem. Tento názor však hneď môžeme vylúčiť z toho hľadiska, že „...*nás neurčil Boh na hnev.*“ (1Tes 5:9), a druhá polovica veľkého súženia – doba vyliatia kalichov Božieho hnevu – bude dobou Božieho hnevu a súdu. Apoštol Pavol píše aj to, že nás, ktorí očakávame „*Jeho Syna z nebies, ktorého vzkriesil z mŕtvych, Ježiša, vychvacuje od budúceho hnevu.*“ (1Tes 1:10). Podľa tretieho názoru vytrženie bude na polovici sedemročnej doby veľkého súženia a vlády antikrista.

Zástancovia všetkých troch základných názorov majú argumenty za a proti. Nemyslím si, že na základe Písma hociktorý z týchto názorov bolo by možné kategoricky podložiť. Keby to niekto tak urobil, to by svedčilo o jeho namyslenosti a určite by to skončilo sklamaním. Aj tu platí ten pohľad prorockej perspektívy. Čím sme bližšie k naplneniu Božích prorociev, tým vidíme udalosti jasnejšie.

Najmúdrejšie a najvýstižnejšie je podľa mňa názor, že vytrženie môže nastať kedykoľvek, ale najneskôr pred vyliatím kalichov Božieho hnevu. Aj tak, bude tak, ako bude! Správny biblický spôsob čakania Pána je: bdieť, modliť sa a slúžiť. Na stretnutie s Pánom (či už cez smrť alebo vytrženie) vždy musíme byť pripravení, ale budme verní až do smrti a v duchu pripravení aj na to, keby prišlo utrpenie, súženie, prenasledovanie, hlad či núdza. Aj keby si prijatím pečati (to bude pp. nejaký mikročip na čelo alebo na pravú ruku!) mohol by si si zabezpečiť momentálny blahobyt a vyhnúť sa prenasledovaniu, nerob to!

My nečakáme antikrista ale nášho Ženicha, ktorého milujeme, a ktorý dal za nás svoj život. Jeho príchod čakajme odteraz, až kým nepríde. Určite príde pred vyliatím kalichov Božieho hnevu, aj keď určitú dobu veľkej skúšky snáď budeme musieť prežiť aj my. Podľa Písma pre vyvolených tieto dni budú ukrátené (Mt 24:22). Izrael však prežije celé veľké súženie. Verný ostatok však bude zachránený.

V podobenstve Pána Ježiša o desiatich pannách (Mt 25:1-13) môžeme vidieť, že všetci desiati čakali ženicha, múdre panny však boli pripravené aj na tú alternatívu, že ženich môže meškať. Počítali aj s tým, že môže prísť najprv tma, polnoc, preto sa starali o to, aby mali dosť oleja nielen v lampách, ale aj v rezervných nádobách.

Keď najprv nastane vytrženie – Sláva Pánu! Haleluja! Ale čo keď príde prv všeobecné pečatenie, súženie a prenasledovanie? Iste mnohí s tým nerátajú a – keď to bude takto - sa pohoršia (Mt 24:9-10), nebudú mať dostatok sily odolať a prijmú znak šelmy. Nebudú mať dostatok oleja.

Niektorí veria, že, ak nebudú mať účasť na vytržení, počas antikristovského súženia budú mať druhú šancu, aby boli spasení. Síce za cenu odmietnutia znamenia šelmy. Je to veľmi slabá útecha. Aj keby to naozaj takto bolo, ja by som sa neodvážil nikoho takto „povzbudzovať a ubezpečovať“. Ak teraz, v terajšej príjemnej dobe milosti, keď Svätý Duch – ktorý v nás pôsobí posvätenie a prípravu – je k dispozícii, niekto je ľahostajný a Jeho moc si nenárokujú, ako obstojí vo svojej sile vtedy, keď Svätý Duch bude vzatý zo zeme spolu s vytrhnutými svätými? Pred nami je jeden cieľ: Byť pripravení na vytrženie! Dnes je príhodný čas milosti, ktorý musíme využiť k práci, službe, príprave, posväteniu, a plnosti Sv. Duchom.

Ako som už spomínal, budú dve vzkriesenia. Prvé vzkriesenie bude vzkriesenie spravodlivých a druhé vzkriesenie bude všeobecné vzkriesenie k poslednému súdu.

Dan 12:2 „A mnohí z tých, ktorí spia v zeme prachu, sa zobudia, a to jedni na večný život a druhí na potupu a na večný hnus.“

Jn 5:28-29 „Nedivte sa tomu, lebo príde hodina, v ktorú všetci, ktorí sú v hrobách, počujú jeho hlas, a vyjdú tí, ktorí dobre činili, na vzkriesenie života, ale tí, ktorí zle robili, na vzkriesenie súdu.“

Prvé vzkriesenie:

„Lebo to vám hovoríme slovom Pánovým, že my živí, ponechaní do príchodu Pánovho, istotne nepredstihneme tých, ktorí zosnuli. Lebo sám Pán s veliteľským povelom, s hlasom archanjela a s trúbou Božou zostúpi s neba, **a mŕtvi v Kristu vstanú najprv**; potom my živí ponechaní **budeme razom s nimi vychvátení** v oblakoch v ústrety Pánovi do povetria. A takto budeme vždycky s Pánom.“ (1Tes 4:15-17).

„A videl som tróny, a posadali sa na ne, a dal sa im súd, a videl som i duše postínaných pre svedectvo Ježišovo a pre slovo Božie, a ktorí sa neklaňali šelme ani jej obrazu a neprijali znamenia na svoje čelo ani na svoju ruku. A ožili a kraľovali s Kristom tisíc rokov. A ostatní mŕtvi neožili, až sa dokoná tisíc rokov. **To je prvé vzkriesenie**. Blahoslavený a svätý, kto má diel na prvom vzkriesení. Nad tými druhá smrť nemá moci. Ale budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kraľovať tisíc rokov.“ (Zj 20:4-6).

Druhé vzkriesenie:

„A keď sa dokoná tých tisíc rokov, rozviazaný bude satan a prepustený zo svojho žalára... – ...A videl som veľký trón biely i sediaceho na ňom, pred ktorého tvárou utiekla zem i nebo, a miesto im nebolo nájdené. A videl som mŕtvych, malých i veľkých, stojacich pred trónom Božím. A otvorili sa knihy, a otvorila sa aj iná kniha, to jest kniha života, a mŕtvi boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa svojich skutkov.“ (Zj 20:7, 11-12).

Medzi prvým a druhým vzkriesením bude tisícročná vláda Pán Ježiša Krista na zemi, keď spolu so svojimi oslávenými svätými sa vráti a bude kraľovať. Na túto dobu satan bude poviazaný.

Historické cirkvi a zástancovia liberálnej teológie neveria v skutočný návrat Pána Ježiša Krista na zem pre ustanovenie 1000 ročného pozemského Kráľovstva. Podľa nich biblické proroctvá o Miléniu netreba chápať doslovne, ale symbolicky. Podľa nich Milénium je neurčito dlhým obdobím medzi Kristovým prvým a druhým príchodom. Ježiš vládne už dnes v Cirkvi a cez Cirkev z neba, už 2000 rokov, a ešte uplynie možno aj ďalších niekoľko tisíc rokov do Jeho druhého príchodu ku všeobecnému vzkrieseniu a poslednému súdu. Neveria vytrženie cirkvi. Veria, však, že satan už bol spútaný pri prvom príchode Pána Ježiša a už nemôže zväzdať národy. Svet však tak vôbec nevyzerá!

Svedkovia Jehovovi veria, že na zemi bude nie 1000 ročné, ale večné Božie kráľovstvo, večný raj, ale len pre verných svedkov Jehovových. Do neba sa dostane len 144000 svedkov, tzv. nebeská trieda, ktorých počet už sa dávno naplnil, hoci niektorí z nich (vraj) ešte žijú na zemi. Ostatní svedkovia Jehovovi nemajú šancu dostať sa do neba, ani netúžia po tom. Podľa nich po vojne Armageddon satan a jeho démoni na 1000 rokov budú zavretí v priepasti. Počas toho 144000 nebeská trieda bude spolu s Kristom súdiť a vládnuť 1000 rokov. Deň súdu nebude trvať 24 hodín, ale 1000 rokov, počas ktorého Ježiš Kristus bude súdiť „živých“, teda veľký zástup tých, ktorí prežili Armageddon a vzkriesených mŕtvych. Tí, ktorí budú považovaní za spravodlivých, vojdú do večného pozemského raja a bezbožní budú zničení, prestanú existovať. Večné peklo podľa nich neexistuje.

Adventisti veria doslovné tisícročné kráľovstvo, avšak nie tu na zemi ale v nebi. Spravodliví budú mať podiel na prvom vzkriesení a budú vychvátení. Podľa nich bezbožní vo vojne Armageddon budú zničení. Takto Zem bude spustošená a ostáva bez obyvateľov. Satan bude zviazaný, to však znamená, že nakoľko na zemi nie sú žiadni obyvatelia, satan nemá koho zväzdať. Spravodliví budú vládnuť s Kristom v nebi. **V nebi? Nad kým?!** Po tisícročí bezbožní budú vzkriesení, a vo chvíli, keď sú na svete opäť ľudia, Satan okamžite pokračuje vo svojom diele zvädzania. Bezbožní sa k nemu pridávajú. Vtedy Kristus sa so svojimi vráti ako Nový Jeruzalem zostupujúci z neba. **Je to však proti Písmu.**

Biblia tieto udalosti opisuje úplne inak! Podľa Biblie Milénium nebude v nebi, ale na Zemi! **Zem nebude bez obyvateľov!** Pri Armageddone nezahynú všetci ľudia a okrem tých na Zemi bude aj zostatok Izraela. Bude to však stav bez satana, podobné ako to bolo v raji pred pádom človeka. Satan bude poviazaný na 1000 rokov **nie na Zemi, ale v priepasti.** **Druhé vzkriesenie** všetkých mŕtvych k poslednému súdu nenastane bezprostredne po Miléni, ale **až po neúspešnej vzbuře** a definitívnom odsúdení satana (Zj 20:7-15).

My veríme, že 1000 ročné obdobie vlády Pána Ježiša Krista na zemi bude skutočne 1000 ročné obdobie (Milénium), keď na konci veľkého súženia, po svadbe Baránkovej, spolu so svojimi oslávenými svätými sa vráti na vrch Olivový v Jeruzaleme, so svojím zjavením zničí antikrista a začne svoje 1000 ročné kraľovanie pokoja. Na túto dobu satan bude poviazaný a sa naplní očakávanie Izraela, tá mesiášska doba, o ktorej prorokovali starozákonní proroci. Na zemi bude príroda obnovená a život bude ako v raji (Iz 65:20, Zach 8:5, Zj 20:12). Pre túto dobu Pán Ježiš učil modliť sa svojich učeníkov: „*Nech príde Tvoje kráľovstvo!*“ Pri Jeho prvom príchode v Ňom prišlo Kráľovstvo Božie, nie však viditeľne, ale skrze Svätého Ducha v živote tých, ktorí Ho prijali a svoj život podriaďujú Jeho vláde a vôle. Pri Jeho druhom príchode, hoci satan bude poviazaný a nebude môcť ľudí pokúšať a zväzdať, hriechom skazená ľudská prirodzenosť ľudí však zostáva. Preto nie každý Ho bude chcieť ochotne uznať a Jemu slúžiť. Preto je napísané, že „*bude pásť všetky národy železným prútom*“. A to nebude demokracia.

4.) Nebezpečenstvá, ktoré charakterizujú posledné časy

Preskúmame teraz znamenia, o ktorých Pán Ježiš hovoril svojim učeníkom, ktoré budú predzvestovať blízkosť Jeho príchodu. (Mt 24., Mk13., Lk 17., 21.). Taktiež znamenia, o ktorých apoštol Pavol píše vo svojich listoch, ako o znameniach poslednej doby.

A. Prírodné katastrofy, hladomor, vojny, správy o vojnách, hospodárska kríza

- a. Oveľa väčšie a častejšie prírodné katastrofy: zemetrasenia, hurikány, tsunami, ozónová diera, smog, klimatické oteplenie a jeho nepredvídateľné následky atď., mor (BSE, vtáčia chrípka a pod.)
- b. „*A budete počuť o vojnách a chýry o vojnách.*“ (Mt 24:6) – zrýchlenie telekomunikácie. V Ježišovej dobe boli potrebné týždne, aby nejaká správa sa dostala z Jeruzalema do Ríma. Dnes za niekoľko minút obide celý svet.
- c. „*Lebo povstane národ proti národu, ...*“ (7. verš) – Podnecovanie nacionalistických konfliktov. Jeruzalem obklopený vojskami (Lk 21:20).
- d. Úsilia za mier zlyhajú. – „*Lebo keď budú hovoriť: Pokoj a bezpečnosť, vtedy náhle príde na nich zahnutie ako bolesť na tehotnú ženu, a neujde!*“ (1Tes 5:3).

- e. Mt 24:8 – „*A to všetko je počiatkom predpôrodných bolestí sveta.*” – ktoré vedú k uskutočneniu mesiášskej doby, k prerodu, znovuzrodeniu sveta.
- f. Veľké súženie, aké ešte nebolo ani nebude. Ale pre vyvolených ale pre vyvolených tie dni budú skrátene – skrze vytrženie (Mt 24:22).
- g. „*...A hneď po súžení tých dní zatmie sa slnce, a mesiac nedá svojej žiare, a hviezdy budú padať s neba, a nebeské moci sa budú pohybovať. A vtedy sa ukáže znamenie Syna človeka na nebi, a vtedy budú plakať všetky pokolenia zeme a uvidia Syna človeka, prichádzajúceho na nebeských oblakoch s mocou a slávou veľkou..*“ (Mt 24:29-30).
- h. „*A budú znamenia na slnku a na mesiaci i na hviezdach, a na zemi bude zovretie národov, nevediacich, kam sa podieť, keď bude hučať more a vlnobitie, takže zmŕtvujú ľudia od strachu a od očakávania toho, čo všetko príde na svet. Lebo nebeské moci sa budú pohybovať.*“ (Lk 21:25-28) „*...ale vy pozdvihnite svoje hlavy, lebo sa blíži vaše vykúpenie!*”

B. Vzťahy a charakterové vlastnosti ľudí v spoločnosti

Túto dobu charakterizuje:

- a. Zhon za bohatstvom – ako za dni Lóta (Lk 17:28). „*Lebo to budú ľudia, ktorí budú... milovať peniaze.*” (2Tim 3:2). „*Lebo koreňom všetkého zlého je milovať peniaze...*” (1Tim 6:6-11).
- b. Úzkosť, obavy, ustarostenosť o tento život, strach od budúcnosti (Lk 21:26-34), neistota, depresia, beznádej kvôli hospodárskej kríze a množenie samovrážd pre tieto príčiny.
- c. „*...lebo to budú ľudia, ktorí budú milovať seba, milovať peniaze, chlúživí, pyšní, rúhaví, rodičom neposlušní, nevďační, bohaprázdni, bez lásky, nezmierliví, pomluvační, nezdržanliví, divokí, nemilujúci dobrého, zradní, náhlí, nadutí, viacej milujúci rozkoše ako milujúci Boha.*” (2Tim 3:1-7).
- d. „*...bude rozmnožená nepravosť, ochladne láska mnohých.*“ (Mt 24:12). Žijeme vo svete, kde satan najviac útočí na vzťahy ľudí v rodine, v príbuzenstve, medzi susedmi, spolupracovníkmi, ba aj na vzájomné láskavé vzťahy veriacich.
- e. „*...a hviezdy budú padať z neba, a nebeské moci sa budú pohybovať.*” (Mt 24:29). Padanie v prírodnom svete, ale aj v spoločnosti: politické systémy, politické strany, politickí vodcovia sú pri moci len krátku dobu. Svetové hviezdy, herci, speváci, športovci sa dostanú do zabudnutia, hviezda ich slávy padne. To sa skončí často škandálmi a mnohokrát v samovraždou.
- V duchovnom zmysle to znamená aj to duchovné hnutie, mobilizáciu, intenzívny duchovný boj, ktorý prebieha v duchovnom svete. Pán Ježiš videl padnúť satana ako blesk z neba. Satan vie, že má málo času a v osobe antikrista sa chystá vstúpiť na javisko sveta. Ale evanjelium sa má zvestovať po celom svete. Aj to je duchovný boj!
- f. Duch zvodu: „*Vtedy keby vám niekto povedal: Hľa, tu je Kristus! alebo: Tu! neverte! Lebo povstanú falošní kristovia a falošní proroci a dajú veľké znamenia a budú robiť zázraky, takže by zvedli v blud, keby bolo možné, aj vyvolených. Hľa, predpovedal som vám to! Teda keď vám povedia: Hľa, je na púšti! nevychádzajte! Hľa, vo vnútorných chyžiach! neverte!*” (Mt 24:23-26).
- „*... a preto im Boh pošle mocné pôsobenie bludu, aby uverili lži, aby boli odsúdení všetci, ktorí neuverili pravde, ale si obľúbili nepravosť.*” (2Tes 2:11-12).

C. Vzťahy a charakterové vlastnosti ľudí v cirkvi

- a. Prenasledovanie: „Vtedy vás vydajú v súženie a budú vás zabíjať, a budete nenávidení od všetkých národov pre moje meno.“ (Mt 24:9)
- b. Pohoršenia, povstanú zradcovia. Z brata bude nepriateľ: „A vtedy sa pohoršia mnohí a budú jedni druhých zrádzať a jedni druhých nenávidieť.“ (Mt 24:10). „A vydá brat brata na smrť a otec dieťa, a deti povstanú na rodičov a usmrtia ich.“ (Mk 13:12) „No, budú vás zrádzať i vlastní rodičia i bratia i príbuzní i priatelia a usmrtia niektorých z vás, a všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale ani vlas s vašej hlavy nezhyynie. Svojou trpezlivosťou si dobyte svoje duše!“ (Lk 21:16-19) „Blahoslavení budete, keď vás budú haníť a prenasledovať a luhajúc hovoriť na vás všetko zlé, pre mňa.“ (Mt 5:11) „Lebo nech nikto z vás netrpí ako vrah alebo zlodej alebo ako taký, ktorý robí zlé, alebo ako všetečník, ktorý sa pletie do cudzích vecí! Ale ak trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha v tej čiastke.“ (1Pt 4:15-16).
- c. Podľa Mt 24:12 „...bude rozmnožená neprávosť, ochladne láska mnohých“ a to sa vzťahuje aj na veriacich. Preto musíme dať pozor, aby koreň horkosti nevyrástol v našich srdciach oproti druhým, Boh nás povolal k láske. Učeníkov Pána Ježiša charakterizuje láska. (Jn 13:35).
- d. 1 Tim 4:1-3 „Ale Duch hovorí výslovne, že v neskorších časoch odstupia niektorí od viery, ktorí budú počúvať bludných duchov a učenia démonov, hovoriacich v pokrytstve lož, majúci zhavo poznačené vlastné svedomie, ktorí budú zbraňovať ženiť sa a prikazovať zdržovať sa pokrmov, ktoré Boh stvoril na požívanie s ďakovaním pre veriacich a poznávších pravdu.“
- e. 2 Tim 3:1-7 „Ale to vedz, že v posledných dňoch nastanú nebezpečné časy. Lebo to budú ľudia, ktorí budú milovať seba, milovať peniaze, pyšní, rúhaví, rodičom neposlušní, nevďační, bohaprázdni, bez lásky, nezmierliví, pomluvační, nezdržanliví, divokí, nemilujúci dobrého, zradní, náhli, nadutí, viacej milujúci rozkoše ako milujúci Boha (aj v cirkvi!), ktorí majú tvárnosť pobožnosti, ktorí však jej moc zapreli..., ktorí sa vždycky učia, ale nikdy nemôžu prísť k poznaniu pravdy.“
- f. 2 Tim 4:3-4 „Lebo bude čas, keď neznesú zdravého učenia, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši, a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkam.“
- g. Napriek tomu všetkému evanjelium sa zvestuje po celom svete (Mt 24:14).

D. Na oblasti morálky:

- a. „...bude rozmnožená neprávosť, ochladne láska mnohých.“ (Mt 24:12).
- b. „...to budú ľudia, ktorí budú milovať seba, milovať peniaze, pyšní, rúhaví, bohaprázdni, bez lásky, nezmierliví, divokí, ... viacej milujúci rozkoše ako milujúci Boha“. (2Tim 3:1-7).
- c. „... v posledných dňoch prídu posmievači, ktorí budú chodiť podľa svojich vlastných žiadostí a hovoriť: Kde je to zaslúbenie o jeho príchode?“ (2Pt 3:3-4).
- d. Nemorálnosť aká bola za dni Noacha a vo dňoch Lótových. (Mt 24:37-39, Lk 17:26-30). „Každé telo porušilo svoju cestu na zemi“. (1M 6:12). Vo dňoch Lótových už sa neženili a nevydávali. Rozmáhala sa homosexualita. Ani dnes sa už mladí neženia a nevydávajú. To, čo niekedy nebolo normálne, dnes nie je len normálne, ale je to štandard, čo každý musí nasledovať.

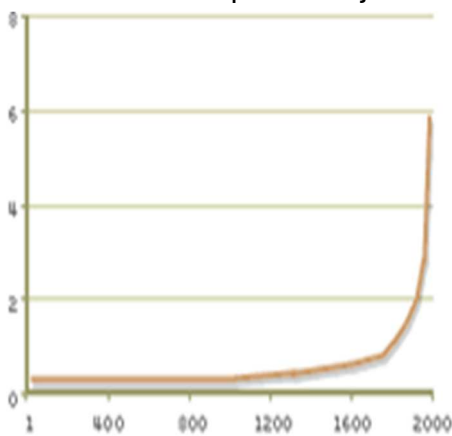
- e. Nemorálnosť, nevernosť, nečestnosť, nespoľahlivosť v manželstve, v práci, v obchodnom, podnikateľskom živote, v občianskom živote, v politike..., korupcia atď.
- f. Predmanželský a mimomanželský sexuálny život bez zábran, zneváženie Božieho ustanovenia manželstva: „Ženu najprv treba vyskúšať!“ – „Načo je „ten zdrap papiera“, keď sa máme radi?“ – Ovocie takéhoto zmýšľania je vidieť v spoločnosti. Pre tých, ktorým sobášny list je „zdrap papiera“, aj Biblia je len „zdrap papiera. Ale pre tých, ktorým Biblia je Slovo Božie, aj manželstvo je posvätné Božie ustanovenie.
- g. Znásilnenie žien – častá príčina: ich zvodné oblečenie a správanie sa!
- h. Sexuálne zneužívanie detí.
- i. Rozmáhajú sa nemravnosti a perverznej nemorálnosti (Rim 1.kap.). „Smilstvo a vôbec akákoľvek nečistota, lakomstvo nech sa ani nemenuje medzi vami, ako sa sluší svätým.“ (Ef 5:3). – Nech sa nemenuje! – Tak dobre, nebudeme menovať, ale premenovávať. Smilstvo nebudeme menovať smilstvo, ale milostným vzťahom. „Prečo nie? Keď sa majú radi? Všetak, aké je to kresťanské? Ved' Boh je láska!“ Homosexualita bude „iná sexuálna orientácia“, umelé potraty nebudú vraždou, len prerušením tehotenstva, ohováranie premenujeme na úprimné slovo („čo na srdci, to na jazyku“), krádež na svojpomoc... – a týmto spôsobom hriech, ktorý pôsobí toľko duševných komplexov, čoskoro zmizne.
- j. Rozmáhajú sa homosexuality – boj o uzákonenie ich „manželstva“ ...,atď., propagovanie tzv. Gender ideológie, pohrdanie s manželstvom ako Božím ustanovením. Následkom toho všetkého sú pohlavné choroby, hlavne AIDS ako Božia odpoveď! „Bohu sa nikto nebude posmievať, lebo čokoľvek človek seje, to bude i žať!“ (Gal 6:7). Ľudstvo sa nepoučilo z dejín. Pád každej svetovej veľmoci predchádzala a pôsobila nemorálnosť, hlavne homosexualita.
- k. Násilie, vandalizmus, kriminalita, rozmnoženie samovrážd, vzbury voči autoritám, proti Božiemu poriadku, feminizmus.
- l. Nemravné časopisy, pornografia, knihy, ktoré otvorene alebo skryte (ale rafinovane!) propagujúce nemravnosť, násilie, okultizmus, falošné a východné náboženstvá.
- m. Aj hudba je nositeľkou určitých filozofií. Rocková hudba (nielen!), hip-hop... aj iná (napr. ezoterická), rozmáhajú sa užívanie drog, alkohol, satanizmus je cesta na okultné oblasti a k popularizácii čísla šelmy: 666!).
- n. Móda, piercing, tetovanie. Ľudia si vždy viac zvykajú na to, že majú na svojom tele nejaké znaky: tetovanie okultných symbolov (had, drak, päťcípová hviezda, démoni...). Mladí ľudia hrdo nosia vo svojich ušiach, na nose a do obočia, pier... vsadené „šperky“. Pravdepodobne nevedia o tom, že už sa vyrábajú aj mikročipy rovnakej veľkosti, ktoré slúžia na diaľkové internetové pozorovanie a sledovanie ich nositeľov. To všetko vedie veľkú časť obyvateľov s vymytým mozgom, aby vo svojom čase prijali na seba „znak šelmy“ bez toho, že by chápali pravý význam a cieľ toho znaku.

E. Rozmáhajú sa okultných praktík: povera, okultizmus, špiritizmus, veštenie, horoskopy, mágia, východné náboženstvá, psychotronika ezoterika a prírodné liečiteľstvo. Často pod rúškom vedeckosti.

F. Udalosti celosvetovej politiky: Izrael a Palestína, USA, EÚ, Vatikán (pápež), islamské štáty, Rusko, Čína, Irán... atď. Ich úloha. Ukončením „studenej vojny“ nezaniklo nebezpečenstvo jadrovej a biologickej vojny.

- a. Udalosti okolo Izraela majú mimoriadne dôležitú úlohu pre spoznanie vážnosti doby posledných čias. Izrael je ručičkami na hodinách sveta, ktoré ukazujú pár minút pred 12 h.
- „A od fíka sa naučte podobenstvu: keď už zmäkne jeho letorast a vyženie lístie, viete, že je už blízko leto. Tak aj vy, keď uvidíte všetko toto, vedzte, že je blízko, predo dvermi.“ (Mt 24:32-34). „Amen vám hovorím, že nepominie toto pokolenie, až sa to všetko stane.“ Ktoré pokolenie? Izraelský národ takmer 2000 rokov nemal svoju vlasť. Predsa, napriek mnohým prenasledovaniám, zachovali svoju národnú identitu. Potom Boh podľa proroctiev splnil svoje zaslúbenie, zhromaždil svoj ľud na zem otcov a 14. mája 1948 bol založený štát Izrael. Figovník ožil, a napriek mnohým útokom až do dnešného dňa kvitne a rozkvitá. Podľa slov Pána Ježiša pokolenie, ktoré uvidí, že letorast figovníka „zmäkne a vyženie lístie“, nepominie do Jeho návratu. **Najviac pozoruhodná vec (!!!) je, že Židia nemôžu obetovať, pretože nemajú chrám, a obetovať sa dalo len na oltári chrámu v Jeruzaleme. Preto sú obrovské úsilie a prípravy na znovuvybudovanie chrámu. Veľkou prekážkou je islamská svätyňa „Skalný dóm“, mešita, ktorá je postavená na tom mieste, kde bol chrám. Odstránenie mešity sa dnes zdá byť nemožným. Podľa proroctiev Daniela svetový diktátor posledných čias (antikrist) učiní zmluvu s Izraelom a umožní vybudovanie chrámu. Po 3 a pol roka však zruší zmluvu, sám sadne do svätyne a bude sa vydávať za boha, poškvŕňuje chrám, zruší krvavé obete a na oltár položí „ohavnosť spustošenia“.** (Dán 9:27, Mt 24:15).
  - „A keď uvidíte Jeruzalem, že je obkľúčený vojskami, ...“ (Lk 21:20)
  - „Jeruzalem bude šliapaný od pohanov, dokiaľ sa nenaplnia časy pohanov.“ (Lk 21:24)
- b. V arabskom svete – revolúcie tzv. „arabskej jari“ priniesli veľké politické zmeny, zároveň spôsobili zradikalizovanie islamu (založenie a rozmach tzv. „islamského štátu /ISIS/, džihád, terorizmus, atentáty, hromadné sťahovanie národov /utečencov/ do Európy).
- c. Obnovenie Rímskej ríše – EÚ, ktorá podľa proroctva Daniela stojí a krehkých nohách, ako zmes železa a hliny. (Dan 2:41-44).
- d. Zjaví sa bezzákonný bezbožník, človek hriechu, syn zatratenia. (2Tes 2:3-8)

G. Rozvoj techniky a vplyv médií. Ľudstvo od stvorenia sveta cez tisícročia žilo na takmer takej istej úrovni. Svietili olejovými svietnikmi, premávali sa pomocou ťažných zvierat, nepoznali elektrinu, ani vymoženosti techniky dnešných dní. Pred cca. 500 rokmi zrazu sa veci pohli. Objavom kníhtlače, párneho stroja, spaľovacieho motora, elektriny,

telekomunikácie atď. nenávratne sa začala technická revolúcia. Veda a technika za posledných 50 rokov (podľa priloženého grafu) rapídne, parabolicky viac napredovala ako za predchádzajúceho pol tisícročia a táto progresívna tendencia naďalej nezastaviteľne pokračuje. ALE DOKEDY? Ľudstvo vedu a techniku povýšila takmer na božskú úroveň. Ich vývoj je nemožné sledovať. Sami vedci s úzkosťou hľadajú do budúcnosti, a obávajú sa, či vymoženosti techniky nakoniec nezničia ľudstvo (atómová vojna?).

Uznávame, že **rozvoj techniky** v mnohom ohľade slúži na dobro človeka, predsa tento fantastický rozvoj má aj svoje nebezpečenstvá. Média, internet, televízia momentálne môžu slúžiť aj na zvestovanie evanjelia. Okrem toho, že televízia má užitočnú úlohu šírením informácií a všeobecného vzdelávania, má však aj veľa negatívnych vplyvov. Je dravec, zlodej času a ľudí, (kradne deťom rodičov, rodičom deti), náhradná „babička“, virtuálny otec-ideál, „videotatínek“ pred obrazovkou a na obrazovke. Vychovávateľ kriminality a nemravnosti, rozsievateľ strachu a nedôvery. Vystupuje s nárokom na absolútnu pravdu („*Je to pravda, veď to ukázali v televízii!*“) a na autoritu obrazotvornosti. Svojim divákom vnucuje svoje diabolicky rafinovane premyslené centrálné myslenie, akúsi budúcu všeludskú ideológiu. Čiže diktuje trend budúceho povinného globálneho všeludského myslenia. Zároveň svojimi zábavnými programami očaruje a zaslepuje ľudí, aby nevnímali žiadne prichádzajúce nebezpečenstvo. Nebezpečenstvo televízie spočíva aj v tom, že ľudia, ktorí permanentne sledujú filmy, populárne seriály, telenovely alebo rozprávky (deti), permanentne „žijú“ v inom, neskutočnom, zidealizovanom – alebo hrôzostrašnom – svete, a preto ich kontakty s reálnym svetom okolia, s ľuďmi (príbuznými, spolupracovníkmi) sú často konfliktné.

Nehovoriac o tom, že ľudia omámení týmto neskutočným, virtuálnym svetom televízie a počítačových hier, nevnímajú Božie znamenia upozorňujúce na nebezpečenstvá doby. Tento virtuálny svet mimoriadne zdeformuje hlavne detské duše a zapríčiňuje nervové a psychické poruchy. (Facebook, internetová, virtuálna láska...!)

Celosvetové štátne, bezpečnostné, bankové, obchodné a vojenské internetové systémy stoja na veľmi labilných nohách a na takýchto sieťach sa buduje „veľký Babylon“ budúcnosti. (rozposielanie vírusov, internetové pirátstvo, útoky hackerov a ich vniknutie do bánk, do elektrární veľkých miest, ba aj do Pentagónu atď.).

V listoch apoštola Pavla, hlavne v 2. kapitole 2Tes., ako apoštol Ján v knihe Zjavenia píše o tom, že pred príchodom Pána Ježiša nastanú antikristovské časy. V 13. kapitole knihy Zjavenia môžeme čítať o jednej celosvetovej antikristovskej ríši, ktorá zavedie taký totálny kontrolný systém, že budú môcť kupovať a predávať len tí, ktorí budú mať na pravej ruke alebo na čele určitý znak (pod kožu vsadený mikročip), znak šelmy.

Zj 13:13-18 *„A robí veľké divy, takže aj ohňu dáva zostupovať z neba na zem pred ľuďmi, a zvodí tých, ktorí bývajú na zemi, pre divy, ktoré sú jej dané urobiť pred šelmou, a káže obyvateľom zeme, aby spravili obraz šelme, ktorá mala ranu od meča a ožila. A bolo jej dané, aby dala ducha obrazu šelmy, aby aj hovoril obraz šelmy, aj aby urobila to, aby všetci, ktorí by sa neklaňali obrazu šelmy, boli pobití. A pôsobí to, aby všetkým, malým i veľkým, bohatým i chudobným, slobodným i sluhom dali ryté znamenie na ich pravú ruku alebo na ich čelo, a aby nikto nemohol ani kúpiť ani predať iba ten, kto má znamenie alebo meno šelmy alebo počet jej mena. Tu je múdrosť. Kto má um, nech spočíta číslo šelmy, lebo je to číslo človeka. A jej číslo je šesťsto šesťdesiatšesť.“*

Tento svetový diktátor bude nútiť ľudí, aby ho uctievali za boha. Každý, kto to odmieta, bude prenasledovaný. Avšak každý, kto prijme na seba jeho znak, bude piť z kalichov Božieho hnevu (Zj 14:9-12), medzi inými budú mať na svojom tele zlé a odporné vedy (Zj 16:1-2). Pán Ježiš však zaslúbil, že pred vyliatím kalichov hnevu On svoj ľud vytrhne na svadbu Baránkovu.

Predchodca antikrista, ktorý mu pripravuje cestu – ako Ján Krstiteľ Pánovi Ježišovi – bude tzv. „druhá šelma“, falošný prorok, ktorý bude robiť „*veľké divy, takže aj ohňu dáva zostupovať z neba na zem pred ľuďmi, a zvodí tých, ktorí bývajú na zemi, pre divy, ktoré sú jej dané urobiť pred šelmou, a káže obyvateľom zeme, aby spravili obraz šelme, ktorá mala ranu od meča a ožila. A bolo jej dané, aby dala ducha obrazu šelmy, aby aj hovoril obraz šelmy, aj aby urobila to, aby všetci, ktorí by sa neklaňali obrazu šelmy, boli pobití.*” Tento opis má cca. 2000 rokov a sa naplňuje pred našimi očami. Cez stáročia ani ľudia, ktorí čítali a skúmali Bibliu, nerozumeli, pretože k ich porozumeniu sú potrebné vymoženosti modernej techniky. Obraz, ktorý bude hovoriť, dalo by sa stotožniť s televíziou. Avšak pravdepodobne antikrist životu vernejším spôsobom sa ukáže svetu, aby ho ľudia za boha uctievali.

2Tes 2:8-10 „*A potom bude zjavený ten bezzákonný bezbožník, ktorého Pán Ježiš zabije duchom svojich úst a zkaží zjavením svojho príchodu, toho bezbožníka, ktorého príchod je podľa mocného pôsobenia satanovho so všetkou mocou a so znameniami a s živými zázrakmi a s každým zvodom neprávosti medzi tými, ktorí hynú, pretože nepriali lásky pravdy, aby boli spasení.*”

Zj 13:2 „*A drak jej dal svoju moc i svoj trón i veľkú právomoc.*”

Moderná technológia ponúka ďalšie možnosti. Pomocou virtuálnej reality (VR), hologramov, laserovej techniky, inteligentných robotov, nanotechnológie, biotechnológie a klonovanie sa usiluje vytvoriť umelú superinteligenciu. Jeden z pionierov tohto hnutia tzv. transhumanistov je človek maďarského pôvodu, žijúci v USA Zoltán István, ktorý sa kandidoval za prezidenta vo voľbách v r. 2016.

Maďarsky vid': http://www.hetek.hu/hit_es_ertekek/201606/elnokjelolt_beultett_chippel

Pomocou virtuálnej reality už dnes sa dajú vytvoriť zázračné atrakcie. Napríklad, v múzeách vystavené poklady je možné verne nahradiť virtuálnymi kópiami, ktoré sú vytvorené hologramami. Taktiež napr. jeden politik v tom istom čase môže sa zjaviť naraz na viacerých javiskách bez toho, žeby fyzicky tam musel byť. Pomocou laserovej techniky a hologramov je možné produkovať holografické predstavenie, laserové show, holografické premietanie na „neviditeľnom plátne“, premietanie na oblohe, ktoré spôsobí nadprirodzené zdanie, 3D animácie atď. **Podmienky k vytvoreniu obrazu šelmy sú pripravené.** Už môže prísť aj „oheň z neba“.

Zj 14:9-12 „*A iný, tretí anjel nasledoval za nimi a hovoril veľkým hlasom: Jestli sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znamenie na svoje čelo alebo na svoju ruku, bude aj on piť z vína hnevu Božieho, z nemiešaného, ktoré je naliate v poháre jeho hnevu, a bude sa mučiť v ohni a síre pred svätými anjelmi a pred Baránkom, a dym ich mučenia bude vystupovať na veky vekov. A nebudú mať odpočinku ani vodne ani vnoci, tí, ktorí sa klaňajú šelme a jej obrazu, a keď niekto prijme znamenie jej mena. Tu je trpezlivosť svätých, tu tí, ktorí ostríhajú prikázania Božie a vieru Ježišovu!*”

Zj 16:1-2 „*A počul som z chrámu veľký hlas, ktorý hovoril siedmim anjelom: Id'te a vylejte sedem čiaš hnevu Božieho na zem! Vtedy odišiel prvý a vylial svoju čašu na zem. A vyhodil sa odporný a zlý vred na ľuďoch, ktorí mali znamenie šelmy, a na tých, ktorí sa klaňali jej obrazu.*”

Televízia, internet, satelity, inteligentné roboty sú nástrojmi nastúpenia celosvetového diktátora, antikrista (2Tes 2:9-12, Jel 13. r., 14:9-12), ktoré vedú k božskému uctievaniu jeho obrazu, k jeho totalitnej kontrole, k bezpečnému hospodárskemu systému, ku globalizácii sveta a k zavedeniu nového svetového poriadku. Zavedenie totalitnej kontroly súri aj rozmach kriminality a terorizmu. Pokrok techniky dnes nie je možno sledovať /informatika, kybernetika, vojenský priemysel atď./ (Dan 12:4).

Označenie tovaru čiarovými kódmi – ktoré obsahujú číslo 666 – dnes je samozrejmosť. Ale aj označovanie mikročipmi vždy viac sa rozširuje (bankové karty, mobil, navigácie GPS). Pre identifikáciu sú mikročipmi označené aj domáce zvieratá. Technicky všetko je pripravené!

H. Duch zvodu - manipulácia s ľuďmi. Povstanú falošní kristovia (falošní mesiáši), masová (davová) psychóza, ezoterická hudba, rôzne relaxácie a meditácie, hypnóza, „reportáž s mŕtvymi“ v hypnóze, extáza, hromadné cvičenia, liečebné seanse, prírodné liečiteľstvo, šamanizmus, uctievanie guruov, napodobňovanie, kopírovanie nových duchovných, extrémne charismatických „kresťanských“, ale nebiblických prúdov. Kazatelia, pozor (!!!) na nevedomú či vedomú manipuláciu s ľuďmi a na česť pri službe s darmi Svätého Ducha!

I. Genetické manipulácie: génové inžinierstvo, klonovanie, pokusy vyrobiť umelý, syntetický ľudský chromozóm, z neživej hmoty živý organizmus a tak dokázať nepravdivosť stvorenia. Najnovšia správa: prvé ľudské embryo bolo vyklonované, zatiaľ však nie na reprodukčné účely. Tieto pokusy môžu mať nedozerné následky.

J. Úsilie o zjednotenie všetkých svetových náboženstiev za cenu veľkých kompromisov, zrieknutím sa biblických noriem. O jednote kresťanov sa veľa hovorí a môžeme sledovať dve tendencie: Sú obrovské organizačné snahy zjednotiť všetkých, nielen kresťanov rôznych denominácií, ale aj nekresťanské náboženstvá za cenu veľkých kompromisov. Cieľom je vytvoriť jedinu povolenú celosvetovú „supercirkev“. V tomto hnutí má veľkú rolu terajší pápež František.

Biblickí kresťania do tejto synkretickej jednoty nevstupujú, pretože vyznávajú, že jedine Ježiš Kristus je cestou k Bohu. Preto budú prenasledovaní. A to je tá druhá tendencia, ktorú môžeme sledovať, to, čo pôsobí Svätý Duch medzi znovuzrodenými kresťanmi na základe lásky a pravdy Božieho Slova. Týmto spôsobom Svätý Duch pripravuje nevestu Kristovu ku Príchodu Ženícha. V posledných časoch formálne cirkvi, denominácie sa zjednocujú a stávajú sa „Babylonom“, kým Cirkev Kristova sa oddeľuje, bude prenasledovaná a vychvátená. Jednota kresťanov potrebuje pevný základ, a tým základom nemôže byť nič iné než Božie Slovo. Rôzne spoločné programy môžu slúžiť ako zastrešujúci „dáždnik“. Dom sa však stavia od základu, nie od strechy. Jednota podľa Boha, jednomyselnosť Božích detí v Kristu potrebuje pevný základ, a nie „dáždnik“.

V úvode sme hovorili o tom, že nechceme byť šíritelia poplašnej správy ani paniku nechceme spôsobiť, ale chceme zvestovať radostnú správu, evanjelium, ktoré znie: „*Nebojte sa!*“ Nebojte sa Vy, ktorí hľadáte Ježiša! Keď patríš Ježišovi, nemusíš sa báť. Keď sa nechceš báť, potrebuješ patriť Ježišovi! Keď chceš patriť Ježišovi, potrebuješ prísť k Nemu, činiť pokánie a prijať Ho za svojho osobného Spasiteľa a Pána svojho života. Neuspokoj sa tvárnosťou náboženskosti!

Jednému židovskému náboženskému vodcovi, Nikodémovi Pán Ježiš povedal, že ak sa človek nenarodí znova, nemôže ani vidieť Božie kráľovstvo. Preto aj ty potrebuješ prežiť znovuzrodenie! Potom aj tebe znie Jeho slovo: „*Pozdvihnite svoje hlavy!*“ My nečakáme koniec sveta, ale tak ako učeníci každého času čakali, aj my čakáme Toho, ktorého milujeme a ktorý nás skôr miloval a dal svoj život za nás. Toho, ktorý odišiel pripraviť miesto a vo svojom čase znova príde pre svoj ľud. Podľa znamení však vidíme, že čas Jeho príchodu je už blízko. Môže to byť dnes, zajtra alebo to nemusí byť ani v roku 2025. Preto potrebujeme byť vždy pripravení a konať prácu, ktorú On nám zveril.

Nezabudnite, že Boh má všetko pod kontrolou. Ak celým srdcom patríme k Nemu a máme s Ním neustále osobný vzťah, obecnstvo, nič nám nemôže uškodiť a On má moc nás vytrhnúť z hodiny pokušenia (2Pt 2:9, Zj 3:10, 9:4).

XII. kapitola – KTORÁ CIRKEV JE TÁ PRAVÁ?

1.) Vývoj kresťanských denominácií

Mnoho ľudí sa pýta: „Keď je jeden Boh a jedna Biblia, prečo je toľko kresťanských cirkví? Ktorá cirkev je pravá? Aký je rozdiel medzi jednotlivými cirkevnými denomináciami?“

Mnoho kníh už bolo napísaných na túto tematiku. Ani táto skromná úvaha si nenárokuje absolútne uznanie. Autor má predsa túžbu priniesť svetlo do tohto labyrintu, aby tí, ktorí úprimne hľadajú pravdu, mohli nájsť cestu v prvom rade ku spaseniu, ku Kristovi a potom do živého cirkevného obecnstva, kde by našli svoj duchovný domov, Božiu rodinu.

Už v úvode by som chcel povedať, že dokonalá cirkev alebo dokonalý zbor tu na zemi neexistuje. Aj keď cirkev, či denominácia má správne biblické učenie, teda teóriu, vierouku, v niektorých zboroch tej istej cirkvi sa môže nájsť nuda, mŕtvota, hriechy, neláskavé vzťahy a iné nedostatky. Tak isto v niektorých tzv. tradičných, zdanlivo „mŕtvych“ cirkvách môžu byť prebudené, obnovené a živé zbory. V tradičnom zbore môže byť prebudená mládež, alebo znovuzrodený a Svätým Duchom naplnený duchovný.

Nedá sa teda určiť jediná „spasiteľná, správna a dokonalá“ cirkev. Došli by sme k falošnému záveru aj vtedy, keby sme len mávnutím ruky prehlásili, že nakoľko sa kresťania takto delia, buď každý smer má svojho vlastného „boha“, alebo Boh vôbec neexistuje!

Náuka, ktorá sa zaoberá učením o cirkvi sa volá: Ekleziológia

V dnešnej liberálno-materialistickej dobe slová ako kresťan, cirkev, krst, pokánie, atď. sú pojmy, ktorým ľudia buď nerozumejú, alebo pod ktorými každý rozumie to, čo chce, čo mu pasuje do učenia. Preto je potrebné poznať správny, biblický význam týchto pojmov.

V pravom biblickom zmysle slova kresťanská cirkev je len jedna: CIRKEV JEŽIŠA KRISTA. U nás zaužívané slovo: „cirkev“ správne znamená: cirkevná denominácia, rozličné cirkevné organizácie s podobným alebo odlišným vierovyznaním, historickým vývojom, organizačnou štruktúrou a tradíciou.

Nový Zákon (druhá časť Biblie) bol napísaný v dobe, kultúre a v jazyku antickej gréckej spoločnosti. Adekvátne slovo pre cirkev v gréčtine je ekklesia. To slovo sa používalo v antickej gréckej spoločnosti pre zoskupenie tých, ktorí boli vyvolení spomedzi ostatných (zvolení) a hlásateľom, hlasom trúby volaní, zhromaždení a povolani k určitému poslaniu, k spolupráci, k zodpovednosti.

Do eklezie mohli byť zvolení len ľudia s občianskym právom, bezúhonní s čistým „trestným registrom“ a slobodní občania. Otroci skôr mali byť vykúpení, oslobodení, Zvolení členovia vložili všetky svoje sily do komunity a zo svojej pozície mali aj autoritu.

Eklezia nie je synagóga. Synagóga je taká uzavretá židovská spoločnosť, do ktorej ľudia (len Židia!) patrili automaticky už od narodenia. Do eklezie nikto nepatril od narodenia, ale jej členovia do nej boli zvolení splnením spomenutých kritérií.

Vzorom novozákonnej cirkvi nie je synagóga ale eklezia. Do cirkvi Ježiša Krista (podobne ako do gréckej eklezie) môžu patriť len tí, ktorí sú vykúpení skrz golgotskú obeť Pána Ježiša Krista, ktorí sú oslobodení, slobodní z otroctva hriechu a satana ktorí sú bezúhonní, ospravedlnení, pretože ich pre zásluhy Pána Ježiša Boh ospravedlnil. Boh odpúšťa, očisťuje, znovuzrodí a ospravedľňuje, tých, ktorí s úprimným pokáním a vierou v Ježiša Krista prichádzajú k Nemu. Tí, ktorí patria do Kristovej Cirkvi, vydali Mu celý svoj život, všetko vložiť pod Jeho vládu, do Jeho kráľovstva. On dáva tiež autoritu, právo a moc byť Božími deťmi, autoritu nad hriechom a nad každou mocnosťou temnosti.

Cirkev Ježia Krista je zbor vyvolaných zo sveta a z hriechu, zbor tých ktorí počujú (majú uši počuť) hlas Dobrého Pastiera, hlas Svätého Ducha, hlas evanjelia a reagujú naň tak, že uveria a vyjdú zo sveta, z hriechu, zo spôsobu starého života a nasledujú toho Dobrého Pastiera, ktorý dal svoj život za svoje ovce. Preto do cirkvi Kristovej nikto nepatrí od narodenia, len skrz osobnú vieru a svojim rozhodnutím. Cirkev Ježiša Krista bola založená zoslaním Svätého Ducha na 120 - člennú skupinu nasledovníkov Ježiša Krista v Jeruzaleme na deň Letníc (Letnice /Turice/ - päťdesiaty deň po Veľkej noci). Od toho času bola cirkev Kristova vystavená mnohým útokom a búrkam, ale Ten kto ju založil predpovedal, že „ani brány pekla ju nepremôžu!“ (Mt16:18).

Cirkev Kristova je univerzálna. To znamená, že patria do nej teda všetci znovuzrodení (ALE LEN ZNOVUZRODENÍ!) kresťania všetkých čias od Letníc až po Jeho druhý príchod, z celej tváre zeme, z každého národa, zo všetkých pokolení a jazykov.

Vzorom pre všetky časy je prvá, ranná cirkev. Jej príklad a pravidlá jej učenia, viery, života a praxe sú záväzným merítkom cirkvi všetkých čias. Z knihy Skutky sv. apoštolov a z apoštolských listov si môžeme vytvoriť určitý obraz o tom, ako žili prví kresťania. Ich viera, učenie a životná prax je žiaducim príkladom pre kresťanov všetkých čias.

V prvej cirkvi za členov prijali len tých, ktorí prežili obrátenie, pokánie, znovuzrodenie, ktorí sa oddelili od starého pohanského spôsobu života, od života podľa sveta a zasvätili sa Bohu, a na základe osobnej viery v Pána Ježiša Krista a osobného rozhodnutia dali sa pokrstiť vo vode ponorením. Iný spôsob a význam slova „krst“ (baptizó = ponorenie) ani nepoznali. „Až v 5. storočí sa začala v cirkvi uplatňovať prax krstu detí ..... a ešte stále sa udržal prastarý zvyk ponárania ...“ (Katolícke noviny 84/1 str. 4). (Kto sa odvrátil od pôvodnej praxe? Kto je „sektár“?)

Prví kresťania žili v svätosti a v láske, starali sa o chudobných a slúžili si vo vzájomnej láske. Usilovali sa žiť usporiadaný život v Božej bázni a bdeli nad čistotou morálky a biblického učenia. Bohoslužby boli spontánnym prejavom oslavovania Ježiša Krista, vzájomným vzdelávaním sa o učení apoštolov a prejavom moci a darov Svätého Ducha. Božia svätosť a Božia moc bola medzi nimi zjavne prítomná. Boh konal divy a zázraky.

Nepoznali naučené modlitby ani pompézne ceremónie. Predstavenými neboli neomylní mocipáni, ani funkcionári, ani hodnostári, ale neúnavní služobníci evanjelia a láskaví bratia, pastieri ostatných veriacich. Nie tituly boli dôležité, ale služba a práca pod vedením, v moci a múdrosti Svätého Ducha. Žili v skromnosti, ba i v chudobe a nenárokovali si vládnuť, netúžili po bohatstve ani po politickej moci.

Vtedy ešte neboli denominácie, cirkvi rozličného vyznania, resp. zbory v tom istom meste. V každom meste bol len jeden kresťanský zbor. Bola len jedna všeobecná kresťanská cirkev. Pôvodný význam slova „katolícka“ (nie rímskokatolícka!) je „obyčajná, obecná, jednoduchá, všeobecná“. Denominácie vznikli historickým vývojom neskôr.

Prví kresťania boli prenasledovaní, zvlášť rímskymi cisármi, lebo neobetovali a neslúžili modlám, neklaňali sa obrazom cisára, ktorého ľud považoval za božského. Preto hoci boli skromní, láskaví a pokojní ľudia, boli považovaní za buričov. Ich jedinou vinou bolo to, že božskú úctu vzdávali len Ježišovi Kristovi. Radšej si zvolili prenasledovanie, ukrižovanie a krutú smrť v arénach, v pazúroch divých zvierat, smrť na hranici upálením než zaprieť Toho, ktorý za nich z lásky tiež položil svoj život na kríži Golgoty. Ich osobná láska k Ježišovi, osobná viera a osobné skúsenosti s realitou zmŕtvychvstalého Ježiša Krista skrze moc Ducha Svätého boli tak mocné, že so žiariacou tvárou čelili smrti. Keď diváci v arénach videli túto moc a ich radosť, stávali sa kresťanmi. Preto ich počet napriek prenasledovaniu mocne rástol. Takéto kresťanstvo malo svoju hodnotu! Ale aj svoju cenu, ktorú boli ochotní zaplatiť.

Cisár Konštantín Veľký prestal prenasledovať kresťanov, bola im udelená sloboda a za krátky čas bolo kresťanstvo dokonca ustanovené ako povinné štátne náboženstvo v rímskej ríši. Toto kresťanstvo bolo však len formálnym. Tento náhly obrat spôsobil veľké odpadnutie v živote cirkvi a zároveň aj stratu jej v ohni preskúšanej pôvodnej hodnoty. Zrazu začali krstiť každého - od 5. storočia aj malé deti bez osobnej viery, osobného rozhodnutia, bez pokánia a zmeny života. Tzv. „krstom“ malých detí - bez ich osobnej vôle a viery - rodičia zbavujú svoje deti ich osobného rozhodovania sa v dospelosti. V najdôležitejšej otázke života, v otázke svojho spasenia, bolo ich svedomie pri „krste“ zviazané na rodičmi predurčenú - aj keď nebiblickú - denomináciu. Ich osobná voľba je obmedzená, ich eventuálne rozhodnutie stať sa biblickým kresťanom je častokrát ohrozené, predsudkami príbuzných napadnuté a je predmetom konfliktov. To vyzerá tak, ako by rodičia svojim deťom ešte v dojčenskom veku vybrali životného partnera.

Do učenia cirkvi a do spôsobu obradov sa dostali prvky pohanskej filozofie, mytológie a pohanských modloslužieb. Život „cirkvi“ sa vyznačoval korupciou, cirkevnou hierarchiou a diktatúrou, mocenskými a panovačnými snahami, kultom osobnosti, morálnym úpadkom a rozdelením všeobecného kňazstva všetkých veriacich na klérus a na laikov. Keďže ľudia Bibliu nepoznali, nemohli kontrolovať tento veľký úpadok. Túto deformáciu v stredoveku ešte viac prehĺbili križiacke vojny a inkvizícia. No tento duchovný a mravný úpadok cirkvi vzbudil v životoch mnohých kresťanov túžbu po obnove. Po stáročia boli popri oficiálnej cirkvi vždy skupiny veriacich, ktorí boli verní učeniu Ježiša Krista a apoštolov a praxi prvotnej cirkvi, ale tí ktorí sa ozvali, boli nemilosrdne umlčaní a zlikvidovaní v plameňoch inkvizície (Savanarola, Majster Ján Hus).

Martina Luthera nemohli zabiť, lebo nemecký knieža Fridrich ho vzal do svojej ochrany v osobnom väzení v hrade Wartburg. Ale toto je už všeobecne známym predmetom školských učebníc dejepisu. Tiež aj druhá vlna inkvizície: protireformácia. To sú veľmi čierne stránky cirkevných dejín - ak sa výplod tejto deformácie vôbec dá nazvať cirkvou. Reformačný proces začatý Majstrom Jánom Husom a neskôr vedený najmä Martinom Lutherom a Jánom Kalvínom spôsobil, že časť kresťanstva sa vydala na cestu späť k ideálu prvotnej cirkvi. Žiaľ, reformátori a ich nasledovníci nie vždy pochopili pravý význam reformačného hnutia a poznanú pravdu šírili nie láskou a Duchom ale mečom a „ohňom“. No napriek týmto odchýlkam v tomto reformačnom procese pokračovali v priebehu stáročí rozličné nové biblické hnutia. Kým Martin Luther objavil veľkú biblickú pravdu o ospravedlnení z viery, pietizmus zdôrazňoval hlbokú vnútornú zbožnosť a posvätenie a tzv. anabaptisti objavili biblickú pravdu o význame a spôsobe krstu dospelých ponorením. V minulom storočí sa začalo hnutie, ktoré zobudilo zodpovednosť cirkvi za misiu. Na začiatku tohto storočia Boh naplnil Svätým Duchom skupiny veriacich v Spojených Štátoch, ako odpoveď na ich vrúcne modlitby takým istým spôsobom, ako prvých učeníkov na Letnice.

Od tej doby sa začalo šíriť po celej Zemi tzv. letničné hnutie, ako očko a reťazi reformačného procesu, ktoré sa dostalo aj do našej vlasti. Veriacich, ktorí prežili tzv. letničnú skúsenosť (naplnenie Svätým Duchom s hovorením v iných jazykoch) najprv vylúčili z ostatných cirkví a tak letniční veriaci utvorili samostatnú denomináciu, letničnú cirkev.

V posledných rokoch sa toto hnutie tak rozšíriilo, že pod názvom „charizmatické hnutie“ oživujúco pôsobí takmer vo všetkých cirkevných denomináciách. Žiaľ aj charizmatické hnutie má určité extrémne smery, ale ich charakterizovanie presahuje rámec týchto úvah. Je však potrebné úprimne poznať a milovať pravdu, aby sme vedeli rozlíšiť, čo je správne a biblické, a potom budeme môcť odhaliť a odmietnuť všetko, čo správne nie je. Rozličnosť názorov na niektoré aspekty učenia jednotlivých denominácií nemusí byť nevyhnutnou prekážkou bratskej lásky a spolupráce, zvlášť v evanjelizačnej oblasti, no základné piliere učenia kresťanskej cirkvi musia byť rešpektované.

2.) Základy učenia Cirkvi Kristovej – V čo veríme?

- a) Biblia.** Veríme v Božskú inšpiráciu Svätého Písma, jeho úplnú dôveryhodnosť a najvyššiu autoritu vo všetkých otázkach viery a života. Biblia je zbierkou 66 kníh, ktorá je (bez apokryfov) úplným Božím zjavením pre človeka. Boh nikdy nedáva žiadne nové zjavenia, ktoré by boli v rozpore s Bibliou.
- b) Boh.** Veríme v jedného pravého a živého Boha, Stvoriteľa neba a zeme, ktorý je svätý, večný, všadeprítomný, vševediaci, všemohúci, nemenný, suverénny, spravodlivý ale aj láskavý, milostivý a dlho zhovievajúci, prevyšujúci naše zmysly, jedna Bytosť v troch Osobách - Otec, Syn a Svätý Duch. Boh je duch a nemôže byť vyobrazený žiadnym spôsobom. Božská úcta patrí len Jemu. Veríme v úplnú Božskú podstatu Ježiša Krista, ktorý ako Boh dobrovoľne vzal na seba dočasu pravú ale nie hriešnu ľudskú prirodzenosť, ktorý sa zázračne narodil z panny. Veríme v Jeho bezhriešny život, zázračnú službu, zástupnú, výkupnú smrť, telesné vzkriesenie, triumfálne nanebovstúpenie, neustále orodovanie za nás a druhý príchod. Veríme, že Ježiš Kristus, Boží Syn je jediným prostredníkom medzi človekom a Bohom a On je jediným Spasiteľom sveta. Veríme tiež v Božskú osobnosť Svätého Ducha, ktorý je jediným Zástupcom Ježiša Krista na zemi a pokračovateľom Jeho diela. On usviedča a znovuzrodí hriešnika a uisťuje, posväcuje a zmocňuje veriaceho. Pripravuje, zjednocuje a posväcuje cirkev Ježiša Krista, ako nevestu pre Ženícha na „svadbu Baránkovu“.
- c) Pád a všeobecná hriešnosť človeka.** Veríme, že človek bol stvorený dobrý a bezúhonný. Ale jeho dobrovoľné rozhodnutie porušiť Božie nariadenie spôsobilo oddelenie od Boha (t.j. duchovnú smrť). Následky pádu prvého človeka do hriechu (hriešna, sebecká, skazená prirodzenosť, nenávisť, kriminalita, bieda, vojny, nemoci, fyzická smrť, atď.) ako nejaké zlorečenstvo sa rozšírili na celé ľudstvo. Dôsledkom tohto stavu je Boží súd a nesmierne, večné osobné utrpenie, večná smrť, zatratenie, peklo.
- d) Potreba spasenia človeka.** Človek potrebuje záchranu, spasenie, zmierenie s Bohom. Sám sa nijakým spôsobom zachrániť nemôže. Ľudské skutky a zásluhy sú príliš nedokonalé a nedostatočné, ľudská samospravodlivosť je v očiach svätého Boha ako „ohyzdné rúcho“. Boh však poslal svojho Syna, aby svojou dokonalou obeťou, obeťou zmierenia na kríži Golgoty dal šancu človeku byť vyslobodený z následkov pádu prvého človeka, stať sa Božím dieťaťom a mať večný život v Božej sláve. Túto obeť lásky a šancu záchranu musí vo viere prijať každý osobne. Niet inej cesty k Bohu a do večného života. Nevera, ignorovanie, pohrdanie a odmietnutie znamená zostať v stave zlorečenstva a duchovnej smrti, ktorej definitívnym následkom je večná smrť. Veríme, že duša človeka sa hneď po smrti tela dostane vo vedomom stave na miesto určené pre spasených alebo pre zatratených. Biblia nepozná očistec!

- e) Prijatie spasenia.** Spasenie je darom Božej milosti založenej výlučne na osobnej viere v Ježiša Krista, ktorý zomrel za naše hriechy, bol pochovaný a vstal z mŕtvych. Odpustenie hriechov bolo zabezpečené prostredníctvom Kristovej krvi zmierenia preliatej na kríži pre všetkých, ktorí sa v pokání odvrátia od hriešneho spôsobu života a prijmú Ježiša Krista za svojho Spasiteľa a Pána.
- f) Znovuzrodenie.** Tých, ktorí Božieho Syna, Ježiša Krista, prijali za svojho osobného Spasiteľa a Pána, Boh prijíma za svoje deti. Túto premenu nazýva Biblia znovuzrodenie, bez ktorého nikto nemôže vidieť kráľovstvo Božie. Znovuzrodenie je dôsledkom spoluúčinkovania moci Božieho Slova („*viera je z počutia*“) a pôsobenie Svätého Ducha v živote, v srdci človeka. „*Ten, ktorý je v Kristu, je novým stvorením*“. (2Kor 5:17). Znovuzrodení veriaci tvoria Kristovu Cirkev. Neznovuzrodení „kresťania“ v biblickom zmysle slova nie sú kresťania. V živote znovuzrodených sú zjavne prítomné spoznatelné zmeny v živote, podstatná zmena života, ovocie pokánia a ovocie Svätého Ducha (Mt 3:7-8, 7:16-18, 12:33, Gal 5:22-24). Znovuzrodení veriaci spolu tvoria všeobecné kňazstvo. Potrebujú a vyhľadávajú pravidelné obecenstvo znovuzrodených veriacich, kde oslavujú Boha vzájomne sa vzdelávajú a očakávajú na prejavy a pôsobenie moci Svätého Ducha. Znovuzrodení kresťania žijú v očakávaní príchodu Pána Ježiša Krista.
- g) Krst vo vode ponorením.** Veríme, že všetci, ktorí robili pokánie a uverili, majú sa dať pokrstiť biblickým spôsobom, ponorením (Mt 28:19, Mk 16:16). Týmto vyznávajú svetu, že zomreli s Kristom, svoj starý život pochovali a boli s Ním vzkriesení k novému životu (Rim 6:3-4). Prví kresťania nepoznali iný spôsob a význam slova „krst“ (baptizó), len úplné ponorenie do vody na základe osobnej viery a rozhodnutia.
- h) Posvätenie.** Veríme, že posvätenie je činom oddelenia sa od hriechu, od ducha a životného štýlu tohto sveta a zasvätenie sa Bohu. Čo do skúsenosti je jednorazové okamžité a neustále rastúce, progresívne posvätenie.
- i) Cirkev a jej poslanie.** Veríme, že cirkev je Kristovo telo, ktorého údom je každý znovuzrodený kresťan. Veríme, že poslaním cirkvi je oslavovať Boha, zvestovať radostnú zvesť o spasení všetkým ľuďom, vychovávať a vzdelávať veriacich k službe, prejavovať kresťanské milosrdenstvo všetkým trpiacim. Poslaním znovuzrodených veriacich je byť svetlom a soľou v spoločnosti.
- j) Dary Ducha a Kristove dary služby pre cirkev.** Veríme v pôsobenie deviatich darov milosti Ducha Svätého aj v súčasnej dobe (1Kor 12:1-11) a v Kristove dary služby (Ef 4:11-13) k šíreniu evanjelia a ku budovaniu cirkvi.
- k) Božie uzdravenie.** Veríme, že Starý a Nový zákon zjavuje Boha, ktorý zázračne uzdravuje, čo je výrazom Jeho súcitu s chorými, prejavom Jeho milosti. Veríme, že Pán Ježiš v čase svojej pozemskej služby nadprirodzene uzdravoval chorých a táto Jeho služba je stále prítomná, stále pokračuje prostredníctvom modlitieb, skladania rúk, pomazania olejom v mene Pánovom a darov Ducha Svätého (Iz 53:4-5, Mt 10:18, Mk 16:17-18, Jk 5:14-16, Žid 13:8). Nezavrhujeme ani lekársku vedu, ale veríme a prežívame, že Boh uzdravuje aj také choroby, na ktoré lekárska veda nestačí. Veríme, že Ježiš Kristus vyslobodzuje a uzdravuje dušu z každého démonického poviažania hriechu a satana.

- l) Pánova večera.** Veríme, že Pánova Večera je ustanovením Ježiša Krista pre Jeho učeníkov na pamiatku Jeho vykupiteľskej smrti. Chlieb a víno nám pripomínajú telo a krv obetovaného Božieho Baránka za naše hriechy. Majú mať na nej účasť všetci znovuzrodení veriaci s usporiadaným životom, kým Pán nepríde (1Kor 11:23-32).
- m) Posledné časy.** Veríme v skorý, osobný príchod Pána Ježiša Krista. Jeho druhý príchod bude predchádzať prvé vzkriesenie a veľké súženie. Prvé vzkriesenie bude vzkriesením do tej doby zosnulých znovuzrodených kresťanov a súčasne vychvátením, vytrhnutím pripravených, verných, Svätým Duchom plných kresťanov do oblakov v ústrety Pánovi, k „svadbe Baránkovej“. Veľké súženie bude krátke obdobie vlády svetového diktátora „Antikrista“ a (po vytrhnutí cirkvi) vylatie kalichov Božieho hnevu na Zem. Vláda Antikrista bude ukončená pre každého človeka viditeľným druhým príchodom, zjavením Ježiša Krista, keď so svojimi (predtým vychvátenými a premenenými, oslávenými) svätými začne na Zemi svoje tisícročné kraľovanie. Podľa Svätého Písma na toto obdobie bude satan zviazaný. Po tejto udalosti nastane druhé vzkriesenie a posledný súd. Táto udalosť je v povedomí ľudí známa ako „koniec sveta“. Veríme v telesné vzkriesenie celého ľudstva, večnú blaženosť tých, čo pravdivo verili v Pána Ježiša Krista a večné vedomé potrestanie tých, ktorých mená nie sú zapísané v Knihe života (Zjav 20:15).

XIII. Kapitola – VEDIE KAŽDÉ NÁBOŽENSTVO K BOHU?

1.) Prečo práve Kristus? Nie je jedno, v koho a čo verím?

Pri skúmaní božstva Ježiša Krista sme spomínali, že o sebe hovoril také výroky, na ktorých poslucháči a najmä náboženský vodcovia sa pohoršili. JA SOM: „*chlieb života*“, „*svetlo sveta*“, „*dvere ovčince*“, „*dobrý Pastier*“, „*pravý vinič*“ atď. Hovorili sme, že ak by niekto tvrdil o sebe niečo také, ten by bol buď klamár, buď blázon alebo skutočne ten, za ktorého sa vydáva. Jeho rovesníci aj nepriatelia uznali, že On nebol ani klamár, ani blázon, že bol skutočne tým, za ktorého sa vyhlasoval. Ani Jeho nepriatelia nedokázali Ho obviniť zo žiadneho hriechu. Jeho morálna veľkosť vysoko presiahla každú normu a autoritu. Sám žil tak, ako učil.

Jeho najviac pohoršujúce prehlásenie znie takto: „*Ja som cesta, pravda, život – nikto nemôže ísť k Otcovi, len skrze mňa*“ (Jn 14:6). Toto prehlásenie bolo pohoršením v každej dobe. Pohoršili sa židovskí farizejovia, pohoršili sa Gréci a Rimania, ktorí uctievali mnoho božstiev. Ale toto prehlásenie tak isto je pohoršujúce aj v dnešnom svete humanizmu a synkretizmu. „*Ved' nie je jedno v koho/čo verím?*“ - „*Či nevedie každá cesta do 'Ríma'?*“ – „*Prečo práve Kristus?*“

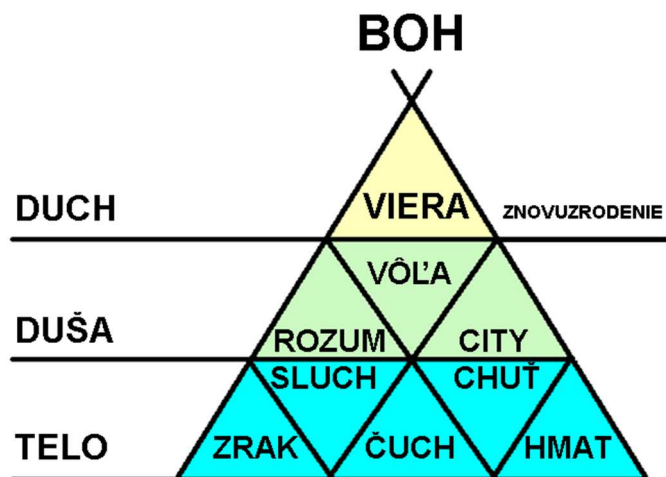
Napriek tomu, že počas uplynulých desaťročí spoločnosť bola silno poznačená s ideológiou tzv. „vedeckého“ ateizmu, materializmu a Darwinovej evolúcie, podľa môjho pozorovania dnes vždy viac ľudí verí v niečo nadprirodzené. „*Niečo musí existovať medzi nebom a zemou!*“ - hovoria. Materialistický svetonázor neuspokojuje duchovné potreby človeka a nedokáže vyplniť prázdnotu jeho duše, preto ľudia zrazu sa otvorili pred každým druhom nadprirodzeného. Preto v tejto novej dimenzii je veľký chaos, v ktorom labyrinte sa nesmierne ťažko orientuje. Ľudia bez selekcie hltajú, ba „žerú“ všetko, čo je nadprirodzené, od ktorých vecí očakávajú pomoc. Žiaľ, táto tendencia nevedie k jedinému živému Bohu, ale k synkretickej zmesi panteizmu, mystiky, ezoteriky, pohanských a východných náboženstiev, ktoré zastrešuje hnutie NEW AGE.

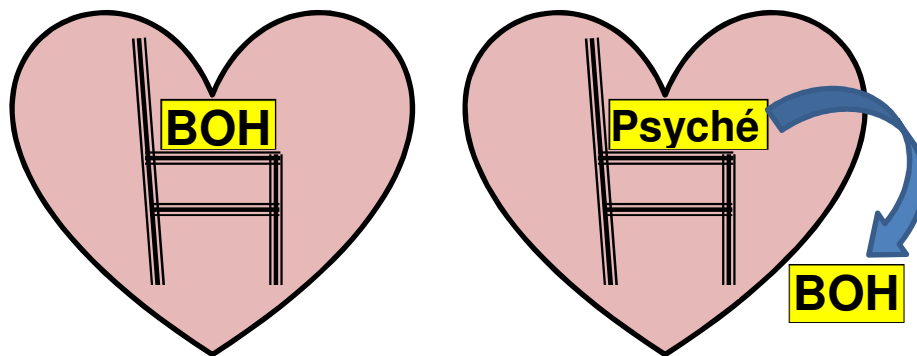
V dnešnom náboženskom svete, v čase ekumenizmu, v čase veľkých kompromisov a tolerance, je veľmi populárne heslo: „*Každé náboženstvo vedie k tomuto istému Bohu! Lenže každé náboženstvo ho volá inak. Jedni mu hovoria Jahve, Boh, iní Krišna, Višna, Alah..., Veľký duch... – Každé náboženstvo vedie do neba, len rôznymi cestami, a to moslimovia nazývajú rajom, budhisti Nirvánou. Nie? Preto musíme byť navzájom tolerantní!*“

Heslo: „*Každé náboženstvo vedie k tomuto istému Bohu!*“ - v určitom zmysle je pravda. Lenže je rozdiel, či ten Boh je mojím nebeským Otcem, ku Ktorému prichádzam skrze Pána Ježiša Krista, alebo prichádzam k Nemu vlastnou cestou, obchádzaním Pána Ježiša a ten jediný svätý Boh raz mi bude Sudcom! Pán Ježiš však odmieta každý synkretizmus. Jednoznačne a nekompromisne prehlasuje: „*Ja som cesta i pravda i život; nikto nepríde k Otcovi, len skrze mňa.*“ (Ján 14:6). Má On na to právo? Prečo?

K zodpovedaniu otázky sa musíme vrátiť k počiatkom. Tak ako som už niekoľkokrát spomínal, pre pád človeka do hriechu jeho spoločenstvo s Bohom bolo prerušené a človek sa dostal do stavu odlúčenosti od Boha (duchovnej smrti). Preto duchovne mŕtvy „*telesný človek nechápe vecí Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, lebo sa majú duchovne posudzovať.*“ (1Kor 2:14). Jeho duch však je otvorený pred nečistým nadprirodzeným, démonickým duchovným svetom (povery, veštenie, okultizmus, ezoterika...). Jeho spoločenstvo s Bohom môže byť obnovené jedine znovuzrozením skrze vieru v Ježiša Krista. Podmienkou je úprimné obrátenie k Bohu v pokání. Pretože pokánie pre človeka sa zdá byť ponižujúce, hľadá pre seba skratky a svojské cestičky. Tie však všetky vedú do slepej uličky.

Človek so svojimi fyzickými zmyslami nedokáže nájsť Boha, a nemôže s Ním nadviazať kontakt, pretože Boh je duch. Hľadanie Boha v oblasti rozumu vedie do slepej uličky náboženských filozofií (budhizmus, konfucianizmus). Pokusy nájsť Boha v oblasti silnej vôle vedie k náboženskému asketizmu (fakirstvo, joga, mníške rady, sebatrýznenie) a hľadanie Boha v oblasti emócií vedie do zakázanej oblasti špiritizmu a okultizmu.

Tento obraz znázorňuje, že v srdci človeka je jeden trón, ktorý pôvodne patril Bohu. Zo srdca však Boh bol vykázaný, zostala tam prázdnota a na tento trón sa posadilo „Psyché“. Takto vznikla psychotronika.

Psychotronika = psyché na tróne

Pretože človek so svojimi fyzickými zmyslami nemôže s Bohom nadviazať kontakt, Boh sám zobral iniciatívu na seba a On zjavuje samého seba pre človeka rôznym spôsobom: v stvorenstve, v Biblii a hlavne vo svojom Synovi, v Ježišovi Kristovi, Ktorého poslal na svet, aby bol obeťou zmierenia za hriechy sveta, a aby bol Cestou späť k nebeskému Otcovi. Preto On právom môže tvrdiť o sebe: „*Ja som cesta, pravda a život, nikto nemôže ísť k Otcovi, len skrze mňa.*“ (Jn 14:6).

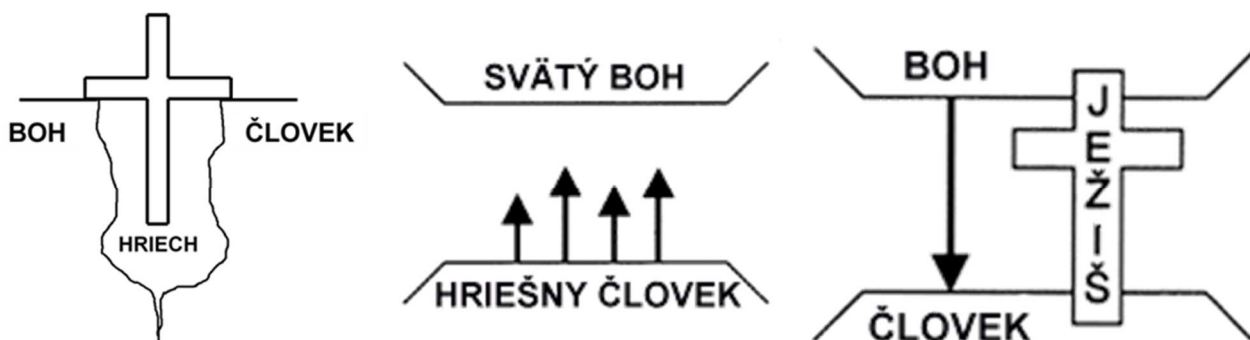
Človek v tomto neistom svete potrebuje jeden pevný bod, o ktorý sa môže oprieť, pevný základ, na ktorý môže stávať. Nie je teraz priestor na dokazovanie dôveryhodnosti Biblie, ale vo viere môžeme prijať a konštatovať, že Biblia je pevným a spoľahlivým základom, ktorej spoľahlivosť sme už – myslím si, že prijateľne – prejednali.

Verím, že pre každého úprimného, čestného a seriózneho človeka je, musí byť veľmi dôležité v labyrinte náboženstiev a filozofií si zvoliť tú správnu cestu. Pretože nadprirodzené veci pochádzajú z dvoch prameňov a nie je jedno, aké mocnosti človeka ovládajú. Nie je jedno, komu dáva človek miesto vo svojom živote. Bohu alebo démonom? Hoci v poslednej dobe sú veľké snahy zmiatť ostré hranice medzi pravdou a lžou, čierne nikdy nebude biele a biele nikdy nebude čierne.

Potrebujeme dobre poznať pravdu ako pravú bankovku, aby sme vedeli odmietnuť všetko, čo je v rozpore s Bibliou. Každá pravá bankovka má svoje poznávacie znaky, ktoré potrebujeme veľmi dobre poznať. Každá bankovka, ktorá tieto znaky nemá, je falošná. Najnebezpečnejšia je falošná bankovka, ktorá sa najviac podobá k pravej. O týchto znakoch pravosti nám Biblia dáva usmernenie a informácie.

Náboženstvá učia, že človek má schopnosti sebe pomôcť, aby seba zachránil, spasil, polepšil, len tie schopnosti musí objaviť a aplikovať sám. Taktiež zmierenie s Bohom (bohmi) môže a musí dosiahnuť sám, zaslúžiť si dobrými skutkami, obetovaním, rituálmi, sebatrýznením alebo meditáciou sa dostať do kontaktu s nadprirodzeným svetom.

Biblia však učí, že človek je hriechom skazený, beznádejne stratený, a preto medzi svätým Bohom a človekom je neprekonateľná priepasť. Hriešny človek zo svojej sily nemá možnosť túto priepasť premostiť a zdola dosiahnuť obnovenie vzťahu s Bohom. ALE svätý Boh sa sklonil k hriešnemu človeku, aby túto priepasť premostil, a tak obetovaním svojho Syna, Pána Ježiša Krista preňho priniesol záchranu, spasenie a pripravil cestu späť k sebe, k nebeskému Otcovi. Preto nie je iná cesta, len JEŽIŠ!

Myslím si, že je evidentné, a pred každým z nás jasné, že v tomto svete HRIECH je prítomný. Avšak nie len tak všeobecne vo svete, ale v nás. Aj vo mne, aj v Tebe! Je evidentné, že človek je hriešny. Nie preto je hriešny, lebo robí hriech, ale naopak. Preto robí hriech, lebo je hriešny. Hriech, tá sebecká, skazená hriešna prirodzenosť sa nachádza v srdci človeka. Pretože sme to od svojich prarodičov cez generácie zdedili. Ak sme však úprimní, musíme si priznať, že každý z nás denne množí svoje osobné hriechy a previnenia.

Najväčším problémom ľudstva je práve HRIECH! Nie choroby, chudoba, vojny, ľudia bez domova, nezamestnanosť, bieda atď. Tieto sú len následkami HRIECHU! Žiadne náboženstvo (ani kresťanské náboženstvo! *)), žiadna filozofia, východná či západná, ani staroveká ani moderná, žiadne psychologické, ani psychoterapeutické či mystické praktiky nedokážu vyriešiť tento najväčší problém ľudstva. Problém HRIECHU a odpustenia!

A to z niekoľkých dôvodov:

- a) Ani Budha, ani Mohamed, ani Konfucius netvrdil o sebe, že je Bohom, len Pán Ježiš Kristus, Ktorého božstvo sme si už vyjasnili.
- b) V osobe Ježiša Krista sa naplnili proroctvá Starého Zákona (miesto a okolnosti Jeho narodenia, účinkovanie, Jeho charakter, čas a podrobnosti Jeho utrpenia, smrti a vzkriesenia atď.). O zakladateľoch náboženstiev to sa nedá tvrdiť, ani sa to nenárokujú.
- c) Ani Budha, ani Mohamed, ani Konfucius nezomrel za Tvoje hriechy, len Pán Ježiš Kristus.
- d) Ani Budha, ani Mohamed, ani Konfucius nevstal z mŕtvych, len Pán Ježiš Kristus, potvrdzujúc tým, že je Bohom. Jeho život, Jeho ukrižovanie, ale aj Jeho vzkriesenie je historicky fakt, na dokazovanie ktorého na tomto mieste nie je dost' priestoru. Hrob a kosti Budhu a Mohameda sa našli, ale Ježišov hrob je prázdny. Keby vtedajší náboženský vodcovia chceli dokázať, že Jeho telo bolo ukradnuté, mohli to urobiť. Určite by boli poprevracali celý Jeruzalem a okolie, aby mŕtvolu našli, ale nič nedokázali urobiť.
- e) Väčšina náboženstiev vlastne ani nie je náboženstvom, len určitou životnou filozofiou, lebo v nich žiadny osobný Boh nefiguruje (napr. budhizmus). V islame síce figuruje osobný boh, ale porovnaj ho s Bohom Biblie, s Otcom Ježiša Krista, a uvidíš medzi nimi rozdiel. **Biblické** *) kresťanstvo nie je náboženstvom, ale osobným vzťahom so živým Bohom, skrze vieru v Pána Ježiša Krista.
- f) O hinduizme a o iných polyteistických a animistických náboženstvách ani nehovorím, pretože len predstava existencie ich mnoho miliónov božstiev a ich uctievanie je pre triezvy ľudský rozum úplne neprijateľné. Žiaľ, mnoho miliónov ľudí v nich verí, ale ich životné podmienky potvrdzujú absurditu týchto božstiev.
- g) Učenie a životný príklad Ježiša Krista vysoko presahuje učenie a životy zakladateľov náboženstiev.
- h) Filozofické systémy náboženstiev (budhizmus, hinduizmus atď.) sú neporovnateľne komplikovanejšie než jednoduchosť evanjelia Ježiša Krista.
- i) Ako som už spomínal, v týchto náboženstvách je spoločné, že nedávajú riešenie na problém hriechu a odpustenie. V každom náboženstve človek musí seba samého zachrániť, spasiť, polepšiť, rôznymi náboženskými výkonmi, nejakým spôsobom si získať priazeň božstva a posmrtné večné blaho zaslúžiť, čo prakticky nie je možné.

Biblia hovorí, že Božia spravodlivá odplata za hriech je smrť a večné zatratenie. Avšak ponúknutým darom Božej milosti je odpustenie hriechov a večný život v Kristu Ježišovi (Rim 6:23).

Večný život a spasenie si nikto nemôže zaslúžiť. Je to dar Božej milosti, ktorý Boh dáva tým, ktorí si obeť Pána Ježiša Krista vierou osvoja. Nikto nedokáže nazbierať toľko dobrých bodov za dobré skutky, aby si spasenie a večný život v Božej sláve zaslúžil. Je to dar Boží, ktorého prijatie má len dve podmienky: učiň pokánie a ver! Úprimne oľutuj pred Bohom svoje hriechy, svoje premárnené roky a uver, že k Božiemu odpusteniu pre Teba úplne stačí Ježišova obeť. Keď tomu naozaj uveríš, a spoznáš veľkosť lásky Pána Ježiša, prežiješ Jeho odpustenie a v Tvojom srdci vznikne vďačnosť a túžba Jeho lásku opätovať. Jeho láska pôsobiaca v Tvojom srdci Ťa bude meniť, formovať a pomáhať Ti žiť život na Jeho slávu.

2.) Pôvod náboženstiev

Ako som to už v úvode povedal, viera v existenciu nejakého boha je taká stará ako samotné ľudstvo. Neexistuje národ, ani rasa alebo odizolovaný kmeň, vo viere ktorého by nežil pojem Boha v nejakej forme. Okrem toho aj každý človek má vo svojej duši stopy po stratenom obecenstve s Bohom: prázdnota, vákuum, veľké „mínus“, nepokoj, neustále hľadanie uspokojenia, neuhasiteľná túžba po niečom, – alebo Niekom?! – nadprirodzenom.

Svetoznámy psychiater, Carl Gustav Jung, ktorý bol Freudovým žiakom, ktorého nijako nemôžeme považovať za veriaceho, s náboženstvom sa zaoberal len ako fenoménom, ktoré sa v psychike prejavuje. Na priečelie svojho domu predsa dal vyryť túto vetu: „Vocatus atque non vocatus Deus aderit“, to znamená „*Volaný alebo nevolaný, Boh je vždy prítomný*“. Mal názor, že **človek je „nevyliciteľne náboženský tvor“**, ku ktorému zásadne patrí náboženské myslenie.

V jednej svojej prednáške duchovným povedal: „*Medzi mojimi pacientmi, ktorí už boli za polovicou svojho života, nebol ani jeden, ktorého posledným problémom by neboli jeho náboženské postoje. Veru, výsledne všetci sú nemocní preto, lebo stratili to, čo živé náboženstvo poskytlo veriacim všetkých čias. Ani jeden nebol uzdravený, kým nezískal späť svoju vieru.*“

John Bowker, britský teológ a vedec náboženských vied píše v jednej svojej knihe: „*Náboženstvá nikdy nevymiznú, veď od podstaty všetci sme nábožensky založení: náklonnosť k náboženstvu je taká istá vrodená časť človeka ako mnohé iné schopnosti. Všetci disponujeme všetkými schopnosťami, ktoré spolu môžeme nazývať náboženskými.*“

Od podstaty všetci sme nábožensky založení – hovorí J. Bowker. No, môžeme povedať, aj ateisti. Aj oni majú svoje náboženstvo, svetonázor, filozofiu, nejaký názor o Bohu. Ateizmus je náboženstvo. Hoci popierajú existenciu Boha, predsa v kritickej situácii aj z nich vytryskne nejaký vzdych alebo volanie: „*Óh, Bože môj! Pomôž!*“ Nehovoriac o tom, že aj ateisti veria – ako som už povedal - v nadprirodzené veci, javy, napr. v povery.

Človek je teda v podstate náboženská bytosť. To znamená, že vo svojom vedomí – alebo podvedomí – je prítomná nejaká predstava Boha, ako som povedal, mnohokrát vo veľmi skreslenej forme. Táto skreslená predstava Boha je pre pád človeka do hriechu. Pre hriech ľudstvo stratilo živý vzťah s Bohom a tak stratilo aj správne poznanie Boha. Tak namiesto Stvoriteľa začali uctievať a zbožňovať stvorené veci, prírodu, zvieratá, ľudí, anjelov, ba aj démonov. Takto vznikli rôzne kulty, náboženstvá. Slovo „kult“ pochádza z latinského slova „cultus“, čo znamená uctievanie a **má aj náboženský aspekt**. Je to slovo na označenie určitého poňatia vzťahu človeka s nejakým bohom (božstvom), ktoré vede k uctievaniu niečoho, čo človek za boha považuje, ktorým pripisuje nadprirodzené vlastnosti a od ktorých očakáva ochranu a pomoc. Ak objektom uctievania nie je pravý Boh, ktorý ako jediný je hodný úcty, hovoríme o modloslužbe.

Od pradávna je hlavným náboženským problémom človeka, a tým aj **hlavnou príčinou modlárstva, neviditeľnosť Boha**. Aký je Boh, ako vyzerá? Ako by sme si Ho mohli predstaviť a znázorniť? A to preto, aby sme Ho mali v hrsti a mohli s Ním manipulovať, tak ako chceme. Obraz Boha, ktorý si ľudia vymysleli alebo predstavujú či znázorňujú, nie je Boh, ale modla, ktorých uctievanie svätý Boh v tzv. „Desatore“ prísne zakazuje:

„Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egyptskej zeme, z domu sluhov. Nebudeš mať iných bohov predou mnou. Neučiníš si rytiny ani nijakej podoby tých vecí, ktoré sú hore na nebi, ani tých, ktoré sú dole na zemi, ani tých, ktoré sú vo vodách pod zemou. Nebudeš sa im klaňať ani im nebudeš slúžiť, lebo ja Hospodin, tvoj Boh, som silný Boh žiarlivý, ktorý navštevujem neprávosť otcov na synoch do tretieho i štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a činím milosť tisícim tým, ktorí ma milujú a ostríhajú moje prikázania.“ (2M 20:2-6). Toto prikázanie Nový Zákou na mnohých miestach potvrdzuje.

Apoštol Pavol v liste Rimanom píše o tom, že jediný pravý Boh zjavil seba ľuďom minimálne v prírode, v stvorenstve, ale ľudstvo sa odvrátilo od známosti a uctievania živého Boha a začalo uctievať stvorenie. To je príčinou každej biedy: „Pretože to, čo sa môže vedieť o Bohu, je im zjavné, pretože im to Boh zjavil. Lebo jeho, len zmyslom duše pochopiteľné neviditeľnosti vidieť od stvorenia sveta po učených veciach, totiž jeho večnú moc a jeho božstvo, aby boli bez výhovorky. Pretože poznajúc Boha neoslavovali ho ako Boha ani mu neďakovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov. Preto ich tiež aj Boh ta vydal v žiadostiach ich srdca do nečistoty, aby prznili svoje telá medzi sebou, ako takí, ktorí premenili pravdu Božiu na lož a radšej s'á Boha ctili a bohoslúžili stvoreniu než Stvoriteľovi, ktorý je požehnaný na veky. Amen.“ (Rim 1:18-25).

Jediný živý a svätý Boh samého seba najprv zjavil Abrahámovi pred Kristom cca. 2000 rokmi. Síce nie viditeľne, ale skrz vieru. Uctievanie modiel existovalo už dávno pred Abrahámom. Egyptania, Asýrčania, Feničania zbožňovali stromy, zvieratá, Slnko, hviezdy a Mesiac. Svojim bohom robili podobizne vo forme sošiek (z dreva, kameňa, zo zlata, železa), obrazov, oltáre, a im rôznym spôsobom obetovali. Niektorým (napr. Molochovi) prinášali za obeť aj vlastné deti. Keď Boh Abraháma oslovil, on spoznal Boží hlas, Ktorý ho vyviedol zo svojej zeme, z modlárskeho prostredia a zaslúbil mu, že jeho potomkov požehná. Abrahám už bol starý a ešte nemal syna. Napriek tomu Boh splnil svoje zaslúbenie. Už mal sto rokov, keď sa mu narodil syn zaslúbenia Izák. Od Izáka cez Jakoba (ktorého meno Boh zmenil na Izraela) ako červená niť viedla požehnaná línia k zrodu izraelského národa, neskôr (niektorými výnimkami) cez prvorodených k Pánovi Ježišovi, ktorý prišiel, aby bol v Ňom viditeľný, zjavený živý Boh. „Boha nikto nikdy nevidel, jednorodený Syn, ktorý je v lone Otcovom, On nám Ho zjavil“ (Jn 1:18). „Syn je odbleskom Otcovej slávy a obrazom Jeho podstaty“ (Žid 1:3).

Druhou príčinou modlárstva je podvedomá potreba ľudí obetovať neznámemu Bohu. Pre stratu obecnstva s Bohom v hĺbke ľudskej duše, okrem prázdnoty sa skrýva – hoci nevedomky – aj určitý nepokoj pochádzajúci z viny, pre pocit viny, previnenia, zadlženosti a pocit potreby zmierenia, zadosťučinenia a obetovania.

V knihe Skutky Apoštolov 17:16-30 Lukáš opisuje, že keď apoštol Pavol išiel do Atén, „roznecoval sa v ňom jeho duch“, keď videl, že mesto je plné modiel. Zarmútil sa, keď videl to tmárstvo, že títo ľudia modlám prinášajú veľké obete, ale živého Boha nepoznajú. Epikurejskí a stoickí filozofi najprv sa posmievali: „Čože to chce ten žvatláč povedať?“

Keď ho potom zaviedli na Areopág a vypočúvali aké je to učenie, ktoré zvestoval, najprv ich pochválil a hovoril im: „*Mužovia Aténčania, podľa všetkého vidím, že ste neobyčajne nábožní ľudia. Lebo ako som chodil po meste a obzeral som vaše posviatnosti, ktorým dávate božskú česť, našiel som aj oltár, na ktorom je napísané: Neznámemu Bohu. Toho teda, ktorého ctíte bez toho, žeby ste ho znali, toho vám ja zvestujem.*“ **Ja toho „Neznámeho Boha“ poznám a Jeho vám zvestujem!**

Potom im svedčil o jedinom Bohu, Stvoriteľovi všetkého, „*ktorý je Pánom nebies a zeme, a On sám dáva všetkému život a dych. Nemáme sa teda domnievať, že by Božstvo bolo podobné zlatu alebo striebru alebo kameňu, rytine, ktorú vytvorilo remeslo a ľudský výmysel. Boh teda prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby hľadali Pána, ak by ho snád' len nejako nahmatali a našli, veď nie je ďaleko od niktorého z nás, aby činili pokánie, pretože ustanovil deň, v ktorom bude súdiť celý svet v spravodlivosti v osobe svojho Syna, Ježiša Krista, ktorého určil nato, a Ktorého vzkriesil z mŕtvych.*“

Príbeh sa skončí tak ako to už bežne býva: „*jedni sa posmievali, a druhí povedali: Vypočujeme ťa o tom aj po druhé. ... No, niektorí mužovia sa pripojili k nemu a uverili, medzi ktorými bol aj Dionýzius Areopagský aj žena, menom Damaris, a iní s nimi.*“

Áno, Boh prehliadol časy nevedomosti, a teraz vyzýva ľudí, aby sa navrátili k Nemu: „*zvestuje ľuďom, všetkým a všade, aby činili pokánie*“ a prijali ponúknutú cestu spasenia v Pánovi Ježišovi. Evanjelium Ježiša Krista sa zvestuje po celom svete doteraz nevidanej miere cez rozhlas, televíziu, internet, a to sú znamenia skorého príchodu Pána Ježiša: „*...A toto evanjelium kráľovstva bude hlásané po celom svete na svedectvo všetkým národom, a vtedy príde koniec.*“ (Mt 24:14).

Tento návrat k Bohu však vyžaduje úprimné pokánie a vieru, čo pre pyšné srdce človeka sa zdá byť ponížujúce. Oveľa pohodlnejšie sú cesty rôznych rituálov a samovykúpenia, ktoré ponúkajú náboženstvá než „bláznovstvo kríža“: „*Lebo slovo kríža je tým, ktorí hynú, bláznovstvom; ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou. ... Lebo keď v múdrosti Božej svet skrze múdrosť nepoznal Boha, zaľúbilo sa Bohu skrze bláznovstvo kázne spasiť veriacich.*“ (1Kor 1:18-21). Modly, bôžikovia a náboženstvá, ktoré satan ľuďom ponúka, nevyžadujú pokánie a znovuzrodenie, len nekonečnú sériu obetovania a obradov, ktoré človek splní ochotnejšie (pútnické cesty, lezenie na kolenách po 28 „svätých schodov“ v Ríme, obetovanie, domáce oltáre, rituály atď.).

Treťou príčinou modlárstva je **nevedomosť ľudí o prírodných silách a strach z nich** (vietor, oheň, blesk). Pretože ľudia pre hriech stratili správne poznanie pravého Boha, nemohli Mu ani dôverovať, o fungovaní nebeských telies (Slnko, Mesiac) a prírodných síl nemali poznanie, z neznámych prírodných javov, živlov mali strach, a tak, v nevedomosti, hľadali náhradu nielen v materiálnom svete, ale aj vo svete duchovnom. V tomto stave strateného obecnstva so živým Bohom si vytvorili bohov a pred prírodnými živlami hľadali ochranu v uctievaní nebeských telies a výtvorov svojich rúk.

Boh skrze proroka Izaiáša satirickým tónom sa snaží svoj ľud prebudiť na márnosť uctievania modiel: „*Takto hovorí Hospodin, Kráľ Izraelov, a jeho vykupiteľ, Hospodin Zástupov: Ja som prvý a ja som i posledný, a krome mňa niet Boha!... Tí, ktorí formujú rytiny, sú márnosťou všetci, koľko ich je; ich najmilejšie modly nič neprospejú... Kto teda bude formovať boha alebo liať rytinu, aby nič nepospela?! Hľa, všetci, ktorí sa družia k nemu, sa budú hanbiť a takí remeselníci nad iných ľudí...*“

... Kuje železo na sekeru a pracujúc pri uhlí formuje ju kladivami; robí ju ramenom svojej sily, pri čom je i hladný, až nielo sily; nepije vody a ustáva. Kreše kusy dreva; ťahá šnúru; označuje to tužkou; robí to rezákmi a značí to kružidlom; spraví to ako čo by podobu muža, ako ozdobu človeka, aby to sedelo doma. Ide si zoŕať cedry; vezme hrab a dub a vyberie si pevné medzi stromami lesa; zasadí jasen, a dážd' pôsobí vzrast. A je človekovi na palivo, a vezmúc z toho zohreje sa, i prikladá a pečie chlieb i spraví si boha a klania sa, urobí z toho rytinu a kľaká pred ňou. Polovicu toho spáli na ohni, pri druhej polovici jje mäso, pečie pečeňu a nasýti sa, i zohreje sa a povie: Hej, zohrial som sa, cítim vatru! A z jeho ostatku spraví boha, svoju rytinu, kľaká pred ňou a klania sa a modlí sa jej a hovorí: Vytrhni ma, lebo ty si môj boh! ... Nevedia ani nechápu, lebo zaslepil ich oči, aby nevideli, ich srdcia, aby nerozumeli. A neuváži vo svojom srdci, a niet u neho známosti ani rozumu, aby povedal: Polovicu toho som spálil na ohni, ba aj som napiekol chleba pri jeho uhlí, upiekol som mäso a jedol som, či teda mám spraviť z jeho zbytku ohavnosť, či mám kľakať a klaňať sa klátu dreva?! Pasie sa na popole; oklamané srdce ho odklonilo, a nevytrhne svojej duše ani nepovie: Či nie je to klam v mojej pravici?“ (Iz 44:6-20).

„Ich modly sú striebro a zlato; sú dielom rúk človeka; majú ústa a nehovoria; majú oči a nevidia; majú uši a nečujú; majú nos a nečuchajú; majú svoje ruky, ale nehmatajú, svoje nohy, ale nechodia ani nezavolajú svojím hrdlom.“ (Žalm 115:4-7).

Štvrtou príčinou **je nikdy neprestávajúca satanova ctižiadosť**. Satan od počiatku túži po tom, aby bol uctievaný ako Boh. Bol stvorený ako jeden z hlavných anjelov (nosič svetla – Lucifer). Bol vodcom nebeského uctievania (nebeský „worship-líder“). Bol pyšný na svoje pomazanie, múdrosť a krásu. Z pýchy a závidi voči Bohu zatúžil po uctievaní a chvále, ktorá patrila Bohu. Chcel byť Bohom a byť uctievaný ako Boh. Pre vzburu a svoje sebazbožňovanie bol zavrhnutý. Boh ho vyvrhol z nebeských sfér spolu s jednou tretinou anjelov, ktorí sa k nemu vo vzbure pridali.

O páde satana čítame v knihe prorokov Izaiáša a Ezechiela. V „ponebeských oblastiach“ a na zemi však naďalej koná svoje svoju ničivú prácu a ľudí vyzýva k vzbure proti Bohu. Jeho bezuzdná túžba byť uctievaný sa prejavila aj pri pokúšaní Ježiša Krista: „...ukázal mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu a povedal mu: Toto všetko ti dám, ak padneš a pokloníš sa mi.“ (Mt 4:9). Aj teraz túži po tom, aby, ľudia namiesto Boha jeho uctievali. Vie, že človek vo svojej prirodzenosti je nábožný a bol stvorený, aby uctieval. Ak neuctieva pravého Boha, utieka sa k imitácii. Preto so všetkými spôsobmi sa usiluje ľudí zvádzať k modloslužbe, aby človek neuctieval Boha, ale niektorú z foriem náboženstiev, za ktorými sa skrýva on sám.

V Biblii čítame o modlách starovekých národov, s ktorými ako ostrov, izraelský národ bol obklopený a medzi ktorými bol povolaný, aby bol svätým národom, ktorý slúži jedinému pravému a živému Bohu. Vznik a vývoj izraelského národa je historicky fakt. Izrael zažil Božie zázraky a Boh svojmu ľudu v Zákone prísne zakázal zmiešať sa s inými pohanskými národmi a uctievať ich bohov. Pretože On vie, že za modloslužbou nestojí len nejaká iná kultúra, ale sám satan, ktorý je zákerným nepriateľom človeka. Uctievanie modiel ani dnes nie je len „iná kultúra“, ale „kult“. Slová „kultúra“ a „kult“ po latinsky majú spoločný koreň: „cultus“, ktorý znamená náboženskú úctu.

Napriek tomuto zákazu izraelský národ často sa odvrátil od svojho milujúceho Boha k pohanským modlám. Kým bol národ verný, často okúsil Božie zázraky, Jeho ochranu, starostlivosť a ani bohoslužba nebola pre nich bremenom. Keď však bohoslužba sa stala navyknutou, nudnou formalitou, lákala ich pestrá modloslužba pohanských národov, ktorá bola často spojená aj s kultickým smilstvom. Takto Izrael často upadol do modlárstva, ktoré Boh považoval za nevernosť, za duchovné smilstvo. Od Boha poslaní proroci často sa snažili ľud prinavrátiť k Bohu, ale im často ubližovali a niektorých aj zabili. Pre svoju neposlušnosť Izrael sa vyňal spod Božej ochrany a to vždy malo vážne dôsledky. Keď prišli nepriatelia, ktorí ich utláčali a zotročili, volali k svojmu Bohu, Ktorý ich vypočul, povolal nejakého vodcu, skrze ktorého ich vyslobodil z rúk nepriateľa. Pokáním sa obrátili k Bohu, slúžili Mu a Boh znovu potvrdil svoju vernosť a znovu dokázal svoje zázraky medzi nimi. Potom všetko sa začalo od znova ako kolotoč, a to nakoniec viedlo k babylonskému zajatiu a rozptýleniu národa po svete. Je však zázrak, že podľa Božích zaslúbení zhromaždený Izrael dnes znovu existuje.

Proroci často posmiešne opisujú modly, ktoré nemôžu pomôcť, sú neživé, bezmocné drevené, kovové, sadrové alebo kamenné figúrky. (Iz 40:18-20, 41:7, 44:9-20, 46:5-7, Jer 10:1-10, Žalm 115:4-8). Apoštol Pavol ide ďalej a hovorí, že „*to, čo pohania zabíjajú obetujú, obetujú démonom a nie Bohu. A nechcel by som, aby ste vy boli účastníkmi démonov.*“ (1Kor 10:20). Boh je žiarlivo milujúci Boh, ktorý nechce, aby sa Jeho deti dostali do pazúrov satana a stali sa obeťami cudzích bohov, démonov.

Mnohí, verní Izraeliti, neskôr aj kresťania, radšej si zvolili smrť než by obetovali a klaňali sa modlám. Napr. traja mládenci v Babylone (Dan 3. kap.), ktorí si radšej zvolili hodenie do ohnivej pece, než by sa sklonili pred zlatým obrazom, ktorý dal postaviť babylonský kráľ Nabuchodonozor. Neskôr verní kresťania neboli ochotní obetovať pohanským modlám, ani sa nepoklonili obrazu rímskych cisárov. Radšej si zvolili kruté prenasledovanie, mučenie a smrť v jame levov alebo v arénach. Pretože poznali Toho, v Ktorého verili a Ktorému slúžili!

Kým v Starom zákone a na začiatku kresťanstva pre Boží ľud najväčšie nebezpečenstvo znamenalo modlárstvo pohanských národov, dnes rôzne formy modernej modloslužby, vplyv ducha tohto sveta, rôzne tzv. „kresťanské“, ale nebiblické učenia, náboženské tradície, rôzne staronové východné náboženstvá, filozofie ako aj hnutie New Age, ktoré je zmesou panteizmu a ezoteriky. Učí, že boh, človek a príroda spolu tvoria kozmickú duchovnú jednotu. Človek je boh, časťou božstva, len musí v sebe objaviť a rozvíjať božské vlastnosti. Tento hlas je hlasom toho istého starého hada, ktorý v Raji touto taktikou oklamal človeka: „*Budete ako Boh!*“ – Budete bohovia! ... Poznáš tento hlas?

Piatou príčinou modlárstva, hlavne v tzv. „kresťanských náboženstvách“ je **nedostatočná znalosť Biblie, resp. väčší rešpekt (vernosť a poslušnosť) k náboženským tradíciám**, cirkevným nariadeniam, zvykom, dogmám, ceremóniám atď. než Biblii, čo je vedomá neposlušnosť voči Božiemu Slovu, ignorovanie Biblie.

Názory historikov o pôvode národov a náboženstiev sú veľmi diskutabilné a sporné. Koľko historikov, toľko názorov. Biblia síce nie je dejepisnou knihou, predsa sú v nej zaznamenané aj historické údaje. Dejepisnou vedou sa zhoduje v tom, že kolískou ľudskej civilizácie bola Mezopotámia, ktorá je oblasťou tzv. „úrodného polmesiaca“ medzi riekami Tigris a Eufrat.

Východiskom Biblie je teda Mezopotámia a o iných národoch a kultúrach (čínska, indická, juhoamerická), ktoré už pravdepodobne existovali, nehovorí. To, čo my nazývame civilizáciou, mohli by sme nazvať aj kultúrou alebo kultom, náboženstvom. Mohli by sme povedať aj tak, že Mezopotámia – a v nej Babylon – je kolískou náboženstiev. Ako sme už hovorili, z biblického hľadiska náboženstvá vlastne sú modloslužobné kulty. Národy Mezopotámie – ale ani národy Ázie (Čína, India) ani Južnej Ameriky – nepoznali jediného pravého Boha, teda boli modloslužobnými národmi. Modlárstvo však, ako som hovoril, je vzbuza proti Bohu, a východiskom tejto vzbury bol Babylon.

Určite každému je známy príbeh z Biblie o stavbe babylonskej veže, keď ľudia chceli postaviť vežu, ktorej vrch by siahal až do neba (1M 11:1-9). To predovšetkým bola vzbuza proti Bohu, lebo Boh prikázal, aby sa rozmnožili, rozmáhali sa a naplnili zem. Oni však priestorovo nechceli sa rozširovať, ale hore chceli preniknúť. Za druhé, s touto stavbou pre seba chceli získať meno, slávu. Človek chcel vystúpiť až do neba, už vtedy chcel byť „bohom“. Podľa biblického príbehu Boh to prekazil tak, že zmiatol jazyk ľudí. Pretože je napísané: *„Ja som Hospodin, to je moje meno, a nedám inému svojej slávy ani rytinám svojej chvály.“* (Iz 42:8). Babylon je symbolom zmätku a chaosu.

Človek do dnešného dňa sa nevzdal tejto snahy „siahať až do nebies“ a pomocou modernej techniky sa usiluje o to, aby pre človeka našiel niekde vo vesmíre lepšie miesto bývania než na Zemi. Hoci uznávam „zázraky“ techniky, predsa mám obavy – určite nielen ja – že ako sa to skončí? Okrem výskumných prístrojov, čo všetko „krúži“ už vo vesmíre? Určite aj produkty modernej vojenskej techniky. Ľudstvo sa chystá na „hviezdnu vojnu“ (Star Wars!!!) – a obávam sa, že sa naplnia slová proroka Abdiáša: *„Pýcha tvojho srdca ťa oklamala, o, ty, ktorý bývaš v skalných rozsadlinách, ...ktorý hovoríš vo svojom srdci: Kto ma strhne na zem?! Keby si si spravil vysoko ako orol, a keby si položil svoje hniezdo medzi hviezdami, aj odtiaľ ťa strhnem, hovorí Hospodin.“* (Abd 1:3-4).

Archeológovia v Mezopotámii objavili pozostatky viac takých veží a zistili, že tieto stavby boli astronomické pozorovateľne „zikkuraty“, ktoré slúžili ako svätyne babylonského kultu. Najznámejší je zikkurat Étemenanki, „základný kameň nebies a zeme“, ktorý bol chrámom božstva Marduk. Podľa niektorých bádateľov biblický príbeh o babylonskej veži sa viaže k tomuto zikkuratu. Zvyšky podobných stavieb sa nachádzajú aj v Číne, v Indii aj v Južnej Amerike.

Je známe, že vo viacerých pohanských náboženstvách prinášali božstvám aj ľudské obete, ale to všetko pochádzalo z Babylona. Kananejci obetovali svoje deti Molochovi, ktorý mal hlavu býka a v jeho bruchu horiaci oheň strávil obete. Z Babylona sa rozšírilo aj uctievanie „kráľovnej nebies“, ktoré neskôr prevzali aj izraelci, a proti ktorému hlavne prorok Jeremiáš pozdvihol svoj hlas (Jer 7:18, 44:17-19).

Babylonské náboženstvo bolo prvé, kde objektom uctievania bola matka s dieťaťom. Tento kult „matky s dieťaťom“ neskôr sa rozšíril po celom svete: v Egypte, v Asýrii, v Číne, v Indii, v starorímskom, gréckom a starogermánskom, nakoniec aj v kresťanskom náboženstve.

Biblia prorockými obrazmi opisuje pád a následné striedanie starovekých svetových veľríš. Babylonskú ríšu vystriedala médsko-perzská ríša, ktorú podmanil Alexander Veľký a potom prišla rímska ríša. Tieto ríše za „dedičstvo“ po sebe zanechali svoju kultúru a náboženstvo s tým rozdielom, že svojich bohov a ich sochy premenovali: Zeus – Jupiter, Kronos – Saturnus, Erós – Amor, Dionysos – Bacchus, Aphrodité - Venuša atď.

Takto sa stálo, že pôvodné babylonské náboženstvo sa udomácnilo aj v Ríme, a nakoniec malo vplyv aj na kresťanstvo. Na konci 4. storočia, keď v rímskej ríši kresťanstvo sa stálo povinným náboženstvom, už takmer všetky prvky babylonského náboženstva sa nachádzalo aj v rímskom (katolíckom) náboženstve. Pod vplyvom pohanskej (grécko-rímskej) filozofie a násilného pokresťančenia podľa vzoru pohanských bôžikov do chrámov postavili sochy, ktorých „prekrstili“ a pomenovali podľa zosnulých svätých. Takto sa udomácnil aj v rímskej cirkvi aj kult „matky s dieťaťom“, kult Márie s malým Ježišom, kult iných zosnulých svätých a kult Márie, **ktorú aj dnes uctievať za „kráľovnú nebies“**. Arogantne ignorujú slová „Desatora“: *„Ja som Hospodin, tvoj Boh... Nebudeš mať iných bohov pred sebou. Neučiníš si rytiny ani nijakej podoby tých vecí ... nebudeš sa im klaňať ani im nebudeš slúžiť!“*

Takto vznikol kult uctievania mŕtvych svätých, čo je vlastne kult uctievania mŕtvych v rôznej podobe: modlitba k mŕtvym /k Márie a svätým/, modlitba za mŕtvych, platené zádušné omše za vyslobodenie z /neexistujúceho/ očistca, zjavovanie mŕtvych „svätých“ (Márie), uctievanie relikvií, napr. ampulky s krvou zosnulého pápeža II. Jána Pavla. **Čo to je, keď nie modloslužba? Čo je to, keď nie pohanský kult mŕtvych? Čo je to, keď nie špiritizmus?** To všetko preto, lebo žiaľ, tzv. kresťania nepoznajú Bibliu alebo majú väčší rešpekt k náboženskej tradícii, cirkevným nariadeniam a zvykom než k Biblii!

Tak ako v starovekých kultúrach bol jedným z hlavných kultov kult uctievanie mŕtvych, tak je aj dnes. Prvé novembrové dni svedčia o tom, aký silný je aj v našom tzv. civilizovanom národe kult mŕtvych. Samozrejme, nechcem znevážiť úctu voči našim zosnulým príbuzným, ale to čo sa dnes robí, je prehnané. Snáď nie som ďaleko od pravdy, keď tvrdím, že väčšina ľudí to robí na uspokojenie vlastného svedomia, pretože počas života si zomrelých príbuzných znevažovali, o nich sa nestarali a po ich smrti majú výčitky svedomia chceli by to vynahradiť. Jesenné vysvietené cintoríny, pohanský a satanský kult halloween, či katolícky sviatok tzv. všetchsvätých či dušičky – to všetko je **kult mŕtvych, kult smrti**. Nie je div, že tak kvitne okultizmus, špiritizmus, ľudia obľubujú metalovú hudbu a horory, množia sa uctievači satana, a duch smrti potom často aj mladých ľudí láka do ríše mŕtvych, do samovraždy! Najnovší módny vrtoch techniky je **internetová „hra“ „modrá veľryba“**, ktorá mladých ľudí ženie do samovraždy. Ja chcem oslavovať život a nie smrť! Diabol je vrah od počiatku, ale Pán Ježiš Kristus prišiel nato, aby skazil diablove. On prišiel, aby svojim ovciam dal život a hojnosť (Jn 10:10) ! Ja chcem oslavovať Pána Ježiša, Ktorý zvíťazil nad smrťou a Ktorý sám je vzkriesenie a život.

Ako som už citoval slová apoštola Pavla, *„Boh prehliadol časy nevedomosti, ale teraz zvestuje ľuďom, všetkým všade, aby hľadali Pána, ... aby činili pokánie...“*. aby sa obrátili k Nemu, živému Bohu, lebo On nechce, aby ľudia sa stali korisťou pre satana (Sk 17:30).

Rozbíjanie modiel vždy prináša veľké požehnanie. Z Biblie poznáme Gedeona, ktorý na Boží príkaz porozbíjal modly svojho otca, vyťal modloslužobný háj a rozboril oltár Bálav, ktorý patrilo jeho otcovi (Sd 6. kap.). Obyvatelia mesta ho za to chceli zabiť, ale práve jeho otec sa ho zastal, hovoriac: *„Či sa vy budete pravotiť za Bála? Či ho vy budete chrániť? Ak je Bohom, nech sa teda pravotí za seba, keď rozboril jeho oltár!“* Potom čítame, že *„Duch Boží obliekol na seba Gedeona“*, ktorý potom s 300 mužmi porazil Madiana a vydobyl pre Izrael slávne víťazstvo a vyslobodenie

Áké veľké prebudenie bolo v Efeze, keď ľudia usvedčení Duchom Svätým rozhodli sa skončiť s modloslužbou a spálili svoje čarodejnícke knihy a predmety (Sk 19:19-20).

Podľa jednej anekdoty, keď istí „kresťanskí“ kolonizátori obsadili Indiu, všade porozbíjali pohanské hinduistické modly. Jednu obrovskú hlinenú modlu však hinduistickí kňazi obkľúčili a chránili vlastným telom. Vodca „misionárov“ však odstrčil kňazov a jediným úderom svojej šable rozbil tú veľkú hlinenú modlu. V tom momente sa vysypalo obrovské množstvo drahých pokladov, striebra a zlata z brucha rozbitej modly. Kňazi vedeli, čo majú chrániť, vodca vedel, kde má útočiť.

Žiaľ, veľa kresťanov sa zubami-nechtami pridružujú k svojim modlám. Tie nemusia znamenať len nejaké sošky alebo relikvie. V dnešnej dobe aj mnoho potrebných vecí môžu sa stať modlami. Satan – ako tí pohanskí kňazi – chráni svoje modly. Avšak, keby Boží ľud vedel, aké požehnanie by sa sypalo z rozbíjania svojich modiel, bol by ochotný ich zlikvidovať. Tak ako Boh povedal svojmu ľudu v Starom Zákone: „*Ó, keby ma bol počúval môj ľud! Keby bol Izrael chodil po mojich cestách! Len ešte málo, a bol by som pokoril jeho nepriateľov a obrátil svoju ruku na ich protivníkov*“ (Žalm 81:15). Z rozbíjania modiel je vždy veľké požehnanie. Najväčšie požehnanie je z rozbitia modly s názvom „JA“.

Modlou sa môže stať všetko,

- čomu (komu) sa vzdáva božská úcta, božská česť, a nie je Bohom,
- od čoho (koho) sa očakáva nadprirodzená pomoc, a nie je Bohom,
- čomu (komu) namiesto Boha dôverujeme, na čo (koho) sa spoliehame, na čom (kom) staviame svoj život, čomu obetujeme čas, silu, peniaze, ktoré patria Bohu,
- čo (koho) uctieваме za Boha, popri Bohu či rovnako s Bohom, alebo čo (koho) viac milujeme, a uctieваме než Boha, čo (koho) v láske pred Bohom uprednostňujeme a čomu (komu) obetujeme viac času, sily, energie, úsilia alebo peňazí,
- čo zbožňujeme, a nie je Bohom, (hercov, spevákov, športovcov, hudbu, /rockovú, ezoterickú, populárnu, vážnu... atď./, jedlo, predmety, svoje deti /rodičia a starí ľudia nie sú príliš zbožňovaní!).
- čo v srdci človeka obsadilo miesto, ktoré patrí Bohu. Mnohým je bohom ich žalúdok, iným peniaze, práca, šport, svoje vlastné telo (kozmetika, kult krásy, kult tela, kulturistika), iným makové rezance, dieťa, manžel, „dobrý“ román alebo auto, kôň či izbový pes,
- čo má väčšiu autoritu v našom živote než Boh a Jeho Slovo. Zbožňuje sa aj veda, technika, psychotronika (na tróne je psyché!). V mnohých rodinách je bohom (modlou) a má najväčší vplyv, moc a autoritu televízor („ - čo hovorili a ukázali v TV, to je pravda!“),
- čoho sa človek nechce vzdať, hoci je to v rozpore s Božím slovom a Božími princípmi a nepatrí k biblickému kresťanskému životu (životná filozofia, nebiblické vlastné názory, záľuby, spôsob života). Je to tá izba, ten kútik nášho srdca, ktorý nechceme otvoriť Pánovi Ježišovi, veci ktoré v našom živote neoslavujú Pána Ježiša, a my ich „v citlivej bubline svojho JA“ pestujeme a urazíme sa, keď niekto na ne naráža, alebo ktoré křčovito bránime, sami vediac, že nemáme pravdu. Je to všetko, čo nás k Bohu nepribližuje, ale vzdľaňuje, tak od Boha ako aj od tých, ktorí Boha zjavne milujú a Jemu slúžia.
- Každá taká náboženská, mystická alebo vedecká životná filozofia, ktorá je v rozpore s učením Božieho Slova, a ktorých sa človek nechce vzdať. Modlami sú falošné, nebiblické predstavy o Bohu a o Jeho uctievaní, nebiblická náboženská tradícia, pútnické miesta a cesty, uctievanie „svätých“ obrázkov, predmetov, relikvií, kríža, sôch mŕtvych alebo živých „svätých“ ľudí, anjelov, modlitby k nim, kult Márie a mŕtvych a pod.

- Kult osobnosti, kult politických a náboženských vodcov, (pápež, charizmatických vodcov)
- Východné filozofie, praktizovanie východných cvičení a bojových športov nad určitou hranicou (karate, kung-fu, joga ... atď.). Nemienim na tomto mieste podrobne analyzovať nebezpečenstvá rôznych odvetví týchto východných športov, len chcel by som z kresťanského hľadiska poukázať na niektoré duchovné a psychické riziká. Kto by chcel viac informácií, na internete cez Google vyhľadávač je k dispozícii viac objektívnych informácií. K pochopeniu podstaty nebezpečenstiev je však potrebný postoj úprimnosti a nezaujatosti. Pokiaľ praktizujúci týchto cvičení môžu zostať len pri cvičení určitých dýchacích a gymnastických cvikov pre otuženie tela, nech je! Keď sa však k týmto dýchacím a gymnastickým cvičeniam primiešajú aj nejaké mystické prvky, prekročenie tejto hranice skrýva v sebe nebezpečenstvo. Ktoré sú tie mystické prvky?

Spirituálne korene východných bojových športov sú v budhizme a v taoizme, ktorých cieľom je uvoľnenie duchovnej sily „ch'i“ skrze meditácie a rôznych dýchacích techník, ktorá človeka uschopňuje k obrovským fyzickým výkonom. Karate spojí telocvik so Zen budhizmom a tak prechádza do metafyzickej reality. Zen budhizmus učí, že ľudské vedomie tvorí jednotu univerzálnym vedomím. Ľudský duch je časťou veľkého kozmického ducha. Toto spojenie umožňuje meditácia. Preto na tréningoch karate významnú úlohu hrajú meditácie. Podstatou meditácií je, že bojovník sa vymyká z okolitého sveta a sa zapojí do „vnútornej sily“ (čínskym slovom „ch'i“). Takto po mnohoročnom výcviku rozvíja v sebe také, predtým nepoznané, psychické, metafyzické a mediálne schopnosti a kondície, pomocou ktorých prekročí obmedzenosti svojho tela a vkročí na oblasti, ktoré by sa dalo charakterizovať takmer za „božské“. V tomto stave človek už nekoná podľa svojho poradia hodnôt, ale mimo svojho vedomia. Karate má úspech vtedy, keď supernaturálne sily a nadľudské schopnosti sa prejavujú. Preto je naivné si myslieť, že tieto cvičenia je možné praktizovať tak, aby „bojovník“ sa nedostal do sveta metafyziky. Skôr či neskôr príde tá úroveň, keď už bude treba prevziať systém budhistickej meditácie a používania spirituálnej sily „ch'i“.

Iné mystické prvky karate: rituálne klaňania sa, pozdravy, bojové výkriky. Napr. podľa etiky Dódžo: *„Keď vstúpiš do dódžo alebo odchádzaš, zastav sa pri dverách tvárou dnu a povedz nahlas OSU!“* Podľa slovníku karate dódžo (dojo) znamená tréningovú halu, „svätyňu“, miesto cvičenia „do“. Okrem toho treba sa rituálne pokloniť, alebo po kolenách skloniť sa k zemi smerom k obrazu na protiľahlej stene znázorňujúci draka alebo mŕtveho zakladateľa. Citát z etikety: *„Počas MOKUSO (meditácie) zavri oči, dýchaj pomaly a hlboko, koncentráciu zameraj na TANDEM, vizualizuj si, že vzduch prúdi do a z TANDEMU, a snaž sa koncentrovať. MOKUSO sa praktizuje buď v stoj alebo v SEIZE (v sede na päťach).“* Čo môže byť ten TANDEM? Nejaký duchovný dvojník?

Názov jedného zo smerov karate je: *„stretnutie s konečnou pravdou.“* Kto je táto „konečná pravda“? Určite nie Pán Ježiš Kristus, Ktorý o sebe povedal: *„Ja som cesta, pravda, život – nikto nemôže ísť k Otcovi, len skrze mňa“* (Jn 14:6).

Karate je šport sebaobrany, ktorý vychováva k sebadisciplíne a vytrvalosti. Na druhej strane bojovník so svojimi telesnými a duchovnými schopnosťami sa dostane nad ostatných a tak môže uplatniť svoje záujmy a tak sa stane egocentrickým človekom.

Tento pohľad sa časom môže stať životným štýlom. V tréningových halách sa uplatňuje tvrdá hierarchia, ktorá systém bojovníkov postaví na nútenú dráhu. Bojovník nižšieho stupňa musí sa obrátiť svojim druhom vyššieho stupňa úctou. Voči ostatným na nižších stupňoch však dá spoznať a pocítiť svoje práva. Toto formovanie života môže viesť charakterovým deformáciám a porúcham osobnosti. Pretože každú chvíľu je v bojovej pohotovosti, môže sa stať, že za každým rohom ulice a v každom človeku bude hľadať nepriateľa. Takto môže vzniknúť chorobná fóbia a časom aj agresivita. Jeden zo smerovaní karate má názov „*ikken hissatsu*“, to znamená „*jedným úderom zabiť*“. , To snáď najlepšie vyjadruje podstatu karate a vývoj jeho techník. Keď už hovoríme o bojových športov na sebaobranu, skôr by sa dalo odporučiť tie, ktoré nemajú spirituálne pozadie, ako napr. Krav Maga.

- Podobne ako karate, ani joga nie je len systém dýchacích a gymnastických cvičení, ale systém meditácií a opakovaní mantier, ktorý sa zakladá na náboženskej filozofii budhizmu a hinduizmu, skrze ktoré človek sa dostane do transcendentného spirituálneho stavu a bude schopný na nadprirodzené výkony. To znamená cestu, ktorú ľudia nasledujú cieľom spoznania v nich prebývajúceho „boha“, a ktorej cieľom je kontrola tela, ducha a duše, resp. strata identity a zjednotenie sa s univerzálnou identitou.

V indickej náboženskej tradícii cieľom jogy je prebudenie sily a energie spiaceho hada „kundalini“, ktorý sa nachádza na spodnej časti chrbtice. Podľa nich kundalini je prítomný v každom človeku, ktorého sa dá predstaviť ako trojmo stočeného hada, ktorý je bežne v pokojnom, symbolicky povedané navinutom stave. Jedným z cieľov jogy je toho hada kundalini zobudiť tak, že praktikant pomocou guruho, po určitom „processe očisťovania“, ho „odmotá“ a vypudí hore po centrálnych kanáloch jemného tela, kým počas svojho pohybu sa uvoľňuje. Stúpanie kundaliniho znamená skutočné prebudenie duchovnej energie. Toto prebudenie je potrebné robiť pod dozorom spirituálneho učiteľa, gurua, aby zabránil vzniku nekontrolovateľne prebúdžajúcich duchovných síl vo vedomí učňa. Totiž v určitých prípadoch, keď očisťovanie bolo zanedbané, hada „kundalini“ vyvoláva negatívna energia, táto prebudená sila sa stane akýmsi „*upírskym transformátorom*“ a to môže človeka dostať do nebezpečných situácií. Môže spôsobiť vážne zdravotné problémy a kriminalitu.

Cieľom jogy-kundalini je vyvolanie extázy (intenzívny stav podvedomej koncentrácie) vo vyšších duchovných sférach, počas ktorého subjekt a objekt prestane existovať. Tento stav sa dá dosiahnuť rôznymi meditačnými technikami.

- Mantra je náboženský termín, magická formula pochádzajúca z praxe hinduizmu a budhizmu v jazyku sanskrit (hlas, slabika, slovo, kratšia veta, resp. opakovanie slov). Môže to byť náboženský text, čarovná formulka, názvy hinduistických bohov (démonov) a ich vzývanie, mystická veta, ktorú praktikanti transcendentálnej meditácie alebo jogy dostanú, aby ich opakovali alebo nad nimi meditovali, hoci ich význam nepoznajú. Mantra slúži na to, aby osoba sa dostala do kontaktu s duchovným svetom. Podľa predstav východného myslenia mantra má účinnosť len vtedy, keď ľudia ju dostanú od autentického guruho. Pri vyslovovaní mantier pre lepšiu koncentráciu sa používajú modlitebné pomôcky podobné katolíckemu ružencu.

- **Meditácia.** Keď som počul o meditácii, som si myslel, že to je nevinné rozmýšľanie, uvažovanie o určitej téme. Bol som však šokovaný, keď som vo Wikipédii pod slovom „Meditácia“ čítal, že to nie je rozmýšľanie, pretože v meditácii človek sa vôbec nesnaží svoje myšlienky mať pod kontrolou. Jednoducho ich uvoľní a nechá, aby sa upokojili, a nechá, aby v procese objavovaní „hlbších úrovní“ svojej bytosti ho viedli vždy hlbšie. To potrebuje pevné odhodlanie, aby sa mohol oslobodiť od každej myšlienky, ktoré by jeho pozornosť vo svojom vedomí odvádzali. Cieľom meditácie je nájdanie duševného upokojenia.

Budhistická meditácia poukazuje na skrotenie a spoznanie vedomia. Najstaršie budhistické texty zachovali tieto najdôležitejšie meditačné techniky. Tieto techniky sa rozšírili v rôznej forme odovzdávania medzi učiteľom a ich učeníkmi. Pre budhistov meditácia znamená jednu z ciest k nirváne a osvieteniu. Jej cieľom na prvej úrovni je upokojiť svoje vedomie. Človek to môže dosiahnuť kontrolovaním svojho dýchania a koncentrovaním sa na sošku Budhu.

Transcendentálna meditácia je náboženský systém, ktorý svoje korene má v hinduizme. Počas meditácie veriaci neustále opakujú tajomné slovo (mantru), kým mozog údajne sa dostane na najnižší stupeň vedomia. Prebudená sila kundalini je taká istá ako pri joge. Podľa hinduistických škôl bez meditácie nie je možné poznanie. Meditácia prináša večné svetlo. Cvičením koncentrácie a meditácie myseľ bude taký čistý a priehľadný ako krištál. Boje o pozemské veci sa utíšia, honba za materiálnym ziskom a rýchlo dosiahnuteľné radosti budú vždy menej dôležité. Meditáciou človek presahuje vedomie tela a okúsi univerzálnu moc. Meditácia je tajomný rebrík k dosiahnutiu vyslobodenia (mókxa) z materiálneho sveta narodenia, smrti, starnutia a chorôb. Tajomný rebrík, ktorý vedie z omylu ku pravde, z nevedomosti k poznaniu, zo tmy do svetla, z nepokoja do stáleho pokoja. **To všetko skrze opakovanie mantry?!**

Zhrnutím toho všetkého, meditácia je úplne vyprázdnenie vedomia a rozmýšľanie o Veľkom Ničom. Popritom úplná pasivita a otváranie sa pre každú tmavú, nečistú duchovnú moc, ktorá cez mantry a sošky Budhu vnikajú do srdca a ducha človeka. To všetko v záujme prebudenia sily a energie hada „kundalini“. Kto je ten „starý had“? Ten, ktorý v Raji človeka nahovoril, aby jedol z ovocia jediného zakázaného stromu tým argumentom, že *„budete ako bohovia, ktorí vedia, čo je dobré i zlé!“* (1M 3:5).

Keď nemám pravdu, tak sa ospravedlňujem, prosím o odpustenie, a prosím Vás, zabudnite na všetko. Ale keď mám pravdu, je hodné uvažovania, či sa oplatí hazardovať s pokusmi týchto východných náboženstiev!

Mal som príležitosť zúčastniť sa niekoľkokrát pri službe vyslobodenia z moci démonov, keď od „tohto starého hada“ posadlí a potrápení ľudia na zemi v bolestiach, mukách – ako had – sa plazili, v křočoch sa krútili a hádzali, len preto, lebo v duchovnej realite prekročili Bohom určené hranice a *„jedli zo zakázaného stromu“*. To znamená, že len tak zo zvedavosti sa zúčastnili špiritistickej, okultnej činnosti, a tak svojho ducha pasívne otvorili pre cudzie, nečisté duchovné mocnosti, pre démonov, ktorí ich zákerne potrápili. Preto, lebo experimentovanie s duchovnými silami nie je hra! A za východnými náboženstvami sa tieto duchovne sily skrývajú! Najsilnejším dôkazom je efekt „kundalini“, ktorý je cieľom týchto praktík.

Nech je vďaka Bohu, mohol som byť svedkom aj toho, ako v mene Ježiša Krista Nazaretského prikazujúc týmto nečistým duchom, títo potrápení ľudia mohli byť vyslobodení a sa stretli s Kniežaťom Pokoja, ktorý povedal: „*Pod'ťe ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťažení, a ja vám dám odpočinutie.*” (Mt 11:28). „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam; nie tak, ako dáva svet...*” (Jn 14:27). „...*A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude strážiť vaše srdcia a vaše mysle v Kristu Ježišovi.*” (Fil 4:7).

Ako som spomínal, o meditácií som si myslel, že to je nevinné rozmýšľanie, uvažovanie o určitej téme. Podľa východnej meditácie to však nie je tak. Napriek tomu ja verím a vyznávam, že naše myšlienky je potrebné mať pod kontrolou. To preto, lebo nie je jedno, akým myšlienkam dáme priestor vo svojej mysli, v svojej hlave a vo svojom srdci. Keď totiž myšlienka sa v nás ujme, bude riadiť naše emócie, reči, skutky a celé naše chovanie sa. S myšlienkami je to tak ako s nebeskými vtákmi. Nemôžeme ovplyvniť ich lietanie, nemôžeme zabrániť tomu, aby nad našou hlavou prelietali, ale tomu môžeme a musíme zabrániť, aby na našej hlave urobili si hniezdu. My, kresťania, musíme strážiť svoje myšlienky. Často do našej hlavy spolu s dobrými, správnymi, pozitívnymi myšlienkami sa tlačia aj negatívne, nečisté a hriešne myšlienky. Preto ich musíme „roztriediť“ a oddeliť od správnych myšlienok. Nečisté myšlienky musíme ešte v zárodkoch odmietnuť. K rozsúdeniu týchto myšlienok skrze Svätého Ducha každý kresťan má (mať) schopnosť a k ich odmietnutú v mene Ježišovom má (mať) moc! Toto právo a moc pochádza z Božieho Slova. Keď satan Ježiša na púšti trikrát pokúšal, Pán Ježiš mu vždy odpovedal slovami Božieho Slova: „*Je napísané...!*” Takto satanova moc bola zlomená a odišiel. Preto píše apoštol Pavol: „*Slovo Kristovo nech prebýva vo vás bohato vo všetkej múdrosti...*” (Kol 3:16). Slovo Kristovo môže prebývať v nás vtedy, keď s ním denne sa krmíme. Jeden počítač dokáže produkovať len to, čo je v ňom nainštalované. Preto je potrebné Božie Slovo dobre poznať, s ním sa kŕmiť a ho aplikovať. V nás prebývajúce Slovo Božie skrze Svätého Ducha nás bude vyučovať, formovať a nám bude radiť. Boh vo svojom Slove hovorí, čo máme robiť vo svojej mysli: „*boríme úmysly a každú vysokosť, ktorá sa povyšuje proti známosti Božej, a **zajímame v plen každú myseľ do poslušnosti Krista.***” (2Kor 10:5). Na inom mieste: „*Prosím vás teda, bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie... nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale **sa premeňte obnovením svojej mysli, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia, to, čo je dobré, ľúbe a dokonalé!***” (Rim12:1-2).

Áno, je potrebné skúmať, čo je Božia vôľa, pretože – verím tomu, že – pre každého človeka Jeho vôľa je dobrá, správna a dokonalá. Tá najlepšia! Preto sa neboj Božiu vôľu úprimne hľadať! Jeho vôľa aj pre Teba je tá najlepšia! Tá, ktorá prináša požehnanie pre Tvoj život. Len vtedy dokážeme tie rôzne myšlienky, ktoré sa tlačia do našej hlavy rozsúdiť, keď obnovením svojej mysli podľa Božieho Slova sa premeníme a naňho sa naladíme.

Napríklad, verím, že budeš so mnou súhlasiť, keď poviem, že ustarostenosť nie je správny spôsob zmýšľania. Dokáže veľmi potrápiť človeka. Boh má radu či recept aj na chorobnú ustarostenosť. Pán Ježiš nás povzbudzuje k smelej dôvere voči nebeskému Otcovi:

„Preto vám hovorím: Nestarajte sa o svoj život, že čo budete jesť alebo čo budete piť, ani o svoje telo, čím sa odeviete. Či nie je život viac ako pokrm a telo ako odev? Pozrite na nebeské vtáctvo, že nesejú ani nežnú ani nezhrmažďujú do stodôl, a váš nebeský Otec ich živí! A či ich vy o veľa neprevyšujete? A kto z vás starajúc sa môže pridať k veľkosti svojej postavy jeden lakeť? A o odev prečože sa staráte? Povážte poľné ľalie, ako rastú: nepracujú ani nepradú; a hovorím vám, že ani Šalamún v celej svojej sláve nebol tak odiaty ako jedna z nich. Ak teda poľnú trávu, ktorá je dnes a zajtra môže byť hodená do pece, Boh tak odieva, či azda vás nie o veľa viacej? Ľudia malej viery! Nestarajte sa teda a nehovorte: Čo budeme jesť? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čím sa zaodějeme? Lebo to všetko hľadajú pohania, a veď váš nebeský Otec vie, že to všetko potrebujete. **Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a to všetko vám bude pridané.** Teda nestarajte sa o zajtraší deň, lebo zajtraší deň sa bude starať o svoje veci. Dost' má deň na svojom trápení..” (Mt 6:25-34).

Aj apoštol Pavol píše o tom: „O nič sa nestarajte, ale vo všetkom modlitbou a prosbou s ďakovaním nech sa oznamujú vaše žiadosti Bohu. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude strážiť vaše srdcia a vaše mysle v Kristu Ježišovi. A ostatne, bratia, všetko, čo je pravdivé, čo je počestné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je ľúbe, čo je dobropovestné, ak je nejaká cnosť a keď nejaká chvála, **o tom premýšľajte!**” (Fil 4:6-8). Podľa prvého žalmu „Blahoslavený muž, ktorý nechodí podľa rady bezbožných, na ceste hriešnikov nestojí a na stolici posmievačov nesedí. Ale má záľubu v zákone Hospodinovom a **o jeho zákone rozmýšľa dňom i nocou.**”

Apoštol Pavol skrze Svätého Ducha nás napomína, aby sme si rozsúdili, akým myšlienkam dávame miesto vo svojej mysli: Ja vo svojich tichých chvíľach uvažujem, rozmýšľam a modlím sa. Keď vidím úžasnú krásu stvoreného sveta, krásnu modrú oblohu, alebo za krásnej letnej noci vidím na oblohe miliárd hviezd, keď vidím štíty Vysokých Tatier a mohol by som pokračovať... rozmýšľam sa o úžasnej múdrosti a moci Stvoriteľa a Jeho oslavujem. Nevymykám a nevyprázdňujem svoju myseľ, nerozmýšľam sa o „Veľkom Ničom“, ale o „Veľkom Niekom“, o veľkom Bohu, o jeho Slove, o Jeho pravdách. Preto by som chcel aj Teba poprosiť, drahý Čitateľ, rozmýšľajme sa o živote dôležitých otázkach, tak ako som tejto knihe zvolil názov: Úvahy o zmysle života“. Samozrejme, je potrebné myslieť aj na každodenné potreby života, pretože ešte žijeme v tomto svete. Rozmýšľajme sa teda o všetkom, „...čo je pravdivé, čo je počestné, čo je spravodlivé, čo je mravne čisté, čo je ľúbe, čo je dobropovestné, ak je nejaká cnosť a keď nejaká chvála, o tom premýšľajte.“

XIV. kapitola – O OKULTIZME

Okultizmus je súhrnný pojem tajných náuk a praktík založených na viere v skryté nadprirodzené sily a duchovný svet. Zahŕňa v sebe širokú paletu veštických a čarodejských praktík a ezoterických názorov. Slovo pochádza z latinského „*occultus*“, ktoré má význam „skryté“, „tajné“, „tajomné“. Okultizmus teda sa zaoberá takými skrytými náukami a praktikami, ktoré sú mimo prirodzeného ľudského poznania a ktoré ani Boh nezjavil ľuďom.

Gréckeho slova „*apokryf*“ je tiež: „skryté“. Je na zamyslenie, že popri overenými autentickými biblickými knihami existujú aj tzv. apokryfické knihy a, popri evanjeliách sú aj apokryfické evanjelia, ktoré sa nedostali do Biblie, pretože nemajú na sebe pečať Božieho autorstva a inšpirácie Svätého Ducha.

Prečo je to, že ľudí vždy viac zaujíma to, čo je skryté, tajné a zakázané? Prečo je to, že mnohí, ktorí rozširujú vytrhnuté časti z apokryfických evanjelií, snáď ešte ani raz neprečítali Bohom inšpirované autentické evanjelia? Prečo je to, že fantáziu človeka vždy viac vzrušujú a zamestnávajú tajomné a zakázané veci?

Ako sme už to v 1. kapitole prejednali, mnohí obviňujú Boha z toho, že pre človeka zakazuje poznanie a preto zakázal Adamovi a Eve v raji jesť zo stromu poznania. V raji bolo veľa stromov s rôznym krásnym ovocím a len jeden strom bol zakázaný, strom poznania dobrého a zlého. Prečo Boh zakázal ovocie tohto stromu? Z lásky. Pretože vedel, že ovocie tohto stromu škodí človeku.

Čo je príčinou toho, že vždy to zakázané je vzrušujúce? Prečo sa točila Eva okolo zakázaného stromu? Prečo je to, že aj detí najviac zaujíma ten „zakázaný šušlík“? Prečo vždy to zakázané štekli, vzrušuje fantáziu človeka? Rodičia malým deťom zakazujú niektoré veci v ich vlastnom záujme. Dieťa sa môže dostať do nebezpečných situácií, keď napríklad začne kutrať „po skrytých veciach“. Vyškriabe sa na skriňu alebo vypáči elektrickú zásuvku. Preto rodičia mu vymedzia priestor, kde sa môže bezpečne hrať. A keď dieťa v niečom nemá istotu, sa opýta: „*Môžem to chytiť?*“ – a prijíma aj eventuálnu zápornú odpoveď. Môže to zle skončiť, keď dieťa je tvrdohlavé a ide za svojim rozumom. Ešte horšie je, keď sa od cudzieho človeka opýta, čo môže a čo nie. Cudzí človek, ktorí dokonca môže byť rodičovým nepriateľom, totiž môže zlomyseľne povedať: „*len kludne šprtaj do zásuvky, nič sa ti nestane! Vidiš, veď ani televízoru sa nič nestane, keď ju zastrčia do zásuvky! Dokonca získaš nové skúsenosti, ktoré ti rodičia zakázali!*“

Však, to všetko je známe od začiatku Biblie? Satan, ten večný nepriateľ Boha a človeka, ktorý je otec lží a vrah od počiatku tak isto ponúkol získanie nových skúsenosti človeku s tým zasľúbením, že „*otvorí sa vaše oči, a budete ako bohovia, ktorí vedia, čo je dobré i zlé.*“ Z tohto „zasľúbenia“ sa uskutočnilo len toľko, že „*sa otvorili oči obidvoch, a poznali, že sú nahí.*“ (1M 3:4-7). Tá nová skúsenosť v ich živote bola tá, že prvýkrát okúsili hanbu a strach, potom následne všetky zlé veci. Získanie zakázaného poznania neprísnelo nijaký dobrý výsledok. Získanie zakázaných poznání ani teraz neprinesie žiadny dobrý výsledok, aspoň na dlhej trati. Je to nejako tak ako s drogami: „*Prvá dávka je zadarmo!*“ Ale za ostatné budeš musieť platiť – nemilosrdne a celý život!

Určite nie je neznáme pre váženého Čitateľa, že duchovný svet sa delí na dve veľké skupiny. To nie je skrytá, okultná vec, lebo o tomto Biblia legálne a jasne hovorí. Teda to nie je okultná veda! Na jednej strane stojí svätý Boh a Jeho anjeli, a na druhej strane satan spolu so svojimi padlými anjeli a démonmi, ktorí spolu s ním sa vzbúрили proti Bohu a boli vyhodení z nebeských sfér. Oni sú nečisté, zlé, duchovné bytosti mocností temnosti.

Biblia nehovorí o vílach, o morských pannách, o čertoch a anjelikoch a pod. Tie sú rozprávkové bytosti, ktoré sa dostali aj do ezoteriky. Myslím si, že súhlasíš so mnou, že to, čo Biblia hovorí o duchovnom svete, to nie je rozprávka, ale reálna skutočnosť. Diabol nie je nejaká červená groteskná figúrka s kozími rohmi, kopytami na nohách a veľkými vidlami. Ani okultné prejavy nie sú ilúziami, ale sú reálnymi vecami.

Ale tak ako neviditeľný duchovný svet sa delí na dve časti, tak isto aj nadprirodzené prejavy pochádzajú z dvoch rôznych prameňov. Buď sú Božími prejavmi a zjaveniami skrze dary (charizmy) Svätého Ducha, alebo ich napodobneniny, satanský klam.

Ako som už spomínal, satan bol stvorený ako jeden z hlavných anjelov, ktorého službou bolo vedenie nebeského uctievania. Pre vzburu a svoje sebazbožňovanie bol zavrhnutý a vyhodený z nebeských sfér spolu jednou tretinou anjelov, ktorí sa k nemu vo vzbure pridali. Jeho bezuzdná túžba po sláve ani doteraz neprestala. Aj teraz túži po tom, aby ľudia namiesto Boha jeho uctievali. Preto všemožne sa usiluje ľudí odvádzať od živého Boha. V záujme toho – ako som už povedal – na jednej strane skrývajú sa za modloslužbu nechá sa uctievať, a na druhej strane sa snaží imitovať a falšovať Božie nadprirodzené prejavy.

O Božích nadprirodzených prejavoch Biblia hovorí ako o daroch Svätého Ducha, ktoré boli dané na budovanie Cirkvi. Taký dar je napr. proroctvo, účinná modlitba viery za nemocných, dar múdrosti, dar poznania či zjavenia Božích tajomstiev skrze Svätého Ducha atď. (1Kor 12:7-11). Tieto dary Boh dáva svojim deťom za účelom služby. Boží služobníci, ktorých Boh obdaroval týmito charizmami, sú skrze vieru v Ježiša Krista znovuzrodení ľudia, ktorých životy sprevádza aj ovocie Svätého Ducha, ako láska, radosť, pokoj, pokora, krotkosť, dobrotá, dobrotivosť, vernosť, nezištný obetavý spôsob života, Kristov charakter (Gal 5:22). Pretože strom sa pozná po ovocí! (Mt 7:15-20). Títo svoju službu nekonajú pre ziskuchtivosti, ale z nezištnej lásky, Nie na slávu ich osoby, ale na slávu Ježiša Krista. Druhým poznávacím znakom pravých prejavov darov Svätého Ducha je, že všetko sa deje biblickým spôsobom, podľa Biblie a v jej duchu. Nie spôsobom poverčivých hokus-pokusov, zaklínadiel a používaním rôznych pomôcok.

Teda, satan sa snaží napodobňovať a falšovať aj dary Svätého Ducha skrz rôzne druhy okultizmu. Tieto falzifikáty sú populárnejšie preto, lebo nevyžadujú od človeka pokánie, znovuzrodenie a dajú sa praktizovať hocijakým životom. Ale aké sú dôsledky?

Účasť na okultizme hocijakej formy otvára bránu pre zlé duchovné bytosti, pre démonov, ktorí zákerne potrápia človeka. Často sú to populárne knihy a filmy, ktoré sprostredkujú Bohom zakázané informácie, ako veštenie, horoskopy, rôzne rituály, mediálne stavy atď. Horkým ovocím zaobranie sa okultnými vecami najčastejšie sú psychického razu: chorobný strach, depresie, mánia prenasledovania, nočné mory, halucinácie, nenávisť voči sebe a iným, nutkania na samovraždu, agresivita, vzburá proti všetkému atď. Avšak často môžu spôsobiť aj psychosomatické ochorenia. Teda určité informácie nie náhodou majú pečať okultného či apokryfického charakteru.

Drahý Čitateľ! S láskou Ťa prosím, nezaoberaj sa ani nekoketuj s tými okultnými praktikami. A keby si už v minulosti tak počínal a máš problémy, alebo niekto z Tvojich príbuzných či detí, vyhľadaj pomoc! Radostná správa je, že POMOC EXISTUJE! A táto pomoc je zadarmo. Je to dar Božej milosti v Ježišovi Kristovi!

Oblasti okultizmu:

Okultizmus teda je súhrnný pojem tajných, mystických náuk a praktík, ktoré používajú nadprirodzené sily stojace v opozícii s Božím kráľovstvom. Okultizmus má viac oblastí, medzi ktorými je veľa podobností a vzájomných prekrývaní sa.

- **Povera.** Možno, povera sa „oficiálne“ nezaraduje medzi okultné „vedy“, avšak v duchovnom zmysle tiež patrí do tejto kategórie. Poverčivosť je najviac rozšírená viera, lepšie povedané mylná viera, domnienka, ktorá má hlboké korene v ľudovej tradícii. Šíri sa a prechováva ústnym podaním z generácie na generáciu. Je to magická predstava, ktorá predpokladá účinkovanie nadprirodzených síl a za udalosťami vidí ich súvislosť v skutočnosti s neskutočnými vecami. Táto predstava nie je len viera, ale aj činnosť podľa „pravidiel povery“, v záujme dosiahnutia nádejného šťastia, alebo v záujme vyhnutia sa hroziacim nešťastiam.

Príčinou poverčivosti je nevedomosť (absencia poznania pravdy), dôverčivosť, neistota a strach. Už aj Cicero chápal poverčivosť ako strach duše zapríčinený hrôzostrašnými nadprirodzenými silami.

Je všeobecne známe, že v tzv. „tmavom“ stredoveku ľudia ešte nemali možnosť čítať Bibliu. Takmer každý veril v kúzelnú moc mystických „ľudových“ tradícií, v existenciu čarodejníc, stríg a bosoriek a v najnemožnejších poverách. Napríklad, keď jedna šľachtická žena zomrela, služobníci museli obísť celý dom a vyprázdniť každú nádobu, v ktorej bola voda, aby duša zomrelej ženy náhodou sa neutopila. Zazretie padajúcej hviezdy alebo krúžiaceho supa znamenalo, že pre tú osobu sa približuje smrť. Verili, že kto v noci začul zavýjanie vlka, do rána môže zmiznúť.

Čo vyvolávalo v ľuďoch stredoveku, že tieto hlúposti brali vážne? V čase epidémií väčšina detí sa nedožila vek dospelosti. Rôzne prírodné katastrofy, požiare, záplavy spustošili a celé osadlosti vytreli z povrchu zeme. Neboli poisťovacie spoločnosti ani iné ustanovizne, ktoré by zabezpečili minimálnu bezpečnosť života. Poverčivosť dávala možnosť k tomu, aby človek nejakým spôsobom spracoval fungovanie sveta, aby uvoľnil utláčajúci pocit neistoty a zároveň umožnil prenos zodpovednosti za nešťastné udalosti, na duchov a iné nadprirodzené bytosti.

Väčšina ľudí žijúcich v dnešnom „civilizovanom“ svete, ktorí sa považujú za moderných a osvietených, sa dobre zasmieja nad týmito stredovekými hlúposťami a sa pýta, že ako mohli ľudia brať vážne toľko nerozumností? Skôr než by sme sa posmievali našim predkom, oplatí sa porozmýšľať nad tým, či dnešný človek oproti nim v čom je iný? Prečo vloží svoju dôveru tak isto za určité okolnosti tiež do povier?

Poverčivosť stredoveku žije ďalej nezávisle od všelijakých výdobytkov technickej revolúcie. V tejto „hre dôverčivosti“ sa zúčastňujú aj vysoko vzdelaní ľudia. Ešte aj dnes, v 21. storočí, vo svete vymožeností modernej vedy a techniky! Prečo sú ľudia náchylní k poverčivosti? Prečo sa boja piatku 13-ho? Prečo klopkajú pre svoje šťastie alebo prečo sa snažia obísť čierne mačky? Prečo si myslia mnohí, že podkova a iné talizmany môžu pomôcť, štvorlístok alebo kominár prinášajú šťastie? Samozrejme len vtedy, ak chytíš a trikrát poplúješ gombík na svojich šatách. Keď nenájdeš gombík, máš smolu.☺ To, že niekto koná podľa pravidla povery, neznamená, že to pravidlo funguje, len to, že človek tomu verí. A povera je viera, lepšie povedané, falošná, mylná viera.

Prečo je to, že v niektorých budovách pri číslovaní poschodí vynechali trináste (napr. moderné sídlo BMW v Mníchove)? Po 12.-om poschodí nasleduje hneď 14. posch., aby poverčiví ľudia sa nedostali do stresovej situácie. Keď aj niekde je 13. poschodie, tak tu umiestnili napr. vzduchovú techniku. Vynechanie čísla 13 sa vyskytuje aj v hoteloch, v lietadlách na očíslovanie sedadiel, alebo kabín luxusných lodí. Na viacerých amerických letiskách nie je vstupná brána s číslom 13, ani na autách pretekov Formuly 1 štartovacie číslo 13 preto, lebo v minulosti niektorý pretekár už s číslom 13 mal smrteľnú nehodu.

Prečo je to, že napr. jedna mladá matka s radostným úsmevom ukazuje kamarátke svoje malé dieťa v kočíku, a trocha s hrdosťou hovorí: „*Krásne rastie maličké!*“ Potom na je tvári prebieha tmavý tieň, potom trikrát zaklope na stole zo spodku smerom hore (alebo na svojej hlave) a rýchlo celkom bez zmyslu pridáva: „... *aby som nezakríkla!*“ Hoci je moderná a múdra žena, ... a predsa! Nechce zakríknúť svoje šťastie, aby neprivolala proti sebe hnev osudu či nejakých nepriateľských duchovných mocností!

V iných prípadoch matky chránia svoje deti od „bitia s očami“. Iní sa boja zarieknutí, prekliatí a proti nim rôznymi spôsobmi sa snažia chrániť. Mnohokrát sa obracajú k veštyniam, ktoré za slušný honorár odstránia z nich kliatbu. Samozrejme, u veštkyne sa dá objednať aj posielanie kliatby na iných ľudí. Keď ťa v láske niekto podviedol, keď ťa oklamali alebo sa hrali s tvojimi citmi, „kňazná“ je k tvojim službám, aby poslala na dotyčnú osobu kliatbu „lásky“.

V poslednej dobe sú móдне červené náramky z vlny. Táto „povera“ pochádza z tibetského budhizmu a hinduizmu, ktoré tak poznajú červenú niť ako symbol ochrany. Náramok slúži na to, aby vzdialil prekliatie. Treba ho nosiť až kým sa úplne nerozpadne. Neslobodno ho dať dole ani pri kúpaní sa. Náramok síce neodstráni už existujúce prekliatie, len chráni nositeľa, aby neprišli naňho ďalšie!

Viete, čo je za tým všetkým? Ten tajný strach, ktorý hlodá v hĺbke srdca človeka, že vraj určití duchovia závidia človeku jeho radosť a šťastie. A tá pradávna predstava, že proti nim, resp. proti zlému osudu zaklínadlami či čarovnými formulkami alebo nejakou magickou činnosťou sa dá ubrániť. Žiadna učenosť, vzdelanosť a vedomosť moderného človeka nestačí k tomu, aby bol oslobodený od pohanských fóbií, ktoré sa skrývajú v hĺbke jeho duše. Osvietený a predsa poverčivý! Milióny takto žijú! Mnohí z nich sa považujú za takých múdrych, že ani v Boha neveria. Avšak jedna hrdzavá podkova, ktorú si pripevnil na nárazník svojho auta, alebo malý talizman, čo dali na krk jeho dieťaťa, nedovolí odstrániť ani za svet, pretože to by privolilo nešťastie.

Nespočetné veľa ľudí žije takto v putách všelijakých povier. Vzdelaní a nevzdelaní, nábožní a náboženstvu sa vysmievať... Niektorí, kto otvorené povedal, že neverí v nič, ani v Boha ani v peklo, na okno svojho auta zavesil malú figúrku urobenú z vlny. Keď sa ho opýtali, že načo to je? Či to je len nejaká hračka? – odpovedal: „*Nie! To je môj talizman!*“ Hľa svoje šťastie zveril do rúk malej vlnenej figúrky!

Aký je rozdiel medzi biblickou kresťanskou vierou a poverčivosťou?

Tacitus rímsky historik kresťanstvo považoval za „nebezpečnú poveru“. Väčšina ateistov aj dnes má taký istý názor a hovorí, že aj kresťanstvo je povera. To v prvom rade závisí od toho, čo rozumieme pod kresťanstvom. Ak za kresťanstvo považujeme rôzne kultické, úkony, ako napr. používanie ruženca, uctievanie ikon, relikvií, bozkávanie krucifixa, prežehnávanie sa, ceremoniálne kadenie, posvätenie veľkonočnej šunky, pálenky so svätenou vodou, krst malých detí (aby nezomrel bez toho!), posledné pomazanie (aby nezomrel bez toho!), rôzne pohrebné rituály, kult mŕtvych atď., tak majú pravdu! Tieto veci sú všetky pozostatky pohanských povier, ktoré boli prenesené do „kresťanstva“, a tak v ničom sa nelíšia od pohanských povier.

Biblické kresťanstvo však je niečo úplne iné! Nezakladá sa na rôznych rituálnych skutkoch, ani na strachu od vrtochov osudu ani na strachu od Božieho hnevu, ale na vzťahu s milujúcim Bohom a dôvere s Ním. Je úžasné vedieť, že Všemocný Boh je mojím milujúcim nebeským Otcom! Je dobré vedieť, že nie som hračkou v rukách náhodného osudu, ale môj život je v rukách môjho milujúceho nebeského Otca! Je dobré vedieť, že On má dobré plány pre môj život! Je úžasná táto istota a bezpečnosť! Je dobré vedieť, že nie som vystavený nebezpečenstvám čiernych mačiek, piatku 13, kuvikaniu sovy, zavýjaniu vlkov ani padajúcich hviezd ani kliatby a zarieknutí. Je dobré, že nemusím sa báť nijakých poverčivých predzvestí! Ale aj to, že moja blaženosť nezávisí od náhodného šťastia (nájdení štvorlístku alebo podkovy), ale od Božej milosti. Aj to je dobré vedieť, že na mňa nemá moc žiadna kliatba! Krv Pána Ježiša ma oslobodila od každého prekliatia! Kým som žil bez Neho, pre moje hriechy som bol pod prekliatím. Spod tohto prekliatia človeka vyslobodiť nemá moc žiadna ezoterická kňazná, žiadne náramky či iné predmety. To všetko je klam diabla a dobrý obchod pre jeho služobníkov. Keď som však s mojimi hriechmi prišiel k Nemu v pokání a vyznával som svoje hriechy, On zobral zo mňa bremeno mojich hriechov a prekliatí. Pretože ich On vzal na seba už dávno a vyniesol na golgotský kríž. On sa stal zlorečením za mňa a On vytrpel trest za moje hriechy – preto žiadna kliatba nemá na mňa nijakú moc!

Určite, každý pozná biblický príbeh o „Balámovej oslice“ (4M 22.-24. kap.). Balák, moabský kráľ za bohatú odmenu najal „proroka“ Baláma, aby prekliat izraelský ľud. Baláma lákala bohatá odmena, ale po ceste, keď od Boha dostal tvrdú lekciu – Boh otvoril ústa jeho oslice, ktorá prehovorila ľudským hlasom – nakoniec ani po viacerých pokusov, nemohol Izraelu zlorečiť len dobrorečiť. Medzi ostatnými povedal toto: *„Čože by som zlorečil tomu, komu nezlorečí silný Boh?! A čo by som vylieval hnev na toho, na koho sa nehnevá Hospodin!? Keď On dobrorečil, ja toho neodvrátim. Ten, kto ti bude žehnať, bude požehnaný; a kto by ti zlorečil, bude zlorečený!“*

Kráľ Dávid v 109. žalme takto sa modlí: *„Nech oni (mi) zlorečia, ale ty (mi) dobroreč!“* – ... ale Ty ma požehnaj! Ľudia môžu na mňa sypať kliatby, ale to stratí svoju moc, pretože som požehnaným Božím mužom (človekom). Aj Ty, keď patríš Pánovi. Každá kliatba stratí svoju moc v živote tých, ktorí sú ukrytí v Ježišovi Kristovi. Krv Pána Ježiša je ochrana a moc proti každej zlej moci satana.

Keď Boh skrze Mojžiša vyslobodil izraelský národ z egyptského otroctva, faraón ich nechcel prepustiť, pretože pre Egyptanov znamenali bezplatnú pracovnú silu. (Tento príbeh je napísaný v prvých kapitolách 2. knihy Mojžišovej). Boh poslal na Egypt 10 rán, ale srdce faraóna zostalo zatvrdnuté. Poslednou ranou bola smrť všetkých prvorodených. Boh však učinil rozdiel medzi prvorodenými Izraelitov a prvorodenými Egyptanov. Nariadil, aby po rodinách zabili ročného barana, spolu zjedli večeru Paschy a krvou barana nech pokropia zárubne a vejáre dverí. To bolo znamením pre anjela, ktorý v tej noci vykonával rozsudok smrti. Anjel obišiel domy, ktoré boli pod ochranou krvi baránkovej, avšak tam, kde toto znamenie nebolo, na domoch Egyptanov, v tej noci každý prvorodený zomrel. Avšak tento anjel tak isto by bol zabil aj izraelských prvorodených, keby niekto bol vyšiel z domu do tmavej noci, pretože by nebol zostal pod ochranou krvi baránkovej.

Tento príbeh má veľký význam pre mňa a pre každého, ktorého srdce – skrze vieru – je očistené krvou Pána Ježiša. Títo sú pod ochranou krvi Božieho Baránka. Satan nemá právo škodiť tam, kde vidí Ježišovu krv, pretože táto krv mu pripomína Ježišove víťazstvo na kríži Golgoty, Jeho slávne vzkriesenie a tým aj svoju porážku. Satan je porazený nepriateľ! Pán Ježiš ho porazil. To je skutočnosť, pravda, ktorá vyslobodí a dáva istotu a bezpečie pred každým strachom povery a prekliatia.

Na poverčivosť sú náchylní dôverčiví ľudia, ktorí sú plní strachu a neistoty. Pretože, žiaľ, nepoznajú pravdu, každé „držadlo“ im vyhovuje, ale ani jedno nedáva pravý pokoj a istotu. Povera je pre nich akýmsi chvíľkovým bodom záchyty do nepredvídateľných situácií. Náhrada viery, alebo skôr náhradné náboženstvo. Ich náboženstvom je povera! Pán Ježiš v tzv. „kázni na hore“ vieru a dôveru v Neho prirovnáva k staviteľovi, ktorý svoj dom stáva na stabilné základy, na pevnú skalú. Keď On je pevným základom nášho života, nemáme dôvod na strach a obavy. Dom postavený na skalú, vydrží každú skúšku, kým dom postavený na piesok v búrkach života sa zrúti ako dom z kariet. Koľko nešťastných ľudí je, ktorí boli/sú odkázaní na psychiatrické liečenie, pretože základom svojho života si zvolili poveru, veštby a rôzne iné okultné praktiky! Ty si zvol' SKALU!

- **Špiritizmus.** Špiritizmus je jedna vetva okultizmu (latinské „*spiritus*“ = duch). zaoberá sa s duchovnými javmi a rituálmi, ktoré sú v spojitosti s duchmi. Stúpenci špiritizmu sa nazývajú špiritisti. Špiritisti sa snažia dozvedieť skryté veci od rôznych duchov. V predstavách ľudí od pradávna žije viera, že duchovia zomrelých ľudí (mátohy) sa môžu zjavovať. V primitívnych náboženstvách je častý jav vyvolávanie mŕtvych a iných duchov, to je nadviazanie spojenia s duchmi. Spôsoby sú rôzne. Bežne sa do deje na rôznych rituálnych seansách, skrze duchovne senzitivnú osobu sa dostane do mediálneho stavu, do tranzu a skrze ňu sa duchovia prejavujú. Vyvolávanie duchov a spytovanie sa mŕtvych Biblia prísne zakazuje (2M 22:18, 3M 19:31, 20:6,27, 5M 13:1-5, 18:10-12, Iz 8:19).

V IX. Kapitole sme už hovorili o viere v sťahovanie duchov, podľa ktorej duchovia zosnulých sú medzi nami, a občas sa zjavujú živým. Podľa niektorých blúdia vo svete, podľa iných prichádzajú z ríše mŕtvych na návštevu. Mnoho ľudí údajne, má pravidelnú návštevu z duchovného sveta, a mnohí – tiež údajne – sa rozprávajú so svojimi zosnulými príbuznými, najmä, keď urnu s ich popolom držia doma. Iní z tohto dôvodu často chodia do cintorína. Sú však aj špecialisti na vyvolávanie duchov mŕtvych. Tí sú špiritisti.

Aj o tom sme hovorili, že podľa Biblie duchovia mŕtvych sa nachádzajú na dvoch, od seba oddelených, miestach, odkiaľ nie je možné prechádzať na druhé miesto ani sa vrátiť na Zem. Ani duchovia zosnulých svätých nemôžu sa zjavovať na Zemi! **Ani duch Panny Márie!!!** Oni sú u Pána, odkiaľ nemôžu prísť na Zem. Keď je to tak, je na zamyslenie, aké duchovné bytosti hovoria k médiám? S akými duchmi nadväzujú kontakt a komunikujú špiritisti? Akí duchovia sa im zjavujú v mene a v podobe zosnulého? Je nutné povedať, že tieto javy, aj zjavenia „svätých“ je nebezpečným klamstvom nečistých duchovných bytostí, démonov! Aj vtedy, keď to praktizujú cirkevnými autoritami uznaní ľudia (ako väčšinu zo „zjavení Panny Márie“), dokonca, aj keď to robí samotný pápež. Napríklad, v roku 1994 Cyril a Metod boli pápežom Jánom Pavlom II. vyhlásení za orodovníkov, za patrónov celej Európy. **Ja sa pýtam:** Kedy to s nimi pápež prekonzultoval? Kedy im to nariadil, alebo ich o to požiadal? Akým spôsobom s nimi (mŕtvymi) nadviazal kontakt? Súhlasili? Prijali túto úlohu orodovníka? Akým spôsobom? Nehraničí toto so špiritizmom, čo Biblia prísne zakazuje? Biblia hovorí: „*A nie div, lebo ved' sám satan sa pretvaruje na anjela svetla.*“ (2Kor 11:14).

Prečo Boh v Biblii zakazuje špiritizmus? Z Lásky! On vie, že za týmito praktikami sa skrývajú nečisté démonické mocnosti, a nadviazanie kontaktu s nimi skrýva v sebe veľké nebezpečenstvá. Na jednej strane zabraňujú poznaniu živého spoločenstva s Bohom, a na druhej strane skôr či neskôr spôsobia vážne psychické problémy, skrze ktoré démoni človeka dostanú na psychiatriu, ba často zaženú aj do samovraždy.

- **Veštenie, predpovedanie budúcnosti** rôznym spôsobom: veštenie z ruky, z kariet, z krištáľovej gule, zo spodku kávy, pomocou kyvadla, jasnovidectvo atď.

Nebezpečenstvá veštenia: Je potrebné si uvedomiť, že ako pri každom druhu okultizmu, aj pri veštení účinkujú nečisté, zlé, satanské duchovné mocnosti. Veštiaca osoba (veštica) je médiom, sprostredkujúcim kanálom týchto duchov, ktorá so svojimi schopnosťami veštiť – žiaľ, poľutovania hodným spôsobom – sa zasvätila službe satanovi. Tak isto aj osoba, ktorá si dá veštiť, otvára bránu v svojej duši pre týchto nečistých duchov a sa dostane do ich moci. Keď si vypočuje veštbu a ju prijíma, aj nechtiac tie predpovede berie na vedomie, ktoré začnú účinkovať a tak sa osoba otvára pre ducha zvodu a pre démonické aktivity.

Počul som jeden príbeh o dvoch dievčatách gymnazistkách, ktorým cestou domov zo školy jedna veštica ponúkala svoju službu. Jedna dievčina bola veriaca a tak túto ponuku rozhodne odmietla. Tá druhá však – či už zo zvedavosti alebo zo žartu či hry – súhlasila a veštica jej povedala, že o rok zomrie, čo aj skutočne sa stalo. Netvrdím, že tento príbeh je naozaj pravdivý, ale dovoľím si tvrdiť, že je veľmi typický. Mnoho z veštieb sa naplní. Keby sa nenaplnili, veštkyne, ktoré dnes majú živnostenský list, boli by nezamestnané alebo by hľadali iné zamestnanie. Totiž, keď sa nenaplní to, čo predpovedá, „zákazník“ by sa sklamal a nešiel by viac k nej. Preto, že veštenie je činnosť, ktorú nie je možné reklamovať a samozrejme ani zaručiť. Ten, ktorý sa podrobí vešteniu, zoberie na seba riziko, že to, čo mu sľúbili, eventuálne sa nenaplní. Nieкто povedal, že každý, kto za takéto „služby“ platí, zaslúži si, aby bol oklamáný ☺.

Ale prečo sa naplní veštba? Preto, lebo veštkyňa naozaj všetko vie o človeku? Pozná minulosť, prítomnosť aj budúcnosť svojho klienta? Schopnosť veštenia nepochádza od nej, ale od nečistých duchovných bytosti, ktoré sa skrže ňu prejavia. Samozrejme, keď sa jej na to opýtaš, oná za každú cenu to bude popierať, pretože si neuvedomuje, akým mocnostiam môže vďačiť za svoje vešdecké schopnosti. **Treba si uvedomiť aj to**, že démoni, ktorí skrže veštkyne a médiá pôsobia, sú veľmi inteligentné bytosti. Vedia o „trocha viac“ než my ľudia. Démoni vedia veľa o ľuďoch, najmä o tých, ktorí nepoznajú Pána Ježiša. Veď sú to práve oni, ktorí ľuďom tak zamotávajú životy. Oni sú príčinami sklamaní sa v láske, oni sú podnecovatelia rodinných sporov a „milostných trojuholníkov“, rozvodov, finančných problémov atď. Nie preto sa neodporujúce ísť za vešticou, lebo to, čo vie povedať, nie je pravda, ale preto, lebo to, čo vie povedať, aj môže byť pravda. O to sa postarajú démoni. Ľudia, ktorí sa hlbšie ponorili do okultizmu, šamani, kňazi voo-doo, praktikanti čiernej mágie, majú taký zmluvný vzťah so satanskými mocnosťami, že pre naplneníu ich preklatí a veštieb môžu posielat' démonov, ktorí vykonávajú príkaz, pôsobiť škodu alebo aj smrť pre obeť.

Vrátim sa k tej dievčine z gymnázia. Prečo sa naplnila u nej tá osudná veštba? Nie preto, lebo veštkyňa hovorila pravdu! Nie preto, lebo to ona vedela a dopredu to predpovedala. Nie preto, lebo veštkyne majú pravdu! Dievčina mohla predísť tragédie! Verím, že veštba sa naplnila predovšetkým preto, lebo otvorila dvere v svojej duši démonickým mocnostiam a dostala sa do ich moci. Keď si vypočula veštbu, aj nechtiac jej privlastnila význam. Pod jej vedomím sa motala myšlienka a strach, ktoré nedokázala odmietnuť. Verím, že keby bola odmietla, nenaplnili by sa slová veštkyne. Žiaľ, nedokázala znepokojujúce myšlienky odmietnuť, pretože nemala k tomu duchovnú silu. Pretože nepoznala Pána Ježiša, v mene ktorého by sa mohla postaviť a odolať zlým myšlienkam, strachu a „trkotaniu“ démonov, ktorí akoby sedeli na pleci človeka a ako papagáj, neustále hučia do uší človeka tie zlé, pokúšajúce myšlienky. Ich zamlčať a odohnať sa dá len v mene Ježiša Krista. Tak ako plynuli týždne a mesiace, ako sa priblížil čas, dievča určite viac a viac sa dostalo do stresových situácií, kým nakoniec jej nervy a zdravie sa úplne zodrali.

Druhá dievčina bola znovuzrodená kresťanka, ktorá nepovolila pokušeniu. Tak ako som to spomínal pri príbehu vyslobodenia Izraela z egyptského otroctva, ona „zostala v dome“, pod ochranou krvi Baránkovej. Neotvorila dvere pre nepriateľa. Je to veľké upozornenie aj pre nás, pretože každý, kto „vychádza z domu“, seba vystavuje nebezpečenstvu. Každý, kto si dá veštiť, alebo dobrovoľne sa zaoberá s niektorým druhom okultizmu, odchádza spod ochrany Božej ruky a vydáva sa nepriateľovi.

Veštenie je v našich dňoch prosperujúcim biznisom. Veštec/veštkyňa sám/sama sa rozhoduje, koľko si vypýta za veštenie, za odstránenie kliatby, za list prekliatia atď. veštkyne vždy viac sa množia. Ponúkajú svoje služby nielen vo svojich veštiarňach, ale aj cez TV, internet a cez rôzne iné médiá. Teda, práce majú hojne. Preto, lebo diabol sa postará o to, aby ľudia mali problémy a vo svojich problémoch nehľadali Boha, ale jeho (satanových) služobníkov.

Veštenie je prosperujúcim biznisom aj preto, lebo ľudia sú zvedaví. Často, len tak zo zvedavosti si prečítajú horoskopy, obrátia sa k špiritistom, veštkyňiam, lebo chceli by sa niečo dozvedieť z budúcnosti. Chceli by vedieť, kto bude ich životný partner, koľko budú mať detí, čo prinesie osud v budúcnosti, aké nebezpečenstvá číhajú na nich atď. Paradoxne práve preto, aby svoj, podľa ich viery vraj, nezmeniteľný osud nejakým spôsobom predsa zmenili, alebo urobili opatrenia v záujme vyhnutia sa nepriaznivým prognózam.

Vedeli ste, že aj Facebook vie „veštiť“? Je na FB viac aplikácií, ktoré jedným kliknutím odpovie na položenú otázku. Napr.: „*Čo čaká na teba v roku 2017?*“. Ba s hrôzou som zbadal, že ponúka odpoveď aj na takúto otázku: „*Ako a kedy zomrieš?*“ Je to strašné!!! Mysli na dievča z gymnázia!

Len jedno kliknutie!!! Ale nielen na FB. Je veľa takých ezoterických strán na webe, ktoré sú takmer „vševediace“. Tak ako had povedal Eve: „*Budete ako Boh, vševediaci! Budete bohovia!*“

Mimochodom Facebook nikdy nevešti nikomu zlé, len dobré. Vždy len dobré veští... potom príde sklamanie! Predpovedá ti ešte aspoň 100 rokov života. Dokonca vie ukázať ako budeš vyzeráť za 50 rokov. Keď si vševeriaci a dôverčiví človek, môžeš sa dozvedieť aj to, že „*Čo – kto si bol vo svojom predošlom živote?*“ Ako aj to, že „*Čo je tvoja najväčšia potreba?*“ Na túto otázku bežne každému odpovedá rovnako: „*Vyhrať hlavnú výhru na lotérii!*“ Alebo, keď chceš vedieť „*Čo máš vo svojom srdci?*“, aj to sa dozvieš. Vševediaci! Človek si môže myslieť, že to všetko je len zábava, avšak neveriteľne veľa ľudí týmto veciam vážne verí! Veľa zvedavých ľudí sa obracia na FB, hlavne ženy. Ale prečo? Ako Eva? – Dámy, neberte to za zlé, ale je pravdou, že kým muži sú racionálnejší, ženy sú senzitívnejšie. Myslím si, že sa nemýlim, keď poviem, že je oveľa viac veštkyň než veštcov. Ženy sú senzitívnejšie.

Facebook vie sa zališkať, ako zrkadlo Snehulienkinej macochy: „*Zrkadielko, zrkadielko, kto je najkrajší na tejto zemi?*“ A FB na to odpovie takto: „*Ty si najkrajšia/najkrajší!*“ Odpovie ti aj na otázku: „*Čo máš vo svojom srdci?*“, „*Aký máš charakter?*“ Porozpráva ti všetky tvoje dobré vlastnosti. Ba, oveľa viac! Líška sa!

Určite poznáš vo svojom srdci aj iný hlas, ktorý ťa žaluje a znechucuje. **Je to hlas diabla! On je žalobca!**

Aj Biblia ti predloží zrkadlo. Avšak Svätý Duch skrze Písmo **nežaluje!** Len tichým hlasom ťa usvedčuje o spravodlivosti, o pravde, aj o tvojich hriechoch. Zároveň však ukáže aj východisko, riešenie. Poukazuje na Pána Ježiša Krista, v ktorom je odpustenie, vyslobodenie, uzdravenie, ospravedlnenie a pokoj! Riešenie.

Aj na inú otázku Facebooku „Čo/kto si bol vo svojom predošlom živote?“ – Biblia dáva odpoveď. Biblia hovorí, že život človeka sa začína počatím. Ty si nemal/nemala predchádzajúci život, ale v Božom pláne si už bol/a od večnosti. On mal a má dobré plány pre Tvoj život! On vedel o Tebe a Ťa miloval už od založenia sveta. Avšak mňa a teba obdaril darom slobodnej vôle. Preto budúcnosť je nevyspytateľná. Ty si „kováčom“ svojej budúcnosti. Svojimi dobrovoľnými zodpovednými alebo nezodpovednými rozhodnutiami Ty sa rozhoduješ o svojej budúcnosti. Ani karty, ani čiary na dlani, ani horoskopy neprezradia Tvoju budúcnosť. Tvoj život je v Božích rukách. A Jeho vôľa pre tvoj život je dobrá, ľúba a dokonalá – tá najlepšia! (Róm 12:2).

Boh nestvoril naprogramované roboty, ale také bytosti, ktoré sú schopné rozhodnúť postaviť sa do jeho dokonalej vôle, to prijať alebo odmietnuť. Keby to nebolo tak, jeden z najvzácnejších Božích darov, naša slobodná vôľa, by neexistovala. Slobodná vôľa však vylučuje možnosť predvídania budúcnosti. Náš život sa zakladá na dôvere Bohu. Ľudia si veštenie často mýlia, zamieňajú s proroctvom. Proroctvo často považujú za veštenie a veštenie za proroctvo. Hoci medzi dvoma je obrovský rozdiel. Prvým veľkým rozdielom je sám prameň. Tak ako sme si to vyjasnili, prameňom veštenia je nečisté, démonické, proroctvo je však jeden z Božích darov, dar (charizma) Svätého Ducha. Veštcí/veštkyne nie sú znovuzrodení kresťania. Môžu byť nábožní, ale nemajú spoločenstvo so svätým Bohom a ich svedomie je zaťažené – okrem hriechu veštenia – aj rôznymi inými morálnymi hriechmi. Naopak, proroci sú Boží služobníci s posväteným životom, ktorých životy sprevádza ovocie Svätého Ducha, Kristov charakter (Gal 5:22). Pretože strom sa pozná po ovocí! (Mt 7:15-20). Ako som povedal veštcí a špiritisti v mediálnom stave, v tranze sprostredkujú posolstvo démonov, a prorok inšpiráciou Svätého Ducha odovzdáva Božie posolstvo na budovanie Cirkvi pre Boží ľud, pre Božie deti. Obsah prorockého posolstva je vždy v súlade pravdou Písma Svätého. *„Ten, kto prorokuje, hovorí ľuďom na vzdelanie, napomenutie a potešenie.”* (1Kor 14:3). Kým pri veštení veštec/veštkyňa rôznymi spôsobmi sputuje budúcnosť, prorok sprostredkuje Boží spasiteľný plán a Boží odkaz pre človeka. *„Aj máme pevnejšie slovo prorocké, a dobre robíte, že máte naň obrátený svoj pozor ako na sviecu, svietiacu na šerom mieste, dokiaľ by sa nerozvidnel deň, a nevzišla dennica vo vašich srdciach, vediať najprv to, že nikto proroctvo Písma nedeje sa z vlastného rozlúštenia budúcnosti. Lebo nikdy nebolo proroctvo vynesené vôľou človeka, ale Svätým Duchom súc nesení hovorili svätí Boží ľudia..”* (2Pt 1:19-21).

Biblia dá odpoveď aj na druhú otázku: *„Čo je tvoja najväčšia potreba?”* Facebook bežne každému odpovedá rovnako: *„Vyhrať hlavnú výhru na lotérii!”* **Avšak Tvoje najväčšia potreba je** hľadať najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť. *„Preto vám hovorím: Nestarajte sa o svoj život,... ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a to všetko vám bude pridané.”* (Mt 6:25-33). *„Lebo čože to osoží človekovi, keby získal hoci aj celý svet a svoju dušu utratil?”* (Mt 16:26). Tvoja najväčšia potreba je obnoviť vzťah lásky so svojím nebeským Otcom, so živým Bohom skrze vieru v Pána Ježiša Krista, prežiť, okúsiť odpustenie Tvojich hriechov a tak sa a pripraviť na večnosť. Toto je najväčší zisk, najväčšia výhra! – ktorú z Božej milosti som získal aj ja – ako apoštol Pavel hovorí: *„No, je naozaj veľkým ziskom pobožnosť so spokojnosťou!”* (1Tim 6:6).

Veštenie je prosperujúcim biznisom aj preto, lebo ľudia sú dôverčiví a nepoznajú pozadie tejto činnosti. Pretože nepoznajú Boha a Jeho Slovo, Bibliu. Tento svet – aj veštkyne a veštcí – potrebujú Ježiša Krista! On je Vysloboditeľom zo všetkých pút a démonických poviazaností. On je Ten, Ktorý každý hriech odpustí a ponúka nový, požehnaný, šťastný život pre každého človeka.

- **Astrológia, alebo veštenie z hviezd** je jedna z najrozšírenejších formou veštenia. Výraz astrológia pochádza z gréckych slov „*astron*“ = hviezda a „*logos*“ = veda. Netreba zameniť astronómiou (hvezdárstvo), ktorá je uznané odvetvie prírodovedy zaoberajúca sa so zákonitosťami nebeských telies. Astrológia síce v názve má označenie „vedy“ (logos/...ológia), avšak za ním sa skrýva pseudovedecký, okultný systém zmýšľania. Astrológia je jeden z tzv. ezoterických náuk, podľa ktorej na základe konštelácií hviezd v čase nejakej udalosti na určitom mieste (najčastejšie je to narodenie nejakej osoby) dá sa predpovedať budúcnosť, osud tej osoby a jej charakterové črty. Astrológia verí, že nebeské telesá majú vplyv na ľudí, na ich osud a charakter.

Je pravdou, že príťažlivosť Mesiaca, slnečné žiarenia, svetlo zo Slnka, jeho teplo alebo nedostatok tepla, na Slnku prebiehajúce chemické reakcie a vyžarovania môžu mať vplyv na organizmus ľudí, na ich náladovosť, ale podľa doteraz prijatých poznání fyziky planéty a hviezdy nemajú vnímateľný vplyv na obyvateľov Zeme. Najmä nemôžu predpovedať udalosti a niktore charakterové vlastnosti ľudí. Vyznávam ako Martin Luther povedal na konci stredoveku: *„Keby hviezdy boli bohmi, ešte by som im privlastnil nejaký význam, ktorý by mal určujúci vplyv na náš osud. Ale takto to, čo astrológovia pseudovedecky praktizujú, je len pozostatok pradávnych babylonských a asýrskych hviezdnych náboženstiev.“*

Je ťažké sa orientovať medzi mnohými miliardami hviezdami oblohy. Preto hvezdári – už pred tisíckami rokmi – hviezdy, ktoré sú blízko k sebe, pomyselnou čiarou pospájane si predstavovali rôzne mytologické postavy, predmety, zvieratá, podľa ktorých tie hviezdne tvary pomenovali. Nazývame ich súhvezdím. V tomto ešte nie je nič zlé. Aj Biblia hovorí o týchto súhvezdiach. Trpiaci Jób v rozhovore so svojimi druhmi rozpráva o múdrosti a moci všemocného Boha: *„On sám rozprestrel nebesá a kráča po vysokých vlnách mora. On učinil Veľký voz i Orión, Plejády i súhvezdia južnej oblohy.“* (Jób 9:8-9). Podľa týchto súhvezdí sa orientovali námorníci na mori.

Astrológia však tieto súhvezdia použila na vytvorenie zverokruhu (zvieratníka), ktorého rozdelila na 12 astrologických znamení (znamení zvieratníka). Jedno astrologické znamenie je presne jedna dvanástina zverokruhu. Astrológovia veria, že znamenia zvieratníka reprezentujú dvanásť základných typov osobnosti. Na základe polôh týchto znamení a konštelácie planét ako aj na základe ich vzájomných vplyvov, v súvislosti s časom a miestom narodenia človeka astrológovia robia analýzu, na základe ktorej sa snažia určiť jeho osud, budúcnosť a charakterové vlastnosti. Vizualným znázornením týchto astrologických analýz nazývajú horoskopom.

Prvoradým cieľom horoskopov, ktoré sa propagujú v médiách je zvýšenie sčítanosti. Je zarážajúce, že moderní ľudia, ktorí sa považujú za ateistov a materialistov, pre ktorých je existencia Boha a Biblia bláznovstvom, predsa sú zvedaví na svoj osud a veria horoskopom, ktoré sú v skutočnosti veľmi všeobecné a nič nehovoriace, predsa sa tešia veľkému všeobecnému záujmu. Najviac sa tešia však vydavatelia, ktorí z nich majú bohatý zisk. Čitatelia len stratu drahocenného času a nadobudnutú depresiu, sklamanie a démonické poviazanosti!

Astrológia už v starodávnych časoch bola praktizovaným „remeslom“. Boh svojmu ľudu prísne zakázal ešte vtedy, keď ich vyviedol z Egypta: „*Nech sa nenájde u teba nikto taký, kto by viedol svojho syna alebo svoju dcéru cez oheň, ani veštec ani planetár ani zaklínač ani čarodejník, ani bosorák ani dopytujúci sa vešteckého ducha ani vedomec alebo taký, ktorý by sa niečo pýtal mŕtvych. Lebo ohavnosťou je Hospodinovi každý, kto to robí...*“ (5Móz 18:10-14). Iný citát: „*Si unavená z tvojich mnohých radcov, nech vstanú a pomôžu ti astrológovia, ktorí pozorujú hviezdy, ktorí mesiac čo mesiac oznamujú, čo má prísť na teba.*“ (Iz 47:13). Boží zákaz bol veľmi prísny a vážny. Každá takáto praktika bola ohavnosťou pred Bohom. Astrológia aj dnes je typickým konaním, ktoré Biblia nazýva diabolským. Samozrejme, nie len astrológia, ale aj každá iná forma a praktika veštenia, ktorých prevažná väčšina je jednoduchý podvod, a to, čo nie je podvod, je hra s ohňom, spolupráca s nečistými duchmi podsvetia!

Drahý Priateľu! S láskou Ťa prosím, neexperimentuj s týmito okultnými praktikami. Alebo, ak si niekedy už sa nimi zaoberal, pros Boha v pokání o odpustenie a Jeho vyslobodenie z kúzla toho zlého pre zásluhy obete Pána Ježiša Krista. Keď je potrebné, popros o pomoc skúseného pastora alebo zrelého kresťana. Astrológovi za horoskopy a veštkyne za veštbu musíš prehojne zaplatiť. Dušpastiersky rozhovor a vyslobodenie je zadarmo! Cena: 0,00 Euro + DPH. © Pán Ježiš už cenu za Tvoju slobodu zaplatil!

- **Ezoterika** (z gréckeho „*esoterikós*“ = *vnútorný, uzavretý*) je označenie pre tajné „vedy“ určené výhradne pre úzky okruh zasvätených, intelektuálne vyspelých a privilegovaných ľudí. Je protikladom *exoterizmu*, ktorý naopak predstavuje legálne a obecné známe, pre každého prístupne vedomosti. V západnej kultúre ezoterika a okultizmus sú vzájomne zameniteľné pojmy. To, čo je ezoterické, je aj okultné, a to, čo je okultné, je aj ezoterické. **Gnosticizmus** je filozofiou ezoteriky v rôznej podobe. Gnostické hnutia o sebe tvrdili, že vlastnia tajné poznanie (gr. *gnósis*). V 17. storočí európsky ezoterizmus prešiel do neskorších foriem **slobodomurárstva**. V polovici 19. storočia nový záujem o ezoterizmus podnietil vznik teozofického hnutia. **Teozofia** má zdanlivo pekný názov. Výraz „teozofia“ je zložený z dvoch gréckych slov „theo“ = boh a „sofia“ = múdrosť, teda má význam: božská múdrosť. Je to však ten istý duch okultizmu, ktorý sa chce zjavovať ako anjel svetla. Teozofia je založená na okultných javoch, na mystike a tajomných tradíciách so sklonom k východným náboženstvám. **Antropozofia** je ezoterická náuka odvodená od teozofie, ktorú vytvoril rakúsky filozof Rudolf Steiner na začiatku 20. storočia, keď sa rozišiel s Teozofickou spoločnosťou, pretože nesúhlasil s jej prílišnou orientáciou na indické zdroje. Antropozofia je syntéza západných ezoterických tradícií a teozofie, mystickým pohľadom do podstaty človeka, prírody a nadzmyslových duchovných svetov. Názov je odvodený z gréckeho *anthrōpos* („človek“) a *sofia* („múdrosť“) v zámernom kontraste k označeniu teozofie. Antropozofia vychádza z teozofie **rozenkruciánov**, ktorú Steiner prispôbil do formy primeranej dobe. Neskôr boli do nej stále častejšie vnášané aj prvky kresťanstva. **Rád ružového kríža** (Rozenkruciáni) je tajné hnutie, ktoré podľa západnej mystickej a východnej ezoterickej tradície bolo založené tajomnou osobou Christianom Rosenkreuzom, ktorý vraj od svojich 5. rokov bol vychovaný v kláštore, potom na prelome 14. a 15. storočia putoval k sv. hrobu do Jeruzalema. Avšak ochorel a v Damasku si osvojil staré arabské

ezoterické poznanie. Zobral k sebe sedem zasvätených učeníkov, od ktorých si vyžiadal sľub vernosti, poslušnosti a mlčanlivosti. Títo ôsmi ľudia založili „Rád ružového kríža“. Podľa niektorých literárnych historikov Rosenkreutz vôbec neexistoval. Jeho príbeh je legenda na základe trojzväzkovej knihy nemeckého evanjelického mystického básnika (Johann Valentin Andreae), ktorý vo svojom životopise tvrdil, že tie knihy napísal len pre zábavu a zo zvedavosti. Napriek tomu hnutie Rozenkruciánov sa rozšírilo a má súvislosti tradíciou alchymie a slobodomurárstva. **Teozofii a antropozofii** sa prisudzuje hlavný vplyv na rozmanitosť dnešného ezoterizmu, prejavujúceho sa v rôznych metafyzických organizáciách a skupinách **hnutia New Age**.

- **New Age** je duchovným hnutím, ktoré sa začalo v 70.-ich rokoch minulého storočia. Je istým „neviditeľným náboženstvom“, transcendentným (prekráčajúci hranice poznateľnosti) svetónázorom, ktorý nie je nič iné ako zmes panteizmu, ezoterika a svetského humanizmu. Vyučuje, že boh, človek a príroda spolu tvoria univerzálnu duchovnú jednotu. Človek je tiež bohom, súčasťou kozmického božstva, len musí v sebe objaviť a rozvíjať božské vlastnosti.

Názov New Age poukazuje na to, že Zem z dvetisíc ročného veku Rýb, ktorá je symbolom kresťanstva, sa dostala do veku Vodnára, a to znamená začiatok nového sveta, nového veku /New Age/. Tým chce dať najavo, že doba kresťanstva sa skončila, prišiel čas nového svetového poriadku, a tak otvorene sa obráti proti židovsko-kresťanskému dedičstvu.

Filozofiou New Age je obnova prastarých okultných vier podaná pre dnešnú „konzumáciu“. Učenie New Age má korene v takých východných filozofiách ako panteizmus (boh je všetko a všetko je boh), osobné preformovanie sa (pomocou mystických skúseností a napojením sa na prameň univerzálnej sily) a univerzalizmus (každé náboženstvo sveta je iba alternatívnou cestou k dosiahnutiu toho istého cieľa). Z toho pochádza rozpor medzi New Age a biblickým kresťanstvom, pretože podľa kresťanskej viery jedinou cestou k Bohu je Ježiš Kristus.

Nasledovníci New Age veria v reinkarnáciu, v astrológiu, v liečivú moc krištáľov a v iné ezoterické veci. Svoju duchovnú potrebu uspokojia zmesou mystických tradícií pochádzajúcich zo šamanizmu, z neopohanstva a z okultizmu. Pretože sa nejedná o organizovanú spoločnosť, neexistuje ani členstvo, ani vymedzené „vierovyznanie“. Ostatní ľudia s hnutím sa môžu stretnúť na rôznych podujatiach, výstavách kníhkupectvách.

New Age môžeme charakterizovať za prakticky alternatívnu duchovnosť. „alternatív“ v tomto prípade znamená jeho vzťah k židovsko-kresťanskej kultúre. Nie je náhodou, že prevažná väčšina jeho praktík obsahuje prvky, ktoré sú priam v rozpore s biblickým kresťanstvom, ako napr. transcendentálna meditácia a iné meditačne techniky, Silvova metóda, psychické skúsenosti, psychokinéza, do diaľky pôsobiace sily (mágia), telepatia, rôzne nevyriešené záhady (napr. ufológia, kružnice na poliach) a iné spirituálne teórie. Medzi typickými činnosťami New Age patrí účasť na rôznych prednáškach, na skupinových meditačných sedeniach, výstavy, knihy, hudobné a iné produkty (napr. kúpa kryštáľov a kadidiel), využívanie služieb veštic, liečiteľov a spirituálnych poradcov.

Hlavná charakteristika duchovnosti New Age:

- Univerzalizmus – každé náboženstvo celého sveta pekne sa zmesť vedľa, pretože každá cesta vedie k dosiahnutiu toho istého spoločného cieľa
- Synkretizmus – zmes rôznych filozofických a duchovných prúdov a náboženstiev
- Tolerancia voči všetkému – **okrem biblického kresťanstva!!!**
- Prijatie a propagovanie homosexuality
- Propagovanie Gender-ideológie (voľná voľba pohlavnosti)
- Podpora feminizmu (nejedná sa o emancipáciu!)
- Panteizmus, viera v kozmickú jednotu (všetko je boh, kozmos je boh, človek je boh)
- Seba vykúpenie, reinkarnácia
- Dosiahnutie „vyššieho vedomia“
- „Kozmické vedomie“ – globálne zmýšľanie
- Astrológia
- Prijatie evolučnej teórie
- Spojenie s bytosťami podsvetia, alebo z kozmu bytosťami (špiritizmus, viera v UFO)
- Mágia (získať duchovnú moc vládnuť a na paranormálne schopnosti, levitácia atď.)
- Viera v pôsobenie liečivých kameňov kryštálov
- Moc „podvedomia“
- Meditačne cvičenia
- Pozitívne myslenie
- Hypnóza, autosugescia, regresná hypnóza (návrat do minulosti,)
- Významná úloha duchovných učiteľov, guruov
- Zjavenie „duchovných majstrov“ učiteľov z duchovného sveta
- Zrelativizovanie pravdy
- Odstránenie pojmu „hriecha“ – všetko je len otázkou uhla pohľadu

Ďalšie oblasti okultizmu:

- **Parapsychológia a iné nadprirodzené schopnosti** – psychokinéza (ohýbanie kovových predmetov bez dotyku, žiarovka sa rozsvieti v ruke, voda zovrie v pohári), telepatia (prenos myšlienok na diaľku), telekinéza (premiestnenie predmetov bez dotyku), levitácia (vznášanie sa vo vzduchu - jogíni praktizujú). To všetko bez aplikácie poznaných fyzických vplyvov, len silou a pôsobením duchovných mocností.
- **Čierna mágia, šamanizmus.** Mágia praktizovaná zlým cieľom, vyvolávanie démonov a zlých duchov, konanie rituálov pri ktorých sa uplatňujú zaklínania za účelom škodiť nejakej osobe.
- **Biela mágia.** Mágia, ktorá sa údajne používa pozitívnym cieľom na pomoc pre niekoho. Použití duchovia však sú zlý duchovia. Biblia nerobí rozdiel medzi čiernymi a bielymi okultnými praktikami – obidve spôsoby zakazuje.
- **Čarodejstvo,** sugescia, vládnutie, úmyselná manipulácia emóciami a vôľou iných, ich ovplyvnenie používaním psychických techník, prenášanie vôle, neodolateľné vnuknutie, zneužívanie autorít charizmatických (aj náboženských vodcov), včítane aj kresťanských kazateľov!

- **Hypnóza**, reportáž s mŕtvymi, informácie z „predošlého života“ v hypnotickom stave.
- **Satanizmus**, tajné sekty, uctievanie satana
- **Okultné subkultúry** – Halloween, karnevaly, extrémne symboly, bosoráctvo (figúrka).
- **Kult mŕtvych, špiritizmus**
- **Psychotronika** (na tróne je psyché namiesto Boha) – **alternatívne okultne liečebné metódy**: kyvadlová diagnostika, Feng-Shui, geopatogénne zóny, biotronika, reiki atď. (vymenovanie bez nároku úplnosti).
- **Alternatívna medicína** v sebe zahŕňa aj užitočné metódy, ktoré nie sú z duchovného hľadiska bezpodmienečne nebezpečné, ako napríklad správne používanie bylín, fyzioterapia (precvičovanie svalov a kĺbov) či zásady zdravého stravovania. Ale existujú aj mnohé nebezpečné alternatívne smery a postupy, ktoré sa nedajú vedecky zdôvodniť a spájajú sa s nadprirodzeným svetom, majú okultné pozadie. Samozrejme, ani ja nepohrdam užívaním liečivých bylín, ale keby niekto, nejaká „bylinkárka“ alebo šarlatán k týmto bylinkám dával také recepty, že napr. ich treba užívať o polnoci za mesačného splnu, to by bolo čarodejstvom. Tiež je podozrivá osoba, ktorá by svedčila o tom, že informácie o účinkovaní rôznych bylín získala nadprirodzenou inšpiráciou pred nejakým „svätým obrazom“ (napr. Maria Treben). Na túto tému je veľmi užitočná kniha maďarskej lekárky, Dr. Erdélyi Judit: **Otváranie dverí, ale komu?**, ku ktorej je v prílohe jej staršia kniha: **Alternatívna medicína vo svetle Biblie**. www.msejk.sk
- **Akupresúra a akupunktúra** majú korene vo východnej spiritualite. Čínsky taoizmus, hinduizmus ako aj budhizmus, oproti jednoduchosti evanjelia Ježiša Krista, sú veľmi komplikované nábožensko-filozofické systémy. Je to veľký labyrint, do ktorého nemienim vstúpiť, nemám záujem ich ani pochopiť ani vysvetľovať. Tieto systémy sa snažia zasahovať aj do oblasti medicíny. Podľa týchto filozofií odvíjajúcich sa od tradičnej čínskej medicíny, hypotetická životná energia ľudského tela (životná sila ch'i) koluje cez (tiež hypotetické) dráhy, tzv. meridiány. Podľa predpokladu tejto teórie telo má 12 meridiánov. Polovica meridiánov je označovaná ako jin a korešponduje s parasympatickým nervovým systémom. Stimulovanie bodov na týchto meridiánoch vedie k uvoľneniu, zníženiu srdcovej frekvencie a krvného tlaku, svalovej relaxácii a podobne. Druhá polovica meridiánov je označovaná ako jang a korešponduje so sympatickým nervovým systémom. Stimulovanie bodov na jangových meridiánoch vedie k vyššej aktivite, napätiu, zvýšeniu srdcovej frekvencie a krvného tlaku a silnejším svalovým kontrakciám. Úlohou akupunktúry a akupresúry je udržiavať meridiány jin a jang v rovnováhe. Pri akupunktúre tieto body sú stimulované zapichovaním ihiel a pri akupresúre stlačením bodov. Napriek značnému úsiliu sa nepodarilo preukázať existenciu akupunktúrnych bodov a dráh, ba výsledky klinických skúšok svedčia skôr proti tomu, že by mala akupunktúra efekt väčší než placebo. Okrem spomenutých meridiánov východné filozofie a medicína pozná ešte jeden fenomén, tzv. čakry. Podľa hinduizmu a ďalších, s hinduizmom kultúrne spriaznených myšlienkových prúdov, v joge, v tradičnej čínskej medicíne a niektorých ezoterických náukách čakry sú predpokladané body spojenia medzi telom a „astrálnym telom“, akési energetické „centrá“. Aby ľudské telo bolo zdravé, jeho čakry musia správne fungovať, byť v rovnováhe a prijímať bioenergie. Poruchy alebo deformácie v činnosti čakier sa prejavujú ako nemoci. Pokiaľ všetky čakry sú v harmónii, je harmonický i život človeka. Súčasná veda však nepozná žiadny fenomén, ktorý by čakrám zodpovedal. Meridiány a čakry boli „objavené“ nadprirodzeným duchovným zjavením, avšak nie Božím.

- **Homeopatia** je systém alternatívnej liečby chorôb použitím minimálnych (až nulových) koncentrácií liečiv, ktoré v masívnych dávkach údajne v zdravom človeku by mali vyvolávať príznaky podobné tomu, aké má liečená choroba. Za otca homeopatie je považovaný nemecký lekár 19. storočia Samuel Hahnemann (1755 – 1843), ktorý bol vraj inšpirovaný poznatkom, že „podobné lieči podobné“. To znamená, že pôvodnú látku zriedia v takej miere, že v prípravku sa s najväčšou pravdepodobnosťou nevyskytuje už ani jedna molekula účinnej látky. Je to spôsob liečenia, ktorá skôr spočíva na základe viery, než medicínske liečenie.

Aj my veríme v uzdravenie z viery, ale nepohrdame lekárskou vedou. Veríme, že Ježiš Kristus aj dnes uzdravuje, On je včera, dnes i na veky ten istý (Žid 13:8), Ktorému je daná každá moc na nebi aj na zemi (Mt 28:18). Jeho uzdravujúcu moc skrze vypočutie modlitby sme už mnohokrát okúsili. I keď nie vždy, to preto, lebo On je suverénny Boh. Keď aj dopustí do nášho života nejakú nemoc, On má aj s tým svoje ciele, a „vieme, že tým, ktorí milujú Boha, všetko spolu pôsobí na dobré...“ (Rim 8:28).

Ako som už spomínal, o Božích nadprirodzených prejavoch Biblia hovorí ako o daroch Svätého Ducha, z ktorých jeden je dar uzdravenia, účinná modlitba viery za nemocných. Tieto dary Boh dáva niektorým svojim služobníkom, ktorí sú skrze vieru v Ježiša Krista znovuzrodení ľudia a ktorých životy sprevádza aj ovocie Svätého Ducha (Kristov charakter). Pretože strom sa pozná po ovocí! (Mt 7:15-20). Títo svoju službu konajú z nezištnej lásky a na slávu Ježiša Krista. Druhým kritériom je, že všetko sa deje biblickým spôsobom, podľa Biblie a v jej duchu. Žiaľ, v dnešnej dobe, keď kult tela a zdravia je takmer zbožňovaný, heslom mnohých ľudí je: „*Mne je to jedno, či Boh či diabol, len nech mi pomôže!*“ **Tak mne nie je to jedno!!!**

Hahnemann od svojich 22. rokov bol slobodomurár, bol presvedčený, že prijal homeopatiu prostredníctvom nebeských mocností. Odmietol základy evanjelia, vrátane osoby Ježiša Krista. V liste svojmu žiakovi Stapfovi v r. 1830) píše: „*Ako dôležité znamenie našej doby vnímam skutočnosť, že teraz môžeme čítať Konfucia. Čoskoro ho objímam v kráľovstve šťastných duší, dobrodinca ľudstva, ktorý nás vedie tou správnou cestou k múdrosti a k bohu, už šesť a pol storočia pred týmto Blúznivcom*“. Ten „Blúznivec“ – podľa neho je Ježiš z Nazareta. Preto je vylúčené, žeby jeho inšpirácia pochádzala z prameňa Svätého Ducha!

Žil v dobe, keď ešte v lekárstve nepoznali teplomer, antibiotiká a sa používali praktiky ako pustenie žilou alebo prikladanie pijavíc. Žil v dobe, keď sa chirurgické zákroky vykonávali bez anestézie, keď bezpečnosť a účinnosť liekov sa systematicky netestovala a keď Pasteurova teória o mikrobiálnom pôvode nemocí a zásady dezinfekcie ešte neboli známe. Dá sa povedať, že medicína v tomto období ľuďom skôr ubližovala ako pomáhala – a preto je pochopiteľné, že Hahnemann hľadal alternatívu. Kritizoval tradičné metódy liečenia svojej doby, pretože tie hľadali príčiny chorôb, ktoré sa snažia odstrániť. On namiesto týchto metód presadzoval homeopatiu, ktorú objavil. Neveril v materiálny prenos nákazy, napríklad do rany, na kožu. V jeho predstavách medicína nebola procedúrou, ktorá je určená na boj tela s infekciou alebo na obnovu tkaniva. Prízvukoval, že ochorenie je dôsledkom porušenia spirituálnej životnej sily v ľudskom tele a preto ich príčiny pre ľudské vnímanie nie sú dosiahnuteľné. Avšak túto životnú silu homeopatia môže stimulovať použitím správneho homeopatického lieku, a tak dôjde k duchovnej rovnováhe, k zmene a preladeniu stavu pacienta.

Základnými materiálmi homeopatických liekov sú z organického pôvodu (rastlinné /semená, korene, listy, kvety/, živočíšne /hmyz, včely, mravce, pavúky, orlie pierko, mlieko, hadí jed, exkrementy atď./), alebo neorganického resp. minerálneho pôvodu (nerasty, drevené uhlie, zlato, kuchynská soľ, arzén). Okrem toho tzv. „nozódy“, ktoré pripravujú z chorobných, patogénnych ľudských alebo zvieracích tkanív (bacily, vírusy, plesne, hnijúce mäso, tuberkulózne abscesy, sekrécia kiahne atď.). Nozódy sú vraj nepostrádateľné pri liečení chronických chorôb.

Látky z rastlinného pôvodu namočia na 2-3 týždne do vody alebo alkoholu. To sa volá „macerácia“. Nerasty rozdrvia na jemný prach, to je triturácia. Potom nasleduje riedenie, dynamizácia alebo potenciovanie.

Základné princípy homeopatie:

Prvým princípom homeopatie je princíp podobnosti (similia similibus curentur – liečiť podobné podobným). To znamená, že ak nejaká látka určité príznaky ochorenia u zdravého človeka vyvoláva, v zriedenej forme a pri jej správnom podávaní chorého s podobnými príznakmi môže aj vyliečiť. Ak napríklad nejakú namiešanú látku dajú zdravému človeku a z toho mu očervenejú líca, tak sa tým liečia všetky choroby s príznakom červených líc. Teda účinná látka sa nepodáva podľa príčiny choroby, ale podobnosti príznakov. Klasická medicína sa snaží hľadať príčinu choroby a túto príčinu sa usiluje odstrániť. Homeopati však neuvažujú nad diagnózou, ale nad príznakmi. Podstata sa dá vyjadriť latinským similia similibus curentur, čo v preklade znamená, „podobné liečiť podobným“ alebo ako sa hovorí: „klin sa klinom vybíja“.

K tomuto objavu Hahnemann dospel potom, ako na sebe previedol pokus s kôrou chinovníka. Zjedol isté množstvo tejto kôry a sledoval, čo sa bude diať. Na jeho prekvapenie dostal horúčku, triašku, pociťoval bolesti v kĺboch, skrátka príznaky pripomínajúce maláriu. Neskôr sa dokázalo, že chinín, ktorý bol súčasťou kôry, je efektívny liek pri liečbe malárie. Z toho vyvodil nasledovné: liek je účinný vtedy, ak vyvoláva symptómy podobné chorobe, ktorú lieči.

Druhým princípom homeopatie je princíp nekonečne malých dávok. Podľa neho homeopatický prípravok je tým účinnejší, čím je viac zriedený, teda čím menej pôvodnej, účinnej látky obsahuje.

Tretí princíp homeopatie je tzv. potencovanie alebo dynamizovanie. K vzniku homeopatického lieku, roztok sa po každom riedení pretrepáva na uvoľnenie skrytej duchovnej sily.

Homeopatici poznajú niekoľko spôsobov potencovania:

D (decimálne potencovanie – jeden diel pôvodnej látky sa zmieša s deviatimi dielmi destilovanej vody alebo liehu a po každom riedení sa 10-krát. Potencia takto získaná sa označuje D 1. Vezme sa jeden dielik D1 a rozriedi sa opäť v deviatich dielikoch tekutiny, zatrepe sa to opäť a vzniká D2 atď. V lekárňach nájdete prostriedky v koncentráciách D15, D30 a dokonca aj D200 a pod.

C (centezimálne) potencovanie – východzia tinktúra sa zmieša s 99 dielmi destilovanej vody alebo liehu. Dôkladne sa pretrepe. Jedna stotina objemu sa prenesie do ďalšej nádoby, kde sa opäť zmieša s 99 dielmi vody alebo liehu. Potom sa opäť pretrepe. Tento postup sa opakuje až 30-krát a po každom riedení sa dynamizuje (pretrepe).

K (Korsakovské) potencovanie – sa príprava robí len pomocou jednej fľaše. Pri potencovaní „C” a „D” sa používajú sklenené fľaštičky, ktorých je také množstvo, koľko je riedení. Napríklad na C 30 potenciu sa používa 30 fľaštičiek. Na každý stupeň riedenia sa použije nová, predtým nepoužitá. Postup je taký, že do fľaše s destilovanou vodou sa dá tinktúra lieku, ktorý chcú potencovať. Obsah sa pretrepe a vyleje. Do nádoby sa opäť naleje destilovaná voda, pretrepe sa a vyleje. Tento druh potencovania počíta s tým, že na stenách fľaše zostane určité množstvo, aspoň 1 kvapka z predchádzajúceho riedenia a tento proces sa opakuje vždy s 1 kvapkou zriedenej tekutiny. Napríklad 30 K znamená, že prípravok bol vyrobený Korsakovovou potenciáciou a proces sa opakoval 30 krát.

LM a Q potencovanie: znamená 50000 násobné zriedenie a po každom riedení 100 násobné pretrepávanie. Takto vyrobený prípravok potom sa nakvapká na sacharózové alebo laktózové guľôčky, ktoré ho absorbujú a po zaschnutí sú hotové homeopatické guľôčky.

Homeopatia až do dnešného dňa spočíva na tých istých princípoch ako v dobe Hahnemanna. Avšak takmer každý sa vyhýba jeho metafyzickým pojmom. Vynechávajú vysvetlenia o spirituálnych princípoch a ich nahradia novými „vedeckými“ pojmami (napr. z atómovej fyziky). Doteraz však nebol ani jeden prírodovedecký dôkaz, ktorý by na základe výsledkov vedeckého výskumu vysvetľoval základné princípy homeopatie. Žiadny klinický výskum nevykázal účinnosť homeopatických prípravkov.

Skupina odborníkov Európskej Komisie v roku 1996 sa uzniesla, že homeopatické prípravky sa musia podrobiť takým istým výskumným kritériám, ako každý iný prípravok, ktorý vedecká medicína za liek uznáva a používa. Ich účinnosť a bezpečnosť sa musí dokázať za tých istých podmienok. Napriek tomu, podľa terajších postojov zodpovedných orgánov výsledky metód periférneho významu ako aj homeopatia, môžu rozsúdiť len členovia štábu, ktorý danú metódu zastupuje (teda len homeopatici!). To je seba vylučujúci argument, ktorý je v rozpore s každou kritickou vedeckou metódou. Teda v štátoch EÚ homeopatické lieky napriek vedeckých potvrdení sú povolené.

Podľa homeopatickej teórie čím viac krát látku potencujeme, tým účinnejšia je. Obyčajným sedliackym rozumom by sme logicky očakávali, že riedením sa účinnosť pôvodnej látky znižuje. Keď by som si robil napr. citronádu vo vode, tak čím viac vody nalejem, tým slabší koncentrát vznikne. U homeopatik je to presne naopak! Pretože pri tomto procese, ako oni hovoria, medzi molekulami dochádza ku prenosu „informácie“. V homeopatikum však často krát nie je ani jediná molekula pôvodnej účinnej látky! Teda tu pôsobí akási „duchovná informácia“ rôznych prvkov a to je biela mágia. Pretože nie sú klinické výskumy, aj určenie vhodných „liekov“ ku konkrétnym chorobám sa deje pomocou „duchovnej informácie“, inšpiráciou. Kto určuje totiž, že z mnohých homeopatických prípravkov ktorý pre akú chorobu je vhodný? **Akým spôsobom a prečo?** Na základe akého výskumu?

Všeobecne by sme mohli povedať, že nakoľko homeopatiká neobsahujú žiadnu účinnú látku, pacientovi nemôžu pomôcť ani škodiť. Ich eventuálne pôsobenie totiž nie je na chemickom, ale na duchovnom základe. Nežiaduce účinky sa u homeopatikov všeobecne nesledujú. Napriek tomu, ublížiť môžu.

Predstavme si napríklad pacienta, ktorý si lieči homeopatikami zapálené hrdlo, samozrejme neúspešne. Infekcia sa rozšírila a pacient si ďalej homeopatikami lieči zapálené priedušky, zapálené pľúca. A to je už pomerne závažné ochorenie, ktoré môže mať aj trvalé následky. Z negatívnych dôsledkov užívania homeopatik sú známe aj poruchy menštruácie, poruchy spánku, zmeny psychiky a charakteru (uvoľnenie potlačovaných emócií, nárast nepokoja, agresie). Ako nepriaznivé duchovné dôsledky užívania homeopatik sa prejavuje nezáujem o pravdu, ochladnutia duchovného života s Bohom a otvorenie sa vplyvom zlého.

Ak už nič iné, homeopatiká môžu fungovať ako placebo. Pri niektorých ochoreniach môže psychika a viera pacienta vo vyliečenie zohrávať silnú úlohu a preto aj placebo efekt môže prispieť k zlepšeniu stavu. Ako placebo však tieto prípravky sú príliš drahé. Oplatí sa kúpiť, iba ak chcete mať doma predražené sladidlo do kávy alebo čaju, keďže súčasťou tabliet je aj sacharóza a laktóza.

XV. kapitola – O HOMOSEXUALITE

Je ešte jedna téma, o ktorej som si myslel, že je potrebné hovoriť. Nie je to ľahká téma, ale mohli by sme povedať, že je to „tvrdý pokrm“. V dnešnom „demokratickom“ svete, keď filozofiou zmýšľania sveta je liberalizmus a tolerancia voči „všetkému a každému“, voči pravdám a hodnotám absolútnej, večnej platnosti nikto nie je tolerantný. Každý bojuje za svoje „ľudské práva“, lenže pomaly sa dostaneme k tomu, že biblickí kresťania nebudú mať ľudské právo ani sa ozvať. Dnes už vo viacerých štátoch tzv. „kresťanskej“ Európy zatvárajú do basy kazateľov, ktorí vyjadrujú názor Biblie napr. o homosexualite alebo o iných morálnych otázkach preto, lebo s tým údajne obmedzujú ľudské práva ľudí s inou orientáciou.

V prvej kapitole už som hovoril o tom, že žijeme vo svete synkretizmu, v ktorom KAŽDÝ MÁ PRAVDU! – okrem Biblie a tých, ktorí v Bibliu veria a Božie Slovo považujú za merítko svojho života. Povedal som aj to, že keby to záležalo na mne, by som sa nestaral, kto ako žije. Nech žije každý tak ako chce! Komu čo do toho? Ale to nezáleží na mne. Najdôležitejšou otázkou teda nie je kto aký má názor, ale aký je Boží názor aj na túto otázku, na otázku homosexuálnej orientácie. Preto nechcem prezentovať alebo uplatňovať svoju pravdu, ale pozrime sa spolu, čo na túto tému hovorí Biblia? Čo hovorí Boh?

A. ČO Hovorí BIBLIA O HOMOSEXUALITE?

Táto téma adekvátne sa rovnako tyká gejov ako aj lesbických žien.

1) Prvá vec, čo Boh hovorí je, že On stvoril človeka za muža a ženu. Dvoch jedincov, ktorí ako dve polovičky jeden druhého navzájom dopĺňajú, uspokoja, jeden druhému pomáhajú a skrze ktorých ľudské pokolenie sa udržuje a rozmnožuje. Boh nestvoril dvoch gejov ani dve lesbické ženy. Nestvoril dvoch Adamov ani dve Evy. Ale muža a ženu, Adama a Evu, aby spolu ako manželia mali požehnaný sex, plodili potomkov a množili sa. To bol pôvodný Boží plán. Boh ustanovil manželstvo, ktoré je doživotný zväzok lásky jedného muža a jednej ženy, v rámci ktorého sexuálny život manželov je legálny a požehnaný. (1M 1:27-28, 2:20-25). Každý iný spôsob a prejav sexuality je deformácia, odklon od Božieho pôvodného zámeru, ktoré trocha nešetrne môžeme nazývať aj sexuálnou perverzitou rôzneho druhu.

2) Druhá vec, čo Boh hovorí vo svojom Slove, v Biblii, je, že homosexualita a každá sexuálna perverzita je v Božích očiach nečistota, hriech a ohavnosť. „S mužom nesmieš obcovať, ako sa obcuje so ženou; bola by to ohavnosť. Ani s nejakým zvieraťom nesmieš obcovať, aby si sa ním nepoškrvnil, ani žena sa nesmie postaviť pred zviera s úmyslom obcovať s ním; bola by to nehanebnosť. Ničím takým sa nepoškrvňujte, lebo tým všetkým sa poškrvňovali národy, ktoré vyhánam pred vás. ...Vy však zachovávajte moje ustanovenia, nekonajte nič z týchto ohavností, a to tak domorodec ako aj cudzinec, ktorý sa zdržuje medzi vami. Lebo všetky tieto ohavnosti páchali ľudia tejto krajiny, ktorí boli pred vami, a tak sa krajina poškrvnila. ... Lebo každý, kto by sa dopúšťal niečoho zo všetkých týchto ohavností, tí, čo by sa toho dopúšťali, nech sú odstránení spomedzi svojho ľudu. Zachovávajte teda moje nariadenia, aby ste nikdy nekonali nič z týchto ohavných zvykov, ktoré sa konali pred vami, a nepoškrvňujte sa nimi; ja som Hospodin, váš Boh.“ (3M 18:22-30).

V Starom Zákone (v Starej zmluve) izraelský národ v mori pohanských národov, ako ostrov, mal byť svätým národom, oddeleným od rôznych ohavností, v ktorých okolité národy žili. Boli to hlavné kultové modloslužby spojené okultizmom a kultickou mužskou a ženskou prostitúciou, ako aj obetovaním svojich detí modlám, napr. Molochovi. Boh pod ťarchou trestu smrti svoj ľud chcel ochrániť od týchto ohavností, aby Izrael zostal svätým národom. Z Biblie ako aj z dejín vieme, že Izrael zlyhal a preto boli zavlčení do zajatia, neskôr boli rozptýlení do celého sveta. V Novom Zákone (v Novej zmluve) podstata hriechu zostala, ale Boží postoj a jednanie – nie k hriechu, ale k hriešnikovi – sa zmenili. Pre zmierujúcu obeť Pána Ježiša Krista na kríži Golgoty trest smrti je oddialený, Boh čaká na kajúceho hriešnika a ponúka mu svoju milosť. Cirkev Ježiša Krista – nie ako inštitúcia, ale ako Telo Kristovo – tak ako duchovný Izrael má byť svätá a oddelená od dnešných amorálnych názorov a praktík, ktoré vládnu v tomto svete. Preto hovorí apoštol Pavol veriacim v Efeze: *„To teda hovorím a osvedčujem v Pánovi, aby ste vy už viac nechodili, ako aj ostatní pohania chodia, v márnosti svojej mysle, zatemnení v rozume súc odcudzení životu Božiemu pre nevedomosť, ktorá je v nich, pre zatvrdenie ich srdca, ktorí, keď otupeli do bezcitnosti, oddali sa nestudatosti páchať každú nečistotu nenásytnou žiadosťou. Ale vy ste sa tak nenaučili Krista.”* (Ef 4:17-20).

3) Tretia vec, čo Boh hovorí je, že tieto sexuálne perverzity sú následkami odmietnutia Boha. Keď Boh ustanovením manželstva dokončil svoje stvoriteľské dielo, prehlásil: *„Hľa, všetko je veľmi dobré!”* Avšak čoskoro všetko sa pokazilo, keď na popud „starého hada“, satana človek svojho Stvoriteľa a milujúceho Boha vykázal zo svojho života. Tu sa začala tragédia človeka a do jeho života vstúpil hriech, ktorý ako lavína počas tisícročia sa rozmáhala a prinášala do života ľudstva nedeľateľné následky. O jednom z týchto následkov hovorí apoštol Pavol (Rim 1:18-28, zvlášť 26-28. verš), sčasti parafrázujem: *„Lebo hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a nepravosť ľudí, ktorí zadržujú pravdu nepravosťou, lebo to, čo sa môže vedieť o Bohu, je ľudom zjavné, pretože im to Boh (v celom stvorenstve) zjavil, totiž jeho večnú moc a Jeho božstvo, aby ľudia nemali výhovorky..., a pretože hoci mohli poznať Boha, neoslavovali Ho ako Boha, ani mu neďakovali, ale zmárniveli vo svojich myšlienkach, a zatemnilo sa ich nerozumné srdce, hovoriac o sebe, že sú múdri, stali sa bláznami a zamenili slávu neporušiteľného Boha za podobnosť obrazu porušiteľného človeka i vtákov i štvornohých tvorov i zemeplazov. Preto ich aj Boh vydal v žiadostiach ich srdca do nečistoty, aby prznili svoje telá medzi sebou, ako takí, ktorí premenili pravdu Božiu na lož a radšej sťa Boha si ctili stvorené veci a slúžili im namiesto Stvoriteľovi... Preto ich Boh vydal do hanebných náruživostí, lebo aj ich ŽENY premenili prirodzené používanie seba na také, ktoré je proti prírode (lesby), a podobne aj muži zanechali prirodzený styk so ženou, rozpálili sa vo svojej hriešnej žiadosti navzájom naproti sebe, MUŽOVIA S MUŽMI páchajúc hanebnosť (gejovia) a odplatu, aká bola treba za ich šíalený blud, dostávajúc sami na sebe. A ako neuznávali za hodné a potrebné mať Boha v pravej známosti, tak ich aj Boh vydal v neosvedčenú myseľ prevrátenú, aby robili to, čo sa nepatrí.“*

Tak ako sme čítali, sexuálne perverzity sú následkami odmietnutia Boha, kvázi Božia odpoveď. Pretože ľudia Boha odmietli, Boh ich vydal zlým duchovným mocnostiam na nečisté pohnútky a neprirodzené sexuálne hanebnosti. Aj podľa slov apoštola Pavla o posledných (dnešných) časoch (2Tes 2:10-12) Boh dopustí na ľudí ducha zvodu a bludu, aby neuverili pravde, pretože si obľúbili nepravosť (nepravdu, lož). **Môžeme za to obviňovať Boha?** On je na vine? Nie, ale ľudia, ktorí neprijímali /neprijímajú/ milovanie pravdy na svoje spasenie, ale mali/majú záľubu v nepravde. **Preto hľadanie, milovanie, poznanie a nasledovanie pravdy je veľmi dôležité!**

4) Štvrtá vec, čo Boh hovorí vo svojom Slove je, že tí, ktorí robia takéto veci, nebudú dediť kráľovstvo Božie. „Alebo či neviete, že nespravodliví nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Nemýľte sa! Ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani muži súložiaci s mužmi, ani zlodeji, ani lakomci, ani opilci, ani rúhaví, ani vydierači nebudú dedičmi Božieho kráľovstva.“ (1Kor 6:9-10).

5) Je však ešte jedna vec, ktorú Boh hovorí, a to je evanjelium, radostná správa. Boh síce hriech nenávidí, hriešnika ako človeka miluje, a nemá záľubu v smrti a večnom zatratení človeka. Miluje aj takýchto ľudí a aj za nich obetoval svojho Syna, Ježiša Krista na Golgote, v ktorom aj pre nich pripravil vyslobodenie, odpustenie, očistenie a spasenie. Platí to isté ako pre všetkých ostatných – malých či veľkých – hriešnikov, pokánie a viera. To znamená oľutovať, priznať si, vyznávať svoje hriechy (predovšetkým Bohu), zmeniť svoje zmýšľanie, dať Bohu za pravdu, odsúdiť hriech (to, čo si pred tým obhajoval), urobiť rozhodnutie rozísť sa s hriechom, zároveň vierou prijať Ježiša Krista za svojho Spasiteľa a Pána svojho života, ktorému – ktorého Slovu a vláde, autorite – vedome a dobrovoľne, v poslušnosti sa rozhodneš podriadiť svoj život. Uveriť, že Pán Ježiš zo svojej lásky trest za Tvoje hriechy vzal na seba, zomrel za Teba a Jeho obeť je dostatočná a dokonalá, aby Ťa Boh odpustil, aby Ťa očistil a oslobodil. Takto sa stáva človek Božím dieťaťom, ktorý v Božích očiach je ospravedlnený a na ktorého Boh pozerá, akoby nikdy nebol zhrešil. Táto viera a opätovanie lásky dáva silu rozísť sa s každým hriechom a preformuje Tvoj život. Pre týchto hovorí Písmo: „*A to ste boli niektorí, ale ste sa umyli, ale ste posvätení, ale ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha...*“ (1Kor 6:11), „*...lebo ste boli ako blúdiace ovce, ale teraz ste obrátení k pastierovi a biskupovi svojich duší.*“ (1Pt 2:25).

6) Homosexualita nie je choroba ani predurčená vrodená náklonnosť, ale **rozhodnutie!** Jeden môj známy homosexuál sa raz obrátil na mňa a mi napísal: „**Rozhodol som sa za cestu, ktorú mnohí považujú za zlú!**“ A „**teraz samého seba trestám za svoje zlé rozhodnutie.**“ Keď homosexualita je vrodená náklonnosť, tak len v takom zmysle ako každá iná náklonnosť na hriech: alkohol, drogy, gamblerstvo, krádež (kleptománia), smilstvo... atď., o ktorých Božie Slovo hovorí, že „**tí, ktorí tieto veci robia, zdediť Božie kráľovstvo nebudú!**“ (1Kor 6:9-10, Gal 5:19-21) – bez obrátenia!

Pre pád človeka do hriechu každý človek sa narodí na tento svet so skazenou, hriešnou prirodzenosťou a má náklonnosť ku každému zlému. Každý má rovnaký potenciál stať sa homosexuálom ako modlárom, alkoholikom, kleptomanom, narkomanom, pedofilom, alebo kriminálnikom..., atď. To však nie je následkom Božieho stvorenia a predurčenia, ale následkom hriechu a odmietnutia Boha. Totiž často počuť takú výhovorku, že homosexuáli nemôžu za to, že ich Boh takto stvoril. **Homosexuálov nie Pán Boh stvoril takým, tento spôsob života nie je determinované predurčenie, ale ich rozhodnutie!** Ako mi ten môj známy napísal: „**Rozhodol som sa za cestu, ktorú mnohí považujú za zlú!**“ Žiaľ, to bolo jeho rozhodnutie. Aj to uznáva, že to bolo „... **zlé rozhodnutie.**“ **Lenže to nie je cesta, „ktorú mnohí považujú za zlú“, ale cesta, ktorú Boh považuje za zlú!**

Od pádu prvého človeka do hriechu táto hriešna prirodzenosť, náklonnosť k hriechu potenciálne je prítomná v každom človeku. Ale Boh človeku skrze vieru v Ježiša Krista dal schopnosť aj zodpovednosť, aby nie hriech panoval nad nami, ale, aby sme my vedeli zvíťaziť nad hriešnymi žiadosťami a pokušeniami! **Samozrejme, k tomu je potrebné, aby sme to, čo Boh považuje za hriech, aj my považovali za hriech a činili z toho pokánie!** Homosexualita je taká istá náklonnosť, ako každý iný hriech, z ktorých, keď človek chce byť spasený, musí činiť pokánie a odvrátiť sa od nich. Biblickými slovami: musí sa znovu narodiť! „*Ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; staré pominulo, hľa, všetko je nové.*“ (2Kor 5:17).

Ako som písal, táto náklonnosť k hriechu potenciálne je prítomná v každom človeku. Otázkou však je, ako sa vyvinie tento stav? Smerovanie vývoja tejto potenciálnej náklonnosti závisí od mnohých faktorov: vplyv rodiny, vplyv okolností, kamarátov, vplyv médií, atď., ale v neposlednom rade závisí aj od osobnej viery človeka, pocitu zodpovednosti a rozhodnutia. Totiž ak niekto verí, že Boh neexistuje, táto jeho „viera“ bude riadiť jeho myslenie, správanie a skutky. Kým ten, ktorý má správnu biblickú vieru v Boha, táto jeho viera bude riadiť jeho myslenie, správanie a skutky, bude ho chrániť v Božej bázni. Preto hovorí apoštol Pavol: „*Nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysli, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia, to, čo je dobré, ľúbe a dokonalé!*“ (Rim 12:2). Poznanie pravdy dáva silu hriechu povedať: „Nie!“ „...*a poznáte pravdu, a pravda vás vyslobodí. ... Amen, amen vám hovorím, že každý, kto činí hriech, je sluhom hriechu. ... Teda keď vás Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní.*“ (Jn 8:32, 34, 36).

Slová apoštola Petra nás vyzývajú k pevnému rozhodnutiu: „*LEBO DOSŤ NÁM BOLO predošlého času života páchať ľúbosť pohanov, keď sme chodili v nestudatostiach, v zlých žiadostiach, v zbytočnom pití vína, v hodovaniach, v pijatikách a vo všelijakom ohyzdnom modlárstve.*“ **Teraz už je čas, „aby nie viacej ľudským žiadostiam, ale vôli Božej žil zbývajúci čas v tele!“** (1Pt 4:2-3). **Koľko je ešte tento zbývajúci čas? Vieš to?**

B. PRÍČINY VÝVOJA HOMOSEXUALITY

Je rozšírený názor, že homosexualita je vrodená náklonnosť, Bohom predestinované predurčenie. Homosexuáli nemôžu za to, že ich Boh takto stvoril! Už som povedal, že tento názor je neprijateľný. Uznávam, že v niektorých prípadoch môže sa stať, že deti sa narodia s postihnutím, rôznymi fyziologickými deformáciami, poruchami chromozómov, napr. Down syndrómom, postihnutými končatinami, zrastené dvojčatá. Nie som odborník, ale tak isto si viem predstaviť, že sú novorodenci, u ktorých pohlavnosť – pre nejaké hormónové alebo genetické poruchy – nie je jednoznačná (intersexualita). Ale to je naozaj veľmi zriedkavé ako „siamské“ dvojčatá. V tejto téme sa nejedná o týchto! Homosexualita dnes má také rozmery, že tu sa jedná o niečo iné, než o fyziologické poruchy. Na tieto žalostné prípady neviem dať vysvetlenie, ani nechcem do tejto problematiky sa hlbšie ponoriť. Avšak myslím si, že veľký podiel má v tom prechemizovanosť našej doby určite (antikoncepcia, lieky, chemikálie).

Homosexuáli sú bežne fyziologicky zdraví ľudia a sa narodili s jednoznačnou pohlavnosťou. Ich transsexuálne vnímanie sa začalo prejavovať neskôr. Niekedy už v skorom detstve. Chlapci sa chceli správať, obliekať sa ako dievčatá a dievčatá ako chlapci. Avšak v dorasteneckom veku všetko sa navrátilo do prirodzených koľají. Dalo by sa povedať, že väčšina ľudí cez to prešla a nestáli sa homosexuálmi. Avšak niektoré faktory môžu sa rozhodnúť o tom, že tento sklon akým smerom sa vyvíja. Transsexuálne vnímanie cez city môže byť sklon k homosexualite, alebo pasívna homosexualita, keď dotyčná osoba s touto myšlienkou bojuje. Keď však týmto sklonom dáva priestor, stane sa homosexuálom.

1) Porucha identity. Okrem spomenutých zriedkavých prípadov ľudia sa rodia ako chlapci a dievčatá. Ich pohlavie určuje to, čo má dieťa medzi nohami ☺. To je dané! Stvoriteľ sa o to takto rozhodol. Tak ako v Biblii čítame: „*Boh stvoril človeka na svoj obraz, na obraz Boží ho stvoril, mužské a ženské pohlavie ich stvoril.*“ (1M:27). Pod vplyvom viacerých faktorov (vplyv rodinného prostredia, výchovy, kamaráti, zlej spoločnosti, filmy a médiá, tlak filozofie Gender a LGBTI) táto identita môže sa vychýliť z rovnováhy Božieho poriadku, čo spôsobuje poruchy identity.

Identita znamená vedomie osobnosti, vedomie „ja“. Viem, kto som! Viem, čo som! Pohlavná identita: Viem, že som muž! Národná/národnostná identita: Viem, že som Maďar (žijúci na Slovensku! ☺). Náboženská identita: Viem, že ja nie som nábožensky založený človek! Keď ma niekto takto chce označiť, ja sa ohradím. Ja mám identitu Božieho dieťaťa: Viem, že som Božím dieťaťom! Porucha identity nie je zdravý, ale chorobný stav. Žeby človek nevedel o sebe, či je muž alebo žena? Keby niekto súc mužom, o sebe by tvrdil, že je žena, to je chorobný, schizofrenický stav, porucha identity.

2) Výchova a rodinné okolnosti majú veľký vplyv na formovanie osobnosti. Žiaľ, veľa rodičov tento faktor nemúdro podceňuje, nepripisuje mu veľký význam, a tým robí veľa chýb.

Jedna vážna chyba je, keď rodičia nedokážu prijať pohlavie narodeného dieťaťa. Chceli syna a narodila sa im dcérka. Toto odmietnutie bábätko, ale už aj ako plod v živote matky pocíti a to privedie do jeho života zranenie osobnosti. Nevinnému dieťaťu aj „dávajú najavo“, že je neprijatá osoba. Keď sa narodí druhé dieťa, ten očakávaný syn, to dávajú pocítiť aj nevinnému dievčatku. Druhou chybou je, keď to dievčatko rodičia sa snažia „prevychovať“ za chlapca. Alebo naopak. Rodičia chlapcov cieľavedomé, alebo len zo žartu, obliekajú do dievčenských šiat a hovoria: „*Ako mu to pristáne!*“ – „*Aké pekné dievčatko by bolo z teba!*“ – a tak zasievajú semeno.

Sú prípady, že dieťa nechce prijať svoju pohlavnosť. Stáva sa, že chlapci chcú sa správať, obliekať po dievčensky a dievčatá chlapčensky. Som presvedčený, že múdrou výchovou a láskou sa to dá vyvážiť a pestovať pravú pohlavnú identitu dieťaťa.

Príčinou homosexuálneho správania môže byť aj domáce násilie, keď brutálny alebo opitý otec bije svoju ženu a deti. Keď musia z domu utekať. Samozrejme, alkohol dokáže spraviť aj matku brutálnou. To všetko spôsobí obrovské rany na duši dieťaťa. Ani nehovorím o sexuálnom a homosexuálnom zneužití, o pedofílie.

Ďalšou príčinou môže byť, že chlapci nevidia vo svojich otcoch pravý mužský ideál. Muži často sú veľmi zaneprázdnení a nenapĺňajú svoje povolanie, svoje úlohy v rodine. Chlapec vidí dvoch „ideálnych“ mužov pred sebou: prvý je muž, ktorého vidí v televízii (superman alebo „teplý“ hudobník), druhý je muž, ktorý – keď je doma - sedí pred televízorom. Nie je div, keď dnešní chlapci sú obklúčení „ideálnymi ženami“ doma, v škôlke, v škole, v cirkvi, sestrička u pani doktorky... – To nemusí byť zlé, ale kde sú muži? Vzorom chlapcov je „mama“. Mladý muž celou silou sa snaží stať sa takým mužom, aká je „maminka“. Preto začne nosiť (mamine) šperky, náramky, retiazky, náušnice, hodvábne košele a vrkoče. Muži sa stávajú ženskými, prestávajú byť zmužilými a... milujú mužov. Dievčatá naopak, napodobňujú chlapcov, obliekajú sa ako chlapci, strihajú sa, češú sa „na chlapca“, cítia sa byť chlapcami... a milujú dievčatá. Najprv len duševná rozpoltenosť, neskôr perverzita a lesbizmus. Ženy chcú byť mužmi. Aspoň zmužilé! Predsa niekto musí stáť na čele rodiny! Pretože muži nenapĺňajú svoju vedúcu úlohu v rodine, v spoločnosti, ich miesta obsadia ženy. Ženy však od svojej prirodzenosti aj by si nárokovali vedenie mužov, ale niekto musí viesť rodinu. Viem to zo svojej skúsenosti, že v mnohých rodinách je to tak. Muži a ženy nevedia presne, kto vlastne sú a aké sú ich úlohy, preto sú často zmätení ako mravce, ktorých mravenisko bolo zničené.

V rodinách, kde sa uskutoční Boží poriadok, tam vládne láska, radosť, pokoj, požehnanie a harmónia. Odtiaľ deti neutekajú preč a každý vie, kto je kto. Boží poriadok je nasledovný: Boh stvoril človeka za muža a ženu, dve odlišné pohlavie. Boh dal mužovi vodcovskú úlohu v rodine, v spoločnosti, v cirkvi. Pretože žena podľa svojich fyziologických a psychických daností predsa je „slabšou a jemnejšou nádobou“, ktorá nie len potrebuje, ale aj si nárokuje mužské vedenie. Očakáva od svojho manžela, aby zobral na seba bremeno zodpovednosti vedenia a rozhodovania. To pre ženu nie je ponížujúce, ale znamená ochranu a nosenie ľahšej polovice spoločných bremien. Muž a žena pred Bohom sú rovnocenní, nie tak ako v islamskej kultúre. Majú však odlišné funkcie.

Podľa Biblie autoritou, „hlavou“ ženy je muž. V praktickom živote sa to uplatňuje len vtedy, ak muž uzná, že jeho „hlavou“ je Kristus. Tak ako Kristus sa podrobil Otcovej vôli a autorite, muž vtedy má autoritu, keď sa poddáva Kristovej vôli a autorite. Mnoho žien uznáva, že jej muž je hlavou, ale s určitou výhradou: „*Ty si hlava, ale ja som krk. Hlava sa točí tam, kde ju krk otáča!*“ – To nie je celkom tak, totiž krk dostáva impulzy od hlavy, kam sa má otáčať. Povinnosťou muža zas je, aby svoju ženu miloval tak ako Kristus miloval Cirkev. On dal svoj život za ňu. Myslím si, že manželka, ktorej manžel nesie bremeno zodpovednosti za rodinu a ju miluje, rada sa poddáva autorite a vedeniu svojho muža.

Satan sa snaží tento Boží poriadok za každú cenu postaviť na hlavu s tým, že sa snaží rozdiel medzi dvoma pohlaviami vymazať a zmiast'ť, aby v tejto oblasti bol úplný chaos. Preto sa snaží o zrušenie ustanovenia manželstva a rodiny. Preto tak kvitne hnutie LGBTI, ktorých stúpenci majú veľký priestor, aby tento životný štýl propagovali a bojovali za svoje práva.

Ja si myslím, že majú všetky svoje „ľudské“ práva aj dnes. Ale to, čo by chceli, presahuje každú triedu, normálnu ľudskú hodnotu. Bojujú za to, aby ich vzťah bol zákonom uznaný za manželstvo, a aby si mohli adoptovať deti. Každý triedu rozmýšľajúci človek, a zatiaľ aj zákon uznáva, že manželstvo je spoložitím jedného muža s jednou ženou. Z tohto vzťahu sa rodia deti a cez toto spoložitie je zabezpečené udržiavanie a množenie ľudského rodu. Homosexuálne páry sú rovnakého pohlavia, preto z ich vzťahu rodenie deti je vylúčené. Ale aj pre deti len RODINA môže poskytnúť potrebnú starostlivosť, lásku a istotu. Potrebnými deti nie sú len materiálne, ale aj vzájomná emocionálna väzba na rodičov. Homosexuálne páry to nedokážu zabezpečiť. Možno, materiálne veci áno, aj nejakú starostlivosť, ale rodičovskú lásku a prirodzenú vzájomnú emocionálnu viazanosť nemôžu poskytnúť. Pretože ONI NIE SÚ RODIČIA! Žiadnu trvalú bezpečnosť, istotu a stabilitu nedokážu deťom poskytnúť, pretože ani ich vzťahy nie sú stabilné. V žiadnom sexuálnom vzťahu nie je percentuálne toľko promiskuity ako práve medzi homosexuálmi.

Napriek tomu k dosiahnutiu svojich cieľov celosvetovo zmobilizujú veľké sily, ktoré finančne podporujú aj mnohomiliardové lobistické kruhy. Organizujú školské podujatia, divadelné predstavenia, plagátmi propagujú homosexualitu, po celom svete usporadúvajú „dúhové pochody“. K svojim propagandám využijú aj podporu politických strán a tiež pomoc médií. Prijatie práv, lepšie povedané požiadaviek LGBTI patrí k oficiálnym programom EÚ. Taký je trend! Dnes pod vplyvom liberálneho svetonázoru vo viacerých európskych štátoch, na základe uznesenia Európskeho Parlamentu z r. 2006, uväzňujú tých, ktorí svoj hlas pozdvihnú na obranu manželstva a rodiny, a tak vraj „diskriminujú“ homosexuálov.

V skutočnosti by sa dalo hovoriť o krokoch proti slobode prejavu a vierovyznania, keď jeden kresťan nemôže hovoriť o homosexualite ako o hriechu, pretože to vo viacerých štátoch je trestným činom. Či nie je s tým diskriminovaná práve „kresťanská“ väčšina? Z mnohých prípadov snád' najviac je známy prípad Kim Davis, jednej kresťanskej pracovníčky samosprávy v štáte Kentucky, ktorá pretože kvôli svojmu svedomiu nevystavila sobášny list homosexuálnemu páru, bola odsúdená na väzenie.

3) Spoločnosť, kamaráti, okolie, médiá, móda

Okrem výchovy a rodinných okolností na formovanie osobností mladých ľudí hrá veľkú rolu aj vplyv okolia, kamarátov, školy, ako aj to, že kde a ako trávi mladý človek svoj voľný čas. Mnoho rodičov sa nestará o to, kde je jeho dieťa po vyučovaní, akých má kamarátov, do akej partii sa zamieša, ako trávi svoj voľný čas. I keď sa zamkne do svojej izby, čo tam robí?! Biblia hovorí, že „*zlé reči /v maďarčine: zlé spoločnosti/ kazia (aj) dobré mravy.*“ (1Kor 15:33). Keď sa mladý človek dostane do zlej spoločnosti, možno, začne piť, drogovať, vyskúša sex, prípadne pod vplyvom omamných látok sa zúčastní na sexuálnych orgiách... Možno niekoľko nevydarených sexuálnych pokusov vyvoláva u neho odpor voči opačnému pohlaviu a k totožnému pohlaviu príťažlivosť, to je cesta k homosexualite.

Okrem toho, na mladých má silný vplyv aj cielená propaganda médiá. Keď niekto chce uvariť žabu, nech ju nehodí do vriacej vody, lebo žaba z nej hneď vyskočí. Ale, keď ju vloží do studenej vody, tam sa žaba cíti dobre. Ani to nezbadá, že pod ňou už horí plyn a zrazu je uvarená. Diabol pracuje takto pomaly, so „salámovou“ metódou. On má čas. Nechce hneď mladého človeka nahovoriť, aby sa stal homosexuálom, ale pomalý, pozeraním filmov, časopisov, vplyvom propagandy, sympatizovaním k nim, pomaly aj on sa stáva jedným z nich. K tomuto prispieva aj obliekanie sa a móda.

Ako som spomínal, Boh stvoril človeka za muža a ženu, dve odlišné pohlavie. Táto odlišnosť sa má ukázať aj navonok v spôsobe obliekania sa. Nechcem byť zákonníkom, len spomeniem, že Biblia hovorí o tom, že nesluší sa mužom nosiť ženské oblečenie ani ženám mužské. Aj o tom, že dlhé vlasy pre ženy sú ozdobou, slávou, naopak mužom neúctou. Nechcem sa zaoberať s tým, aké je mužské, resp. ženské oblečenie, aká dlhé majú byť ženské, resp. mužské vlasy. Tu sa jedná len o to, že rozdiel medzi mužom a ženou musí byť zjavný aj navonok. Prosím Vás, neukameňujte mňa, keď sa odvážim ešte pre kresťanov pripomenúť, že podľa Písma muži nemajú pokrytú hlavu (teda čiapkou na hlave!) uctievať Boha, modliť sa alebo prorokovať, kým žena by mala svoju hlavu pri modlitbe na znamenie uznania Božieho poriadku peknu jemnou látkou prikryť. Nie tak dávno tento rozdiel aj bol. V posledných desaťročiach však ovocie vplyvov liberalizmu, vrtochy módy, sexuálnej revolúcie a rozmachu rôznych subkultúr sa prejavujú aj na tejto oblasti. Duch tohto sveta, satan, tento Boží poriadok sa snaží postaviť na hlavu, aby medzi dvoma pohlaviami zastrel a vymazal rozdiel, aby aj na tejto oblasti bol úplný chaos. Dnes odzadu, ale často ani spredu sa nedá zistiť, kto je muž a kto je žena.

4) Vplyv pornografie

Podľa odborníkov medzi dnešnými mladými mužmi, chlapcami pornografia je veľmi rozšírená. Následkom toho je medzi inými aj to, že tým spôsobom (sebaukájaním) chlapci dôjdu síce k uspokojeniu svojich sexuálnych potrieb, avšak obávajú sa, nemajú túžbu ani odvahu nadviazať reálne vzťahy s dievčatami. Totiž pornografia propaguje také sexuálne „výkony“, k realizácii ktorých chlapci necítia v sebe reálnu schopnosť. Pornografia zdeformuje Bohom danú sexualitu pre manželstvo a odradí mladých mužov od normálneho sexuálneho života. Takto radšej budú vyhľadávať vzťahy s mužmi, ktorí majú podobné cítenie a za sebou podobné skúsenosti. Pornografia zdeformuje Bohom danú sexualitu aj v manželstve!

Vieš, čo robí tvoj syn, keď je zamknutý vo svojej izbe?

5) Gender-program

Slovo „gender“ je pomerne novým pojmom, ktorý vyjadruje tzv. „sociálne pohlavie“ a ho rozlišuje od „biologického pohlavia“ a od jeho príznačných vonkajších prejavov. Teda, od typických mužských a ženských vlastností, resp. úloh.

Podľa Gender mainstreaming (hlavný prúd) človek sa nerodí ako muž alebo žena, i keď disponuje s takými biologickými danosťami. Len očakávania rodiny a spoločnosti ho formujú, vychovávajú mužmi a ženami. Človek sa rodí ako nejaké neutrálne pohlavie (stredný rod) a jeho základným právom aj schopnosťou je, aby si určil svoje pohlavie a spôsob svojich sexuálnych vzťahov.

Podľa tejto teórie plodenie potomkov nemá len jedinú cestu v tradičnom manželstve (génové manipulácie). Gender ideológia sa takto dostala k popieraniu pohlaví a rodiny. Presnejšie, podľa nich podmienkou dosiahnutia rovnosti medzi pohlaviami je skoncovanie s rozdielom medzi mužským, resp. ženským pohlavím ako aj zánik ustanovizni manželstva a rodiny. To znamená, že už škôlkarské výchovné programy treba upraviť tak, aby učiteľky v materskej škôlke vedome sa vyhýbali pohlavným stereotypom. Napríklad, v rozprávke o rodine nemajú nazývať rodičov otec a mama, ale rodič 1 a rodič 2. taktiež majú zasahovať do hier detí, keď dievčatko príliš veľa sa hrá s bábikami a viesť ju k tomu, aby sa hrala s buldozénom. Pohlavný stereotyp je dievčenské oblečenie, suknička, dlhé vlasy, mašľa a lakované topánočky. Chlapcov treba usmerniť tak, aby sa nehrali len s autíčkami, ale aj s bábikami alebo navliekali perly. A aby sa obliekli do ružových šiat. Je nutné vštiepiť do detí, že oni nie sú chlapci a dievčatá, len deti, ktoré o svojom pohlaví neskôr samé sa rozhodujú. Na to najvhodnejšie miesto sú jasle a škôlky. S týmto krokom Gender-program zaútočil proti ustanovizni rodiny a sa usiluje o zrušenie tradičného obrazu otca a matky. To môže mať nezvratné následky, pretože vždy viac bude dospelých, ktorí hľadajú svoju identitu a nežijú v rodinách. Ochrancovia tohto programu to ani netaja a hlásia, že to je ich zámer. Biblia však hovorí toto: „*Beda tým, ktorí hovoria zlému dobré a dobrému zlé, ktorí kladú tmú za svetlo a svetlo za tmú, ktorí kladú horké za sladké a sladké za horké!*” (Iz 5:20).

Hnutie Gender je duchovný prúd, ktorý rapídne sa šíri po svete. Jeho cieľom je „stvoriť“ nový druh človeka, ktorý bude mať slobodu k tomu, aby si zvolil svoje pohlavie a svoju sexuálnu orientáciu, resp. aby sa sám rozhodol o tom, či chce byť muž alebo žena, či chce byť heterosexuál, homosexuál, lesba, bisexuál alebo transsexuál. Z vôle OSN, EÚ ako aj jednotlivých štátov tento názor o slobode a sexualite detí má ovplyvňovať už od jaslí.

Táto ideológia Gender je dôležitým prípravným krokom homosexuality. V oblasti sexuality zrúca každú normalitu, ktorá je akceptovaná od stvorenia. Dnes už to je násilne dominantná lobistická činnosť takmer na každej oblasti života, ktorá sa prejavuje vo svete vždy vo väčšom rozsahu. Objavuje sa vo filmoch, televíznych seriáloch, v novinách a časopisoch, preniká do mnohých škôl, univerzít, občianskych združení, ba aj do najvyšších zákonodarných orgánov. Vo viacerých štátoch už sa objavila aj vo forme zákonov. Najväčšími vlajkonosičmi tohto hnutia sú najväčšie celosvetové firmy, ktorí tieto programy podporujú miliónmi dolármi.

Nasledovníci tejto ideológie prvýkrát vystúpili pred verejnosťou v r. 1995 v Pekingu na celosvetovej konferencii žien, ktorú usporiadala OSN. V záverečnom dokumente konferencie uviedli prvýkrát oficiálny výraz „gender mainstreaming“, ako uznanie hnutia za hlavný prúd spoločnosti. Podľa toho, napriek protestu zástancov tradičných hodnôt, zo záverečného dokumentu konferencie vylúčili výrazy ako otec, matka, manžel, manželka, pretože tie sú už dobou prekonané a konzervatívne názory. Dokument v ničom nerešpektuje ľudskú dôstojnosť, usiluje sa rozvrátiť manželstvo, degraduje materstvo, podporuje perverzné praktiky, sexuálnu promiskuitu a sexualitu medzi tínedžermi. Ohromujúcim strategickým predvídaním sa im podarilo v úradných dokumentoch výraz „sex“ (biologické pohlavie), ktorý je vyjadrením dvoch pohlaví, nahradiť výrazom „gender“, ktorý sa neviaže k žiadnemu pohlaviu. Podľa toho niečo také ako pedofil už neexistuje, pretože to sa môže nazývať sexuálnym stykom medzi dvoma generáciami.

V minulých mesiacoch v Amerike najväčšiu pozornosť dostali verejné transgender toalety, v ktorých môžu konať svoje potreby tí ľudia, ktorí sa necítia byť príslušníkmi pohlavia, v ktorom sa narodili. Aj v školách je potrebné zabezpečiť tieto transgender toalety pre študentov transpohlavia, v opačnom prípade štát im siahne finančnú podporu.

V spojitosti s témou transgender toalety sa objavili oprávnené obavy, že tam, kde nie je k dispozícii takáto miestnosť, do ženskej toalety hocikedy môže vstúpiť muž, ktorý to môže zdôvodniť s tým, že on sa cíti byť ženou. Takto aj násilníci dostávajú „zelenú“ voľného vstupu do ženských WC, veď kto je ten, ktorý môže zistiť, či vošli s čistým úmyslom konať svoje potreby alebo preto, lebo chcú sexuálne obťažovať ženy, ktoré sa tam zdržujú?

V poslednej dobe aj sa objavili prípady obťažovania, ba sexuálneho znásilnenia. Avšak nič sa nezmenilo. Bezpečnostný strážnik jedného obchodného domu bol prepustený preto, lebo v ženskom WC sa nachádzal muž, ktorý svojou prítomnosťou prekážal ženám. Ženy zavolali strážnika, aby problém vyriešil. Teda problém strážnik vyriešil, ale prípad sa skončil tak, že ho pre diskrimináciu vyhodili. Mužovi však, ktorý sa odvolával na to, že on je vlastne žena, sa ospravedlnili a ho uspokojili, že hociktorú toaletu môže používať podľa toho, že kedy aký má deň, a kedy za koho sa cíti (za muža či za ženu). Otázkou je, že dlhodobo kam to speje a koľko perverzných chlipníkov bude páchať násilie na ženách, ktoré sa zdržujú vo ženských toaletách, kým niekto príde na to, že to nie je v poriadku? Lebo prijať inakosť je jedna vec. To však, že je to diskriminácia množstva normálnych ľudí, ktorí sa cítia zhodne svojím pohlavím, je vec druhá.

My smelo zostaňme normálni! Pokojne, nie nenávisťne, ale rozhodne máme prezentovať naše biblické poradie životných hodnôt! Vo výchove detí dievčatá majú zostať dievčatami a chlapci chlapcami. Máme ľuďom zvestovať evanjelium, pretože každý človek potrebuje spasenie skrze vieru v Pána Ježiša a Jeho vykúpenie.

Biblia určuje nielen mužské a ženské pohlavie, ale aj mužský, resp. ženský charakter a ich úlohy, poslanie. V Prísloví 31. kap. 10-31. môžeme čítať o cnostiach „statočnej ženy“, ktorá má šľachetný charakter, žije plnohodnotný, aktívny a šťastný život, žije v manželstve, vychováva deti, podniká, dáva, je váženou osobou a dobre sa cíti vo svojej koži. To je biblický model pre ženy: *„Kto nájde statočnú ženu chrabrú? Lebo jej cena je ďaleko nad perly. Srdce jej muža jej dôveruje, a koristi nie je tam nedostatku. Robí mu dobré a nie zlé po všetky dni svojho života. Hľadá vlnu a ľan a pracuje so záľubou svojimi rukami. Je ako kupecká loď, z ďaleka dováža svoj chlieb. Vstáva ešte za noci a dáva pokrm svojej čeladi a to, čo patrí, svojim dievkam. Pomýšľa na pole a berie ho a z plodov svojich rúk sadí vinicu. Prepasuje silou svoje bedrá a posilňuje svoje ramená. Zakúša, že je dobrý jej zárobok, ani v noci nehasne jej svieca. Svojimi rukami sťahá po praslici a svojimi prsty drží vreteno. Svoju ruku otvára chudobnému a svoje ruky vystiera k biednemu. Nebojí sa za svoju čelad snehu, lebo všetka jej čelad je zaodiata v purpure, dvakrát farbenom. Robí si pokrovce; kment a šarlát jej odev. Jej muž je známy v bránach, keď sedáva so starcami zeme.*

Robí drahé plátno a predáva a opasky predáva Kananejcovi-kupcovi. Jej odev je sila a krása a smeje sa budúceму dňu. Svoje ústa otvára v múdrosti, a zákon milosti je na jej jazyku. Dozerá na chod a mravy svojho domu a neje chleba liene a záhaľky. Jej synovia povstávajú a blahoslavia ju, i jej muž a chváli ju: Mnohé vraj dcéry si zmužile počínali; ale ty si ich prevýšila všetky. Lúbeznosť je klam a krása márnosť; žena, ktorá sa bojí Hospodina, tá bude chválená. Dajte jej z ovocia jej rúk, a nech ju chvália v bránach jej skutky..”

Ktorý muž by nechcel takúto statočnú ženu za manželku? **„Kto nájde statočnú ženu chrabrú? Lebo jej cena je ďaleko nad perly.”**

Ale som presvedčený aj o tom, že ani ženám nie je ľahostajné, kto a aký je/bude ich manžel. Aj oni hľadajú. *„Mnohý človek sa stretne s mužom, ktorý mu preukáže nejaké milosrdenstvo; ale **verného muža spoľahlivého kto nájde? Spravodlivý chodí vo svojej bezúhonnosti; blahoslavení sú jeho synovia po ňom.**”* (Prísl 20:6-7).

C. HOMOSEXUÁLNY KREŠŤAN?

Často sa vynára otázka či môže byť jeden kresťan aktívnym homosexuálom?

Najprv si máme vyjasniť, čo znamená byť kresťanom, kto je kresťan? Kresťanom nie je ten, ktorý sa za kresťana vydáva, snáď preto, lebo chodí do kostola, alebo pretože ako malé bábätko bolo pokrstené. Kresťan je znovuzrodený človek skrze vieru v Pána Ježiša Krista, ktorý sa rozhodol, že chce byť nasledovníkom Pána Ježiša Krista. To neznamena, že je vo všetkom už dokonalý. Keď prichádzajú pokušenia, má v svojej moci nad hriechom zvíťaziť. Jeho nová prirodzenosť skrze chodenie vo viere sa dennodenne posilňuje a rastie. Ale aj on potrebuje neprestajne bdieť, bojovať a víťaziť. Znovuzrodený človek nie ľahostajný voči hriechu, nehazarduje s hriechom, ale sa rozmýšľa takto: *„...Lebo **DOSŤ NÁM BOLO predošlého času života páchať ľúbošť pohanov, keď sme chodili v nestudatostiach, v zlých žiadostiach, v zbytočnom pití vína, v hodovaniach, v pijatikách a vo všelijakom ohyzdnom modlárstve.**”* Apoštol Peter ešte pridáva: *„A keď už s nimi nebeháte, aby ste tak prostopašili ako oni, divia sa tomu a rúhajú sa ...”* (1Pt 4:3-4). Myslím si, že je to jasné vysvetlenie, čo znamená byť kresťanom.

V tomto svetle preskúmame aj druhú otázku: či môže byť homosexuál kresťanom?

Gej môže sa stať kresťanom, ale ak prežije biblické znovuzrodenie, už gejom nebude. Stane sa v Kristu novým stvorením, novým človekom: *„staré veci pomínuli a hľa všetko je nové!”* „Kresťan gej“ je podobný tvor ako „ryborak“, ani ryba ani rak! Takého nepoznám, ale ani Biblia. Je to buď ryba alebo rak! Človek je buď kresťanom alebo ním nie je! I keď hovoríme, že Boh miluje aj gejev! Áno, Boh ich miluje, ale chce ich oslobodiť, premeniť, znovuzrodiť. Ako je to, že aj „kresťan gej“ hovorí, že miluje Boha? Môže to byť len v tom zmysle, že cíti voči Bohu nejakú emocionálnu, mystickú lásku, ale bez správneho poznania. Veď v podvedomí každý človek túži po Bohu. Milovanie Boha však nie je predovšetkým emocionálna záležitosť. Láska k Bohu sa prejaví v praktickej poslušnosti voči Nemu. Pán Ježiš Kristus svojim učeníkom vysvetľuje, kto je ten, ktorý Ho miluje: *„Kto má (pozná) moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje... Ak ma niekto miluje, bude zachovávať moje slovo... Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová.”* (Jn 14:21-24). A mohli by sme povedať aj obrátene: *„Kto nezachováva moje slová, ma nemiluje!”* – i keď to ústami vyznáva!

K Bohu môže prísť každý taký aký je, Boh prijíma každého, ale ak sa niekto naozaj stretne s Ježišom, stane sa novým človekom. Tak ako som to v bode A.4) napísal (Čo hovorí Biblia...?), apoštol Pavol hovorí, že tí, ktorí robia takéto veci (smilníci, modloslužobníci, cudzoložníci, chlipníci, muži súložiaci s mužmi, zlodeji, opilci, atď.), nebudú dediť kráľovstvo Božie (Gal 5:19-21). A Pavol tam dodáva: „**TAKÝMITO STE NIEKTORÍ BOLI, ALE STE SA UMYLI, ale ste posvätení, ale ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista ...**“.

„Alebo či neviete, že nespravodliví nezdedia kráľovstva Božieho? Nemýľte sa, ani smilníci ani modlári ani cudzoložníci ani mäkci ani samcoložníci ani zlodeji ani lakomci ani opilci ani nadávači ani dráči nezdedia kráľovstva Božieho. A to ste boli niektorí, ale ste sa umyli, ale ste posvätení, ale ste ospravedlnení v mene Pána Ježiša Krista a v Duchu nášho Boha.“ (1Kor 6:9-11).

Na inom mieste apoštol Pavol píše svojmu mladému spolupracovníkovi, Timotejovi: „**Pevný základ Boží stojí a má túto pečať: a: Nech odstúpi od neprávosti každý, kto menuje meno Kristovo!**“ (2Tim 2:19).

Minca má dve strany: 1.) „Pán zná tých, ktorí sú Jeho!“ - Nestačí vyznávať, že som kresťan („kresťan“ gej alebo lesba?!), patríť Kristovi. To je len jedna polovica verša, jedna strana mince, ktorá má aj druhú stranu. Ten verš pokračuje: „...**a: Nech odstúpi od neprávosti každý, kto menuje meno Kristovo!**“ Sú potrebné aj konkrétne skutky. Je potrebné kategoricky odstúpiť od každej neprávosti, aj od homosexuality, ktorá podľa Božieho Slova jednoznačne je nepravosť, ktorá vylučuje z Božieho kráľovstva!

Pred niekoľkými rokmi som bol požiadaný, aby som v našom cirkevnom časopise odpovedal na otázky mladých ľudí. Medzi otázkami boli aj také, ktoré sa tykali homosexuality.

1) Jeden mladý človek, ktorý žiaľ, vtedy už bol homosexuálom, predsa sa považoval za kresťana, napísal: „*Ja som sa roky modlil za to, aby mi Boh ukázal, čo je pravda. Nech urobí zázrak a zmení moju situáciu.*“

Moja odpoveď: Ty si sa modlil za to, aby Boh ukázal, čo je pravda. **On už ukázal. Pravda je v Biblii!** „*Nech urobí zázrak...!*“ – **On rešpektuje naše rozhodnutia. Ale zázrak môže urobiť dnes!** Tak, že Svätý Duch usvedčuje „*svet o hriechu, o spravodlivosti a o súde...*“ (Jn 16:8), a staneš sa novým človekom. To je poslanie Svätého Ducha.

2) Tiež mi napísal, že oľutoval svoje hriechy. **Aj homosexualitu?** Od hriechu, z ktorého nečiníme pokánie, neoľutujeme, ale milujeme, pestujeme a obhajujeme, Boh nevyslobodí! To nie je odpustené! A homosexualita je hriech!

3) Ďalej písal, že: „*Boh ma prijal takto, ale nemôžem povedať so 100%-nou istotou, či to je takto správne.*“ **Boh Ti odpovedal, Jeho odpoveď je v Biblii!**

Možno, niekto si myslí, že nemal som ich tak priamo konfrontovať s Bibliou. Namiesto toho som ich mal povzbudiť: „*Nevadí, všetko je poriadku...!*“. Ja som to nemohol urobiť. O toľko viac nie, lebo jeden z korešpondentov ma takto prosil: „*Bol by som rád, keby si mi odpísal, i keď by si mi písal hocijako priamo alebo úprimne!*“

4) Bol taký, ktorý napísal nasledovne: „*Nikdy som necítil príťažlivosť k ženám, ale ved' aj ja som človek, ktorý si nárokuje lásku. Nevieť ani nechcem sám prežiť svoj život. Nevieť si predstaviť život v samote...*“.

Myslím si, že nikto nežiada od nikoho, aby osamotený prežil svoj život. Jeden muž môže zostať mužom aj vtedy, keď necíti príťažlivosť k ženám. Aj život takého muža môže byť šťastný a zmysluplný. Apoštol Pavol nikdy sa neoženil, možno, že tiež ho nikdy nepriťahovali ženy. On však to považoval za Boží dar, za charizmu, ktorú odporučil aj iným, ktorí celý svoj život položili na oltár služby Bohu. Tento „celibát“ však on nepovažuje za povinným, len podľa toho, komu aký dar bol daný. To nijako neznamená, žeby Pavol nebol normálnym mužom, alebo že by bol homosexuálom. Neoženiť sa bolo jeho rozhodnutie. On bol Božím mužom, posväteným služobníkom, ktorý napriek tomu, že nebol ženatý, skrze Svätého Ducha vedel dávať múdre rady aj na otázky manželského spolužitia. Nežil svoj život daromne, jeho život bol požehnaním a mal zmysel. Nežil ani osamotený ako pustovník, ale milujúci bratia a sestry ho sprevádzali po jeho cestách, a milujúci bratia a sestry ho obkľúčili aj vo zboroch. On taktiež rozdával lásku okolo seba. I keď mal aj nepriateľov, ale to je už iná otázka. A apoštol Pavol nebol jediným takým mužom v dejinách!

Je samozrejmá vec, že každý človek túži po láske. Slovo „láska“ však má viacero podôb a významov: eros (sexus), fileo a agapé. Boh „eros“ obmedzil do rámca manželstva, určil len pre manželstvo a On to vie, že prečo! A má pravdu! Eros mimo manželstva je hriech, nech je to smilstvo, cudzoložstvo, homosexualita alebo „obcovanie“ so zvieratami. Preto proti pokúšaniu erosu tak isto musí bojovať a zvíťaziť ženatý muž ako aj slobodný. Pretože aj ženatí muži majú svoje sexuálne pokúšenia! Proti homosexuálnej náklonnosti tak isto musí človek bojovať a nad ňou zvíťaziť, ako proti pokúšeniam smilstva a cudzoložstva. Recept je rovnaký: Je potrebné ukrižovať starú prirodzenosť, je potrebné zaprieť hriech a v mene Ježišovom treba odmietnuť ducha smilstva. Samozrejme, ja hovorím o tých, ktorí sa považujú za kresťanov, za nasledovníkov Ježiša Krista.

„Fileo“ je rodinná a priateľská láska. Na základe toho viem si predstaviť, že dvaja priatelia do určitého času môžu bývať spolu bez sexuálneho cítenia. Je to v poriadku, môže sa uplatniť láska „fileo“. Sú dobrí kamaráti. To však je potrebné aj strážiť, aby hranice neboli prekročené. Som presvedčený, že Boh má pravdu a chce dobro človeka, keď rôznym vzťahom „lásky“ určil svoje hranice. Pretože pre celoživotne vzťahy nič nemôže poskytnúť takú bezpečnosť a garanciu ako Bohom posvätené a požehnané manželstvo jedného muža a jednej ženy, v ktorom Ježiš je Pán a On je tá tretia vetva toho „trojmo spleteného povrazu“, ktorý sa ľahko neroztrhne. (Kaz 4:12). Som presvedčený, že ani pre deti neposkytuje takú bezpečnosť nič, než takáto rodina. Ale som presvedčený o tom, že momentálne „láskavé vzťahy“ homosexuálov nemajú bezpečnosť a perspektívu „až po hrob“ a stane sa to, o čo sa najviac obávajú, že svoj život budú musieť prežiť – alebo dožiť – v samote!

Je tu však ešte jedna láska, **láska „agapé“**, **Božia láska**, zachraňujúca a seba obetujúca láska. Je to tá nesebecká čistá láska, ktorú Boh dokázal v Ježišovi Kristovi na Golgote. Táto láska je k dispozícii aj pre homosexuála a môže urobiť aj jeho šťastným. Odpustí jeho hriechy, vyslobodí ho, uzdravuje jeho duševné zranenia, choré srdce a v jeho živote všetko učiní nové. Vynahradí aj ten „hendikep“, že nikdy nemal príťažlivosť k ženám. Ba, viem si predstaviť, že Boh môže urobiť aj ten zázrak, že bude mať príťažlivosť k jednej žene, od Boha určenej manželke a bude môcť zvyšok svojho života prežiť v požehnanej rodine. Je veľa takých prípadov. Samozrejme, to znamená aj to, že k tej inej svojej „láske“ musí vypovedať nevernosť. Pretože nikto nemôže slúžiť dvom Pánom: Je treba si vybrať: láska „agapé“ alebo zakázaný „eros“!

Zo slov viacerých mladých ľudí je zjavné, že v detstve, v dospievajúcom veku alebo v mladosti pravdepodobne dostali od života mnoho rán. Nevieť, aké mali rodinné podmienky a ako sa vyvíjala táto ich „orientácia“? Jeden známy/a na Facebooku napísal/a do svojho štatusu toto: „*Kráčaj najprv v mojich topánkach, preži zo, čo som prežil/a ja, a len potom ma súd!*“ Nech je odo mňa vzdialené, aby som niekoho súdil! Hoci nechcel by som kráčať v ich topánkach a prežiť to všetko, čo prežili oni, súdiť nechcem nikoho. Len som považoval za potrebné, aby som – i keď tvrdšími slovami pravdy, ale zabalenými do lásky – ich osvietil a povzbudil. V tejto citlivej otázke nemohol som prezentovať svoj názor, ale len to, čo pri najlepšej známosti Boha a Jeho Slova, Biblie, pri najlepšom svedomí, v Božej bázni a maximálnou snahou ich pochopiť, s nimi súcitiac, mohol som odpovedať. Obrazne povedane, predsa som sa snažil „obuť si ich topánky“, vžiť sa do ich situácií a modliť sa za nich. Prajem im, aby sa ich dotkla Božie láska agapé, a Svätý Duch vypôsobil v ich živote požehnaný zázrak znovuzrodenia a pravej slobody!

D. HOMOSEXUALITA AKO JEDNO ZO ZNAMENÍ POSLEDNÝCH ČASOV

O rozšírení homosexuality Pán Ježiš svojim učeníkom hovoril ako o jednom zo znamení poslednej doby pred Jeho príchodom. „*A ako bolo vo dňoch Noeho, tak bude aj vo dňoch Syna človeka; jedli, pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, ktorého vošiel Noe do korábu, a prišla potopa a zahubila všetkých. Aj podobne ako sa dialo vo dňoch Lótových: jedli, pili, kupovali, predávali, sadili, stávali; ale toho dňa, ktorého vyšiel Lót zo Sodomy, dal Boh, aby pršal oheň a síra z neba a zahubil všetkých. Tak isto bude aj toho dňa, ktorého sa zjaví Syn človeka.*“ (ev. Lukáša 17:26-30). Vo dňoch Noeho (Noacha) ľudia sa ešte ženili a vydávali sa, vo dňoch Lótových už nie, pretože sa rozmnožila homosexualita, a preto prišiel Boží súd na mestá Sodomu a Gomoru. To je historický a archeologický fakt. Okolie Mŕtveho mora je dôkazom tejto katastrofy. Ale aj pád veľkých svetových ríš predchádzalo a zapríčinilo rozmáhanie sa nemorálnosti, hlavne homosexuality.

Podobne k zničeniu Sodomy a Gomory stojí pred nami ako odstrašujúci prípad zničenie Pompejí. Pompeje boli starovekým rímskym mestom v blízkosti dnešného Neapolu, ktoré bolo povestné svojou prostitúciou. Boli zničené výbuchom sopky Vezuv v roku 79 po Kr. Obrovské množstvo vulkanického popola, dážď horúcej pemzy a kameňov úplne pochovali mesto. V mnohých stavbách mesta sa našli rôzne fresky, maľby a grafity s erotickou tematikou. Pompeje a okolie boli obľúbeným oddychovým miestom Rimanov. O tom svedčia objavené vily na celom okolí.

V rokoch 62–79 po Kr. často boli na okolí zemetrasenia. Prvé silné zemetrasenie bolo 5. februára v r. 62 po Kr., ktoré zanechalo po sebe veľké škody v meste a v prístave. Podľa dodatočných odhadov mohlo byť silné 5. alebo 6. stupňa Richterovej stupnice. Takmer každá budova mesta bola poškodená. Ďalšie menšie zemetrasenie – ako Božie upozornenia? – boli sporadické, ale spomaľovali obnovu. 24. augusta 79 po Kr. práve bola Vulcanalia, sviatok Vulcanusa, ktorý v rímskej mytológii bol bohom ohňa a sopiek (modloslužba!). Paradoxne práve v ten deň oslavy boha ohňa a sopiek (vulkánov), krátko popoludní, sa Vezuv prebudil k životu a vybuchol neúprosne ničivou silou. Z krátera sopky vystupoval vysoký čierny dym, ktorý sa vo veľkých výškach rozširoval a zatienil Slnko. Uprostred bieleho dňa zrazu nastala tma ako v noci.

Po svahoch masívu začala vytekať láva, na mesto sa čochvíľa zniesol dážď horúcej pemzy a kameňov, ktoré začali pokrývať mesto. Strechy a steny budov neunesli obrovskú tiaž horniny a rúcali sa. Ľudia, ktorí nezahynuli pod krupobitím skál boli usmrtení jedovatými plynmi šíriacimi sa všetkými smermi. Tie spolu so sopečným popolom prenikali aj cez dvere a okná, takže ľudia sa nezachránili ani vo svojich príbytkoch. Skaza trvala tri dni, potom nastalo ticho. Pompeje, zničené už v prvý deň, boli zasypané šesťmetrovou vrstvou jemného sopečného popola, kameňov a bahna zmiešaných s vodou. Smrť tu našlo dvadsaťtisíc ľudí. Obyvatelia, ktorí stihli zavčas ujsť z mesta, sa zachránili. Mnohí však aj pri úteku boli zastihnutí smrteľným „vulkánovým dažďom“.

Ruiny Pompejí majú na návštevníkov silný dojem. Pozostatky obytných budov, obchodov, chrámov a ďalších verejných stavieb svedčia o bohatosti a dôležitosti Pompejí. Niekdajšie kvitnúce mesto, zasiahnuté nevídaným spôsobom a zničené uprostred plnej aktivity svojho každodenného života ako celok ohromuje a dojíma. Napriek stavu, v akom sa dnes nachádza zanecháva silný dojem, návštevníci akoby cestovali v čase.

Budovy bez okien a nástenné maľby a obscénne nápisy, ako aj polohy skamenelín ľudských tiel ešte aj dnes svedčia o tom, že Pompeje boli rajom sexuálnych perverzít. Najdramatickejšie stopy hroznej udalosti predstavujú sadrové odliatky obetí, získané zaliatím dutých odtlačkov, ktoré v kompaktnej mase zanechali telá, znehybnené v polohe, v akej sa nachádzali v posledných okamihoch života.

Žiaľ, ľudstvo sa nepoučilo z dejín. Ako to vidíme, dnes homosexualita prežíva svoju renesanciu. To, čo niekedy nebolo normálne, dnes je nielen normálne, ale pomaly to bude štandard. V liberálnej demokracii pomaly normálna väčšina bude diskriminovaná. Ale kam to všetko speje? Rozmnoženie neprávosti a nemorálnosti, snahy o uzákonenie „manželstiev“ homosexuálov, propagácia gender ideológie, ignorovanie manželstva ako Božie ustanovenie? Už dnes môžem vidieť, že následkom toho je mnoho pohlavných chorôb a AIDS, ako Božia odpoveď. Pretože „*Bohu sa nebude nikto posmievať! Lebo čokoľvek seje človek, to bude i žať!*“ (Gal 6:7).

Nakoniec, príde súd! Posledné slovo patrí Bohu! Ale čo je posledné slovo?

Tam, kde hriech sa rozmnoží, rozmnoží sa aj Božie milosť. V knihe Zjavenia Jána 14:7 môžeme čítať, že pred poslednými ranami, pred vyliatím kalichov Božieho hnevu ešte znovu zaznie Božia výzva: „*Bojte sa Boha, a dajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu, a klaňajte sa tomu, ktorý učinil nebo i zem i more i pramene vôd!*“ Avšak v 16.-ej kapitole znovu a znovu sa opakuje smutné konštatovanie: „*...a rúhali sa menu Boha, ktorý má moc nad tými ranami, a neučinili pokánia, aby mu boli dali slávu.*“ Dnes však čas milosti ešte trvá.

Nie je to radostná spáva a hodná prijatia: Hodná na to, aby si ju aj Ty prijal?

Nechcel by si dnes všetko začať odznova s Ježišom, Ktorý zomrel za Tvoje hriechy a vstal z mŕtvych pre Tvoje ospravedlnenie? Nech Boh požehná Tvoj život!

NIEKOĽKO SLOV NA ZÁVER

Milý Čitateľ! Ďakujem Ti, že si mal trpezlivosť prečítať tieto úvahy. Myslím si, že si súhlasil s mnohými vecami.

Všakže, ani nebol to až taký tvrdý pokrm? Ba, určite si vnímal, že k ich napísaniu ma viedla Božia láska a mojím úmyslom bolo túto lásku sprostredkovať cez tieto riadky. Lásky pravdy, ktorá síce nie je vždy príjemná, ale keď ju prijme do srdca, prináša nám ŽIVOT!

Prorok Ezechiel vo videní mal jedno prežitie: „...videl som, a hľa, ruka bola vystretá ku mne, a hľa, v nej zvitok knihy. A rozvinul ho predou mnou, a bol popísaný z líca i z ruba, a bolo na ňom napísané: Náreky, úpenie a beda. A riekol mi: Synu človeka, zjedz tento zvitok knihy a idi, hovor domu Izraelovmu. A otvoril som svoje ústa, a dal mi zjesť zvitok knihy. A riekol mi: Synu človeka, nakŕm svoje brucho a naplň svoje vnútornosti týmto zvitkom knihy, ktorý ti dávam. A zjedol som, a bol v mojich ústach čo do sladkosti ako med.“ (Ez 2:9-10 – 3:1-3).

Podobné prežitie mal aj apoštol Ján: „A videl som iného anjela silného, zostupujúceho z neba, odiateho oblakom, a na jeho hlave bola dúha, a jeho tvár bola ako slnce, a jeho nohy ako ohnivé stĺpy, a vo svojej ruke mal otvorenú knižku. A svoju pravú nohu položil na more a ľavú na zem... A hlas, ktorý som bol počul z neba, zase hovoril so mnou a povedal: **Id' a vezmi otvorenú knižku, ktorá je v ruke anjela, ktorý stojí na mori a na zemi. Vtedy som odišiel k anjelovi a povedal som mu, aby mi dal knižku. A on mi povedal: **Vezmi a zjedz ju, a spôsobí ti horkosť v bruchu, ale v tvojich ústach bude sladká ako med. A vzal som knižku z ruky anjela a zjedol som ju, a bola v mojich ústach sladká ako med, ale keď som ju zjedol, zhorklo moje brucho.****“ (Zj 10:1-2, 8-10).

Toto prežitie prorokov znázorňuje to, že Boh svojim služobníkom dal poslanie, aby tlmočili Jeho odkaz. Božie Slovo je ako „zvitok knihy popísaný z líca i z ruba“, ktorý najprv sa zdá byť sladkým ako med. Prorok Jeremiáš hovorí: „**Keď som počul tvoje slová, zjedol som ich, tvoje slová mi boli rozkošou a radosťou srdca.**“ (Jer 15:16). Ale, keď prorok dostane svoju úlohu a prežíva vážnosť a váhu svojho posolstva ako bremeno, keď Božiemu ľudu má odovzdať nepopulárne, vážne upozornenie či varovanie, to sa zdá byť pre proroka ťažkým a „v jeho bruchu spôsobí horkosť“. Nakoniec, predsa „strávi tú knihu“ a ide splniť úlohu. A to pre Boží ľud prináša záchranu, vyslobodenie a ŽIVOT!

Podobne som to prežíval aj ja v spojitosti napísaním tejto knihy. Vedel som, že to je ťažká úloha a viac vecí som musel aj ja najprv stráviť. Niektorá téma bola sladká ako med, ale bol aj taký tvrdý pokrm, ktorý v „mojom žalúdku“ spôsobil horkosť, pretože som vedel že pre mnoho ľudí Boží názor (názor Biblie) nie je populárny.

Božie Slovo v ústach prorokov najprv bolo sladké ako med, až neskôr zhorklo v ich žalúdku. Ja chcem Ti priať, milý Čitateľu, aby Božie Slovo, ktoré možno najprv v Tvojich ústach sa zdá byť horkým, pre Tvoje vnútro nech je sladký ako med a prináša požehnanie do Tvojho Života! Aby si mohol povedať spolu so žalmistom: „**Ó, aké sladké sú mojím d'asnám! Tvoja reč sladšia ako med mojím ústam!**“ (Žalm 119:103).

S láskou, Jozef Tóth, emeritný pastor zboru ACS Nesvady

OBSAH:

VENOVANIE A ĎAKOVANIE	1
PREDSLOV	3
I. kapitola - ZMYSEL' ĽUDSKÉHO ŽIVOTA - HLADANIE PRAVDY	5
II. kapitola - ZMYSEL' ĽUDSKÉHO ŽIVOTA - HLADANIE ŠŤASTIA	11
III. kapitola - ZMYSEL' ŽIVOTA - PREČO SOM SA NARODIL NA TENTO SVET?	15
IV. kapitola - AKÁ JE PRAVDA O BOHU?	18
V. kapitola - EXISTENCIA BOHA – ARGUMENTY	22
1.) PRAZJAVENIE	22
2.) BOŽIU EXISTENCIU NIE JE MOŽNÉ VYLÚČIŤ	22
3.) ZÁKON PRÍČINY A DÔSLEDKU	23
4.) V CELOM STVORENSTVE PANUJE HARMÓNIA A CIEĽAVEDOMOS	24
5.) STVORENIE ALEBO VEĽKÝ TRESK?	25
6.) STVORENIE ALEBO CHEMICKÁ EVOLÚCIA?	26
7.) STVORENIE ALEBO BIOLOGICKÁ EVOLÚCIA?	29
8.) PSYCHOLOGICKÉ ARGUMENTY	31
A. ŠTRUKTÚRA ČLOVEKA	31
B. PSYCHICKÝ JAV: VEDOMIE „JA“	33
C. PSYCHICKÝ JAV: VEDOMIE ZODPOVEDNOSTI	33
D. PSYCHICKÝ JAV: POCIT SPRAVODLIVOSTI	33
E. PSYCHICKÝ JAV: SVEDOMIE	33
F. PSYCHICKÝ JAV: KOMPLEXY	34
G. PSYCHICKÝ JAV: PRÁZDNOTA V SRDCI	34
9.) OSOBNÝ ARGUMENT	35
VI. kapitola - DÔVERYHODNOSŤ BIBLIE A BOŽSTVO JEŽIŠA KRISTA	39
10.) DÔVERYHODNOSŤ BIBLIE	39
A. HISTORIOLOGIA A ARCHEOLOGIA	40
B. PRÍRODOVEDA	41
C. ETICKÝ VPLYV BIBLIE A JEJ JEDINEČNOSŤ	41
11.) BOŽSTVO JEŽIŠA KRISTA	42
A. SVEDCTVO BIBLIE O JEŽIŠOVI KRISTOVI	43
B. JEŽIŠ KRISTUS ZASLÚBENÝ MESIÁŠ - BOŽÍ SYN	43
C. JEŽIŠ KRISTUS JE BOH	43
D. JEŽIŠ KRISTUS JE BOŽÍ SYN, KTORÝ SA STAL ČLOVEKOM	44
E. NIEKOLKO ĎALŠÍCH ARGUMENTOV O BOŽSTVE JEŽIŠA KRISTA	45
VII. kapitola - INTERMEZZO	46
VIII. kapitola - ČO JE OBRÁTENIE? – ZMENA SMERU ŽIVOTA	50
IX. kapitola - ČO JE PO SMRTI? (1)	52
1.) NESPRÁVNE NÁZORY	53
A. SMRŤ JE ZÁNİK BYTIA (EXISTENCIE)	53

B. KAŽDÝ BUDE SPASENÝ.....	54
C. REINKARNÁCIA	56
D. UČENIE O OČISTCI	58
E. VIERA V SŤAHOVANIE DUCHOV	61
F. TO NIKTO NEMÔŽE VEDIETĚ	61
X. kapitola - ČO JE PO SMRTI? (2).....	64
1.) PREDSTAVA POSMRTNÉHO ŽIVOTA V STAROM ZÁKONE	66
2.) STANOVISKO NOVÉHO ZÁKONA	68
3.) MUSÍ ČLOVEK PYKAŤ ZA SVOJE HRIECHY?	72
4.) SVEDECTVO AMERICKÉHO VEDCA DR. N. J. STOVELLA	75
XI. kapitola - ČO BUDE S TÝMTO SVETOM?	76
1.) ÚVOD	76
2.) PODMIENKY POROZUMENIA BIBLICKÝCH PROROCTIEV	77
A. BOH JE PÁNOM DEJÍN.....	78
B. PROROCKÁ PERSPEKTÍVA	79
3.) NAJDÔLEŽITEJŠIE UDALOSTI BUDÚCNOSTI NA ZÁKLADE BIBLIE	80
4.) NEBEZPEČENSTVÁ, KTORÉ CHARAKTERIZUJÚ POSLEDNÉ ČASY	83
A. PRÍRODNÉ KATASTROFY, HLADOMOR, VOJNY, HOSPODÁRSKA KRÍZA	83
B. VZŤAHY A CHARAKTEROVÉ VLASTNOSTI ĽUDÍ V SPOLOČNOSTI.....	84
C. VZŤAHY A CHARAKTEROVÉ VLASTNOSTI ĽUDÍ V CIRKVI	85
D. NA OBLASTI MORÁLKY	85
E. ROZMÁHANIE SA OKULTNÝCH PRAKTÍK	86
F. UDALOSTI CELOSVETOVEJ POLITIKY	87
G. ROZVOJ TECHNIKY A VPLYV MÉDIÍ	87
H. DUCH ZVODU - MANIPULÁCIA S ĽUĎMI	90
I. GENETICKÉ MANIPULÁCIE	90
J. ÚSILIE O ZJEDNOTENIE VŠETKÝCH SVETOVÝCH NÁBOŽENSTIEV	90
XII. kapitola - KTORÁ CIRKEV JE TÁ PRAVÁ?	92
1.) VÝVOJ KREŠŤANSKÝCH DENOMINÁCIÍ	92
2.) ZÁKLADY UČENIA CIRKVI KRISTOVEJ	95
XIII. kapitola - VEDIE KAŽDÉ NÁBOŽENSTVO K BOHU?	98
3.) PREČO PRÁVE KRISTUS? NIE JE JEDNO, V KOHO A ČO VERÍM?.....	98
4.) PÔVOD NÁBOŽENSTIEV.....	102
XIV. kapitola - O OKULTIZME	115
XV. kapitola - O HOMOSZEXUALITE	134
A. ČO Hovorí BIBLIA O HOMOSZEXUALITE?	134
B. PRÍČINY VÝVOJA HOMOSZEXUALITY.....	138
C. HOMOSEXUÁLNY KREŠŤAN?	144
D. HOMOSEXUALITA AKO JEDNO ZO ZNAMENÍ POSLEDNÝCH ČASOV	147
NIEKOĽKO SLOV NA ZÁVER	149

ÚVAHY

o zmysle života

Jozef Tóth

Vydané len pre vnútorné potreby vzdelávania cirkvi
ACS Nesvady 2017